

2^e Programmamonitor 2013

Inhoudsopgave

blz.

Inleiding en leeswijzer	3
Lijst met afkortingen	4
DEEL I BELEIDSMONITOR	7
1.1 Programma 1 Burger als Partner	9
1.2 Programma 2 Burger als Kiezer	37
1.3 Programma 3 Burger als Klant	51
1.4 Programma 4 Burger als (wijk)bewoner	67
1.5 Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler	99
1.6 Programma 6 Bedrijfsvoering	107
1.7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen (inclusief reservemutaties)	119
DEEL II FINANCIËLE MONITOR	123
2.1 Bijstellingen 2 ^e programmamonitor 2013 per programma	125
2.2 Belangrijkste bijstellingen 2 ^e programmamonitor 2013	126
2.3 Actuele stand begroting 2013	127
DEEL III BIJLAGEN	129
Bijlage 1. Voortgang prestatie-informatie programma's	131
Bijlage 2. Openstaande raadstoezeggingen	139
Bijlage 3. Monitor bezuinigingen	145
Bijlage 4. Stand van zaken investeringen en investeringsvolume	171
Bijlage 5. Monitor Prestatieafspraken Woonvisie	183
Bijlage 6. Nog te leveren prestaties ISV	187
Bijlage 7. Monitor woningvoorraad ontwikkeling	191
Bijlage 8. Planning actualiseren bestemmingsplannen 2012-2013	193

Inleiding en leeswijzer

Het doel van een programmamonitor is de raad in staat stellen tussentijds de kaders van de begroting bij te sturen. Want in de loop van het jaar doen zich ontwikkelingen voor die aanleiding kunnen geven tot het bijstellen van de doelstellingen, prestaties en budgetten.

De programmamonitor is daarmee een verantwoordingsinstrument, dat voor de raad tevens een (bij)sturingsmoment kan zijn.

Deze 2^e monitor gaat alleen over het dienstjaar 2013 en is daarmee in tegenstelling tot de 1^e monitor niet meerjarig. Het meerjarenperspectief staat in de nieuwe begroting 2014.

Aan deze monitor is ambtelijk gewerkt tot 18 september 2013. Tot die datum zijn nieuwe gegevens verwerkt en daar zijn de cijfers en de teksten op gebaseerd.

De door de raad in 2013 vastgestelde begrotingswijzigingen zijn verwerkt tot en met de 12^e begrotingswijziging.

De programmamonitor bestaat uit 3 onderdelen:

- **Deel I Beleidsmonitor**

Hier wordt ingegaan op de afwijkingen en ontwikkelingen per programma.

In het verleden is met de raad afgesproken dat de monitor een zelfstandig leesbaar document moet zijn. Dat houdt in dat de oorspronkelijke teksten uit de begroting blijven staan. De wijzigingen in de teksten ten opzichte van de begroting 2013 en de 1^e monitor 2013 worden vervolgens *cursief* weergegeven (dit geldt met name voor het onderdeel trends en ontwikkelingen).

- **Deel II Financiële monitor**

In dit onderdeel vindt u drie overzichten:

1. Een totaaloverzicht 2013 per programma van de bijstellingen in deze monitor.
De einduitkomst voor 2013 is € 372.300 negatief.
Dit saldo wordt verrekend met de dekkingsreserve 2011.
2. Een overzicht van de belangrijkste bijstellingen in deze monitor.
3. Een overzicht van de geactualiseerde stand van het begrotingsjaar 2013.

- **Deel III Bijlagen**

De bijlagen zijn:

1. Voortgang prestatie-informatie
2. Openstaande raadstoezeggingen
3. Monitor bezuinigingen
4. Stand van zaken investeringen en investeringsvolume
5. Monitor Prestatieafspraken Woonvisie
6. Nog te leveren prestaties ISV
7. Monitor woningvoorraad ontwikkeling
8. Planning actualiseren bestemmingsplannen 2012-2013

Deze monitor en de nieuwe begroting 2014 hebben dezelfde opbouw als vorige jaren en die is gebaseerd op de burgerrollen. Het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) heeft aangekondigd dat de burgerrollen worden losgelaten. Maatschappelijke thema's, de netwerksamenleving en hostmanship worden uitgangspunten voor o.a. de Waarstaatjegemeente.nl. Ook het interbestuurlijk toezicht ondergaat wijzigingen. Deze wijzigingen bieden een kans om het baseren van de begroting op de burgerrollen te evalueren en eventueel na te denken over een gewijzigde begrotingsopbouw.

Afkortingenlijst

Afkorting	Betekenis
AO	Administratieve Organisatie
AVR	Afval Verwerking Rotterdam
AB	Algemeen Bestuur
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AOW	Algemene OuderdomsWet
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AWB	Algemene Wet Bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZ	Algemene Zaken
arbo	arbeidsomstandigheden
BAR	Barendrecht Albrandswaard Ridderkerk
BI-zone of BIZ	Bedrijven Investeringszone
BIZ	Bedrijven InvesteringsZones
BCF	Beleidsgestuurde Contract Financiering
BBZ	Besluit bijstandverlening zelfstandigen
Bibop	Bevordering integriteits beoordelingen door het openbaar bestuur
BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
B&W	Burgemeester en Wethouders
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CU	Christen Unie
CDA	Christen-Democratisch Appèl
CAO	Collectieve ArbeidsOvereenkomst
CMS	Content Management Systeem
DCMR	Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond
DigiD	Digitale iDentiteit
DKD	Digitale Klantdossier
DMS	Document Management System
ESF	Europees Sociaal Fond
GGZ	Geestelijke GezondheidsZorg
OGZRR	gemeenschappelijke regeling openbare gezondheidszorg Rotterdam-Rijnmond
GOSA	Gemeentelijk Overleg Sluitende Aanpak
GRP	Gemeentelijk RioleringsPlan
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GR-NR	Gemeenschappelijke regeling Nieuw-Reijerwaard
Gft	Groente fruit en tuin
Halt	Het alternatief
HNW	Het Nieuwe Werken
HH	Huishoudelijke Hulp
HVC	HuisVuil Centrale
HR	Human Resource
ICT	Informatie- en CommunicatieTechnologie

Afkorting	Betekenis
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
ISV	Investerings stedelijke vernieuwing
KVO	Keurmerk Veilig Ondernemen
KCC	Klant Contact Centrum
KC	Korfbal Club
KCR	Korfbal Combinatie Ridderkerk
KING	KwaliteitsInstituut Nederlandse Gemeenten
LEA	Locale Educatieve Agenda
LZN	Lokale Zorg Netwerken
MJOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MOP	Meerjaren Onderhouds Plan
MOE-landers	Midden- en Oost- Europa (personen uit-)
MAR	Milieuservices AVR Ridderkerk
mGBA	modernisering Gemeentelijke BasisAdministratie persoonsgegevens
MFA	Multi functionele ruimte
NV	Naamloze Vennootschap
NARIS	NARInformatieSysteem
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma dienstverlening en e-overheid
NAR	Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement
NV MAR	NV Milieuservices AVR Ridderkerk
OVV	Onderzoeksraad Voor Veiligheid
OZB	Onroerend Zaak Belasting
Oliver	Openbaar lichaam volwassenen educatie rijnmond
OM	Openbaar Ministerie
OV	Openbaar Vervoer
POP	Persoonlijke Ontwikkel Plannen
Pgb	Persoonsgebonden budget
pm	Pro memorie
PSV	Provinciale Structuur Visie
PZH	Provincie Zuid-Holland
REO	Regionaal Economisch Overleg
REA	Regionaal Educatieve Agenda
ROTS	Regionaal Opsporingsteam Sociale Recherche
RIEC	Regionale Informatie en ExpertiseCentra
RET	Rotterdamse Elektrische Tram
SiSa	Single information Single audit
SVB	Sociale VerzekeringsBank
SW	Sociale Werkvoorziening
SWOR	Stichting Welzijn Ouderen Ridderkerk
SLoK	Stimulering Lokale Klimaatinitiatieven
SWOT	Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats
TCF	Tax Control Framework
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen
VRR	Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond
VDP	Vereniging Directeuren Publieksdiensten

Afkorting	Betekenis
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VTH	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VRI	Verkeersregelingsinstallatie
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VVD	Volkspartij voor Vrijheid en Democratie
VAVO	Voortgezet Algemeen VolwassenenOnderwijs
VSV	Voortijdige School Verlaters
WOZ	waardering onroerende zaken
WPR	Waterplan Ridderkerk
WSHD	Waterschap Hollandse Delta
WW	WerkloosheidsWetsuitkering
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
WIK	Wet Inkomensvoorziening Kunstenaars
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wajong	Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWIK	Wet Werk- en Inkomen Kunstenaars
Wwnv	Wet werken naar vermogen
WOP	Wijk Ontwikkelings Programma

DEEL I BELEIDSMONITOR

Programma 1: Burger als Partner

1.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 1 De burger als Partner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsontwikkeling van de gemeente</p> <p>De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel betrekken burger bij totstandkoming plannen.*</p> <p>Realisatie 2009: 5,2</p> <p>Realisatie 2010: 6,0</p> <p>Realisatie 2011: 5,6</p> <p>Realisatie 2012: 5,5</p> <p>Streefcijfer 2013: 6,0</p>			Loopt conform afspraak.
	<p>Oordeel interesse gemeente in mening burgers.*</p> <p>Realisatie 2009: 5,0</p> <p>Realisatie 2010: 6,0</p> <p>Realisatie 2011: 6,0</p> <p>Realisatie 2012: 6,1</p> <p>Streefcijfer 2013: 6,0</p>	<p>We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.</p>	<p>We passen consequent het afwegingskader participatie toe bij het ontwikkelen van nieuwe plannen.</p>	Loopt conform afspraak
	<p>Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden plannen.*</p> <p>Realisatie 2009: 5,3</p> <p>Realisatie 2010: 5,8</p> <p>Realisatie 2011: 5,8</p> <p>Realisatie 2012: 5,7</p> <p>Streefcijfer 2013: 5,9</p>			Loopt conform afspraak

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Integrale (en tijdige) afweging in ruimtelijke functies.</p>	<p>Actuele bestemmingsplannen: ieder bestemmingsplan binnen 10 jaar herzien conform het actualiseringschema van oktober 2012.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bestemmingsplannen herzien conform het in oktober 2012 aangeboden actualiseringschema. Actualiseren van het schema bestemmingsplannen voor de begrotingsbehandeling. 	<ul style="list-style-type: none"> Bestemmingsplannen herzien conform het in oktober 2012 aangeboden actualiseringschema. Jaarlijks actualiseren van het schema bestemmingsplannen voor de begrotingsbehandeling. 	<p>Zie bijlage 8 in deze monitor.</p>
<p>Diversiteit aan woonmilieus: voldoende en gevarieerd woningbestand voor alle doelgroepen.</p>	<ol style="list-style-type: none"> Uitvoeren van het in juni 2011 met de Stadsregio gesloten Convenant Woningmarkt 2010 – 2015 (zie afzonderlijk opgenomen tabel in deze begroting). Uitvoering geven aan de prestatieafspraken die in februari 2012 zijn vastgelegd met Woonvisie (zie afzonderlijk opgenomen tabel in deze begroting). 	<p>Ongeveer 40 woningen opleveren.</p> <p>De planning van de woningbouw, zoals ten grondslag ligt aan het met de Stadsregio gesloten Convenant, wordt niet gehaald.</p> <p>Er is een bijgestelde planning opgenomen als aparte bijlage in deze begroting.</p>	<p>Ingezet wordt op het halen van de in oktober 2012 aangepaste planning.</p> <p>Evaluatie van het Werkboek Woningbouwstrategie in 2014.</p>	<p>Zie bijlage 5 in deze monitor.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Versterkte identiteit en samenhang van ontwikkelingen op wijkniveau.</p>	<p>We beschikken over actuele wijkontwikkelingsprogramma's. Iedere wijk heeft bij het WOP een uitvoeringsprogramma dat jaarlijks wordt gemonitord bij de 1^e tussentijdse rapportage.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Najaar 2012 start opstellen WOP Centrum, 2013 WOP Centrum vaststellen. Voorjaar 2013 start opstellen WOP Rijsoord, eind 2013 – begin 2014 WOP Rijsoord vaststellen. 	<p>Actualisatie van de WOP's gebeurt wanneer de actualiteiten daardoor vragen en/of als de visie niet meer toereikend is.</p>	<p>Het opstellen van het WOP Centrum duurt langer dan gepland omdat in het Centrum meer tijd uitgetrokken moet worden voor de participatie van bewoners en andere belanghebbenden. Het WOP Centrum zal in het voorjaar van 2014 worden opgeleverd. Het WOP Slikkerveer heeft vertraging opgelopen en zal in het najaar van 2013 worden aangeboden aan de Raad. Daarom kan nog niet gestart worden met het WOP Rijsoord. De planning is nu om te starten in 2014.</p>
<p>Versterkte identiteit en samenhang van ontwikkelingen op wijkniveau.</p>	<p>We beschikken over adequate wijkteams. We beschikken over een beschrijving van de rollen en onderlinge verwachtingen van wijkteams. Iedere wijk heeft een jaarplan, waarin ook de acties van de partners staan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Doortontwikkeling van wijkregisseurs. Samenwerking met partners op wijkniveau. 	<p>Samenwerking in de wijken versterken met Woonvisie, Politie, Sport en Welzijn en de gemeente. Opzetten van wijkteams met de gemeentelijke wijkregisseur en de wijkprofessionals van de partners. Opstellen van jaarplannen per wijk met de werkzaamheden en activiteiten van de verschillende partners per wijk.</p>	<p>Alle wijkteams zijn opgestart en voor dit jaar is de planning gemaakt van de wijkspreekuren.</p>
<p>Behoud en beleven van cultuurhistorische waarden.</p>	<p>We beschikken over een integraal erfgoedbeleid.</p>	<p>Vaststellen van een uitgewerkt erfgoedbeleid op het terrein van archeologie, monumenten en cultuurlandschap. Naast wettelijke taken onder andere ook een subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten en projecten op het gebied van communicatie en informatie.</p>	<p>Uitvoering van het erfgoedbeleid; naast wettelijke taken onder andere ook een subsidieregeling voor gemeentelijke monumenten en projecten op het gebied van communicatie en informatie.</p>	<p>Het erfgoedbeleid is door de raad vastgesteld.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Bijdragen aan een brede, doorgaande ontwikkelingslijn voor alle kinderen en jongeren van 0-23 jaar. Het stimuleren van een sociaal samenhangende en actieve wijk.</p>	<p>Brede scholen in alle wijken.</p>	<p>Elk jaar worden in overleg met het veld de acties vastgesteld en uitgevoerd. In het LEA-overleg van 15 juni 2012 is afgesproken dat de visie Brede school Ridderkerk in 2013 zal worden geactualiseerd.</p>	<p>Elk jaar worden in overleg met het veld de acties vastgesteld en uitgevoerd.</p>	<p>Er is een notitie Brede School binnen het Lokaal Educatieve Agenda (LEA)-overleg vastgesteld waarin de taken en verantwoordelijkheden van partners binnen de Brede School benoemd staan. Ook de regierol van de gemeente is hierbij uitgewerkt.</p>
<p>Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk (3% van het stedelijk gebied is ingericht als speelruimte).</p>	<p>Oordeel burger speelmogelijkheden.* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,1 Streefcijfer 2013: 7,2</p>	<p>Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid (concrete acties zijn benoemd in programma 4).</p>	<p>Uitvoering van het uitvoeringsprogramma (concrete acties zijn benoemd in programma 4).</p>	<p>Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid (concrete acties zijn benoemd in programma 4).</p>
<p>Kwaliteit buitenruimte op peil houden.</p>	<p>Kwaliteit is minimaal op het niveau zoals vastgelegd in het beleidskader Duurzaam Beheer.</p>	<p>Uitvoeren van het (nieuwe) Beleidskader Duurzaam Beheer.</p>	<p>Uitvoeren van het (nieuwe) Beleidskader Duurzaam Beheer.</p>	<p>De evaluatie Beleidskader Duurzaam Beheer (2009) wordt in het najaar van 2013 afgerond. De laatste ontwikkelingen omtrent (toekomstige) bezuinigingen worden hierin meegenomen. De raad wordt hierover met een raadsinformatiebrief geïnformeerd. In 2013 zijn de onderhoudsbestekken in Ridderkerk nogmaals met één jaar verlengd op basis van het huidige beleidskader en aangepast aan de doorgevoerde bezuinigingen.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern. De waterkwaliteit en -kwaliteit verbeteren.</p>	<p>We beschikken over een actueel Gemeentelijk Rioleringsplan.</p>	<p>Uitvoeren van het vastgestelde beleid (in programma 4).</p>	<p>Uitvoeren van het vastgestelde beleid (in programma 4).</p>	<p>De werkzaamheden voortkomend uit het vastgesteld beleid zijn gestart. Na een onderzoek is vastgesteld dat de riool overstort aan de Seringenstraat niet meer functioneert. De overstort zal binnenkort worden hersteld.</p>
<p>In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.</p>	<p>Oordeel ondernemers over ondernemersklimaat: 6,9 (bron: onderzoek Ecorys oktober 2011).</p>	<p>Cornelisland: <ul style="list-style-type: none"> • Start uitgifte fase III. • Uitgifte bedrijfsterrein Staelduinsebos tot bedrijventerrein. </p>	<p>Cornelisland: <ul style="list-style-type: none"> • Uitgifte fase IV. • Uitgifte bedrijfsterrein Staelduinsebos tot bedrijventerrein. <p>Evaluatie van Parkmanagement Cornelisland.</p> </p>	<p>Cornelisland: Fase III wordt in 2013 bouwrijp gemaakt. Het proces van uitgifte van fase III is gestart. Het bestemmingsplan is in mei 2013 vastgesteld. Een gedeelte van het perceel Staelduinsebos is uitgegeven aan Post NL</p>
<p>In Ridderkerk krijgt de bestaande werkgelegenheidsstructuur de ruimte om te vernieuwen.</p>	<p>Oordeel ondernemers over ondernemersklimaat: 6,9.</p>	<p>Uitvoeren van de voornemens die vastgelegd zijn in de nieuwe notitie economisch beleid.</p>	<p>Uitvoeren van de voornemens die vastgelegd zijn in de nieuwe notitie economisch beleid (november 2012).</p>	<p>De contacten met het bedrijfsleven (zowel individueel als collectief) zijn geïntensiveerd. Kansen en knelpunten worden hierdoor tijdig gesignaleerd en opgepakt.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern. Continuëren en waar mogelijk uitbreiden werkgelegenheid.</p>	<p>Het aantal arbeidsplaatsen in 2011 was 19.292. Het streefcijfer voor 2013 is 19.292 arbeidsplaatsen.</p>	<p>De Wet werken naar vermogen (Wwv) is door de val van het kabinet controversieel verklaard. Naar verwachting wordt deze op een later tijdstip, wellicht 1 januari 2014, alsnog ingevoerd. Naast het nieuwe beleidskader waarbinnen, onder andere, gekeken wordt naar de huidige inzet van de re-integratie-instrumenten, worden in het voortraject ook de voorbereidingen getroffen voor de mogelijke vorming van één gemeenschappelijke sociale dienst van de BAR-gemeenten. De voorgenomen activiteiten om de werkgelegenheid in Ridderkerk te bevorderen worden in de nota economisch beleid (najaar 2012) beschreven.</p>	<p>De Participatiewet voorheen Wwv is door de val van het kabinet controversteel verklaard. Naar verwachting wordt deze op een later tijdstip, wellicht 1 januari 2014, alsnog ingevoerd. De BAR-gemeenten gaan door met de vorming van een gemeenschappelijke sociale dienst. Gestreefd wordt om dit proces in 2014 afgerond te hebben.</p>	<p>De voorgenomen invoering van de Wwv is niet doorgestaan. Hiervoor in de plaats is de Participatiewet gekomen. De Participatiewet heeft als verwachte ingangsdatum 1 januari 2015 vanwege het recentelijk gesloten Sociaal akkoord. De uitwerking en invoering vindt plaats in BAR-verband. Het samengaan van de afdelingen sociale zaken van de BAR-gemeente vindt plaats door de geplande vorming van de BAR-organisatie. Dit betekent dat er niet apart een gemeenschappelijke sociale dienst wordt gevormd. Nauwe samenwerking tussen de bedrijfscontactfunctionaris en de regisseurs werk leidt tot extra plaatsingen van mensen vanuit een uitkering bij bedrijven.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: Ridderkerk is een ondernemende kern. Transparantie over tarieven grondtransacties.</p>	<p>Jaarlijkse geactualiseerde nota richtlijnen grondprijzen.</p>	<p>Jaarlijks wordt de evaluatie van de nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk aan de gemeenteraad aangeboden op basis waarvan de prijzen worden geactualiseerd.</p>	<p>Jaarlijks wordt de evaluatie van de nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk aan de gemeenteraad aangeboden op basis waarvan de prijzen worden geactualiseerd.</p>	<p>De Nota richtlijnen grondprijzen Ridderkerk 2013 is in april 2013 door de raad vastgesteld.</p>
<p>De samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt verbreed en verbeterd.</p>	<p>Er is een structureel overleg tussen gemeente, onderwijs en ondernemers.</p>	<p>De samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers wordt in overleg met Barendrecht verder uitgebouwd. Daarbij worden de kansen benut die de ontwikkeling van bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard biedt.</p>	<p>In nauw overleg met de andere betrokken partijen worden concrete acties bepaald en uitgevoerd.</p>	<p>Een start is gemaakt met het inventariseren van behoeften voor nadere samenwerking bij onderwijspartners en bij het bedrijfsleven (vertegenwoordigd in het ondernemersplatform). Deze opbrengst wordt verder uitgewerkt.</p>
<p>Gemeente en centrumondernemers werken samen op basis van vertrouwen.</p>	<p>Oordeel burger over winkelvoorzieningen*. Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Realisatie 2011: 8,1 Realisatie 2012: 8,0 Streefcijfer 2013: 8,1</p>	<p>Het overleg met de centrumondernemers wordt voortgezet en waar mogelijk uitgebouwd. De ondernemers hebben aangegeven dat zij het waarderen dat er een structureel centrumoverleg is, waarbij ook met de wethouder van gedachten kan worden gewisseld.</p>	<p>Ook in 2014 wordt het structurele overleg met de centrumondernemers voortgezet.</p>	<p>Er is regelmatig en open overleg met centrumwinkeliers, pandeigenaren en de winkeliers in de diverse wijk-/ buurtwinkelcentra. Ondernemers/ winkeliers weten hierdoor sneller en eerder de gemeente te vinden.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^o programmamonitor 2013
Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat. Verbeterde positie Openbaar Vervoer.	Oordeel burger openbaar vervoer* Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 7,0	Met de Stadsregio blijft intensief overleg gevoerd worden over de maximaal te behalen kwaliteit.	Met de Stadsregio blijft overleg gevoerd worden over de maximaal te behalen kwaliteit. Het streven is de buurtbus per 2014 te professionaliseren.	In de voorbereidingen van het vervoerplan 2014 is de kwaliteit aangekaart. Onderzoek loopt naar de verdere professionalisering van de buurtbus.
Bereikbaarheid verbeteren.	Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto* Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 8,0 Streefcijfer 2013: 8,0	Voor zover de financiën het toelaten, worden projecten uit de module Langzaam verkeer, de module Parkeren en het verkeerscirculatieplan centrum in voorbereiding en uitvoering genomen. Indien mogelijk wordt dit gepland in combinatie met groot onderhoud.	Voor zover de financiën het toelaten, worden projecten uit de module Langzaam verkeer, de module Parkeren en het verkeerscirculatieplan centrum in voorbereiding en uitvoering genomen. Indien mogelijk wordt dit gepland in combinatie met groot onderhoud. Zie ook par. 1.6.14; mobiliteit op maat.	In het 3 ^o kwartaal 2013 wordt onderzocht of het fietspad Vlietlaan zuidzijde een tweerichtingen fietspad kan worden. Dit project staat vermeld in de module langzaam verkeer en wordt ondersteund door een recente motie van de CU.
Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen. In- en rond de wijken is voldoende groen.	We gaan zorgvuldig om met ons gemeentelijk bomenbestand.	Uitvoeren van het bomenbeleidsplan (concrete acties zijn benoemd in programma 4).	Uitvoeren van het Bomenplan (concrete acties zijn benoemd in programma 4).	De afgelopen periode zijn er 309 bomen gekapt en 328 bijgeplant, waarvan er 56 op het terrein van Rijkswaterstaat aan de Kruisweg.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>Effectiviteit en kwaliteit van jeugd- en onderwijsbeleid verbeteren.</p>	<p>Het aantal VSV-ers was op 1 juni 2011 14,2 procent van de jongeren tussen 18 en 23 jaar. Het aantal VSV-ers was op 1 juni 2013 12,15 procent. Het streven voor 2013 is om dit nog verder omlaag te brengen.</p>	<p>Er wordt samen met de partners uit het Lokaal Educatieve Agenda (LEA)-overleg een visie onderwijs / jeugd opgesteld.</p> <p>Met de komst van de wet Passend Onderwijs wordt in BAR-verband binnen het Regionaal Educatieve Agenda (REA)-overleg afgestemd over de aansluiting Passend Onderwijs en Jeugdzorg.</p>	<p>Samen met onze partners invulling geven aan de regierol op het gebied van onderwijs- en jeugdbeleid, onder andere, binnen het LEA.</p> <p>Binnen het REA-overleg vindt afstemming plaats over de aansluiting Passend Onderwijs en Jeugdzorg.</p>	<p>Binnen het LEA-overleg worden twee onderwerpen verder uitgewerkt. Dit betreft de Brede School en de doorlopende leer- en ontwikkellijnen.</p> <p>De eerste REA-overleggen hebben plaatsgevonden waarbij de aansluiting tussen Passend Onderwijs en Jeugdzorg centraal stond.</p>
<p>Accommodatievraagstukken ten aanzien van onderwijs en welzijn worden integraal afgewogen.</p>	<p>Oordeel burgers over onderwijs*. Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,5 Streefcijfer 2013: 7,4 Oordeel burgers over welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Realisatie 2012: 6,2 Streefcijfer 2013: 5,9 Oordeel burgers over sportvoorzieningen*. Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,6</p>	<p>In overleg met de LEA-partners wordt een beleidsparagraaf bij de notitie overcapaciteit opgesteld.</p>	<p>Naar aanleiding van de notitie overcapaciteit schoolgebouwen optimaal gebruik maken van maatschappelijk vastgoed. Dit in overleg met alle betrokken partijen en op basis van in onderling overleg vastgesteld beleid.</p>	<p>De schoolbesturen is op 30 mei 2013 gevraagd een beeld te geven van de huisvestings-situatie over 10 jaar, daarbij mede gelet op de behoefte van andere maatschappelijke instellingen in de betreffende wijk. Schoolbesturen en kinderopvangorganisaties komen met een voorstel aan de hand van de vraag: "Hoe zien wij de toekomstige behoefte aan huisvesting van 0-12 jarigen? Paralleel aan deze activiteit loopt het integraal onderzoek Maatschappelijk Vastgoed. Waar dat nodig en/of gewenst is, worden deze activiteiten kortgesloten.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil. Toegankelijke gezondheidszorg.</p>	<p>Oordeel burgers over gezondheidszorg*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,1 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,5 Strefcijfer 2013: 7,3</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van het werkplan 2013 (en verder) samen met CJG partners. • Herijking lokaal gezondheidsbeleid. <p>Periodieke quickscan naar tevredenheid cliënten. Ontwikkelen ouder- en jongerenparticipatie binnen CJG.</p>	<p>Uitvoering geven aan het lokale gezondheidsbeleid. Nadruk op preventie door het bevorderen van een gezonde leefstijl, met name bewegen.</p> <p>Periodiek uitvoeren van een quickscan naar de tevredenheid van cliënten. Borgen van ouder- en jongerenparticipatie.</p>	<p>Er is een coördinator aangesteld die als taak heeft een doelgroep aanpak te ontwikkelen. Een van de manieren is de bestaande initiatieven en organisaties in een keten met elkaar te laten samenwerken.</p> <p>Deze coördinator heeft alle bestaande initiatieven en beweegmogelijkheden geïnventariseerd.</p> <p>Voor de herijking lokaal gezondheidsbeleid is een startnotitie opgesteld. Ook is er een bijeenkomst geweest met de eerstelijns gezondheidszorg.</p> <p>De quickscan tevredenheid cliënten wordt in 2013 uitgevoerd. Ouder- en jongerenparticipatie wordt geborgd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.</p> <p>Goed functionerend stedelijk Jongeren centrum.</p>	<p>Oordeel burger welzijnsvoorzieningen*. Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Realisatie 2012: 6,2 Streefcijfer 2013: 6,1</p>	<p>Volgen van de ontwikkelingen rond De Loods door deelname aan het gebruikersoverleg. In de productafspraken met Sport en Welzijn worden prestatie- en rapportageafspraken over het jeugd- en jongerenwerk, waaronder De Loods, opgenomen.</p>	<p>De evaluatie van de Loods is uitgevoerd. Daarover is de raad geïnformeerd middels een raadsinformatiebrief. De verbeterpunten zoals aangegeven in de raadsinformatiebrief zijn belangrijke aandachtspunten voor deze jaren.</p>	<p>De uitkomsten van de evaluatie van de Loods in het voorjaar van 2012 door middel van een raadsinformatiebrief aan de raad medegegeeld. Het gebruikersoverleg is betrokken geweest bij het opstellen van de evaluatie en de uitkomsten daarvan zijn in de evaluatie verwerkt. De aanbevelingen uit de evaluatie zijn opgepakt en de voortgang wordt in het gebruikersoverleg besproken. Indien dit leidt tot ontwikkelingen waarover de raad geïnformeerd dient te worden of waarvoor besluitvorming door de raad noodzakelijk is, wordt dit aan de raad voorgelegd.</p>
<p>Voldoende cultureel aanbod.</p>	<p>Oordeel burger cultuur*. Realisatie 2009: 6,3 Realisatie 2010: 6,3 Realisatie 2011: 6,3 Realisatie 2012: 6,1 Streefcijfer 2013: 6,3</p>	<p>Voor het in stand houden van culturele voorzieningen gemaakt met zijn afspraken gemaakt met de maatschappelijke partners zoals bibliotheek A tot Z en ToBe.</p>	<p>Voor het in stand houden van culturele voorzieningen worden afspraken gemaakt met de maatschappelijke partners zoals bibliotheek A tot Z en ToBe.</p>	<p>Voor 2013 zijn ter handhaving van het huidige voorzieningenniveau subsidies verstrekt en prestatieafspraken gemaakt met de Bibliotheek A tot Z, Stichting ToBe, Hofplein Rotterdam en de Stichting Evenementen Ridderkerk.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil. Alle minima zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.</p>	<p>In 2012 beschikken we over een nieuw beleidskader minimabeleid.</p>	<p>Uitvoeren van de concrete acties in het beleidskader minimabeleid.</p>	<p>Het nieuwe armoedebeleid wordt uitgevoerd.</p>	<p>In 2013 is de Armoedemonitor afgerond. In 2013 wordt ook nieuw armoedebeleid geformuleerd. Bij de vorming van de BAR-organisatie wordt ook gekeken of de activiteiten voor de minima zoveel als mogelijk op elkaar kunnen worden afgestemd. De gemeente wil de partners in het sociale veld laten samenwerken, de gemeente speelt hierbij hoofdzakelijk een verbindende rol. In 2014 wordt de digitalisering van aanvragen ontwikkeld en de informatievoorziening aan minima nog beter uitgewerkt.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil.</p> <p>Alle inwoners van Ridderkerk zijn in staat deel te nemen aan de samenleving.</p>	<p>We beschikken over een actuele Wmo-nota.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren van acties uit het Wmo-beleidsplan. • Voorbereidingen overdracht taken uit de AWBZ. • Voortzetting decentralisatie jeugdzorg. 	<p>De acties die voortvloeien uit het beleidsplan worden uitgevoerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de overdracht van taken uit de AWBZ naar de Wmo vanaf 1 januari 2015. De decentralisatie van de jeugdzorg is opgepakt en wordt voortgezet.</p>	<p>Het projectplan decentralisatie Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) is herijkt. De gevolgen van het regeerakkoord zijn verwerkt en de nieuwe decentralisatie Persoonlijke Verzorging is in het plan opgenomen. Op 25 april is op de Wmo-conferentie de stand van zaken belicht. De uitgangspuntennota 2.0 AWBZ/Wmo is vastgesteld in het college. De visie op het sociale domein is vastgesteld.</p> <p>De decentralisatie Jeugdzorg wordt zowel op stadsregionaal – als op BAR niveau voortgezet. Het projectplan is in april herijkt op grond van het stadsregionale implementatieplan dat in april is vastgesteld.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>De activiteiten van onze maatschappelijke partners dragen bij aan de gewenste maatschappelijke effecten.</p>	<p>Voor de maatschappelijke partners is duidelijk welke maatschappelijke effecten de gemeente verwacht voor het verstrekken van subsidie.</p>	<p>Wat daarvoor doen in 2013</p> <ul style="list-style-type: none"> • Subsidiebeschikking conform BCF-systematiek / nieuwe verordening. • Er wordt een nieuw subsidiebeleid vastgesteld. 	<p>Wat daarvoor doen in 2014 en verder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Monitoren en evalueren van het subsidiebeleid. 	<p>Stand van zaken 2^e programmamonitor 2013</p> <p>In april is de startnotitie subsidiebeleid aan de raad gestuurd. De nieuwe subsidieverordening en de beleidsregels worden eind 2013 vastgesteld en zullen voor het eerst van toepassing zijn op subsidieaanvragen voor 2015.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.				
Verbeteren van de luchtkwaliteit.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor luchtkwaliteit.	Uitvoeren van maatregelen uit het actieplan Luchtkwaliteit (zie voor concrete maatregelen programma 4).	Uitvoeren van maatregelen uit het actieplan Luchtkwaliteit (zie voor concrete maatregelen programma 4). In 2015 actualisatie van het Actieplan Luchtkwaliteit.	Er zijn geen afwijkingen in het opgezette actieplan Luchtkwaliteit. De uitvoering loopt conform planning.
Verminderen van het aantal geluidgehinderten.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor geluid.	Doorgaan met sanering van A-lijst. Actualisatie van actieplan geluid in 2013 (vijfjaarlijks). Uitvoeren van maatregelen uit het lopende actieplan geluid (zie voor concrete maatregelen programma 4).	Doorgaan met sanering van A-lijst. Actualisatie van geluidbelastingkaarten in 2017 (vijfjaarlijks). Uitvoeren van maatregelen uit het nieuwe actieplan geluid (zie voor concrete maatregelen programma 4).	In samenwerking met de DCMR worden dit jaar de laatste woningen van de A-lijst gesaneerd. Dit is deels een administratieve handeling. Het Actieplan Geluid wordt opgesteld door DCMR. De acties worden geformuleerd mede naar aanleiding van de knelpunten uit de geluidbelastingkaarten en de geluidmeetronde.
Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.	SLoK projecten uitgevoerd.	SLoK is eind 2012 afgelopen. Afhankelijk van de evaluatie en het verkennende onderzoek naar het vervolg worden in 2013 nieuwe projecten benoemd.	SLoK is eind 2012 afgelopen. Afhankelijk van de evaluatie en het verkennende onderzoek naar het vervolg, worden in 2013 nieuwe projecten benoemd.	De nieuwe regionale duurzaamheidsagenda is gemaakt. Op dit moment wordt bekeken hoe en op welke wijze Ridderkerk hier een rol in gaat spelen. Er wordt actief gewerkt aan het opzetten van een duurzaamheidsnetwerk en het realiseren van projecten op het gebied van duurzame energie.
Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.	Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor bodem.	Uitvoering van het bodembeleid (zie voor concrete maatregelen programma 4).	Uitvoering van het bodembeleid (zie voor concrete maatregelen programma 4). In 2018 moeten de bodemkwaliteitskaarten en het bodembeleid opnieuw herzien worden.	Het bodembeleidsplan is in concept klaar. Dit plan wordt na participatie aan de raad aangeboden.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verlagen van risico's binnen de gemeente bij de productie, het vervoer, de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.</p>	<p>Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor externe veiligheid.</p>	<p>Borging en uitvoering van de maatregelen uit de veiligheidsvisie (zie voor concrete maatregelen programma 4).</p>	<p>Borging en uitvoering van de maatregelen uit de veiligheidsvisie (zie voor concrete maatregelen programma 4). Een actualisatie van de externe veiligheidsvisie in 2016.</p>	<p>In deze periode zijn geen beleidsmatige werkzaamheden uitgevoerd.</p>
<p>Een schaa sprong realiseren ten aanzien van het milieubeleid.</p>	<p>Ontwikkelen of herzien van beleid, visie of actieplan voor milieu.</p>	<p>Uitvoering van het milieuprogramma (zie voor concrete maatregelen programma 4). Een tussentijdse evaluatie van het milieuprogramma in juni 2013.</p>	<p>Uitvoering van het milieuprogramma (zie voor concrete maatregelen programma 4). Een eindevaluatie van het milieuprogramma in juni 2014.</p>	<p>De tussentijdse evaluatie is in mei opgesteld en verzonden naar de raad.</p>
<p>De vuilophaal in de gemeente is goed verzorgd.</p>	<p>We voldoen aan de normen uit het beleidskader Afval.</p>	<p>De afvalinzameling is conform de aanbesteding uit 2012.</p>	<p>De afvalinzameling is conform de aanbesteding uit 2012.</p>	<p>De afspraken voor de afvalinzameling op de Milieustraat zijn aangepast. Dit heeft geleid tot een financieel voordeel, transparantie en het borgen van het serviceniveau aan de burger van Ridderkerk.</p>
<p>In Ridderkerk passen ambities bij onze mogelijkheden.</p>	<p>We beschikken in 2014 over een structureel sluitende meerjarenbegroting.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sturen op de uitvoering van de al besloten bezuinigingen. • Invulling geven aan de taakstelling voor 2013. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sturen op de uitvoering van de al besloten bezuinigingen. • Invulling geven aan de taakstelling voor 2014 en volgende jaren. 	<p>De afvalinzameling is conform de afspraken. Loopt conform planning.</p>

1.2 Stand van zaken lasten en baten programma 1 Burger als Partner

Omschrijving	Begroting na wijz. 2013
Geraamde lasten t/m 12e begrotingswijziging	-27.257.300
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (A)	-957.800
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Bouwgrondexploitatie	-201.000
b. Sport	-296.200
c. Welzijn	-364.400
d. Educatie	0
e. Overige producten	-96.200
Totale lasten	-28.215.100
Geraamde baten t/m 12e begrotingswijziging	13.827.100
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (B)	343.500
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Bouwgrondexploitatie	-345.400
b. Deelname nutsbedrijven	0
c. Sport	346.200
d. Overige Producten	342.700
Totale baten	14.170.600
Saldo vóór bestemming	-14.044.500
Toevoegingen aan reserves t/m 12e begrotingswijziging	-62.900
Bijstellingen deze monitor (C)	-50.000
Totale lasten reserves	-112.900
Onttrekkingen van reserves t/m 12e begrotingswijziging	226.400
Bijstellingen deze monitor (D)	42.600
Totale baten reserves	269.000
Saldo na bestemming	-13.888.400
Totale bijstelling op het programma excl. bedrijfsvoering (A+B)	-614.300
Totale bijstelling van de reserves (C+D)	-7.400
Totaal bijstellingen deze monitor (A+B+C+D)	-621.700
Bedrijfsvoering	
Aandeel in kosten bedrijfsvoering primaire begroting	-5.956.100
Aandeel in kosten bedrijfsvoering in begrotingswijzigingen 1 t/m 12	28.700
Aandeel in kosten bedrijfsvoering bij deze bijstelling	176.100
Totaal saldo programma 1 inclusief bedrijfsvoering	-19.639.700

1.3 Toelichting bij de bijstellingen

BN is budgettair neutraal

De mutaties + zijn voordelen en – zijn nadelen

Omschrijving	BN	2013
<u>ISV3 Bodem</u> In de loop van 2013 is meer inzicht verkregen in de uitgaven in het kader van de ontvangen subsidie ISV3 Bodem. Het betreft €61.000 aan advieskosten aan de DCMR Milieudienst Rijnmond. En €47.700 aan onderzoekskosten voor het onderzoek van drie locaties. Voor het dekken van deze lasten heeft de gemeente subsidiegelden van de provincie Zuid-Holland ontvangen.	BN BN	-108.700 108.700
<u>Extramurale zorgzwaartepakketten</u> In het kader van de decentralisatie AWBZ is er een experiment steunstructuur in de wijk opgezet. Dit experiment is één van de pilots dat onderdeel vormt van het programma zorg in buurten en wijken. De gemeente levert een bijdrage aan de communicatie, ten behoeve van de steunstructuur, door bijvoorbeeld folders te laten drukken en een website te maken.		-52.000
<u>Sanering Glastuinbouw</u> Namens de gemeenten Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht heeft onze gemeente voor de periode 2013-2016 bij de provincie Zuid-Holland een subsidieaanvraag ingediend voor het bekostigen van bemiddelingslasten ten behoeve van de sanering van 19 hectare fysiek glas in het gebied Deltapoort. De aangevraagde subsidie is verleend. De verwachte bemiddelingslasten voor 2013 bedragen €90.000, die worden dus gedekt vanuit de subsidie.	BN BN	-90.000 90.000
<u>Decentralisatie Jeugdzorg</u> Voor het uitvoeren van de Decentralisatie Jeugdzorg worden transitiegelden beschikbaar gesteld door het Rijk. De gemeenteraden van de drie BAR-gemeenten hebben besloten die transitiegelden te bundelden. Het budgetbeheer vindt in Ridderkerk plaats. Barendrecht en Albrandswaard dragen hun ontvangen middelen over naar Ridderkerk. De lasten van €200.000 zijn hiermee gelijk aan de baten. Daarnaast wordt vanuit de meicirculaire een extra bijdrage van €57.900 in de algemene uitkering gestort voor de decentralisatie van de jeugdzorg (zie hoofdstuk 7). Daartegenover worden op dit programma eenmalige lasten opgevoerd.	BN BN BN	-200.000 200.000 -57.900
<u>Groot onderhoud Sport</u> Voor 2013 liggen de lastenramingen voor het groot onderhoud van de sportaccommodaties hoger dan de gemiddelde jaarlasten zoals deze zijn opgenomen op de raadsprogramma's 1 en 4. Conform de beheerplannen en de doorgeschoven werkzaamheden uit 2012 wordt voor 2013 de lastenraming verhoogd met €296.200. Deze lasten worden gedekt door €346.200 aan restitutie van subsidiegelden groot onderhoud Sport en Welzijn. De resterende €50.000 wordt gedoteerd aan de reserve groot onderhoud sportaccommodaties Sport en Welzijn. Deze mutaties zijn per saldo budgettair neutraal voor de gemeentebegroting.	BN BN BN	-296.200 346.200 -50.000
<u>Subsidies erfgoedbeleid</u> De subsidieverordening voor het erfgoedbeleid treedt januari 2014 in werking. Dit betekent dat het geraamde budget voor het verstrekken van erfgoedsubsidies in 2013 kan vrijvallen, omdat daar geen gebruik van gemaakt zal worden. Dit levert een incidenteel voordeel op van €50.000.		50.000
<u>Grondexploitatie</u> Bij het onderdeel bouwgrondexploitatie worden de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar overgeboekt naar de balans, waardoor het in de begroting en de rekening budgettair neutraal uitwerkt. Alleen als een complex wordt afgesloten komt het voordeel/nadeel ten gunste/laste van de rekening. Hierna worden de belangrijkste mutaties in deze monitor toegelicht. A.		

Omschrijving	BN	2013
- Afwijkingen die verband houden met de mutatie boekwaarde	BN	819.900
- Mutatie boekwaarde	BN	-819.900
De volgende mutaties houden verband met de boekwaarde (en zijn derhalve budgettair neutraal):		
<ul style="list-style-type: none"> • Bij complex Centrumplan is er nog geen overeenstemming over het plan. De werkzaamheden schuiven grotendeels door naar 2014. Hierdoor zijn de lasten in 2013 € 288.200 lager. • Bij complex Het Zand zijn de lasten € 33.900 lager doordat er in 2013 geen afdracht plaatsvindt aan het Omslagfonds van de Stadsregio Rotterdam. Daarnaast zijn de baten € 40.000 hoger door een ISV-bijdrage voor het onderzoek HAK terrein. • Doordat bij diverse complexen de werkzaamheden achterblijven bij de planning en doorgeschoven worden naar volgende jaren kan er in 2013 minder concernoverhead worden doorberekend naar de grondexploitaties (€ 415.000). In de primitieve begroting was hier al op geanticipeerd door rekening te houden met een nadeel van € 500.000 (zie blz. 177). Dit was in één bedrag op een stelpost opgenomen. In deze monitor is het nader uitgewerkt over de diverse grondbedrijfcomplexen. • Kleine mutaties: per saldo voordeel van € 42.800. 		
B. Overige mutaties		
De volgende mutaties leiden per saldo tot een nadeel op dit programma:	BN	-143.900
<ul style="list-style-type: none"> • De complexen 'Zorgwoningen Generaal Smutsstraat' en 'Oostendam' worden per 1 juli 2013 afgesloten. Bij het eerste complex wordt een positief resultaat verwacht van € 39.100, bij het tweede een verlies van € 44.900. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de raadsinformatiebrief 'Afsluiting grondbedrijfcomplexen 'Oostendam' en 'Zorgwoningen Generaal Smutsstraat' d.d. 31 juli 2013. • In januari 2013 is de grondexploitatie Centrumplan vastgesteld. Hierbij is besloten dat de verliesvoorziening Centrumplan gebaseerd wordt op de contante waarde van het verlies. Dit houdt in dat deze voorziening jaarlijks verhoogd moet worden met rente. Voor 2013 betekent dit een verhoging van de voorziening met € 111.900. • Bij complex Drie Rivieren vervalt in 2013 de toeslag stadsuitbreiding die wordt afgedragen aan de algemene reserve. Dit betekent op dit programma een nadeel van € 30.000. De toevoeging aan de algemene reserve op Hoofdstuk 7 'Financiering en algemene dekkingsmiddelen' valt hierdoor ook € 30.000 lager uit. Voor deze monitor is dit derhalve budgettair neutraal. • Kleine mutaties: per saldo voordeel van € 3.800. 		
<u>Correctie kosten bedrijfsvoering in Grondexploitatie</u>	BN	-415.000
In de begroting 2013 is het Programma Bedrijfsvoering geïntroduceerd om meer inzicht te geven in de (kosten van de) bedrijfsvoering. Daarbij werd op de andere raadsprogramma's vermeld welk deel dat programma heeft in het totaal van de bedrijfsvoeringskosten. (zie onderaan de hiervoor weergegeven tabel 1.2) Hierboven in deze verschillenanalyse staan de mutaties toegelicht bij de grondexploitatie. Daar zijn de kosten van bedrijfsvoering ook in meegenomen. Dat is logisch omdat bouwgrondexploitatie een gesloten begrotingsonderdeel is waarvan de voor- en nadelige saldi aan het eind van het jaar worden overgeboekt naar de balans, de post Onderhanden Werk. Maar om een dubbeling in de cijfers te voorkomen is een correctie in deze verschillenanalyse nodig voor het bedrag aan bedrijfsvoeringskosten dat begrepen zit in de cijfers van de grondexploitatie, te weten € 415.000.		
<u>Overige kleine verschillen</u>		-2.900
Totaal bijstellingen deze monitor		-621.700

1.4 Stand van zaken investeringen programma 1 Burger als Partner

Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

1.5 Trends en ontwikkelingen

1. De BAR-samenwerking

Aan het einde van 2012 vragen wij u om fundamentele keuzes te maken voor de vormgeving van de BAR-samenwerking. De financiële en personele consequenties van de BAR-samenwerking zijn tot op heden niet inzichtelijk omdat de keuze voor de vorm van de BAR-samenwerking nog gemaakt moet worden. In het proces naar deze keuze toe worden de drie raden van de BAR-gemeenten gezamenlijk geïnformeerd over consequenties van keuzes. Deze kunt u meewegen bij uw besluitvorming. De jaren 2013 en 2014 worden gebruikt om de praktische en organisatorische implicaties van de keuze, zoals die eind 2012 gemaakt wordt, door te vertalen naar de drie gemeentelijke organisaties. De meest actuele informatie wordt u gegeven via raadsinformatiebrieven en specifieke bijeenkomsten.

De BAR-samenwerking is een dynamisch proces. Het is daarom niet zinvol in deze tekst informatie te geven over ontwikkelingen want die informatie is al snel weer achterhaald. U krijgt de actuele informatie via raadsinformatiebrieven, concrete voorstellen en specifieke bijeenkomsten.

2. Relatie maatschappelijke partners

Voor het vormgeven van de partnerschappen (met onze maatschappelijke partners) wordt toegewerkt naar *resultaatgerichte subsidiering*. Met de filosofie van *resultaatgerichte subsidiering* worden de verschillende verantwoordelijkheden tussen gemeenten en organisaties (maatschappelijk middenveld) steeds duidelijker. De gemeente beperkt zich hierbij vooral tot kaderstelling en het formuleren van doelstellingen en te bereiken maatschappelijke effecten. De organisaties geven aan welke bijdrage zij kunnen leveren aan het bereiken van die doelstellingen. Hierdoor ontstaat een betere samenwerking tussen partijen die er op gericht is het aanbod aan voorzieningen te versterken en/of de maatschappelijke waarde te verankeren. Voor de uitvoering sluit de gemeente contracten af met externe partners gerelateerd aan gemeentelijke doelen. In 2011 is met enkele maatschappelijke partners een pilot gestart met het vormgeven van de partnerschappen volgens de BCF-systematiek. Onder meer op basis van de resultaten van deze pilot wordt in 2013 samen met de maatschappelijke partners het subsidiebeleid vorm gegeven.

Subsidie Stichting Sport en Welzijn

In de beschikking voor de reguliere subsidie 2013 aan Sport en Welzijn is uitvoering gegeven aan artikel 2.2 van de raamovereenkomst tussen de gemeente en Sport en Welzijn. Op grond hiervan wordt Sport en Welzijn 5% van de loonsom toegekend ten behoeve van personeelsrisico's. De middelen hiervoor, afgerond € 200.000, zijn met de subsidiemiddelen aan Sport en Welzijn overgemaakt. Voor deze middelen bleek echter geen dekking in de begroting aanwezig te zijn. Indien de personeelsrisico's zich in 2013 niet manifesteren, komen de middelen volledig terug. Doen zich in 2013 wel personeelsrisico's voor, dan gaan deze ten koste van de betreffende middelen. Bij het opstellen van de jaarrekening 2013 wordt bij Sport en Welzijn geïnventariseerd in hoeverre de risico's zich hebben gemanifesteerd en of / welke vordering er opgevoerd kan worden. Omdat de verwachting is dat de middelen teruggevorderd kunnen worden, wordt voor 2013 geen extra lastenraming opgevoerd.

Deze werkwijze is voor 2014 en verder onderwerp van gesprek met Sport en Welzijn. Het risico dat personeelsrisico's zich bij een stichting manifesteren, wordt meegenomen bij de bepaling van de benodigde hoogte van onze weerstandscapaciteit in de paragraaf weerstandsvermogen.

3. Transformatie in het sociale domein en decentralisatie van rijkstaken

Het sociale domein is aan een grote omslag begonnen. Dit wordt mede ingegeven door het streven van het kabinet naar een kleine compacte overheid. De gemeente wordt als eerste overheid gezien, dicht bij de burger. De gemeente wordt gezien als de poortwachter voor de ondersteuning die mensen nodig hebben om te participeren in de maatschappij. Dit sluit aan op het lopende proces van de 'civil society', de kanteling in de Wmo en Welzijn Nieuwe Stijl en vormt de basis voor de drie decentralisaties van rijkstaken naar de gemeenten. Door de drie decentralisaties (AWBZ, Participatiewet en Jeugdzorg) wordt alles in beweging gezet. De projecten decentralisatie worden voortgezet. Het gaat niet alleen om het aanbieden van nieuwe voorzieningen op de oude wijze. Een nieuwe integrale visie en een andere werkwijze zijn nodig voor alle drie de decentralisaties. Hierbij

wordt ook een verbinding gelegd met het passend onderwijs. Dit gaat verder dan decentralisatie en betekent een transformatie. *Er is daarom een BAR-visie op het sociale domein vastgesteld.*

Deze transformatie vraagt van de gemeenten en van de instellingen een andere houding. In plaats van te sturen op activiteiten zal gestuurd moeten worden op resultaat. Dit vraagt om een beweging van 'zorgen voor' naar 'zorgen dat'. Om dat te bereiken zal de gemeente een andere vraag moeten formuleren, waarop de welzijnsinstellingen in antwoord een ander aanbod moeten creëren. Inzetten op eigen kracht en het netwerk om participatie en zelfredzaamheid van burgers te bevorderen, vraagt ook van burgers een andere houding. Het ondersteunen van vrijwilligers (ook in het verenigingsleven) en mantelzorgers is daarbij een voorwaarde.

Het realiseren van deze transformatie, terwijl de 'winkel' doordraait, is de grootste klus in de komende jaren op het terrein van inkomen, werk, zorg en welzijn. De beperkte financiële middelen zorgen voor extra druk. Dit vraagt een andere manier van werken van medewerkers. Daarom is het nu het moment voor het maken van een kwaliteitsslag. Het belangrijkste uitgangspunt hierbij is het regelen van een brede integrale toegang tot de voorzieningen. Het loket van de gemeente wordt anders ingericht. Het 'gesprek aan de keukentafel' wordt ingevoerd. Maatschappelijke partners moeten in beweging komen om hieraan, vooral ook met elkaar en in samenwerking met de gemeente, een bijdrage te leveren. Dit proces neemt enkele jaren in beslag.

AWBZ (Extramurale Begeleiding en Persoonlijke Verzorging)

Deze decentralisatie wordt integraal opgepakt. *Nu er een extra decentralisatie is bijgekomen, is het project Decentralisatie Begeleiding uitgebreid met de werkgroep Persoonlijke Verzorging.* Het Wmo- en leerlingenvervoer en de huishoudelijke hulp zijn betrokken bij het proces. De visie vanuit de kanteling in de Wmo is hierbij leidend. De kanteling in de Wmo is niet alleen voor de gemeente leidend, ook burgers en maatschappelijke partners moeten in beweging komen. Dit proces is ook onderdeel van het project.

Als gevolg van het nieuwe regeerakkoord wordt de Begeleiding per 1 januari 2015 vanuit de AWBZ aan de gemeente overgedragen. Daarnaast wordt de Persoonlijke Verzorging als extra decentralisatie per 1 januari 2015 toegevoegd. De extramuralisering van Zorgzwaartepaketten 1 t/m 2 en een deel van 3 en 4 wordt ingezet. Een Zorgzwaartepakket is een samenhangend pakket van diverse zorgfuncties uit de AWBZ, meestal gekoppeld aan een verblijf in een instelling. Dit wordt gefaseerd ingevoerd vanaf 2013 t/m 2016. Ook dit proces heeft gevolgen voor de gemeente, namelijk een groter beroep op welzijn, Huishoudelijke hulp en Woningaanpassingen. Deze decentralisaties gaan gepaard met flinke bezuinigingen.

Het projectplan is herijkt om de persoonlijke verzorging ook in het project te kunnen onderbrengen. Er komt ruimte voor een plaatselijk experiment, dat op initiatief van de maatschappelijke partners wordt gestart. Op 25 april heeft de Wmo-conferentie plaatsgevonden. Deze staat in het teken van de decentralisatie AWBZ. De uitgangspuntennota 2.0 AWBZ/Wmo is vastgesteld in het college. In de uitgangspuntennota worden de kaders geschetst. Deze wordt na de zomer aan de gemeenteraad ter besluitvorming voorgelegd.

Jeugdzorg

Het ingewikkelde stelsel van voorzieningen en financiers staat integrale jeugdzorg vaak in de weg. Door gemeenten bestuurlijk en financieel verantwoordelijk te maken voor alle vormen van jeugdzorg kan deze effectiever en efficiënter worden aangeboden. Hoe dit proces van overdragen aan de gemeenten juridisch en financieel wordt geregeld is nog niet duidelijk. De val van het kabinet Rutte levert geen vertraging in het jeugdzorgdossier en de gemeente Ridderkerk gaat dus door op de ingezette weg: naast een subregionaal plan van aanpak (in BAR-verband) hebben de 19 samenwerkende gemeenten in regionaal verband een regionaal programmaplan voor de implementatie van de decentralisatie van de jeugdzorg vastgesteld. De aansluiting met een vierde belangrijke wijziging op sociaal terrein, de invoering van het Passend Onderwijs, wordt in het plan van aanpak van de BAR-gemeenten ook meegenomen.

Het stadsregionale implementatieplan is in april 2013 vastgesteld en als input meegenomen in het te herijken plan van aanpak in BAR-verband.

Wet Werken naar Vermogen/Participatiewet

Door de val van het *vorige* kabinet Rutte is er vertraging opgetreden in de besluitvorming rondom de Wet Werken naar Vermogen (Wwv). De Tweede Kamer heeft het wetsvoorstel controversieel verklaard. Net zoals de meeste gemeenten in Nederland verwacht ook Ridderkerk dat de Wet Werken naar Vermogen na enige vertraging wel zal worden aangenomen. Wellicht in een iets aangepaste vorm. Daarom gaat de gemeente Ridderkerk door met de samenwerking in BAR-verband en de vorming van een gemeenschappelijk sociale dienst voor de BAR-gemeenten. De omvorming van de verschillende regelingen WSW, Wajong en WWB in de Wwv gaat dus, voorlopig, niet door. Dit geldt ook voor de herstructurering van de WSW.

De Wet werken naar vermogen (Wwv) is opgevolgd door de Participatiewet. De verwachte invoeringsdatum van de Participatiewet is 1 januari 2015 vanwege het recentelijk gesloten Sociaal akkoord. Samen met Barendrecht en Albrandswaard wordt hard gewerkt aan de uitwerking en invoering van de Participatiewet. Op deze wijze vindt inbedding in de nieuwe BAR-organisatie plaats.

4. Zorg

De Wmo is nog steeds in ontwikkeling en dat betekent dat ook voor gemeenten de inspanningen op dit gebied ingrijpend en veelomvattend zijn. De Wmo omvat negen prestatievelen. Dit zijn:

- bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten;
- preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met opvoeden;
- het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning;
- ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers;
- het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem;
- het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem, ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;
- het bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang en bestrijding van huiselijk geweld;
- het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg;
- het bevorderen van het verslavingsbeleid.

Vanaf 2013 ligt de nadruk op het uitvoeren van acties in een omgeving waarin sterk bezuinigd wordt. Deze acties zijn opgenomen in het nieuwe Beleidsplan Wmo. Door de val van het kabinet Rutte is de invoering van de decentralisatie begeleiding uitgesteld. Naar verwachting gaat deze per 1 januari 2015 in. Uitvoering geven aan deze nieuwe taak, een nauwkeurige monitoring en een gedegen contract- en subsidiebeheer, zal de nadruk hebben. Dit moet in 2013 voorbereid worden. In Ridderkerk komen we samen met onze partners tot een nieuw beleid. Menskracht benutten, vraaggericht organiseren en verantwoordelijkheid bij uitvoerende professionals, zullen de sleutelwoorden zijn bij deze nieuwe benadering. In 2013 zal het lokaal volksgezondheidsbeleid herijkt worden. Hierbij wordt de nadruk gelegd op het bevorderen van een gezonde leefstijl, met name bewegen.

Dit willen wij in overleg met de maatschappelijke partners doen. Wij denken dat met het bevorderen van een gezonde leefstijl, met name bewegen, grote winst te behalen valt op het gebied van preventie.

5. Sport

Sport en Welzijn is de strategisch partner van de gemeente op het terrein van sport, jeugd- en jongerenwerk, vrijwilligerswerk en opbouwwerk. Met Sport en Welzijn wordt gewerkt aan het verder transparant en professioneel vormgeven van de relatie. In samenwerking met Sport en Welzijn beziet de gemeente momenteel of en op welke wijze invulling kan worden gegeven aan de (accommodatie)wensen van de sportverenigingen op het sportpark Ridderkerk.

6. Gezonde bevolkingsopbouw

Een van de uitdagingen uit de structuurvisie is een gezonde bevolkingsopbouw. Met de nota vergrijzing "Grijs, zilver en goud; de demografische toekomst van Ridderkerk" geeft het college invulling aan het door de gemeenteraad gewenste inzicht in de gevolgen van vergrijzing. Er worden in

deze nota verschillende bouwstenen aangedragen die bijdragen aan het benutten van nieuwe kansen en het voorkomen van ongewenste ontwikkelingen in de toekomst. De uitdaging voor college en raad is om deze bouwstenen in onderlinge samenhang op te pakken. De hierin te maken keuzes worden met de partners verder uitgewerkt in beleid en begroting.

Op basis van een door ons college vastgestelde starnotitie wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma, dat ~~voor~~ na de zomer aan de raad zal worden voorgelegd. Bij de opstelling van het uitvoeringsprogramma zullen ook lokale maatschappelijke partners worden betrokken.

7. Ondernemende kern

Het bevorderen van een gezond ondernemingsklimaat in brede zin is de hoofddoelstelling van het Ridderkerkse economische beleid. *De landelijk oplopende leegstand in winkelgebieden en op bedrijfsterreinen is ook in Ridderkerk zichtbaar. De primaire oorzaak vormen de huisvestingslasten. Hierop heeft de gemeente geen invloed. Door een versterking van de dienstverlening kunnen de ondernemers wel beter gefaciliteerd worden.* Er wordt extra aandacht geschonken aan de dienstverlening aan bedrijven door verbeteracties op het gebied van onder meer klantvriendelijkheid, de snelheid van vergunningverlening, actuele digitale informatie en het goed en tijdig beantwoorden van vragen van ondernemers. Parallel aan de aanpak van de zwakkere punten in de gemeentelijke dienstverlening wordt er gewerkt aan intensivering van de contacten tussen Ridderkerkse ondernemers en de gemeente. *Er vinden per week meerdere bezoeken plaats aan individuele ondernemers, door college, portefeuillehouder en/of ambtelijk. Daarnaast is er geregeld contact met ondernemers- en winkeliersverenigingen en wordt samengewerkt in het ondernemersplatform.*

8. Wijkontwikkeling

De samenwerking in de wijken is steeds verder verstevigd. Daarin vormen Woonvisie, Politie, Sport en Welzijn en de gemeente een samenwerkingsverband. *In alle wijken zijn wijkteams opgestart.* In deze wijkteams zitten de gemeentelijke wijkregisseur, de jongeren- en opbouwwerker, een wijkconsulent van Woonvisie en de buurtagent van de betreffende wijk. Gezamenlijk pakken zij onderwerpen aan die in een wijk spelen. Belangrijke thema's die spelen zijn het bevorderen van sociale samenhang (samen leven jong en oud), het versterken van samenwerking binnen de wijk met wijkorganisaties en de buurtpreventie (indien aanwezig).

9. Nieuw Reijerwaard

Vermoedelijk wordt het inpassingsplan in het eerste kwartaal 2013 door Provinciale Staten vastgesteld. Overige actuele informatie over dit dossier volgt via raadsinformatiebrieven en bijeenkomsten etc.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland hebben in april 2013 het Inpassingsplan Nieuw Reijerwaard vastgesteld. De verwachting is dat de Provinciale Staten zich op 26 juni 2013 uitspreken over het definitieve Inpassingsplan.

Provinciale Staten hebben op 26 juni 2013 het inpassingsplan vastgesteld.

10. Woningbouwstrategie

In januari 2011 is de woningbouwstrategie door de Raad vastgesteld. Deze strategie vormt samen met de herijking van het strategisch voorraadbeleid door Woonvisie en de door de raad aangenomen amendementen en moties de basis voor het door de gemeenteraad vast te stellen programma en de planning voor de woningvoorraadontwikkeling in Ridderkerk.

In juni 2011 is vooruitlopend daarop met de Stadsregio Rotterdam een convenant gesloten voor de woningvoorraadontwikkeling in de periode 2010 – 2015. Er staat geen sanctie op de afspraken. Er is een evaluatie afgesproken in 2014 op basis waarvan een vervolgafspraak kan worden gemaakt voor de woningvoorraadontwikkeling in de periode 2015 – 2020.

Met Woonvisie zijn op 5 maart 2012 prestatieafspraken getekend voor de periode 2010 – 2016. Deze afspraken met Woonvisie over de toekomstige voorraadontwikkeling zijn uiteraard van groot belang. Nu met Woonvisie afspraken zijn gemaakt tot 2016, kan gewerkt worden aan een concretere planning voor de voorraadontwikkeling in het bezit van Woonvisie. De prestatieafspraken zijn opgenomen in de programmamonitor.

Vooruitlopend op de evaluatie in 2014 is nu al meer dan duidelijk dat de planning voor de woningvoorraadontwikkeling niet gehaald wordt. Daarom is in oktober 2012 een tussentijdse herijking voorgelegd aan de raad van het in oktober 2011 behandelde Werkboek woningbouwstrategie.

Crisis op de woningmarkt

De crisis duurt voort. De prijzen op de woningmarkt blijven dalen. De verkoop van woningen stagneert evenals de doorstroming. Nieuwbouwplannen komen niet of moeizaam van de grond. Het Zand-west lijkt een goede uitzondering. De ontwikkelaar heeft op basis van randvoorwaarden van de gemeente een uitgebreide marktverkenning gedaan. Met het nieuwbouwproject is ingespeeld op de wensen van kandidaat kopers. De belangstelling voor dit eerstvolgende nieuwbouwproject is groot. De belangstelling voor en de verkoop van de eerste fase heeft de ontwikkelaar aanleiding gegeven om in juni 2013 te starten met de marktverkenning van de 2^e fase van zijn project.

Stadsregio

De Stadsregio heeft een plan van aanpak opgesteld voor het maken van Woningmarktafspraken tot 2020. Dit plan van aanpak voorziet erin, dat eind dit jaar nieuwe afspraken gemaakt kunnen zijn. De uitgangspunten van het Verstedelijkingsscenario 2020 blijven van kracht. Dit zijn:

- inzet op versterken van woonmilieu-balans;
- discussie primair vanuit de woningvoorraad;
- evenwichtige(r) spreiding van de sociale woningvoorraad binnen de regio.

Er zijn in 2013 bestuurlijk gesprekken gestart binnen subregio's of en hoe de woningmarkt weer in beweging is te krijgen. Daarbij wordt ook overlegd waarover we eventueel met elkaar moeten afstemmen en/of afspraken maken. Er is uitgesproken, dat afspraken niet meer zullen gaan over kwantiteit, maar over kwaliteit. Dat betekent, dat er in 2013 geen afspraken meer zullen worden gemaakt op aantallen voor de periode 2015 – 2020.

Herziening Provinciale Structuurvisie

De provincie wil de Provinciale Structuurvisie (PSV) integraal herzien. Daaraan is behoefte gelet op de veranderende economische en demografische omstandigheden, die structureel doorwerken op de kantoren- en woningmarkt, krimp en urbanisatie. Er wordt een interactief proces georganiseerd om te komen tot vaststelling door Provinciale Staten van een Visie, Verordening en Programma in juni 2014. Dit integrale proces is begonnen met een startbijeenkomst in maart 2013, gevolgd door gebiedsbijeenkomsten in april 2013 en bestuurlijke tafels in mei/juni. In juli 2013 zal er een Koersdocument verschijnen, waarin de provincie richtinggevende uitspraken doet voor de op te stellen provinciale visie, het op te stellen Programma en de Verordening.

11. Mobiliteit op maat

In de structuurvisie is het belang aangegeven van een verbeterde positie van het openbaar vervoer en het langzaam verkeer.

Busvervoer

Door opgelegde bezuinigingen staat de kwaliteit van het openbaar busvervoer in toenemende mate onder grote druk. Ondanks de forse bezuinigingen blijft in 2013 de kwaliteit van het busvervoer in Ridderkerk tot op heden vrijwel op hetzelfde peil. Voor 2014 zal het kwaliteitsniveau vrijwel hetzelfde blijven. In 2012 kon een lichte stijging in het gebruik van de bus worden vastgesteld. In het stadsregionaal proces "Naar een toekomstvast openbaar vervoer" is intensief deelgenomen. Met name in maatwerkvervoer worden voor Ridderkerk nog kansen gezien; zie Buurtbus.

Buurtbus

De buurtbus Rijsoord vervoerde in 2012 ca. 13.600 passagiers per jaar, een recordaantal. De buurtbus draagt daarmee vooral bij aan het sociale aspect van het openbaar vervoer. De gemeente Ridderkerk en particuliere sponsors ondersteunen de exploitatie financieel. De ambitie van het college is om de buurtbus als maatwerkvervoer te integreren in het regulier openbaar busvervoer. De stadsregio en RET kunnen hier (nog) niet aan meewerken. Wel wordt meegewerkt aan een meerjarenproject met de inzet van 8-persoons RET bussen ondersteund met een financiële bijdrage van de stadsregio. Samen met de stichting Rijsoord Bereikbaar, de RET en de stadsregio wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om dat concept per 2014 operationeel te hebben. Momenteel wordt onderzocht of een sluitende exploitatieopzet haalbaar is met een dienstregeling met twee bussen.

Driehoeksveer

Het Driehoeksveer trekt ruim 60.000 passagiers per jaar. De gemeente Ridderkerk ondersteunt structureel, tezamen met de gemeenten Nederlek en Molenwaard, de Provincie Zuid Holland, Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde en het Gemini College de exploitatie financieel. In 2013 draagt de

Rabobank nog bij, voor 2014 en verder heeft de bank moeten besluiten haar bijdrage te staken. Dit veroorzaakt op voorhand een tekort van € 5.000. Hiervoor is nog geen compensatie gevonden.

Verkeersveiligheid

Een zo veilig mogelijke verkeersomgeving is een voortdurend streven en is uitgangspunt bij het beoordelen van situaties en nieuwe plannen. Dat neemt niet weg dat in de praktijk een verkeersruimte overzichtelijk en veilig genoemd mag worden, maar dat het foute gedrag van de verkeersdeelnemer onveiligheid creëert; een weerbarstig en lastig te beïnvloeden aspect. Desalniettemin wordt met snelheidsinformatiedisplays ingezet op gedragsbeïnvloeding.

Toegankelijkheid

Relatief veel aandacht gaat uit naar jongere, oudere en minder valide verkeersdeelnemers. Deze doelgroepen vragen extra aandacht qua veiligheid en comfort. Schoolroutes en schoolomgevingen worden, in overleg met de schooldirecties, indien nodig verbeterd. In de vormgeving van de buitenruimte wordt rekening gehouden met de toegankelijkheid voor mensen met een rollator of scootmobiel. *In 2013 wordt de laatste hand gelegd aan de aanpassingen van bushaltes. Na voltooiing zullen ca. 50% van alle bushaltes (zoals overeengekomen met de stadsregio) toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.*

Kruispunten in Bolnes

De verkeerssituatie bij de Kruising Rijnsingel / A38 / Rotterdamseweg is *niet op orde. Daarnaast is het noodzakelijk* om, voor de veiligheid van het overstekend langzaam verkeer, de kruising Kievitsweg / Rijnsingel aan te passen. *Momenteel vindt, in overleg met de Stadsregio en het Waterschap, onderzoek plaats naar de reconstructiemogelijkheden. Het eerste ontwerp is besproken met bewoners van Bolnes. Op basis daarvan wordt het ontwerp geoptimaliseerd. In het najaar van 2013 zal hierover nader bestuurlijk advies volgen.*

Bereikbaarheid hulpdiensten

Parkeren van voertuigen is in diverse wijken en buurten een nijpend probleem. Vooral in Drievliet lijdt dit tot relatief veel foutparkeren, waardoor hulpdiensten niet kunnen doorrijden. In 2011 zijn parkeervoorzieningen langs de Molenvliet en Vogelvliet aangelegd. In 2012 is, in nauw overleg met politie, buurtpreventie en brandweer, gestart met het oplossen van overige (parkeer)knelpunten in Drievliet. *Reconstructies en aanleg van parkeerplaatsen heeft plaats gevonden in de Patrijs, Zalm en Tarbot. Dit moet leiden tot een verbetering van de leefbaarheid en veiligheid (bereikbaarheid hulpdiensten) in de wijk.*

Autoveer Nederlek-Ridderkerk

Stadsregionaal vindt onderzoek plaats naar kansen voor meer vervoer over water in het kader van "Beter Benutten". Hierbij is onder andere het oplossen van verkeersinfarcten op de Brienoord- en Algeracorridor van grote invloed. Concreet streeft de stadsregio naar een autoveerverbinding tussen Nederlek en Ridderkerk. *Onderzoek heeft aangetoond dat een aanmeerplaats in Ridderkerk niet tot de mogelijkheden behoort. Inmiddels richt het onderzoek zich op een verbinding tussen Stormpolder en de Oostdijk in Rotterdam-IJsselmonde. Vanwege de verkeersinvloed hiervan op Ridderkerk wordt ook dit onderzoek gevolgd.*

Elektrisch rijden

In Ridderkerk staan inmiddels 9 oplaadpalen voor elektrische auto's. Eind 2013 zal dit zijn uitgebreid naar 14 stuks. De komende jaren zal dit aantal waarschijnlijk toenemen. De stadsregio heeft de intentie om met alle inliggende gemeenten overeenkomsten aan te gaan die het mogelijk maakt het aantal oplaadlocaties fors uit te breiden. Hierover zal nog nader bestuurlijk advies worden uitgebracht.

12. Duurzaamheid en milieu

Verschillende binnenstedelijke wegen en de doorsnijding van de snelwegen A15/A16 door onze gemeente leiden tot problemen op het gebied van geluidsoverlast en verslechtering van de luchtkwaliteit. In Ridderkerk kiezen we nu voor een meer offensieve aanpak. Inmiddels is een milieuprogramma opgesteld dat meer recht doet aan deze aanpak. Hierbij staat een uitwerking van de doelen en ambities uit de structuurvisie centraal. Behalve een integrale aanpak is ook een actievere houding richting de hogere overheden belangrijk. Zelf ideeën aandragen ter verbetering van de leefomgeving en ingaan op actuele ontwikkelingen blijven van belang. Deze aanpak resulteert inmiddels in het plaatsen van schermen langs de A16, inclusief een extra stuk om ook het laatste

open gedeelte naar een viaduct op te vullen. Ook worden in heel Ridderkerk geluidsmetingen uitgevoerd om deze te kunnen vergelijken met gemeten waarden.

Met het nieuwe coalitieakkoord is geld gereserveerd om invulling te geven aan de paragraaf Duurzaamheid en Milieu. Met de portefeuillehouder wordt afgesproken aan welke doelstellingen gewerkt gaat worden en hoe het gereserveerde budget hiertoe wordt aangewend.

13. Stadsregio Rotterdam

Op basis van het wetsvoorstel tot afschaffing van de WGR-plusregio's is het waarschijnlijk dat vanaf 1 januari 2015 de Stadsregio Rotterdam in liquidatie zal zijn. Om hierop tijdig te kunnen anticiperen heeft de Stadsregio Rotterdam een ontwerp-liquidatieplan voorgelegd aan de deelnemende gemeenten. Dit plan bevat de regels over de financiële en bestuurlijke afwikkeling van de Stadsregio Rotterdam. De raad heeft op 12 september 2013 een zienswijze vastgesteld op dit ontwerp-liquidatieplan.

Programma 2: Burger als Kiezer

2.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 2 De Burger als Kiezer

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur luistert goed naar zijn inwoners.	Opkomstpercentage gemeenteraadsverkiezingen**.	<ul style="list-style-type: none"> De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en uitbreiden met publicatie op de website. Organiseren van een bijeenkomst met nieuwe inwoners. Aandacht besteden aan de gemeenteraadsverkiezingen in 2014. 	<ul style="list-style-type: none"> De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en op de website. Organiseren van een bijeenkomst met nieuwe inwoners. Zorgen dat de gemeenteraadsverkiezingen probleemloos verlopen. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit verloopt conform afspraak. Dit wordt gedaan. Dit gebeurt jaarlijks. De eerste voorbereidingen zijn gestart.
	Oordeel burger over invloed als kiezer.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,6 Streefcijfer 2013: 5,9	<ul style="list-style-type: none"> Publicatie van B&W-besluiten op de website van de gemeente en het geven van een nadere uitleg bij die besluiten. 	<ul style="list-style-type: none"> Publicatie van B&W-besluiten op de website van de gemeente en het geven van een nadere uitleg bij die besluiten. Na vaststelling van de begroting worden de voorbereidingen voor de bestuurskrachtmeting al dan niet gestart. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit wordt gedaan. Voor de bestuurskrachtmeting is geen budget beschikbaar gesteld.

* Bron: Waarsluiting gemeente.

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur. Het gemeentebestuur luistert goed naar zijn inwoners.</p>	<p>Oordeel burger over vertegenwoordiging door gemeenteraad.* Realisatie 2009: 4,9 Realisatie 2010: 5,5 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,6 Streefcijfer 2013: 5,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> In aanvulling op de communicatie via het Gemeentejournaal zal de communicatie met de burger zich steeds meer via digitale kanalen gaan afspelen. Er wordt overgegaan tot uitzending van beelden van de raadsvergaderingen via de website, indien de raad daarvoor budget beschikbaar stelt. 	<ul style="list-style-type: none"> In aanvulling op de communicatie via het Gemeentejournaal zal de communicatie met de burger zich steeds meer via digitale kanalen gaan afspelen. Er wordt overgegaan tot uitzending van beelden van raadsvergaderingen via de website, indien de raad daarvoor budget beschikbaar stelt. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit wordt gedaan. Per 1 januari 2013 is er overgestapt naar een andere leverancier voor de webcasting. De plaatsing van camera's is nog voorzien in 2013. Dit verloopt conform afspraak. Dit wordt gedaan.
<p>Oordeel burger over besluitvaardigheid van de gemeenteraad**. Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,9 Realisatie 2012: 5,8 Streefcijfer 2013: 6,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en uitbreiden met publicatie op de website. 	<ul style="list-style-type: none"> De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en op de website. 	<ul style="list-style-type: none"> De bestuursplanning elk kwartaal bespreken in het Presidium. De besluiten van de raad maandelijks publiceren in het Gemeentejournaal en op de website. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit wordt gedaan.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.</p>	<p>Vertrouwen burgers in B&W.* Landelijk gemiddelde is 6,0. Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,3 Streefcijfer 2013: 6,0</p>	<p>• Publicatie van B&W-besluiten op de website van de gemeente en het geven van een nadere uitleg bij die besluiten. • Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt.</p>	<p>• B&W-besluiten worden via de website gepubliceerd.</p>	<p>• Dit wordt gedaan.</p>
	<p>Oordeel burgers waarmaken beloften B&W.* Realisatie 2009: 4,8 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 5,5 Streefcijfer 2013: 5,6</p>	<p>• In aanvulling op de communicatie via het Gemeentejournaal zal de communicatie met de burger zich steeds meer via digitale kanalen gaan afspelen. • Terugkoppeling aan bezoekers van spreekuur college.</p>	<p>• Hiermee gaan we onverminderd door in 2014.</p>	<p>• Dit vindt plaats. • Terugkoppeling vindt plaats.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: De Ridderkerkse burger als kiezer waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Het gemeentebestuur maakt in het algemeen waar wat het belooft en zich voorneemt.</p>	<p>Mening burgers over goed gemeentebestuur*. Landelijk gemiddelde is 6,0 (2010). Realisatie 2009: 5,4 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,3 Realisatie 2012: 6,3 Streefcijfer 2013: 6,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding van bestuurskrachtmeting 2013. • Na vaststelling van de begroting worden de voorbereidingen voor de bestuurskrachtmeting al dan niet gestart. 	<p>Al dan niet uitvoeren van een bestuurskrachtmeting.</p>	<p>Voor de bestuurskrachtmeting is geen budget beschikbaar gesteld.</p>
<p>Mening burgers over besluitvaardigheid van het college*. Realisatie 2010: 5,9 Realisatie 2011: 5,9 Realisatie 2012: 5,9 Streefcijfer 2013: 6,0</p>	<p>Publicatie van B&W-besluiten op de website van de gemeente en inzicht verschaffen in de afwegingen die tot het besluit hebben geleid.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • B&W-besluiten worden via de website gepubliceerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dit wordt gedaan. 	
<p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p>	<p>Oordeel betrekken burger bij totstandkoming en uitvoering van plannen*. Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,5 Streefcijfer 2013: 5,6</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie werken volgens de uitgangspunten voor participatie. • We dragen actief uit wat we doen in Ridderkerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • De uitgangspunten voor participatie 2010 worden geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. • We dragen actief uit wat we doen in Ridderkerk. 	<ul style="list-style-type: none"> • De evaluatie is voor de zomer gestart. • Dit wordt gedaan.

* Bron: Waarstaatjegemeente.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de totstandkoming van beleid.</p> <p>Kerdoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Oordeel interesse gemeente in mening burgers*: Realisatie 2009: 5,5 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,0 Realisatie 2012: 6,1 Streefcijfer 2013: 6,0</p> <p>Oordeel voldoende inspraakmogelijkheden in plannen*: Realisatie 2009: 5,3 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,7 Streefcijfer 2013: 6,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> Het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie werken volgens de uitgangspunten voor participatie. In publicaties wordt standaard vermeld welke werkwijze is gevolgd en wat met de inbreng uit participatie is gedaan. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt. Spreekuur college. 	<ul style="list-style-type: none"> De uitgangspunten voor participatie 2010 worden geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt. Spreekuur college. 	<ul style="list-style-type: none"> De evaluatie is voor de zomer 2013 gestart. Dit gebeurt. In de bijlagen bij collegevoorstellen en – besluiten wordt dit ook uiteengezet. Wekelijks wordt een spreekuur gehouden op dinsdag om 16 uur. <i>Publicatie hiervan vindt wekelijks plaats in het Gemeentemagazine.</i> Dit wordt gedaan. De evaluatie is voor de zomer 2013 gestart. Dit gebeurt. In de bijlagen bij collegevoorstellen en – besluiten wordt dit ook uiteengezet. 	

* Bron: Waarstaatjegemeente.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Het gemeentebestuur betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.</p> <p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p>	<p>Oordeel betrekken burgers bij uitvoeren plannen*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 5,4 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 5,5 Streefcijfer 2013: 5,6</p>	<ul style="list-style-type: none"> Blijvend zoeken naar meer mensen die meedoen met participatie buiten de mensen die dat altijd al doen. Ondernemers inschakelen. Invloeren en doorontwikkelen van vormen van online-participatie. Medio 2012 is er een ondernemers-participatieplatform opgericht. Dit platform wordt in 2013 verder uitgebouwd. 	<ul style="list-style-type: none"> Standaard worden mensen via de website van de gemeente en het Gemeentejournaal van de Combinatie uitgenodigd om mee te denken bij het gemeentelijk beleid. Medio 2012 is er een ondernemers-participatieplatform opgericht. Dit platform wordt in 2014 verder uitgebouwd. Online-participatie wordt toegepast op daarvoor geschikte participatiethema's. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit wordt gedaan. Overleg met het ondernemersplatform vindt regelmatig plaats. Dit wordt gedaan.
<p>Kerndoel: De Ridderkerkse burger als partner (in participatietrajecten) waardeert het gemeentebestuur.</p> <p>Oordeel burgers of zij voldoende invloed hebben op wat de gemeente doet*.</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,2 Realisatie 2012: 5,0 Streefcijfer 2013: 5,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> Communiceren van uitgangspunten voor participatie. Het gemeentebestuur en de ambtelijke organisatie werken volgens de uitgangspunten voor participatie. In publicaties wordt standaard vermeld welke werkwijze is gevolgd en wat met de inbreng uit participatie is gedaan. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt. 	<ul style="list-style-type: none"> Er is aandacht voor de stijl van besturen op de site, in het Gemeentejournaal, via folders in het gemeentehuis en in de ambtelijke organisatie wordt volgens die wijze gewerkt. Voor de terugkoppeling van de input uit participatie werken we met een format. Als er participatie is geweest, wordt die terugkoppeling als bijlage bij elk B&W-besluit gevoegd en openbaar gemaakt. 	<ul style="list-style-type: none"> Dit wordt gedaan. De evaluatie is voor de zomer 2013 gestart. Dit gebeurt. In de bijlagen bij collegevoorstellen en – besluiten wordt dit ook uiteengezet. 	

* Bron: Waarstaatjegemeente.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Het gemeentebestuur wordt door andere overheden als partner beschouwd.</p> <p>Kerndoel: Ridderkerk wil invloed uitoefenen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord. Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • We dragen actief uit wat we doen in Ridderkerk. • Deelnemen aan proefprojecten vanuit bijvoorbeeld ministeries (zoals proeftuinen participatie en deregulering) om van anderen te leren en het geleerde aan anderen door te geven. • Ridderkerk profileren door als pilotgemeente aan enkele projecten deel te nemen (laten zien dat we lef hebben! en ondertussen van - en aan - anderen leren). • Aandacht voor partnerschapsverbanden met de lokale instellingen. Zij hebben vaak ook gemeentegrens overstijgende 'know-how'. • Deelname aan netwerken op het vakgebied. • Op een manier die past bij Ridderkerk, nemen we deel aan de discussie over de metropoolregio Rotterdam Den Haag. 	<ul style="list-style-type: none"> • We besteden steeds meer aandacht aan het uitdragen van de kernwaarden van Ridderkerk. • Deelname aan landelijke projecten verankering burgerparticipatie en bewegende beelden 	<ul style="list-style-type: none"> • Dit wordt gedaan. • Dit wordt gedaan in kader van burger betrokkenheid. • De BAR-samenwerking is uniek naar grootte, inwonertal en wijze van samenwerking. Andere overheden en de VNG worden hiervan voortdurend op de hoogte gesteld. • Dit wordt gedaan. • Dit gebeurt op bestuurlijk - en ambtelijk niveau. • Dit gebeurt. Op 7 maart 2013 is een raadsinloop-avond voor de deelnemende gemeenten in Ridderkerk gehouden. • De burgemeester neemt deel aan het Bestuursforum. • Aan de ambtelijke voorbereiding daarvan neemt Ridderkerk deel.
<p>De BAR-gemeenten worden door andere overheden als partner beschouwd.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord. Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<p>Zie hierboven, maar dan in BAR-verband.</p>	<p>Zie hierboven, maar dan in BAR-verband.</p>	<p>Oordeel van de burger hierover kan niet meer bij de bestuurskrachtmeting gevraagd worden.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: Ridderkerk wil samen met Barendrecht en Albrandswaard invloed uitoefenen op landelijk, provinciaal en regionaal niveau.</p> <p>De BAR-gemeenten worden door andere overheden als partner beschouwd.</p>	<p>Oordeel burgers over de bestuurlijke samenwerking in relatie tot het coalitieakkoord.</p> <p>Oordeel van de burger hierover wordt bij de bestuurskrachtmeting gevraagd.</p>	<p>Zie hierboven, maar dan in BAR-verband.</p>	<p>Zie hierboven, maar dan in BAR-verband.</p>	<p>Oordeel van de burger hierover kan niet meer bij de bestuurskrachtmeting gevraagd worden.</p>

2.2 Stand van zaken lasten en baten programma 2 Burger als Kiezer

Omschrijving	Begroting na wijz.
	2013
Geraamde lasten t/m 12e begrotingswijziging	-2.738.000
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (A)	-1.381.000
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Griffie	0
b. Openbaar bestuur	-1.321.000
c. overige producten	-60.000
Totale lasten	-4.119.000
Geraamde baten t/m 12e begrotingswijziging	600.000
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (B)	60.000
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Openbaar bestuur	0
b. overige producten	60.000
Totale baten	660.000
Saldo vóór bestemming	-3.459.000
Toevoegingen aan reserves t/m 12e begrotingswijziging	-400.000
Bijstellingen deze monitor (C)	0
Totale lasten reserves	-400.000
Onttrekkingen van reserves t/m 12e begrotingswijziging	516.200
Bijstellingen deze monitor (D)	1.233.900
Totale baten reserves	1.750.100
Saldo na bestemming	-2.108.900
Totale bijstelling op het programma excl. bedrijfsvoering (A+B)	-1.321.000
Totale bijstelling van de reserves (C+D)	1.233.900
Totaal bijstellingen deze monitor (A+B+C+D)	-87.100
Bedrijfsvoering	
Aandeel in kosten bedrijfsvoering primaire begroting	-732.000
Aandeel in kosten bedrijfsvoering in begrotingswijzigingen 1 t/m 12	0
Aandeel in kosten bedrijfsvoering bij deze bijstelling	-18.200
Totaal saldo programma 2	-2.859.100

2.3 Toelichting op de bijstellingen

BN is budgettair neutraal

De mutaties + zijn voordelen en – zijn nadelen

Omschrijving	BN	2013
<u>Voorziening en reserve wethouderspensioenen</u> Door een advies van de commissie BBV mogen pensioenuitkeringen ten laste van een voorziening worden gebracht in plaats van een reserve. Om voor een eenduidige wijze van dekking van de pensioenlasten van voormalige wethouders te zorgen moet de reserve wethouderspensioenen worden toegevoegd aan de bestaande voorziening wethouderspensioenen. De reserve valt daartoe vrij en het vrijgefallen bedrag wordt aan de voorziening toegevoegd. Hierna bedraagt het saldo van de voorziening wethouderspensioenen € 2.576.300.	BN BN	-1.350.100 1.350.100
<u>Voorziening wethouderspensioenen</u> Er is een hoger doelvermogen nodig om voldoende rendement te realiseren ten behoeve van de toekomstige pensioenverplichtingen. Een aanvullende storting in de voorziening wethouderspensioenen is hiervoor vereist. Jaarlijks wordt de hoogte van het doelvermogen in opdracht van de gemeente door Loyalis beoordeeld. Dit gebeurt op basis van de uitgangspunten voor het doelvermogen van het ABP-pensioen. De afgelopen jaren werden er ieder jaar verhogingen geadviseerd. Tegenover deze jaarlijkse stortingen staan de inhoudingen van pensioenpremies op het salaris van de zittende wethouders en het werkgeversaandeel daarin. Deze premies zijn opgenomen in de ramingen van de salarissen maar worden niet tegelijkertijd in de voorziening gestort. Die storting vindt pas plaats na de jaarlijkse berekeningen van Loyalis. Voorts zijn voor het benodigde doelvermogen van belang de jaarlijkse veranderingen via de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers en het aantal mensen dat recht heeft op een uitkering. Omdat er over de afgelopen jaren steeds jaarlijkse verhogingen van het doelvermogen nodig waren, wordt hiervoor in de begroting 2014 een structurele post opgenomen.		-103.100
<u>Overige (kleine) bijstellingen</u>		16.000
Totaal bijstellingen deze monitor		-87.100

2.4 Stand van zaken investeringen en investeringsvolume programma 2 Burger als Kiezer

Zie bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

2.5 Trends en ontwikkelingen

Waardering burgers voor gemeentebestuur

Een belangrijk onderdeel van het jaarlijkse onderzoek Waarstaatjegemeente bestaat uit de waardering voor het gemeentebestuur. De cijfers die hierin door de Ridderkerkse burger aan het gemeentebestuur werden gegeven, lagen 0,6 punten onder het landelijk gemiddelde. De verkiezingsuitslag heeft de score onderstreept. Weliswaar zijn de cijfers voor een groot deel afhankelijk van de onderwerpen die op het meetmoment in de gemeente aan de orde zijn. Uit nader onderzoek is gebleken dat de score voor een groot deel werd bepaald door de mening over besluitvaardigheid van het gemeentebestuur. In het nieuwe onderzoek zijn hiernaar verdiepvragen gesteld. Daarnaast hebben de participatieplatforms het verzoek gekregen van het college van B&W om adviezen te geven waarmee de cijfers kunnen worden verhoogd. Deze adviezen zullen in 2013 of zoveel eerder als mogelijk is, worden uitgewerkt.

2.6 2012 Waarstaatjegemeente

De burger als Kiezer

In de tabel "Beoogd effect" is opgenomen dat de beoordeling van het gemeentebestuur (raad, burgemeester en college) met minimaal een 6 moet worden gewaardeerd door de burger als kiezer.

Verleden jaar was dit cijfer tot 5,0 afgenomen naar het niveau van 2007. Nu is het cijfer gestegen naar 5,8. Dit is nog steeds geen 6,0, maar ligt net onder het landelijk gemiddelde, dat op 5,9 staat. Het gemeentebestuur als totaal is in de onderliggende vragen uitgesplitst in vragen over de gemeenteraad en vragen over het college van burgemeester en wethouders. Het onderliggende rapport laat dan zien dat het oordeel van de burger over zijn invloed als kiezer wordt gewaardeerd met 5,8 en vertegenwoordiging door de gemeenteraad met 5,5. Het vertrouwen in het college waardeert de kiezer met 6,0, terwijl de kiezer oordeelt dat het college voor het waarmaken van beloften een 5,4 verdient. Daar staat tegenover dat de burger een 6,1 geeft voor de wijze waarop de gemeente bestuurd wordt. Op grond van de cijfers kan gesteld worden dat het gemeentebestuur op de goede weg is. De verschillen tussen de laagste score en de hoogste score op de diverse vragen zijn ongeveer een punt. Het is goed om te zien dat de waardering van de kiezer in het bovenste segment terecht is gekomen.

In het najaar van 2013 wordt opnieuw een meting uitgevoerd door "Waar staat je gemeente?" Het is interessant om te zien of de opgaande lijn wordt doorgezet. Op grond van de uitslagen worden nadere acties bepaald.

In 2010 is de beoordeling van het gemeentebestuur tot een cijfer van 5,0 afgenomen naar het niveau van 2007. In 2012 is het cijfer gelijk gebleven op 5,8. Dit is nog steeds geen 6,0, maar ligt net onder het landelijk gemiddelde, dat op 5,9 staat. Het gemeentebestuur als totaal is in de onderliggende vragen uitgesplitst in vragen over de gemeenteraad en vragen over het college van burgemeester en wethouders. Het onderliggende rapport laat dan zien dat het oordeel van de burger over zijn invloed als kiezer wordt gewaardeerd met 5,6 en vertegenwoordiging door de gemeenteraad met 5,6. Het vertrouwen in het college waardeert de kiezer met 6,3, terwijl de kiezer oordeelt dat het college voor het waarmaken van beloften een 5,5 verdient. Daar staat tegenover dat de burger een 6,3 geeft voor de wijze waarop de gemeente bestuurd wordt. Op grond van de cijfers kan gesteld worden dat het gemeentebestuur nog steeds op de goede weg is. De verschillen tussen de laagste score en de hoogste score op de diverse vragen zijn ongeveer een punt. Het is goed om te zien dat de waardering van de kiezer in het bovenste segment is gebleven.

Ieder jaar wordt de meting Waarstaatjegemeente uitgevoerd en kan worden gezien of de opgaande lijn wordt doorgezet. Op grond van de uitslagen worden nadere acties bepaald.

Het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) heeft aangekondigd dat de Waarstaatjegemeente meting gaat veranderen. De burgerrollen worden losgelaten, maatschappelijke thema's, de netwerksamenleving en hostmanship worden uitgangspunt voor de meting. Tevens wordt het vernieuwde generiek toezicht door de provincie toegevoegd aan de Waarstaatjegemeente meting. Deze informatie is ook bedoeld als verantwoordingsinformatie van het college aan u als gemeenteraad. U als gemeenteraad krijgt daardoor meer verantwoordingsinformatie van het college via de Waarstaatjegemeente meting. KING is met de Provincie en Deloitte de vernieuwde vragenlijst en de presentatievorm van het Waarstaatjegemeente rapport aan het ontwikkelen. KING is bij het 'proefdraaien' geconfronteerd met enkele inhoudelijke en methodische knelpunten. Voor 2013 blijft de Waarstaatjegemeente meting dezelfde als 2012, dus vergelijkbaar. KING heeft 23 mei jl. aangegeven de 'komende maanden' met nieuwe voorstellen te komen! Zodra deze bekend zijn en de gevolgen voor o.a. de begroting bekend zijn zult u worden geïnformeerd..

Doorontwikkeling participatie

Participatie in Ridderkerk is met de vaststelling van de notitie Ridderkerk, participatie, burgers en bestuur in de volgende fase beland. Voor de ambtelijke organisatie zijn handvatten ontwikkeld, die de medewerkers in staat stellen om op een eenvoudige wijze vast te stellen welke vorm van participatie bij een bepaald onderwerp de voorkeur geniet en met welke participanten dat moet gebeuren. In plaats van alle beleidsvoornemens de samenleving in te schieten, besluit het college of de raad bij een startnotitie welke participanten gericht benaderd worden. Natuurlijk kan iedereen, die vindt dat hij of zij iets te melden heeft over een onderwerp, het gemeentebestuur daarvoor benaderen. Hetzij de raad, dan wel het college. Hiervoor is naast de bestaande kanalen een collegespreekuur ingericht dat goed bezocht wordt. De vernieuwing op het gebied van participatie zal in 2013 worden geëvalueerd.

De visie van het college op de rol van de burger en de werkwijze die daarbij hoort binnen de gemeente is breed uitgedragen in de organisatie. Door middel van voorbeeldformulieren, voorlichting en de cursus "Hoe werkt de gemeente Ridderkerk" zijn en worden de medewerkers hierin getraind. Er is een format ontwikkeld, waarmee participanten op de hoogte worden gesteld van hetgeen er met hun bijdrage is gedaan. Daarnaast verloopt de communicatie hierover via de website en door middel van een folder, die regelmatig wordt vernieuwd.

Regionale samenwerking

De rijksoverheid had aangegeven dat de stadsregio's in de huidige vorm zouden worden opgeheven. Na de val van het kabinet is het op rijksniveau stil geworden. Op het moment dat u dit leest, is hierover wellicht meer bekend. De ontwikkelingen rond de metropoolregio Rotterdam Den Haag zijn daarmee minder urgent geworden, want er is immers op dit moment geen tijdsdruk meer. Op grond van de portefeuille die een collegelid in het eigen college heeft, neemt deze deel aan het portefeuillhoudersoverleg van de Stadsregio. Zaken die de gemeenteraad op de stadsregionale agenda wil krijgen, worden via dit kanaal of via de vertegenwoordigers in het Algemeen Bestuur ingebracht.

De vorming van de metropoolregio gaat door, zij het op een andere wijze. De beoogde deelnemers aan de metropoolregio zijn nadrukkelijk betrokken in het voortraject. De uitkomst daarvan is, dat op minder onderdelen dan eerst was aangegeven gestart zal worden met de samenwerking. Gaandeweg zal worden gezien op welke onderwerpen het nuttig, dan wel noodzakelijk is om in metropoolverband samen te werken. Naar het zich laat aanzien, zal dat in ieder geval op het gebied van Verkeer en Vervoer noodzakelijk zijn. Het kabinet heeft een wetsvoorstel ingediend om de WGR+regio's af te schaffen. De verwachting is dat dit per 1 januari 2015 kan ingaan. De minister is bereid om dit beleidsonderdeel bij de metropoolregio onder te brengen, als de provincie daaraan meewerkt. De deelnemers lijken het ook eens te zijn om op het gebied van Economie in metropoolverband samen te werken. Dat gebeurt nu ook al in het Regionaal Economisch Overleg (REO). Voortzetting daarvan lijkt gewenst. Voor wat betreft de overige beleidsterreinen is het niet duidelijk of er op deze schaal samengewerkt zal gaan worden. De betrokkenheid en inzet van Ridderkerk daarop moet nog worden bepaald. Tot op heden vindt de samenwerking in de Stadsregio plaats, die na de intrekking van de WGR+ ophoudt te bestaan.

Bestuurskracht

Het gemeentebestuur, dat als eerste overheid dichtbij de burger staat, moet in staat zijn om de dienstverlening op vele terreinen effectief en efficiënt te organiseren. Gemeenten dienen daarom bestuurskrachtig te zijn. Het begrip bestuurskracht wordt echter verschillend gedefinieerd. De ene wetenschapper stelt dat bestuurskracht het vermogen is om maatschappelijke effecten te bereiken. Daarvoor moet een gemeente en de ambtelijke organisatie een bepaalde omvang hebben. Zo geredeneerd zou een grote gemeente bestuurskrachtiger zijn dan een kleinere. Andere wetenschappers stellen dat het gemeentebestuur er ook is om partijen te verbinden, zodat de zelfredzaamheid van de lokale gemeenschap sterker wordt. Dat betekent dat de gemeente zich soms terugtrekt en het aan anderen overlaat om zaken op te pakken of door te ontwikkelen. Dat past weer beter bij kleinere gemeenten. In 2009 heeft Ridderkerk samen met Albrandswaard, Krimpen en Capelle aan den IJssel een bestuurskrachtonderzoek uit laten voeren, dat gebaseerd was op de bredere definitie van bestuurskracht. In de begroting was geld gereserveerd om het bestuurskrachtonderzoek in 2013 te herhalen, maar dit is geschrapt vanwege bezuinigingen.

Programma 3: Burger als Klant

3.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 3 De burger als Klant

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De inwoners van Ridderkerk zijn tevreden over de geleverde dienstverlening.</p>	<p>Totaal oordeel bezoeker over de geleverde dienstverlening.</p>	<p>In de periode van 2013 tot 2015 zal gewerkt worden aan verdere implementatie van het concept Antwoord© met als ambitie om eind 2015 in Fase 4 te zitten. Dit traject zal zoveel mogelijk worden opgepakt met partners in de gemeente en met de andere BAR-gemeenten.</p>	<p>De verwachting is dat eind 2014 het gezamenlijke KCC (Klant Contact Centrum) in BAR-verband vergaand zal zijn gerealiseerd.</p>	<p>De inventarisatie in BAR-verband is in volle gang.</p>
		<p>Via reguliere management-informatie wordt gestuurd op de tijdige afhandeling van poststukken.</p>	<p>Via het nieuwe postsysteem zal managementinformatie worden gegenereerd waarmee zal worden gestuurd op tijdige afhandeling van poststukken.</p>	<p>Door middel van het nieuwe postregistratiesysteem Verseen wordt gestuurd op tijdige afhandeling van poststukken.</p>
		<p>Het verder verbeteren van de telefonische bereikbaarheid is een onderdeel van het project Antwoord©. Doorontwikkeling naar een volwaardig callcenter zal voor Ridderkerk gelijktijdig plaatsvinden met BAR-samenwerking.</p>	<p>De overgang naar het 14+ nummer zal voor Ridderkerk gelijktijdig plaatsvinden met de implementatie van het BAR-callcenter.</p>	<p>De wensen en eisen voor de telefonische bereikbaarheid zijn in kaart gebracht. Verdere uitwerking volgt.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening. De openingstijden van het gemeentehuis zijn voldoende.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker openingstijden gemeentehuis*. Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 6,7 Streefcijfer 2013: 7,5 Aantal uren per week waarop centrale publieksbalie is geopend**. 	Dit is afhankelijk van de uitkomsten van de evaluatie en de verdere doorontwikkeling van het dienstverleningsconcept in het licht van Antwoord©.	Constant monitoren van de klantenstroom en daarop gebaseerde inzet van medewerkers en aanpassing van de openingstijden, zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.	De evaluatie van de openingstijden vindt plaats in september 2013. De resultaten worden later die maand bekend. (op het moment van het schrijven van deze tekst (begin september) nog niet bekend)
Bij het loket van het gemeentehuis hoeft je niet lang te wachten.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker over wachttijd voor het loket*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 Realisatie 2012: 7,5 Streefcijfer 2013: 8,3 	Constant monitoren van de klantenstroom en daarop gebaseerde inzet van medewerkers, zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.	Constant monitoren van de klantenstroom en daarop gebaseerde inzet van medewerkers, zodat wachttijden de maximale norm zo min mogelijk overschrijden.	Medewerkers sturen nu nadrukkelijker op wachttijd in werken zo veel mogelijk op afspraak. In het najaar zullen de genomen maatregelen geëvalueerd worden.
De ambtenaren (aan het loket) van het gemeentehuis zijn correct en vriendelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker vriendelijkheid medewerker*. Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,3 Realisatie 2012: 7,9 Streefcijfer 2013: 8,3 Oordeel bezoeker verzorgdheid medewerker*. Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,1 Realisatie 2012: 7,9 Streefcijfer 2013: 8,1 Oordeel bezoeker inleving medewerker*. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 7,7 Streefcijfer 2013: 8,0 	Klantgerichtheid, inlevend, ondernemend en verbindend zijn kerncompetenties in dit programma. Medewerkers worden individueel gecoacht op de ontwikkeling van deze competenties.	Klantgerichtheid, inlevend, ondernemend en verbindend zijn kerncompetenties in dit programma. Medewerkers worden individueel gecoacht op de ontwikkeling van deze competenties.	De opleidingsmogelijkheden zijn in kaart gebracht. Dit zal worden uitgewerkt in een opleidingsplan.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>De ambtenaren (aan het loket) van het gemeentehuis helpen je snel en vakkundig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker deskundigheid*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,3 Realisatie 2012: 7,8 Streefcijfer 2013: 8,3 • Oordeel bezoeker doorlooptijd*. Realisatie 2010: 7,7 Realisatie 2011: 7,9 Realisatie 2012: 7,6 Streefcijfer 2013: 7,9 • Oordeel bezoeker duidelijkheid informatie*. Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 8,2 Realisatie 2012: 7,7 Streefcijfer 2013: 8,2 • Aantal gegronde bezwaar- en beroepschriften op aanvragen bouwvergunningen** 	<p>Binnen het project Antwoord © wordt gewerkt aan de totstandkoming van een KCC (Klant Contact Centrum). Dit moet er toe leiden dat 80% van alle vragen en diensten in één keer volledig en juist worden beantwoord / geleverd. De kwaliteiten en competenties van de KCC-medewerkers hebben specifieke aandacht binnen dit project.</p>	<p>Binnen het project Antwoord © wordt gewerkt aan de totstandkoming van een KCC (Klant Contact Centrum). Dit moet er toe leiden dat 80% van alle vragen en diensten in één keer volledig en juist worden beantwoord / geleverd. De kwaliteiten en competenties van de KCC-medewerkers hebben specifieke aandacht binnen dit project.</p>	<p>In BAR-verband zijn de opleidingsmogelijkheden in kaart gebracht. Dit zal worden uitgewerkt in een opleidingsplan.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening.</p> <p>Het gemeentehuis is goed verzorgd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel bezoeker bereikbaarheid* Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 7,6 Streefcijfer 2013: 8,0 • Oordeel bezoeker parkeergelegenheid* Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,2 Streefcijfer 2013: 7,3 • Oordeel bezoeker overzichtelijkheid* Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 7,8 Realisatie 2012: 7,5 Streefcijfer 2013: 7,8 • Oordeel bezoeker bewegwijzering* Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,7 Realisatie 2012: 7,7 Streefcijfer 2013: 7,7 • Oordeel bezoeker wachtruimte* Realisatie 2010: 7,9 Realisatie 2011: 7,9 Realisatie 2012: 7,8 Streefcijfer 2013: 7,9 • Oordeel bezoeker privacy* Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,5 Realisatie 2012: 7,3 Streefcijfer 2013: 7,5 	<p>Geen specifieke acties.</p>	<p>Geen specifieke acties.</p>	<p>N.v.t.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
Kerdoel: In Ridderkerk kan de burger rekenen op een goede kwaliteit van dienstverlening. De prijs voor de producten en diensten is redelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel bezoeker over prijs dienstverlening* Realisatie 2010: 6,2 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 6,7 Streefcijfer 2013: 6,2 	Leges worden zo laag mogelijk gehouden. Uiteraard moet het wel kostendekkend blijven.	Leges worden zo laag mogelijk gehouden. Uiteraard moet het wel kostendekkend blijven.	De legestarieven voor 2013 zijn door de raad vastgesteld in december 2012.
De informatie die de gemeente geeft is voldoende en begrijpelijk.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burgers over duidelijkheid informatie* Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,1 Streefcijfer 2013: 7,2 Oordeel burgers over toegankelijkheid informatie* Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,1 Realisatie 2012: 7,1 Streefcijfer 2013: 7,1 Oordeel burgers over gemeentelijke informatie via kranten* Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,6 Streefcijfer 2013: 7,4 Oordeel burgers over informatie via website* Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 6,9 	Ook het steeds verder verbeteren van de digitale dienstverlening is een belangrijk onderdeel van het project Antwoord@. De producten- en dienstencatalogus vormen de ruggengraat van de gemeentelijke informatie aan de burger op de website. Deze zal dus steeds actueel worden gehouden.	Het digitale kanaal zal steeds verder worden geprofessionaliseerd en aangepast aan de wensen van de burger. Dit vormt de ruggengraat van de informatievoorziening.	De algemene informatie- verstreking (zoals folders in de hal en de informatietasjes voor nieuwe inwoners) is recentelijk herzien. De content (producten- en dienstencatalogus) van internet heeft continu de aandacht en staat als regulier punt op de agenda van het werkoverleg.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p> <p>Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p>	<p>Oordeel cliënt over wachttijd tussen aanvraag en verkrijgen van hulp***. (streefcijfer: 85% tevreden)</p> <p>Oordeel cliënt over indicatietelling***. (streefcijfer: 88% tevreden)</p> <p>Oordeel cliënt over hulp bij huishouden***. Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld. Realisatie 2009: 7,8. Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 7,9 Streefcijfer 2012: 7,8 Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO Streefcijfer 2013: 7,8</p> <p>Oordeel cliënt over Wmo-hulpmiddelen***. Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld: Realisatie 2009: 7,3. Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 Streefcijfer 2012: 7,4 Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO Streefcijfer 2013: 7,5</p>	<p>Reguliere inzet zodat cliënten binnen de (wettelijk) gestelde termijn antwoord krijgen. Streven daarbij is dat 85% van de cliënten tevreden is.</p> <p>De gekantele werkwijze wordt ingevoerd binnen de Wijzerplaats. Streven daarbij is dat 88% van de cliënten tevreden is over de indicatie.</p> <p>Op basis van het onderzoek naar de alternatieve mogelijkheden van inzet HH1 en HH2 zullen contract / aanbestedingsafspraken worden gemaakt. Metingen van klanttevredenheid maken onderdeel uit van de contract / aanbestedingsafspraken.</p> <p>Er wordt scherp toegezien op de dienstverlening van de leveranciers om het streefcijfer te behouden.</p>	<p>Idem 2013.</p> <p>Verdere invoering van de gekantele werkwijze door integrale aanpak op alle levensdomeinen van de cliënt. Deze werkwijze wordt in BAR-verband uitgevoerd.</p> <p>Uitvoeren wat in 2013 is vastgesteld.</p> <p>Idem 2013</p>	<p>Geen bijzonderheden.</p> <p>Binnen de Wijzerplaats wordt aandacht besteed aan: -Gespreksvaardigheden en – technieken; -Casusbesprekingen; -Maatwerkgericht werken; -De toegang in relatie tot de nieuwe BAR-organisatie-structuur.</p> <p>Over de stand van zaken Huishoudelijke hulp is de raad voor de zomervakantie schriftelijk geïnformeerd.</p> <p>Via kwartaalrapportages wordt toegezien op de prestaties van de leveranciers.</p>

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij vervoer***.</p> <p>Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7.</p> <p>Realisatie 2010: 6,4</p> <p>Realisatie 2011: 6,9</p> <p>Streefcijfer 2012: 6,7</p> <p>Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</p> <p>Streefcijfer 2013: 6,9</p>	<p>Oordeel cliënt over collectief vervoer***.</p> <p>Uitkomsten klanttevredenheids-onderzoek Wmo 2010 zijn begin dit jaar beschikbaar gesteld.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7.</p> <p>Realisatie 2010: 6,4</p> <p>Realisatie 2011: 6,9</p> <p>Streefcijfer 2012: 6,7</p> <p>Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</p> <p>Streefcijfer 2013: 6,9</p>	<p>Uitvoering geven aan de aanbesteding van collectief vervoer en leerlingvervoer. Een contractmanager zal het BAR contractbeheer onder zijn / haar hoede nemen.</p> <p>Afhankelijk van het Rijksbeleid zal het AWBZ vervoer afzonderlijk worden aanbesteed.</p>	<p>Afhankelijk van het Rijksbeleid.</p>	<p>De uitkomst van de aanbesteding in de BAR is bekend. Het leerlingvervoer en het Wmo vervoer worden vanaf de tweede helft van dit jaar verzorgd door een nieuwe vervoerder.</p>

*** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Degenen die niet (meer) voor zichzelf kunnen zorgen, verlenen wij waar mogelijk ondersteuning en toegang tot noodzakelijke voorzieningen.</p> <p>Kerndoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p>	<p>Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het zelfstandig kunnen blijven wonen*** (streefcijfer: 82% is redelijk tot zeer zelfstandig) Realisatie 2011: 80% Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</p>	<ul style="list-style-type: none"> De in 2012 gemaakte prestatieafspraken tussen gemeente en Woonvisie zullen een vertaling hebben gekregen in prestatie-indicatoren. De voortgang zal worden gemonitord. Er wordt uitvoering gegeven aan het seniorenwoonadvies door de SWOR. Afhankelijk van het Rijksbeleid. 	<p>Afhankelijk van het Rijksbeleid.</p>	<p>Er wordt uitvoering gegeven aan het seniorenwoonadvies van Karaat. Dit advies kan als voorliggende voorziening worden ingezet binnen de Wijzerplaats.</p> <p>Het thema wonen zal binnen het uitvoeringsprogramma 'Grijs, Zilver en Goud' worden opgepakt.</p> <p>Diverse werkgroepen werken momenteel de decentralisatie-wijzigingen uit. De output van de BAR-werkgroepen vormt de input voor de nieuwe Wmo-verordening. Dit proces loopt tot 2014 door.</p> <p>Kantelingsgericht werken zal worden uitgewerkt en geïmplementeerd binnen de afdelingen Toegang en Verstrekkingen van de nieuwe BAR-organisatie.</p> <p>Middels de pilot steunstructuur in de wijk (Ridderkerk West en Drievliet / t Zand) wordt een steunstructuur ontwikkeld die erop gericht is de burgerkracht te versterken met het doel de druk op (duurdere) geïndiceerde voorzieningen te verminderen en de leefbaarheid & sociale samenhang te vergroten.</p>
<p>Oordeel cliënt over de mate waarin de ondersteuning / het hulpmiddel heeft bijgedragen aan het kunnen meedoen aan de maatschappij*** (streefcijfer: 71% kan redelijk tot veel meedoen) Realisatie 2011: 77% Realisatie 2012: nog in onderzoek SGBO</p>	<p>Het 'kantelingsgericht' werken zal verder worden uitgerold. Om maatwerk te kunnen leveren en het gesprek te kunnen voeren zal ook in 2013 aandacht worden besteed aan verdere professionalisering van de dienstverlening. Waar mogelijk wordt dit in BAR verband gedaan. Bekeken zal worden of het aanbod aan algemene voorliggende voorzieningen de druk op geïndiceerde voorzieningen kan verminderen. N.B. Bij klachten m.b.t. de zorgleveranciers wordt indien nodig direct actie ondernomen.</p>	<p>Afhankelijk van het Rijksbeleid.</p>		

** bron: Tevredenheidsonderzoek Wmo

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk zijn burgers in staat om deel te nemen aan de maatschappij</p> <p>Zoveel mogelijk mensen aan het werk.</p>	<ul style="list-style-type: none"> De ontwikkeling van het lokale bijstandsvolume is beter of gelijk aan het regionale - en/of landelijke volume (bron: gegevens Ministerie, Divosa). De ontwikkeling van het aantal jongeren in het cliëntenbestand is lager of gelijk aan het regionale volume (brongegevens Ministerie, Divosa). Het aantal WSW-cliënten dat doorstroomt naar een 'gewone' werkgever binnen de mogelijkheden van de werknemers is twee (bron: gemeentelijke administratie). Het aantal WSW-werkplekken is gelijk aan de Rijksbijdrage (bron: gemeentelijke administratie). De doorlooptijd van aanvragen neemt met 25% af. 	<ul style="list-style-type: none"> De eerste stappen zijn gezet voor de uitwerking van de Wet Werken naar Vermogen (Wwv). In het verlengde hiervan ligt vergaande samenwerking op sociale zaken in BAR- verband in het verschieft. De regisseurs werk zijn actief bezig met plaatsen van klanten bij werkgevers. Actief wachtlijstbeheer WSW, waarbij de klantmanagers WSW gekeken hebben of het mogelijk was om geïndiceerde bij reguliere werkgevers te plaatsen, zodat deze geïndiceerde niet hoeven te wachten op een WSW-plek. De gemeente is bezig met het herschrijven van de formulieren in Klare Taal, zodat ze beter begrijpbaar zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> De invoering van de Wet Werken naar Vermogen (Wwv) is uitgesteld. De gemeente Ridderkerk gaat door met de vorming van een gemeenschappelijke Sociale Dienst voor de BAR-gemeenten. Herijking nieuwe werkwijze Werk en Inkomen, waarbij de nadruk komt te liggen op de beperking van de instroom. Actief wachtlijstbeheer WSW, waarbij de klantmanagers WSW gekeken hebben of het mogelijk was om geïndiceerden bij reguliere werkgevers te plaatsen, zodat deze geïndiceerden niet hoeven te wachten op een WSW plek. Door dalende financiële middelen uit het Rijk (Participatiebudget) wordt het aantal gesubsidieerde banen de komende periode teruggebracht. De gemeente is bezig met het herschrijven van de formulieren in KlareTaal, zodat ze beter begrijpbaar zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> De invoering van de Participatiewet is door het Sociaal Akkoord met 1 jaar uitgesteld. De verwachte ingangsdatum is 1-1-2015. Invoering van de nieuwe werkwijze Werk is begonnen in het eerste kwartaal van 2013. Actief wachtlijstbeheer WSW wordt meegenomen in de voorbereiding van de invoering van de Participatiewet. De gesubsidieerde banen worden afgebouwd. Bij een hoge loonwaarde wordt de subsidie niet verlengd, bij een lagere loonwaarde vindt een afbouw plaats. Dit gebeurt op basis van maatwerk met de werkgever. Ter voorbereiding op de ambtelijke fusie tussen de BAR-gemeenten worden de systemen en documenten op elkaar afgestemd.

3.2 Stand van zaken lasten en baten programma 3 Burger als Klant

Omschrijving	Begroting na wijz. 2013
Geraamde lasten t/m 12 ^e begrotingswijziging	-32.871.600
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (A)	-139.700
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Publiekszaken	38.000
b. Inburgering	12.000
c. Leerlingenvervoer	0
d. WMO	395.000
e. Minimabeleid	0
f. Sociale werkvoorziening	-422.700
g. Uitkeringen	-162.000
h. Uitstroombevordering	0
i. Overige producten	0
Totale lasten	-33.011.300
Geraamde baten t/m 12 ^e begrotingswijziging	25.565.300
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (B)	1.123.000
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Publiekszaken (leges)	0
b. Inburgering	23.000
c. Leerlingenvervoer	0
d. WMO	40.000
e. Minimabeleid	0
f. Sociale werkvoorziening	209.600
g. Uitkeringen	850.400
h. Uitstroombevordering	0
i. Overige producten	0
Totale baten	26.688.300
Saldo vóór bestemmingen	-6.323.000
Toevoegingen aan reserves t/m 12 ^e begrotingswijziging	-9.700
Bijstellingen deze monitor (C)	0
Totale lasten reserves	-9.700
Onttrekkingen van reserves t/m 12 ^e begrotingswijziging	25.000
Bijstellingen deze monitor (D)	25.000
Totale baten reserves	50.000
Saldo na bestemmingen	-6.282.700
Totale bijstelling op het programma excl. bedrijfsvoering (A+B)	983.300
Totale bijstelling van de reserves (C+D)	25.000
Totaal bijstellingen deze monitor (A+B+C+D)	1.008.300
Bedrijfsvoering	
Aandeel in kosten bedrijfsvoering primaire begroting	-5.048.700
Aandeel in kosten bedrijfsvoering in begrotingswijzigingen 1 t/m 12	0
Aandeel in kosten bedrijfsvoering bij deze bijstelling	-248.600
Totaal saldo programma 3	-11.580.000

Omschrijving	BN	2013
<u>Publiekszaken</u> Een aantal budgetten is verlaagd tot een totaalbedrag van € 38.000 om de inhuurkosten voor het team Inwoners (geraamd op programma 6) te dekken.	BN	38.000
<u>Overige (kleine) bijstellingen</u>		13.000
Totaal bijstellingen deze monitor		1.008.300

3.4 Stand van zaken investeringen programma 3 Burger als Klant

Vorming Klantencontactcentrum (BAR KCC)

Eind 2012 is door de drie colleges de businesscase voor de vorming van een BAR-KCC vastgesteld. Voor de realisatie is door de BAR-colleges en de BAR-directie ingestemd met een implementatiebudget van € 555.000 dat als volgt is berekend:

1. Eenmalige exploitatiekosten:

- Ontwikkelen medewerkers en management € 75.000
- Lean maken processen € 100.000

2. Investeringskosten waarop wordt afgeschreven:

- Aanschaf kennisbank € 170.000
- Inrichting kennisbank € 80.000
- Fysieke inrichting callcenter € 80.000
- Harmoniseren van de websites € 50.000

De verdeling van de implementatiekosten over de drie gemeenten zal volgens de 2:1:2 verdeling plaatsvinden. Dit betekent voor Ridderkerk een bedrag van € 222.000.

Voor wat betreft de investeringen is er ruimte binnen de geraamde investeringen in het kader van het Nationaal Uitvoeringsprogramma automatisering (NUP-gelden). De investeringen voor de aanschaf en inrichting van de kennisbank en het harmoniseren van de websites zullen voor de helft in 2013 en voor de andere helft in 2014 plaatsvinden. Een en ander is in het investeringsoverzicht en het daarbij horende investeringsvolume verwerkt in deze 2^e monitor 2013.

Met betrekking tot de eenmalige exploitatiekosten stellen wij voor een bedrag van € 30.000 via deze monitor beschikbaar te stellen voor het ontwikkelen van de medewerkers. Dit is noodzakelijk om in januari 2014 een goed functionerend KCC te kunnen hebben (zie programma 6).

Voor het lean maken van processen kiezen wij er op dit moment voor om dit door eigen medewerkers ter hand te nemen. Dit betekent dat er voor dit onderdeel nu geen extra beslag wordt gelegd op middelen binnen onze huidige begroting.

De investering voor de fysieke inrichting van het callcenter is afhankelijk van de datum waarop de nieuwe nog aan te besteden telefooncentrale gereed zal zijn.

Zie voor wat betreft de investeringen tevens bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

3.5 Trends en ontwikkelingen

Dienstverlening

Antwoord© is de herkenbare benaming van het meervoudige dienstverleningsconcept van BZK, AZ, VNG en de Vereniging Directeuren Publiekdiensten (VDP) dat gemeenten helpt de contacten met burgers professioneler af te handelen.

Het cluster BAR dienstverlening heeft eind 2011 de contouren geschetst van de dienstverlening door de BAR gemeenten in de toekomst. Kern van dit toekomstplaatje vormt de landelijke visie op dienstverlening: Antwoord©. Centraal in Antwoord© staat het Klant Contact Centrum (KCC). Het KCC is de plek waar burgers, bedrijven en instellingen terecht kunnen voor alle producten en diensten van de gemeente en daarmee samenhangende producten en diensten van ketenpartners. Het KCC handelt zoveel mogelijk eenvoudige vragen en aanvragen direct af. Dat ontlast de vakafdelingen van de gemeente en maakt dat de klant beter en sneller wordt geholpen. Sommige vragen kunnen niet

door het KCC worden afgehandeld omdat ze specialistisch kennis vragen van de vakafdelingen. Het KCC zorgt er dan voor dat in de gaten wordt gehouden dat de (aan)vraag van de burger niet uit het oog wordt verloren en dat de burger tijdig een goed antwoord krijgt.

In het uiteindelijke plaatje is het de ambitie een BAR KCC in te richten voor alle vier de dienstverleningskanalen (balie, post/e-mail, internet en het callcenter). Dit is een grote stap en staat gepland voor 2014/2015. Daarbij is een belangrijke randvoorwaarde dat de lokale identiteit blijft gehandhaafd en dat burgers voor producten aan de balie (ook) in hun eigen gemeente terecht kunnen.

Bedrijfsvoering De Wijzerplaats

In de Wijzerplaats wordt gewerkt aan uniforme, kantelingsgerichte werkwijze samen met de gemeente Barendrecht. De Kanteling en het denken in resultaten zijn hierbij leidend. Kantelingsgericht werken zal worden uitgewerkt en geïmplementeerd binnen de afdelingen Toegang en Verstrekingen van de nieuwe BAR organisatie. Bij de uitwerking van de nieuwe werkwijze en de inrichting van de nieuwe afdelingen worden onze maatschappelijke partners zoals Karaat en MEE betrokken. De rol van de partners zal vooral gelegen zijn in de gespreksvoering bij het eerste klantcontact.

Compensatiebeginsel Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) en vergrijzing

Met het ouder worden nemen vaak de gebreken en daarmee ook de (ervaren) beperkingen van mensen toe.

In het kader van de nota zilver, grijs, goud worden samen met lokale maatschappelijke partners concrete afspraken gemaakt over de mogelijkheden een bijdrage te leveren aan het oplossen van vraagstukken zoals benoemd in de nota. De verwachting is dat de ontwikkeling van het uitvoeringsprogramma grijs, zilver en goud dit najaar afgerond zal worden. Het uitvoeringsprogramma wordt dan aan uw raad aangeboden. Omdat de uitvoering van de nota een meerjarig karakter kent informeren wij u periodiek via een raadsinformatiebrief over de voortgang. Meer informatie treft u aan in de raadsinformatiebrief met kenmerk 12652.

Werk en inkomen

Ook in 2013 zal de jeugdwerkloosheid blijven toenemen doordat schoolverlaters niet direct werk kunnen vinden. Door de wetwijziging WWB 2012 zijn de spelregels voor jongeren tot 27 jaar veranderd. Jongeren dienen eerst zelf vier weken lang werk te zoeken. Na vier weken kan de gemeente pas hun aanvraag in behandeling nemen. Daarnaast geldt ook dat studiefinanciering vóór een (gemeentelijke) uitkering gaat.

In maart 2013 heeft de raad een raadsinformatiebrief ontvangen over de integrale aanpak van jeugdwerkloosheid. Hierbij is gekeken naar wat er op dit moment al gebeurt en wat er de komende periode wordt opgepakt. De inhoud beperkt zich niet alleen tot activiteiten die door Sociale Zaken worden opgepakt.

Landelijk is € 25 miljoen beschikbaar gesteld voor de bestrijding van jeugdwerkloosheid. De regio Rijnmond kan aanspraak maken op € 2,8 miljoen. De gemeente Ridderkerk vraagt dit samen met de andere gemeenten in de regio aan. De aanvraag zal bestaan uit een drietal te realiseren doelstellingen: de eerste is het plaatsen op een baan van 750 jongeren in de periode 2013-2014, de tweede is het plaatsen van 120 jongeren op begeleid beroepsleren (BBL) plaatsen en de derde is het uitvoeren van een leer en experimenteerprogramma. De raad zal de aanvraag te zijner tijd ontvangen.

Het werkloosheidspercentage, zowel landelijk als in de regio, is de afgelopen twaalf maanden sterk gestegen. Met enige vertraging zal dit gevolgen hebben voor de instroom, uitstroom en het aantal bijstandsklanten.

In relatie tot de voorgaande en volgende paragraaf: De Wet Werken naar Vermogen (WWNV) is vervangen door de Participatiewet. De Participatiewet wordt naar verwachting ingevoerd op 1 januari 2015 vanwege het recentelijk gesloten Sociaal akkoord. De exacte veranderingen worden landelijk uitgewerkt. De voorbereidingen en implementatie worden door de BAR gemeenten gezamenlijk opgepakt. De inbedding vindt uiteraard plaats in de nieuwe ambtelijke organisatie.

Rijksmiddelen Werk en Inkomen (geoormerkt en niet geoormerkt)

De geoormerkte rijksmiddelen die de gemeente ontvangt zijn het Participatiebudget (dit bestaat uit de delen Inburgering, Re-integratie en Educatie), de Rijksbijdrage Wet Sociale Werkvoorziening, en het Bijstand Besluit Zelfstandigen (BBZ). De niet-geoormerkte rijksbijdrage die de gemeente van het Rijk ontvangt is de gebundelde uitkering. De gebundelde uitkering bestaat uit de bekostiging van WWB, WIJ, IOAW en IOAZ en krediethypotheek en BBZ levensonderhoud.

Participatiebudget (Werkdeel)

In onze Raadsinformatiebrief over de ontwikkelingen van het Participatiebudget gaven wij aan, dat het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid onze rijksbijdrage met ruim 50% verlaagt. De werkwijze van het team Werk is aangepast, waarbij centraal is komen te staan dat, wat de gemeente zelf kan uitvoeren, zelf ook gaat uitvoeren. De uitstroom zal door een strakkere regie toenemen en de uitgaven zullen dalen. Hierbij is rekening gehouden om de uitgaven op het Participatiebudget structureel te verlagen. Het kalenderjaar 2013 zal verder worden gebruikt om de uitgaven op het Participatiebudget structureel te verlagen.

Een sprekend voorbeeld zijn de uitgaven op gesubsidieerde arbeid. *Bij de medewerkers is gekeken wat hun loonwaarde is. Bij een hoge loonwaarde wordt de subsidie niet verlengd. Bij een lagere loonwaarde wordt deze gebruikt als subsidievoet voor het komend jaar met een afbouwperiode van maximaal twee jaar.*

Participatiebudget (inburgering en educatie)

Educatie

Vanaf 2013 heeft het Rijk het budget voor VAVO (Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs) uit het educatiebudget gehaald. Dit heeft tot gevolg dat het educatiebudget meer dan gehalveerd is tot € 103.900.

Inburgering

Vanaf 2013 zijn nieuwkomers verantwoordelijk voor hun inburgering. Dit heeft tot gevolg dat 2013 een overgangsjaar wordt voor de gemeenten, waarin het inburgeringsbudget wordt afgebouwd. Vanaf 2014 ontvangen de gemeenten hiervoor geen budget meer.

Restitutie BTW re-integratietrajecten

Tot 2011 had de belastingdienst het standpunt dat BTW op re-integratietrajecten niet compensabel was omdat alle activiteiten gericht waren op de cliënt. Op grond van een uitspraak van het gerechtshof is hierin verandering gekomen. In de uitspraak kwam naar voren dat in ieder geval een deel van de BTW compensabel is, omdat de activiteiten ook gericht zijn om tot een zo groot mogelijke uitstroom te komen en zo te besparen op de uitkeringen.

Op grond van deze uitspraak heeft de gemeente Ridderkerk een verzoek ingediend over de jaren 2007 t/m 2012 om de BTW alsnog terug te ontvangen. In februari jl. heeft de belastingdienst de re-integratiedossiers van Ridderkerk bestudeerd. De verwachting is dat medio 2013 meer duidelijkheid is over hoeveel daadwerkelijk teruggevraagd kan worden.

Modernisering GBA (mGBA)

Na een periode van relatieve stilte is het overheidsproject Modernisering GBA nieuw leven ingeblazen. In de periode tot 2015 zal de modernisering, in samenhang met de invoering van het stelsel van basisregistraties, ingevoerd gaan worden. Dit betekent dat het bijhouden van persoonsgegevens binnen de overheid anders georganiseerd gaat worden. Waar de gegevens nu decentraal zijn opgeslagen zal dit centraal ingericht gaan worden. Dit betekent aanpassing van de informatiearchitectuur. Verkennende gesprekken worden in BAR-verband gevoerd. Na de zomer van 2012 wordt een startnotitie opgesteld voor de gemeente Ridderkerk. In BAR-verband is de modernisering in projectvorm gestart aan het begin van 2013. Het uiterlijke aansluitmoment is op 31 december 2015 gesteld.

Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ)

Uit de beleidsdoelstellingen van het ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport blijkt dat de regering van plan is taken uit de AWBZ over te hevelen naar de gemeente. De minister ziet de gemeente – de eerste overheid – als de poortwachter voor de ondersteuning die mensen nodig hebben om te participeren in de maatschappij. In dat kader worden taken uit de AWBZ gefaseerd overgedragen. Meer informatie hierover is te vinden in het programma De burger als Partner.

Wmo-vervoer

Het contract met Connexxion loopt tot 1 augustus 2013. Vanaf 1 augustus 2013 wordt het contract voor het leerlingenvervoer en het Wmo-vervoer uitgevoerd door Munckhof. RTC werkt als onderaannemer voor Munckhof. Na de zomer wordt onderzoek gedaan naar het vervoer voor de begeleiding.

Huishoudelijke hulp

Bezuinigingstaakstelling Rijk 2014

Het Rijk voert in 2014 een korting door van € 300.000,- binnen de integratieuitkering Wmo op het budget huishoudelijke hulp. Om deze bezuiniging te realiseren wordt voorgesteld de huishoudelijke hulp binnen de BAR doelmatiger te organiseren. Doelmatigheid kan behaald worden door: 1 de taken waarin een algemene voorziening kan voorzien (wassen/strijken en ramenbewassing) ook als zodanig te organiseren, 2 het leveren van dienstverlening met een hoog kwaliteits- en serviceniveau tegen een tarief dat zowel concurrerend als compenserend is.

Rijksbeleid wijzigingen die nadere uitwerking vragen in 2014

Uitgangspunt van het Rijk (nu) is een korting op het gemeentelijk budget van 40% in 2015. De maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden wordt beperkt tot mensen die het echt nodig hebben en die er zelf financieel niet in kunnen voorzien. Vanaf 2015 is een vorm van een vorm huishoudelijk hulp mogelijk als onderdeel van een breed ondersteuningspakket. Het is thans nog onduidelijk welke criteria gemeenten moet hanteren om te bepalen wie de doelgroep is met betrekking de financiële criteria. De verwachting is dat in het najaar van 2013 hier meer duidelijkheid in komt.

Programma 4: Burger als (wijk)bewoner

4.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 4 De burger als (wijk)bewoner

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^o programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk betrekken we de burger bij beleidsontwikkeling en beleidsuitvoering.</p> <p>De gemeente betreft burgers in voldoende mate bij de uitvoering van beleid.</p>	<p>Oordeel burger betrekken bij de uitvoering van plannen*</p> <p>Realisatie 2009: 5,0 Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 5,6 Realisatie 2012: 5,5 Streefcijfer 2013: 6,3</p>	<p>Projectmatig werken volgens het principe van lean management en projectmatig werken waarbij de participatie wordt vormgegeven in het planproces en uitvoering en gericht communiceren over uitvoering.</p>	<p>Projectmatig werken volgens het principe van lean management en projectmatig werken, waarbij de participatie wordt vormgegeven in het planproces en uitvoering en gericht communiceren over uitvoering.</p>	<p>We werken projectmatig. Zowel bij de voorbereiding als tijdens de uitvoering zorgen dat belanghebbenden worden geïnformeerd. Daar waar mogelijk is wordt rekening gehouden met de wensen, zoals bijvoorbeeld het kruispunt Rijnsingel met de Kievitsweg.</p>
	<p>Oordeel burgers hebben voldoende invloed op wat gemeente doet*</p> <p>Realisatie 2009: 4,5 Realisatie 2010: 4,9 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,0 Streefcijfer 2013: 6,1</p>	<p>Op basis van signalen uit o.a. de wijkoverleggen worden daar waar mogelijk kleine aanpassingen aangebracht in de inrichting van de buitenruimte. Twee maal per jaar wordt met bewoners de buitenruimte geschouwd, waarbij tevredenheidsscores worden gegeven. Om de deelname te vergroten wordt onderzoek of de schouw gekoppeld kan worden aan de dagen van wijkoverleggen incl. deelname wijkagent/ winkeliers.</p> <p>Uitvoeringsplan Slikkerveer.</p>	<p>Op basis van signalen uit o.a. de wijkoverleggen worden daar waar mogelijk kleine aanpassingen aangebracht in de inrichting van de buitenruimte. Twee maal per jaar wordt met bewoners de buitenruimte geschouwd, waarbij tevredenheidsscores worden gegeven. Evalueren of de schouw gekoppeld aan de dagen van wijkoverleggen heeft bijgedragen aan een toename van de deelname.</p> <p>2014: Uitvoeringsplan Rijsoord-Oostendam. 2015: Uitvoeringsplan Centrum-Oost-West.</p>	<p>Basis van het onderhoud van de openbare ruimte zijn de beeldkwaliteiten (duurzaam beheer). Over het algemeen is daarover tevredenheid. Via, wijk overleggen, spreekuren wijkshouwen, bewonersavonden, meldingen openbare ruimte, brieven, mails e.d. komen verzoeken, dan wel signalen binnen. In de meeste gevallen worden deze gehonoreerd. Als dat niet lukt wordt dit zo veel mogelijk beargumenteerd waar de onmogelijkheden liggen.</p> <p>Het wijkontwikkelingsplan Slikkerveer is vastgesteld en op basis daarvan wordt het uitvoeringsplan opgesteld.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken in de directe omgeving van de wijk.</p>	<p>Oordeel burger directe woonomgeving* Realisatie 2009: 7,4 Realisatie 2010: 7,4 Realisatie 2011: 7,5 Realisatie 2012: 7,4 Strefcijfer 2013: 7,5</p>	<p>Bewoners zijn tevreden over de voorzieningen (scholen, speelterreinen, groenvoorzieningen, winkels, sport e.d.) in de directe woonomgeving en de wijk. De uitdaging is dat de voorzieningen gehandhaafd kunnen blijven bij de huidige economische omstandigheden. De voorzieningen waar we als gemeente voor verantwoordelijk zijn worden sober en doelmatig onderhouden.</p>	<p>Bewoners zijn tevreden over de voorzieningen (scholen, speelterreinen, groenvoorzieningen, winkels, sport e.d.) in de directe woonomgeving en de wijk. De uitdaging is dat de voorzieningen gehandhaafd kunnen blijven bij de huidige economische omstandigheden. De voorzieningen waar we als gemeente verantwoordelijk voor zijn worden sober en doelmatig onderhouden.</p>	<p>Er zijn geen voorzieningen opgeheven of verwijderd. Verder is er uitvoering gegeven aan het speelbeleid, waarin aanpassingen van bestaande speelterreinen, uitbreiding van speelplaatsen en opheffen van speelplaatsen is vastgelegd, wordt voortgezet.</p>
<p>Voldoende en hoogwaardig groen in en rond de wijken.</p>		<p>Daar waar het nodig is worden er in de wijken plantvakken omgevormd naar duurzaam groen (aantrekkelijk groen met minder onderhoudsinspanning). Daarbij worden ook zoveel als mogelijk de wensen van bewoners en wijkoverleggen meegenomen. Op basis van het bomenplan en de meerjarige planning die daarin opgenomen is worden bomen aan het einde van hun leeftijd vervangen door nieuwe bomen.</p>	<p>Daar waar het nodig is worden er in de wijken plantvakken omgevormd naar duurzaam groen (aantrekkelijk groen met minder onderhoudsinspanning). Daarbij worden ook zoveel als mogelijk de wensen van bewoners en wijkoverleggen meegenomen. Op basis van het bomenplan en de meerjarige planning die daarin opgenomen is worden bomen aan het einde van hun leeftijd vervangen door nieuwe bomen.</p>	<p>Basis van het onderhoud van het groen is de beeldkwaliteiten. Verouderde plantvakken worden/zijn omgevormd mede n.a.v. verzoeken en signalen uit de buurt.</p> <p>Op basis van het bomenplan en de bijbehorende meerjarige planning wordt het bomenbestand vitaal gehouden. Er is veel gesnoeid er is beperkt gekapt en er zijn veel nieuwe bomen bij geplant.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Bewoners ervaren hun leefomgeving als heel en veilig.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4. Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,4</p>	<p>De verlichting en het straatmeubilair worden regelmatig, zij het minimaal, onderhouden. Prullenbakken worden geleegd en zwerfvuil wordt verwijderd. In samenwerking met diverse scholen binnen de gemeente wordt getracht het beeld van de woonomgeving te verbeteren. Ook particuliere initiatieven worden zoveel als mogelijk ondersteund. De actie vuurwerkafval opruimen van 2012 zal, mede door het grote succes, dit jaar ook weer uitgevoerd worden. De halfjaarlijkse wijkshouwen worden gecontinueerd. Analyses van de schouwen ingezet om onderhoud gericht in te zetten.</p>	<p>De verlichting en het straatmeubilair worden regelmatig, zij het minimaal, onderhouden. Prullenbakken worden geleegd en zwerfvuil wordt verwijderd. In samenwerking met diverse scholen binnen de gemeente wordt getracht het beeld van de woonomgeving te verbeteren. Ook particuliere initiatieven worden zoveel als mogelijk ondersteund. De actie vuurwerkafval opruimen van 2012 zal, mede door het grote succes, dit jaar ook weer worden uitgevoerd. De halfjaarlijkse wijkshouwen worden gecontinueerd. Analyses van de schouwen worden ingezet om onderhoud gericht in te zetten.</p>	<p>Uit de wijkshouwen gehouden in mei komt de volgende uitslag: Heel en Veilig: Het gemiddelde van deze onderdelen komt uit op 7,4</p> <p>Gevaarlijke situaties worden direct (tijdelijk) verholpen. In enkele wijken zijn buurtpreventieteams actief. Zij signaleren over diverse onderwerpen incl. heel en veilig. Meldingen van deze teams worden direct doorgegeven aan de wijkagent c.q. het team Onderhoud.</p>
<p>De waterkwaliteit en -kwaliteit verbeteren.</p> <p>* Bron: Waarstaatjegemeente</p>		<p>In het waterbeheer wordt door de wijze van onderhoud (kroosvissen, oevers maaien) een betere waterkwaliteit verkregen. Verder worden de mogelijkheden aangegrepen voor de aanleg van extra water. De vuilwater -overstorten aan de Waal worden gesaneerd.</p>	<p>In het waterbeheer wordt door de wijze van onderhoud (kroosvissen, oevers maaien) een betere waterkwaliteit verkregen. Verder worden de mogelijkheden aangegrepen voor de aanleg van extra water. De vuilwateroverstorten aan de Waal worden gesaneerd.</p>	<p>De vis- en zwemvijvers en de watergangen, die aangewezen zijn door de waterbeheerder om de doorstroming te bevorderen, worden in de zomer 3x schoongemaakt. In het najaar (oktober / november) worden diverse watergangen op aangeven van het waterschap schoongemaakt. Er is een start gemaakt met de uitvoering van een project om de afvoer van hemelwater naar het vuilwaterriool te verminderen op de percelen langs de Waal. Er wordt intensief samengewerkt met de bewoners om doelmatig maatregelen te kunnen nemen op particulier eigendom. Het afkoppelen van hemelwater vormt mede de basis voor het saneren van de vuilwateroverstorten op de Waal.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Wateroverlast beperken en oplossen bestaande knelpunten.</p>		<p>Nu de bekende wateroverlastproblemen zijn aangepakt en de risico's op overlast sterk zijn verminderd beperkt de inspanning zich tot het monitoren van de voorzieningen.</p>	<p>Nu de bekende wateroverlastproblemen zijn aangepakt en de risico's op overlast sterk zijn verminderd beperkt de inspanning zich tot het monitoren van de voorzieningen.</p>	<p>Door Meteo Consult worden wij gewaarschuwd bij mogelijk zware regenbuien, en staan paraat om overlast mogelijk voor te zijn.</p> <p>De ontvangen meldingen over wateroverlast spitste zich toe op overlast door hoge grondwaterstanden. De meiders zijn geadviseerd voor het treffen van nodige maatregelen om de overlast op eigen terrein op te lossen.</p>
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Kinderen hebben kwantitatief en kwalitatief voldoende ruimte om te spelen in de eigen wijk.</p>	<p>Oordeel burger speelmogelijkheden* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,3 Realisatie 2012: 7,1 Streefcijfer 2013: 7,5</p>	<p>Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid, zoals upgraden van bestaande speelterreinen, aanleg nieuwe speelterreinen. Openstellen van schoolterreinen en speelplaatsen van Woonvisie.</p>	<p>Uitvoering van het uitvoeringsprogramma speelbeleid, zoals upgraden van bestaande speelterreinen, aanleg nieuwe speelterreinen. Openstellen van schoolterreinen en speelplaatsen van Woonvisie.</p>	<p>We gaan door met de geplande uitvoering van aanleg nieuwe speelterreinen en herinrichten bestaande speelterreinen. Dit wordt voorbereid en gecommuniceerd met de buurt en afhankelijk van de reacties uitgevoerd.</p> <p>Het openstellen van speelplaatsen van Woonvisie verloopt in overleg. De speelterreinen aan de Hortensiastraat en Rijnsingel/Spuistraat worden opengesteld. Ook hier wordt de buurt betrokken (in overleg met Woonvisie).</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>De kwaliteit van de buitenruimte in stand houden en indien mogelijk aanpassen aan wensen gebruikers.</p>	<p>Oordeel burger straatverlichting* Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: 7,0 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,5 Streefcijfer 2013: 7,2</p>	<p>Op basis van het Openbare Verlichting Beleidsplan de verlichting onderhouden en daar waar nodig vervangen. Uitgangspunt is een minimaal onderhoudsniveau.</p>	<p>Op basis van het Openbare Verlichting Beleidsplan de verlichting onderhouden en daar waar nodig vervangen. Uitgangspunt is een minimaal onderhoudsniveau.</p>	<p>Remplace 2013 In de 2e helft van 2013 zijn deze werkzaamheden uitgevoerd (groepsgewijs verwisselen van oude lampen)</p> <p>Vervangingsplan 2013 Volgens planning zijn diverse verschillende armaturen verwisseld in de diverse straten.</p> <p>Tevens is er op Donkersloot gestart met een proef met verschillende vormen van LED verlichting.</p>
	<p>Oordeel burger wegen, paden, pleintjes* Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 6,8</p>	<p>De wegen, paden en pleinen ondergaan een technische inspectie waarbij gekeken wordt naar de vlakheid en stabiliteit. Op basis van de inspectie wordt het onderhoudsprogramma opgesteld waarbij ingegrepen wordt wanneer het onderhoudsniveau het minimale niveau gaat benaderen. De ingrepen kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of rehabilitatie. Het moment waarop wordt ingegrepen ligt lager dan het niveau dat in het verleden werd nagestreefd.</p>	<p>De wegen, paden en pleinen ondergaan een technische inspectie waarbij gekeken wordt naar de vlakheid en stabiliteit. Op basis van de inspectie wordt het onderhoudsprogramma opgesteld waarbij ingegrepen wordt wanneer het onderhoudsniveau het minimale niveau gaat benaderen. De ingrepen kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of rehabilitatie. Het moment waarop wordt ingegrepen ligt lager dan het niveau dat in het verleden werd nagestreefd.</p>	<p>De wegen, paden en pleinen hebben een globale visuele inspectie ondergaan waarbij gekeken wordt naar de schades. Op basis van de inspectie, aanzien en leeftijd is/wordt het onderhoudsprogramma bijgesteld en uitgevoerd.</p> <p>De werkzaamheden kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of gehele vervanging zoals de Lagendijk. De onderhoudsniveaus voor woonstraten en winkelcentra zijn naar beneden bijgesteld naar aanleiding van de bezuinigingen.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken. De wegen en fietspaden binnen de gemeente zijn goed onderhouden.</p>	<p>Oordeel burger over onderhoud wegen en fietspaden* Realisatie 2009: 7,1 Realisatie 2010: 6,9 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,3 Streefcijfer 2013: 6,9</p>	<p>De fietspaden ondergaan een technische inspectie waarbij gekeken wordt naar de vlakheid en stabiliteit. Op basis van de inspectie wordt het onderhoudsprogramma opgesteld waarbij ingegrepen wordt wanneer het onderhoudsniveau het minimale niveau gaat benaderen. De ingrepen kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of rehabilitatie. Het moment waarop wordt ingegrepen ligt lager dan het niveau dat in het verleden werd nagestreefd.</p>	<p>De fietspaden ondergaan een technische inspectie waarbij gekeken wordt naar de vlakheid en stabiliteit. Op basis van de inspectie wordt het onderhoudsprogramma opgesteld waarbij ingegrepen wordt wanneer het onderhoudsniveau het minimale niveau gaat benaderen. De ingrepen kunnen zijn: klein onderhoud, groot onderhoud of rehabilitatie. Het moment waarop wordt ingegrepen ligt lager dan het niveau dat in het verleden werd nagestreefd.</p>	<p>De fietspaden hebben een globale visuele inspectie ondergaan waarbij gekeken is naar de schades. Op basis van de inspectie, aanzien en leeftijd is/wordt het onderhoudsprogramma bijgesteld en uitgevoerd. De werkzaamheden worden onderverdeeld in klein onderhoud en groot onderhoud. In 2012 is vooral klein onderhoud gepleegd aan onder andere Zeeuwstraat, Populierenlaan, Gorzen en Rijkstraatweg. Aan de Sportlaan is een deel herstraat met groot onderhoud.</p>
<p>Zorgdragen voor adequate huisvesting van maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger voorvoorzieningen voor jongeren* Realisatie 2009: 5,1 Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,5 Realisatie 2012: 5,3 Streefcijfer 2013: 5,3</p>	<p>Voor de voorzieningen van Sport en Welzijn wordt een nieuw Meerjaren Onderhoudsplan opgesteld. In afwachting van dit plan wordt, naast het reguliere onderhoud, alleen niet uitstelbaar groot onderhoud uitgevoerd. De resultaten van het MJOP worden verwerkt in de begroting vanaf 2014.</p>	<p>Toezicht houden op de uitvoering door Sport en Welzijn van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014 - 2019 voor de gemeentelijke sportaccommodaties.</p>	<p>Voor de voorzieningen in beheer bij Sport en Welzijn is een nieuw Meerjaren Onderhoudsplan opgesteld. De resultaten hiervan worden verwerkt in de 1^e programmamonitor 2014 en vanaf 2015 in de begroting meegenomen</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Er zijn voldoende voorzieningen in de gemeente.</p>	<p>Oordeel burger winkels in de gemeente*</p> <p>Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 8,2 Realisatie 2011: 8,1 Realisatie 2012: 8,1 Streefcijfer 2013: 8,1</p>	<p>Ondanks de economisch mindere situatie bevorderen dat er in alle wijken voldoende winkelvoorzieningen zijn. In stand houden van de weekmarkt en de winkelgebieden aantrekkelijk houden voor ondernemers door er voor te zorgen dat deze goed onderhouden worden.</p> <p>Informatie uit het koopstromenonderzoek gebruiken om accenten te kunnen leggen.</p>	<p>Ondanks de economisch mindere situatie bevorderen dat er in alle wijken voldoende winkelvoorzieningen zijn. In stand houden van de weekmarkt en de winkelgebieden aantrekkelijk houden voor ondernemers door er voor te zorgen dat deze goed onderhouden worden.</p>	<p>Er is regelmatig overleg met de diverse ondernemers- en winkeliersverenigingen. Daarnaast worden individuele bedrijfsbezoeken afgelegd. Hierdoor worden kansen en knelpunten gesignaleerd en opgepakt.</p> <p>De winkelgebieden en de markt worden schoongemaakt op basis van de standaard beeldkwaliteit.</p>
	<p>Oordeel burger uitgaansmogelijkheden, horeca*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,5 Realisatie 2012: 6,3 Streefcijfer 2013: 6,7</p>	<p>Via Sport en Welzijn wordt het stedelijk podium de Loods structureel ondersteund. Particulier initiatief tot het verzorgen van uitgaansgelegenheden wordt daar waar passend in de omgeving ondersteund. Belangrijk aandachtspunt daarbij is het voorkomen van overlast.</p> <p>Daarnaast worden evenementen ondersteund op basis van het evenementenbeleid.</p> <p>Uitgaansgebieden en evenementen kunnen rekenen op aandacht in de sfeer van schoon en heel.</p>	<p>Via Sport en Welzijn wordt het stedelijk podium de Loods structureel ondersteund. Particulier initiatief tot het verzorgen van uitgaansgelegenheden wordt daar waar passend in de omgeving ondersteund. Belangrijk aandachtspunt daarbij is het voorkomen van overlast.</p> <p>Daarnaast worden evenementen ondersteund op basis van het evenementenbeleid.</p> <p>Uitgaansgebieden en evenementen kunnen rekenen op aandacht in de sfeer van schoon en heel.</p>	<p>Via Sport en Welzijn wordt het stedelijk podium de Loods structureel ondersteund.</p> <p>Door overleg met ondernemers (bedrijfsbezoeken) worden kansen en knelpunten gesignaleerd en opgepakt.</p> <p>De uitgaansgebieden en de evenementenlocaties worden schoongemaakt op basis van de standaard beeldkwaliteit.</p>
<p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger sportvoorzieningen*</p> <p>Realisatie 2009: 7,6 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,6</p>	<p>Uitvoeren onderhoud op basis van het Meerjarig Onderhoudsplan 2012-2017. Waaronder bouw van de school en de vergrote gymzaal van de Reijer.</p>	<p>Uitvoeren onderhoud op basis van het Meerjarig Onderhoudsplan 2012-2017. Realisatie van de uitbreiding van het Farel College.</p>	<p>Onderhoud wordt overeenkomstig vastgesteld programma uitgevoerd. Nieuw schoolgebouw en gymaccommodatie OBS De Reijer is opgeleverd.</p>

Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we leefbare en vitale wijken.</p> <p>Zorgdragen voor adequate huisvesting van scholen.</p>	<p>Oordeel burger basisonderwijs* Realisatie 2009: 8,1 Realisatie 2010: 7,8 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 7,7 Streefcijfer 2013: 8,0</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting.</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting.</p>	<p>Het programma onderwijshuisvesting 2013 wordt uitgevoerd. Aanzet is gegeven voor behoeftebepaling huisvesting scholen in samenhang met behoefte van maatschappelijke partners in 2023.</p>
<p>Zorgdragen voor goede accommodaties voor scholen, gemeentelijke en maatschappelijke activiteiten.</p>	<p>Oordeel burger welzijnsvoorzieningen* Realisatie 2009: 5,9 Realisatie 2010: 6,1 Realisatie 2011: 6,4 Realisatie 2012: 6,2 Streefcijfer 2013: 6,5</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014. Toezicht houden op de uitvoering door Sport en Welzijn van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014 - 2019 voor de gemeentelijke sportaccommodaties. Concretiseren efficiëntievoordelen van een accommodatiebeheerder voor alle accommodaties (gemeente, scholen en Sport en Welzijn).</p>	<p>Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014 en het jaarlijkse programma onderwijshuisvesting.</p>	<p>Het programma onderwijshuisvesting 2013 wordt uitgevoerd. Aanzet is gegeven voor behoeftebepaling huisvesting scholen in samenhang met behoefte van maatschappelijke partners in 2023.</p>
		<ul style="list-style-type: none"> Maatregelen en onderhoud uitvoeren volgens actueel beheerplan gemeentelijke gebouwen. Uitvoering geven aan het Integraal Huisvestings- en Accommodatieplan 2010-2014. Toezicht houden op de uitvoering door Sport en Welzijn van het Meerjarig Onderhoudsplan 2014 - 2019 voor de gemeentelijke sportaccommodaties. Concretiseren efficiëntievoordelen van een accommodatiebeheerder voor alle accommodaties (gemeente, scholen en Sport en Welzijn). 	<ul style="list-style-type: none"> Het onderhoud aan de gemeentelijke gebouwen is uitgevoerd o.b.v. van het MJOP. In 2013 is een notitie Maatschappelijk Vastgoed opgesteld met het doel het efficiënt en effectief beheer en gebruik van het gemeentelijk vastgoed. Het beheer van de gemeentelijke gebouwen wordt uitgevoerd overeenkomstig de uitvoeringsplanning van het beheerplan gemeentelijke gebouwen 2014 – 2018 Programma onderwijshuisvesting 2013 wordt uitgevoerd. Voor de voorzieningen in beheer bij Sport en Welzijn is een nieuw Meerjaren Onderhoudsplan opgesteld. De resultaten hiervan worden verwerkt in de 1^e programmamonitor 2014 en vanaf 2015 in de begroting meegenomen. 	

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk hebben we verbindend groen. Het openbaar groen in de wijk is goed onderhouden.</p>	<p>Oordeel burger onderhoud groenvoorzieningen in de buurt* Realisatie 2009: 7,0 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 6,8 Streefcijfer 2013: 7,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het duurzaam in stand houden van het gemeentelijke bomenbestand door het uitvoeren van maatregelen en onderhoud, voortkomend uit het bomenplan. • Inrichten / herinrichten van bestaande groenvakken in duurzaam groen, zodat met relatief weinig onderhoud kan worden volstaan. • Uitvoeren van regulier groenonderhoud op basis van beeldkwaliteit standaard (minimaal bij industrieterrein). 	<ul style="list-style-type: none"> • Het duurzaam in stand houden van het gemeentelijke bomenbestand door het uitvoeren van maatregelen en onderhoud, voortkomend uit het bomenplan. • Inrichten / herinrichten van bestaande groenvakken in duurzaam groen, zodat met relatief weinig onderhoud kan worden volstaan. • Uitvoeren van regulier groenonderhoud op basis van beeldkwaliteit standaard (minimaal bij industrieterrein). 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering wordt gegeven aan het bomenplan. • Omvormingen van groen vinden plaats vanuit onderhoudstechnisch oogpunt en wensen vanuit de burgers. Bij omvorming wordt rekening gehouden met het toepassen van groen dat vanuit "Groen en Lucht" een positieve bijdrage levert aan de luchtkwaliteit. • Uitvoering van het groenonderhoud is opgenomen in het onderhoudsbestek op basis van beeldkwaliteit standaard en in industriegebieden minimaal.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
De wijk ziet er in het algemeen schoon en opgeruimd uit.	<p>Oordeel burger schoonhouden van de buurt*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,8</p> <p>Realisatie 2010: 6,7</p> <p>Realisatie 2011: 7,0</p> <p>Realisatie 2012: 6,9</p> <p>Streefcijfer 2013: 7,1</p>	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met diverse scholen en organisaties worden er regelmatig acties gehouden om de buurt schoon te maken en te houden. Hierbij wordt vanuit de gemeente ondersteuning gegeven in de vorm van materialen en gereedschappen. Initiatieven vanuit wijkoverleggen of bewoners worden zoveel als mogelijk ondersteund. De actie vuurwerkafval was in 2012 een groot succes en zal dit jaar ook weer uitgevoerd worden. De uit de wijkoverleggen ontvangen meldingen worden waar mogelijk direct meegenomen tijdens geplande onderhoudswerkzaamheden. 	<ul style="list-style-type: none"> In samenwerking met diverse scholen en organisaties worden er regelmatig acties gehouden om de buurt schoon te maken en te houden. Hierbij wordt vanuit de gemeente ondersteuning gegeven in de vorm van materialen en gereedschappen. Initiatieven vanuit wijkoverleggen of bewoners worden zoveel als mogelijk ondersteund. De actie vuurwerkafval was in 2012 een groot succes en zal dit jaar ook weer uitgevoerd worden. De uit de wijkoverleggen ontvangen meldingen worden meegenomen tijdens geplande onderhoudswerkzaamheden. 	<p>Leerlingen van het Farel- en het Gemini College werken samen met de gemeente om de buitenruimte schoon te houden door periodiek actief zwerfafval te verwijderen in de directe schoolomgeving.</p> <p>Diverse basisscholen hebben meegedaan met de landelijke opschoondag op 9 maart en de daarop aansluitende Week van Nederland Schoon. Eén school heeft aangegeven graag drie keer in het schooljaar met telkens een andere groep rondom de school te willen opruimen. Voor het schooljaar 2012-2013 is dit op 25 juni voor de derde keer gedaan.</p> <p>Aandacht wordt besteed aan het scheiden van (zwerfafval). Scholen worden gefaciliteerd door het beschikbaar stellen van materialen. 10 scholen hebben meegedaan met de afvallessen van Stichting Milieu dichterbij, waarin na een les over afvalscheiding ook een opruimronde rondom de school werd gehouden.</p> <p>Sinds 1 januari 2013 worden werkstagiaires ingezet voor onderhoud in de buitenruimte. Het gaat telkens om gemiddeld 5 personen die enkele maanden werkervaring opdoen om daarmee hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. De uitvoering gaat naar wederzijdse tevredenheid. Eén van de werkstagiaires heeft inmiddels een vaste baan bij een aannemer.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
				De tevredenheidsscores van de in mei gehouden wijkschouwen geven de volgende resultaten: Schoon en netjes zwerfvuil: 7,5 afvalbakken: 7,3 straatmeubilair: 7,5 hondenpoep: 7,6 onkruid op verharding: 6,1 onkruid in heesters: 5,9 onkruid rond meubilair: 6,2 Het gemiddelde van deze onderdelen komt uit op ca. 6,9

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningenniveau op peil.</p> <p>De afvalinzameling in de gemeente is goed verzorgd.</p>	<p>Oordeel burger over afvalinzameling*.</p> <p>Realisatie 2009: 7,7</p> <p>Realisatie 2010: 7,6</p> <p>Realisatie 2011: 7,6</p> <p>Realisatie 2012: 7,8</p> <p>Streefcijfer 2013: 7,7</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het vastgesteld beleid wordt uitgevoerd. • De inzameling en verwerking van huishoudelijk afval wordt op efficiënte, effectieve en milieuverantwoordelijke wijze uitgevoerd. • Het beschikbaar hebben van een milieustraat voor het brengen van huishoudelijk afval. • De verwerking van restafval, GFT en oud papier en karton wordt aanbesteed om de kosten marktconform te houden. • De samenwerking met NV MAR wordt gecontinueerd. 	<ul style="list-style-type: none"> • Voortzetting van de werkzaamheden uit 2013. In 2014 wordt een aantal uitbreidingslocaties voorzien van ondergrondse containers. • De afvalinzameling vindt plaats volgens vastgesteld beleid in samenwerking met de BAR-gemeenten. 	<p>Met de verenigingen zijn afspraken gemaakt over het continueren van hun inzet bij het inzamelen van gescheiden afval. Verder zijn de afspraken voor de afvalinzameling op de Milieustraat aangepast. Dit heeft geleid tot een financieel voordeel, transparantie en het in borgen van het serviceniveau aan de burger van Ridderkerk.</p> <p>De nieuwe inzameling, middels ondergrondse containers is geëvalueerd. Geconstateerde knelpunten hebben de aandacht.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk is het voorzieningsniveau op peil. Adequate afvoer van afvalwater.</p>		<p>Uitvoeren van vastgesteld beleid in het GRP5, waaronder sanering overstorten de Waal in Oostendam en aanleg vernieuwd rioolgemaal P01. Vervolg onderzoek samenwerking afvalwaterketen met BAR-gemeenten en Waterschap Hollandse Delta.</p>	<p>Uitvoeren van vastgesteld beleid in het GRP5, waaronder sanering overstort de Waal in Oostendam.</p>	<p>Er is een start gemaakt met de uitvoering van een project om de afvoer van hemelwater naar het vuilwaterriool te verminderen op de percelen langs de Waal. Er wordt intensief samengewerkt met de bewoners om doelmatig maatregelen te kunnen nemen op particulier eigendom. Het afkoppelen van hemelwater vormt mede de basis voor het saneren van de vuilwateroverstorten op de Waal. Met de uitvoering van het project om de percelen langs de Oostmolendijk en de Oudelande aan te sluiten op de (druk)riolering voldoet de gemeente aan de doelstelling voor het inzamelen en transporteren van afvalwater. De bouw van het rioolgemaal P01 is in voorbereiding. De samenwerking in de afvalwaterketen met BAR-gemeenten en Waterschap WSHD begint vorm te krijgen. Er is een start gemaakt met projectmatige aanpak van de gezamenlijke doelstellingen.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust. Duurzame mobiliteit.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,4</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschaf milieuvriendelijk materieel van gemeentelijke diensten en NV MAR bij noodzakelijke vervanging materieel. • Bevorderen van langzaam verkeer. • Aandacht voor onveilige verkeerssituaties en uitvoeren van verbeteringen zoals kruising Rijsingel / Kievitsweg. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanschaf milieuvriendelijk materieel van gemeentelijke diensten en NV MAR bij noodzakelijke vervanging materieel. • Bevorderen van langzaam verkeer • Aandacht voor onveilige verkeerssituaties en uitvoeren van verbeteringen zoals kruising Rijsingel / Kievitsweg. 	<ul style="list-style-type: none"> • In 2013 zijn geen voertuigen bij de NV MAR vervangen. • Begin 2013 is de aanschaf van zes elektrische dienstvoertuigen aanbesteed. Eind maart zijn 4 voertuigen afgeleverd. Medio juli zijn de overige twee voertuigen geleverd. • Het plaatsen van extra fietsbeugels bij OV-haltes wordt in 2013 afgerond. • Het verbeteren van het kruispunt voor de Rijsingel / Rotterdamseweg / Kievitsweg is verder in voorbereiding.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2° programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verbeteren afvalscheiding.</p>	<p>Oordeel burger over afvalinzameling* Realisatie 2009: 7,7 Realisatie 2010: 7,6 Realisatie 2011: 7,6 Realisatie 2012: 7,8 Streefcijfer 2013: 7,7</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgangspunt is handhaven van de bestaande infrastructuur voor afvalinzameling (containers, milieustraat, Opnieuw en Co, papierinzameling verenigingen e.d.) maar daarbij streven naar betere scheidingsdoelstellingen. • Het inzamelen van grof huishoudelijk afval en textiel wordt door Opnieuw & Co uitgevoerd om hergebruik mogelijk te maken. • De scheidingsgraad moet verder omhoog door effectieve communicatie. Onder andere door de voortzetting van de afvalscheidingcampagne, afvalscheiding loont. Focus op directe feedback en handelingsperspectief. De campagne loopt tot de zomer van 2013. • Participatie rondom afval wordt verbeterd. De inzameling van oud papier en karton wordt grotendeels door verenigingen en instellingen gedaan. Deze partijen worden uitgedaagd de scheidingsgraad te verbeteren door ondersteuning met communicatie en activiteiten. 	<p>Uitvoeren van het vastgestelde beleid in samenwerking met de BAR-gemeenten.</p>	<p>Het inzamelen van grof huishoudelijk afval en textiel door Opnieuw&Co loopt. In 2013 wordt de samenwerking met Opnieuw&Co geëvalueerd.</p> <p>Onder de afvalscheidingscampagne worden sinds eind 2012 publiciteitsacties uitgevoerd zoals: Ridderkerk plasticvrij, het huis-aan-huis verspreiden van de afvalkalender, een "app milieu/afvalkalender" in BAR-verband, artikelen en ervaringsverhalen over afvalscheiding in de Combinatie.</p> <p>Met de verenigingen / instellingen en NV MAR is goed overleg en communicatie om de participatie te verbeteren en de scheidingsgraad van oud papier en karton te verhogen.</p>

* Bron: Waarsstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust. Verbeteren van de luchtkwaliteit.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,3</p>	<ul style="list-style-type: none"> Plaatsen van schermen langs A15/A16 door Rijkswaterstaat vóór 2015. Inclusief de aanvulling van een laatste open stuk tussen einde scherm en brug, door Rijkswaterstaat en gemeente. Onderzoek naar en uitvoering van het project Vervoersmanagement. Uitwerken van de aanbevelingen uit het rapport Groen voor Lucht. 	<ul style="list-style-type: none"> Plaatsen van schermen langs A15/A16 door Rijkswaterstaat vóór 2015. Inclusief de aanvulling van een laatste open stuk tussen einde scherm en brug, door Rijkswaterstaat en gemeente. Onderzoek naar en uitvoering van het project Vervoersmanagement. Uitwerken van de aanbevelingen uit het rapport Groen voor Lucht. 	<ul style="list-style-type: none"> Schermen worden dit jaar geplaatst. In 2013 wordt in ieder geval de volgende actie uit het actieplan uitgevoerd: Vervoersmanagement. Bij 5 Ridderkerkse ondernemers wordt, in samenwerking met de Dienst Centraal Milieubeheer Rijnmond (DCMR), een vervoerscan aangeboden om transportbewegingen te verminderen. De raad heeft in januari 2013 ingestemd met de aanbevelingen uit het rapport. Er wordt een planning gemaakt voor de te behalen resultaten. In 2013 start hierover de noodzakelijke participatie
<p>Verminderen van het aantal geluidsoverlastgehindenden.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,3</p>	<p>In 2012 worden de geluidbelastingkaarten opgeleverd. Op deze kaarten is het aantal geluidsoverlastgehindenden te zien. Aan de hand van deze uitkomsten moet het actieplan geluid worden herzien. Dit actieplan is gericht op het verminderen van het aantal gehinderden.</p>	<p>Uitvoeren van de acties uit het actieplan geluid.</p>	<p>Nieuw actieplan (2013) wordt opgesteld i.s.m. de DCMR. Het zullen voornamelijk verkeerskundige maatregelen zijn.</p>
<p>Vermindering van het klimaatprobleem en stimuleren van het gebruik van duurzame energie.</p>	<p>Oordeel burger leefbaarheid buurt* Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,3 Realisatie 2011: 7,4 Realisatie 2012: 7,4 Streefcijfer 2013: 7,3</p>	<p>Aanbrengen van zonnecollectoren op het dak van het gemeentehuis en het vervangen van verlichtingsarmaturen in parkeergarage en hal van het gemeentehuis door energie zuinigere armaturen.</p>	<p>In 2014 opnieuw opstellen CO2 footprint.</p>	<p>In het najaar zijn de zonnepanelen op het gemeentehuis geplaatst. De tl-verlichtingsarmaturen in de parkeergarage en de verlichtingslijnen in de hal van het gemeentehuis zijn vervangen door energie zuinigere verlichtingsarmaturen.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Het beheersen van de gemeentelijke bodemproblematiek.</p> <p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar mogelijke spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging en de sanering/beheersing van de daadwerkelijk spoedeisende gevallen. • Onderzoek naar en uitvoering van niet spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging. • Actueel bodeminformatiesysteem. • Inzicht verkrijgen en houden in de gemeentelijke bodemproblematiek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Onderzoek naar mogelijke spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging en de sanering/beheersing van de daadwerkelijk spoedeisende gevallen. • Onderzoek naar en uitvoering van niet spoedeisende gevallen van bodemverontreiniging. 	<p>Voor drie locaties in Ridderkerk is bodembudget verkregen van de provincie i.h.k.v. het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3.</p> <p>Voor de locatie Amaliastraat is het nader bodemonderzoek afgerond en beschikt door de provincie. Het saneringsonderzoek is gestart. Dit onderzoek geeft uitsluitsel over de beste aanpak (zowel technisch als financieel). Het onderzoek is eind juni afgerond.</p> <p>De eigenaar van de locatie Bourgondischelaan is een lastgeving onder dwangsom opgelegd om te starten met bodemonderzoek.</p> <p>Op de locaties Jan Steenstraat en Bourgondischelaan wordt met het ISV-geld een onderzoek gestart naar verontreiniging in de diepere grondwaterlagen omdat de locaties in een wingebed voor drinkwater liggen. De onderzoeken zijn eind juni afgerond.</p> <p>Voor het onderzoek van het HAK terrein zijn offertes aangevraagd om de eerste onderzoeken te kunnen starten.</p> <p>Het cluster tuinders dat grond verkoopt aan de GR-NR heeft onderzoek en waar nodig bodemsaneringen uitgevoerd. 15 locaties zijn inmiddels gesloopt en gesaneerd en beschikken over een bodemgeschiktheidsverklaring voor de toekomstige functie: bedrijventerrein.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2° programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: Ridderkerk is duurzaam en milieubewust.</p> <p>Verlagen risico's bij productie, vervoer, opslag en gebruik van gevaarlijke stoffen.</p>		<p>Implementatie van de Externe Veiligheidsvisie in de gemeentelijke processen. Toepassen van de uitgangspunten bij ruimtelijke ordening, vergunningverlening en rampenbestrijding.</p>	<p>Implementatie van de Externe Veiligheidsvisie in de gemeentelijke processen. Toepassen van de uitgangspunten bij ruimtelijke ordening, vergunningverlening en rampenbestrijding.</p>	<p>Loopt conform planning. De aandachtspunten zijn onderdeel van de lopende processen.</p>
<p>Wijken bereikbaar voor hulpdiensten.</p>	<p>Oordeel burger veiligheid in de buurt*</p> <p>Realisatie 2009: 6,5 Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 7,0</p>	<p>Evaluatie van de maatregelen in Drievliet gericht op de doorgang van nood- en hulpdiensten.</p> <p>Inventariseren van nieuwe knelpunten, zodat hulpdiensten geen onnodige vertraging hebben in wijken ten gevolge van foutparkeren en de inrichting van de infrastructuur.</p>	<p>Uitgevoerde maatregelen monitoren.</p>	<p>De voor 2013 geplande maatregelen zijn uitgevoerd. Het komende jaar wordt het effect daarvan gevolgd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^o programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>De gemeente is goed bereikbaar met de auto en met het openbaar vervoer.</p>	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met de auto*.</p> <p>Realisatie 2009: 7,9 Realisatie 2010: 8,0 Realisatie 2011: 8,0 Realisatie 2012: 8,0 Streefcijfer 2013: 8,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Verbeteren van het kruispunt Rijsingel met de Rotterdamseweg. • Uitvoeren van onderdelen uit het verkeerscirculatieplan voor het Centrum. • Aanleg van de rotondes in de Populierenlaan en kruising Donkerslootweg met de Vlietlaan. 	<p>Uitvoeren van onderdelen uit het verkeerscirculatieplan voor het Centrum.</p>	<p>Op basis van het kruispuntonderzoek voor de Rijsingel / Rotterdamseweg / Kievitsweg wordt de aanpassing van het kruispunt verder uitgewerkt. uitgeoerd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fietshighway Westmolendijk: de voorbereiding is gestart waaronder het onderzoek kabels en leidingen en de inpassingsmogelijkheden. - Rotondes Populierenlaan: uitvoering gestart in september 2013. - Rotonde Vlietlaan: De voorbereiding is gestart. Uitvoering wordt in 2014 na gereedkomen van de rotondes Populierenlaan. Tijdens de aanleg van die rotondes maakt de Donkerslootweg namelijk deel uit van een omleidingsroute. Het uitvoeren van ingrijpende werkzaamheden op de Donkerslootweg is dan niet mogelijk.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>Verbeterde fietsinfrastructuur.</p>	<p>Oordeel burger over bereikbaarheid buurt met fiets*.</p> <p>Realisatie 2010: 8,4</p> <p>Realisatie 2011: 8,4</p> <p>Realisatie 2012: 8,3</p> <p>Streefcijfer 2013: 8,5</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren maatregelen van de module langzaam verkeer. Dit wordt indien mogelijk via regulier onderhoud en bij nieuwe projecten meegenomen. • Er wordt samengewerkt met rijk, stadsregio en buurgemeenten t.a.v. aanleg F16 (snelle fietsverbinding Rotterdam-Dordrecht v.v.). Subsidie is zowel door het Rijk als de Stadsregio toegezegd. • Er wordt samengewerkt met het waterschap en de Stadsregio t.a.v. fietstunnel Rotterdamseweg. • Verbeteren fietskruising Kievitsweg met de Rijsingel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uitvoeren maatregelen van de module langzaam verkeer. Dit wordt, indien mogelijk, via regulier onderhoud en bij nieuwe projecten meegenomen. • Afronding van de werkzaamheden aan de snelfietsroute F16 Rotterdam-Dordrecht. 	<p>De F16 tot Rijsord is aangelegd in de vorm Easy-path. Voor het deel langs de Rijksweg is er vanuit de stadregio geen subsidie mogelijk om daar ook Easy-path aan te leggen. De huidige tegelverharding is over het algemeen van redelijke kwaliteit. De fietsverbinding F16 is dus aanwezig. Optimalisatie van het comfort voor fietsers kan b.v. ook in de sfeer van asfalt, maar dit is vooralsnog minder gewenst voor de nutsbedrijven</p> <p>.</p> <p>- Fietstunnel Rotterdamseweg: Met het waterschap is afgesproken dat door de gemeente Ridderkerk de tunnel als projectvoorstel opnieuw is ingediend bij de stadsregio voor het Regionaal investeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2014-2017. Financiering zal moeten plaats vinden door Provincie ZH (50%) en Stadsregio (50%). PZH heeft de tunnel in de zg. overprogrammering van haar begroting opgenomen. Dat houdt in dat, mits er Provinciale projecten vrijvallen en de andere 50% van de benodigde dekking door de stadsregio wordt ingevuld, het project een kans van slagen heeft.</p> <p>- Fietskruising Rijsingel-Kievitsweg: De plannen worden verder uitwerkt.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^o programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>Verbeterde positie OV (ook tussen wijken onderling).</p>	<p>Oordeel burger over openbaar vervoer in de wijk*. Realisatie 2009: 7,3 Realisatie 2010: 7,2 Realisatie 2011: 7,2 Realisatie 2012: 7,2 Streefcijfer 2013: 7,2</p>	<p>Met de Stadsregio wordt periodiek overleg gevoerd over de maximaal te behalen kwaliteit. Bij het opstellen van vervoerplannen wordt geparticipeerd.</p> <p>Regionaal vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden om maatwerkvervoer (buurtbus c.a.) duurzaam te integreren in het regulier openbaar vervoer. Niet eerder dan in 2014 kan daar sprake van zijn.</p>	<p>Met de Stadsregio wordt periodiek overleg gevoerd over de maximaal te behalen kwaliteit. Bij het opstellen van vervoerplannen wordt geparticipeerd.</p>	<p>Volledige integratie van de buurtbus in het regulier busvervoer blijkt nu niet haalbaar. Met de stadsregio is een aanpak besproken waarbij het huidige concept wordt opgewaardeerd naar maatwerkvervoer met een duidelijk uitstraling van het regulier openbaar vervoer. Uitgangspunt daarbij is het rijden met 8 persoons RET-bussen, welke door een exploitant van de RET worden gehuurd. Op dit moment wordt, door Stichting Rijsoord en gemeente samen, nagegaan of op die basis een gezond bedrijfsplan haalbaar is.</p> <p>Verder is in het vervoerplan 2014 rekening gehouden met de opmerkingen van de gemeente Ridderkerk.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: In Ridderkerk bieden we mobiliteit op maat.</p> <p>Er is voldoende parkeergelegenheid in de buurt.</p>	<p>Oordeel burger over parkeermogelijkheden in gemeente*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,7 Realisatie 2012: 6,9 Streefcijfer 2013: 6,9</p>	<p>Onderzoek wordt vervolgd naar verbeteren vrachtautoparkeren, uitbreiden betaald parkeren en parkeernormering.</p>	<p>Zo mogelijk (capaciteit, financiën) uitvoeren van onderzoeksresultaten naar verbeteren vrachtautoparkeren en uitbreiden betaald parkeren. Toepassen parkeernormering bij beoordelen plannen.</p>	<p>Op basis van het onderzoek naar de noodzaak voor het plaatsen van de verkeersborden "verboden parkeren grote voertuigen" bij alle ingangen bebouwde kom wordt hier toe overgegaan, zodat de overlast van het vrachtauto parkeren in de woonwijken afneemt.</p> <p>Er is onderzoek naar de mogelijkheden van uitbreiding van betaald parkeren uitgevoerd. Deze informatie kan worden gebruikt als besloten wordt om het betaald parkeren uit te breiden.</p>
<p>De verkeersveiligheid in de gemeente is goed.</p>	<p>Oordeel burger over verkeersveiligheid gemeente en buurt*.</p> <p>Realisatie 2009: 6,9 Realisatie 2010: Gemeente 6,8 - Buurt 6,3 Realisatie 2011: Gemeente 7,2 - Buurt 6,9 Realisatie 2012: Gemeente 7,1 – Buurt 6,7 Streefcijfer 2013: Gemeente 7,2 - Buurt 7,0</p>	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van signalen uit de buurt, wijkoverleggen en eigen waarneming, kleine maatregelen treffen die de verkeersveiligheid bevorderen. Actief communiceren over het gedrag van de weggebruiker o.a. met de snelheidsmeters. Ingrijpende veiligheidsknelpunten opnemen in de investeringslijst. 	<ul style="list-style-type: none"> Op basis van signalen uit de buurt, wijkoverleggen en eigen waarneming, kleine maatregelen treffen die de verkeersveiligheid bevorderen. Actief communiceren over het gedrag van de weggebruiker o.a. met de snelheidsmeters. Ingrijpende veiligheidsknelpunten opnemen in de investeringslijst. 	<p>- In het 1^e kwartaal is op de Ringdijk Bolnes een tweetal drempels aangelegd (een snelheidsremmende maatregel) waardoor het oversteken van voetgangers veiliger kan gebeuren.</p> <p>- In het begin van het jaar heeft een Praktijkdag Jonge Autorijders plaats gevonden.</p> <p>- Nabij de Rehobothschool zijn in overleg met de schooldirectie veiligheidsmaatregelen genomen. In het kader van "school op seef" is OBS De Reijer gecertificeerd en OBS de Piramide opnieuw gecertificeerd.</p>

* Bron: Waarstaatjegemeente

4.2 Stand van zaken lasten en baten programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Omschrijving	Begroting na wijz.
	2013
Geraamde lasten t/m 12e begrotingswijziging	-21.294.600
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (A)	-2.295.600
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Afval	105.700
b. Huisvesting onderwijs	-121.200
c. Wegen, verkeer en verlichting	-2.283.100
d. Gebouwen	110.500
e. Milieu	-13.000
f. Riool en water	7.200
g. Overige producten	-101.700
Totale lasten	-23.590.200
Geraamde baten t/m 12e begrotingswijziging	2.263.400
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (B)	407.200
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
Overige producten, waaronder baten begraafplaatsen, straatmeubilair en volkstuinen.	407.200
Totale baten	2.670.600
Saldo voor bestemming	-20.919.600
Toevoegingen aan reserves t/m 12e begrotingswijziging	-795.300
Bijstellingen deze monitor (C)	-1.428.800
Totale lasten reserves	-2.224.100
Onttrekkingen van reserves t/m 12e begrotingswijziging	974.800
Bijstellingen deze monitor (D)	3.349.000
Totale baten reserves	4.323.800
Saldo na bestemming	-18.819.900
Totale bijstelling op het programma excl. bedrijfsvoering(A+B)	-1.888.400
Totale bijstelling van de reserves (C+D)	1.920.200
Totaal bijstellingen deze monitor (A+B+C+D)	31.800
Bedrijfsvoeringskosten	
Aandeel in kosten bedrijfsvoering primaire begroting	-10.141.800
Aandeel in kosten bedrijfsvoering in begrotingswijzigingen 1 t/m 12	0
Aandeel in kosten bedrijfsvoering bij deze bijstelling	-389.500
Totaal saldo programma 4	-29.351.200

4.3 Toelichting op de bijstellingen

BN is budgettair neutraal

De mutaties + zijn voordelen en – zijn nadelen

Omschrijving	BN	2013
<p><u>Afval, lasten</u> Per saldo is er een voordeel van € 105.700 bij de lasten voor het afval dat wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een voordelige eindafrekening voor de Milieustraat over het jaar 2012 vanwege lagere hoeveelheden afval, - Een structurele kostenverlaging door de aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst Milieustraat Noordpolder tussen de gemeente en HVC (Huisvuilcentrale Alkmaar), - Een nadeel doordat een verwachte daling van de hoeveelheden grof huishoudelijk afval (er werd een toename van recyclebare goederen verwacht) geen werkelijkheid is geworden. 	BN	105.700
<p><u>Afval, baten</u> Per saldo is er een nadeel van € 2.000 bij de baten voor het afval dat wordt veroorzaakt door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een voordelige eindafrekening 2011 in het kader van het convenant verpakkingen door meer aangeboden gescheiden afval, - Een. structurele inkomstenverhoging in het kader van Wecycle. Dit is de inzamelvergoeding voor elektrische apparaten, wit- en bruingoed. De inkomstenverhoging is een gevolg van de aanpassing van de dienstverleningsovereenkomst Milieustraat Noordpolder tussen de gemeente en HVC (Huisvuilcentrale Alkmaar). - Een nadeel door nabetalings over 2012 aan verenigingen voor de inzameling van oud papier en karton. De nabetalings zijn een gevolg van de hogere marktprijzen en het geïndexeerde bedrag uit de garantieregeling. <p>De mutaties op afval worden verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing (zie programma 5) waardoor het voor de monitor budgettair neutraal uitwerkt.</p>	BN	-2.000
<p><u>Herstructurering Noordstraat</u> - Als nadere uitwerking van de Wijkvisie Bolnes (Structuurvisie) en de Woningbouwstrategie Ridderkerk wordt de Noordstraat heringericht. Voor dit project wordt een subsidie ontvangen van € 327.700 van de Stadsregio. Zonder deze subsidie konden alleen de bestaande bomen worden vervangen en de Noordstraat herstraat. Maar met behulp van de subsidie kan de Noordstraat helemaal opnieuw worden ingericht. - Subsidie Stadsregio</p>	BN BN	-327.700 327.700
<p><u>Rehabilitaties en Reserve onderhoud verharding</u> - Een onderdeel van de onderhoudswerkzaamheden die worden uitgevoerd in het kader van het wegenbeheerplan zijn de zogenoemde rehabilitaties. Rehabilitaties zijn ingrijpende reconstructies aan de wegen met een levensduur verlengend karakter die naar hun aard aangemerkt moeten worden als investeringen. Dit gaat om jaarlijkse kredieten van ongeveer € 500.000. Deze kredieten worden in 20 jaar afgeschreven en de kapitaallasten worden gedekt uit de reserve onderhoud verharding. Deze kapitaallasten hebben een cumulatief verloop en worden met het verstrijken van de jaren steeds hoger. Voorgesteld wordt hier anders mee om te gaan en voortaan de jaarlijkse kredieten in één keer af te schrijven ten laste van de reserve. Dit heeft een evenwichtiger verloop van de reserve tot gevolg en er worden geen (steeds hoger wordende) lasten meer naar de toekomst verschoven. Bij deze actie is het wel noodzakelijk de inmiddels geactiveerde boekwaarden van de rehabilitaties van de afgelopen jaren in één keer af te schrijven. Dit geeft een éénmalige last van € 1.925.600</p>	BN	-1.925.600

Omschrijving	BN	2013
- Deze extra afschrijving kan worden gedekt door een beschikking over de reserve onderhoud verharding waardoor het voor de monitor budgettair neutraal verloopt.	BN	1.925.600
<u>Gebouwen</u>		
1. Omdat er nog geen duidelijkheid is over de toekomst van het leegstaande pand Koninginneweg 150 (gebouw Albeda College) schuift het geraamde groot onderhoud voorlopig door naar 2014.	BN	97.200
2. De werkzaamheden aan het stucwerk in de toren van de Singelkerk kunnen in 2013 nog niet worden uitgevoerd omdat de ondergrond nog niet voldoende droog is. Daarom schuift de raming door naar 2014. Bovengenoemde 2 mutaties worden verrekend met de reserve onderhoud verhuurde gebouwen waardoor het budgettair neutraal uitwerkt.	BN	22.500
	BN	-119.700
<u>Uren Beheer en Uitvoering</u>		
De gewerkte uren van de medewerkers van de afdeling Beheer en Uitvoering worden doorberekend aan de jaarlijkse exploitatie en aan investeringen. Investeringen zijn meerjarige projecten waarop wordt afgeschreven en die worden verantwoord op de balans. Inmiddels is gebleken dat de raming in de begroting voor de door te berekenen uren naar investeringen te hoog is geweest. In werkelijkheid is de tijd besteed aan werkzaamheden die worden verantwoord op de jaarlijkse exploitatie zoals beheer van kabels en leidingen, groot onderhoud verhardingen, knelpunten hulpdiensten en bushaltes. Dit geeft een nadeel voor de exploitatie.		-87.000
<u>Groot onderhoud gymnastieklokalen</u>		
1. Voor 2013 ligt de lastenraming voor het groot onderhoud van de gymnastieklokalen hoger dan de gemiddelde jaarlasten zoals deze zijn opgenomen op dit raadsprogramma. Conform de beheerplannen en de doorgeschoven werkzaamheden vanuit 2012 wordt voor 2013 de lastenraming verhoogd met € 98.500.	BN	-98.500
2. Deze lasten worden voor € 65.200 gedekt door een restitutie van subsidie groot onderhoud Sport en Welzijn 2012.	BN	65.200
3. Daarnaast blijkt op basis van de recent opgestelde meerjarige onderhoudsplannen van de accommodaties dat de dotatie aan de reserve groot onderhoud gymnastieklokalen met € 33.300 verlaagd kan worden. Per saldo verlopen deze 3 mutaties budgettair neutraal.	BN	33.300
<u>Verhuurde gebouwen</u>		
Eind 2012 is de huur van het pand aan de Koninginneweg 150 (Albeda College) opgezegd. Dit was nog niet verwerkt in de raming van de huurinkomsten.		-74.000
<u>Huisvesting onderwijs</u>		
1. - Voor het in bruikbare staat brengen van het schoolgebouw Voorn 9 voor OBS De Botter diende een aantal voorzieningen te worden getroffen die nog niet waren begroot. Deze voorzieningen maken onderdeel uit van het onderwijshuisvestingsprogramma 2013. In totaal gaat het om een bedrag € 22.700.	BN	-22.700
- Dit bedrag kan gedekt worden door een aanwending van de reserve onderhoud basisonderwijs.	BN	22.700
2. - Om veiligheidsredenen is besloten de sloop van het voormalige schoolgebouw Prins Bernhardstraat 41 naar voren te halen. De kosten bedragen € 77.700	BN	-77.700
- Ter dekking van deze kosten kan de reserve onderhoud basisonderwijs voor een bedrag van € 77.700 worden afgeroomd. Dit ontmoet, gelet op de stand van deze reserve op 1 januari 2013 en de toekomstige financiële verplichtingen, geen bezwaar.	BN	77.700
<u>Overige (kleine) bijstellingen</u>		89.100
Totaal bijstellingen deze monitor		31.800

4.4 Stand van zaken investeringen programma 4 Burger als (wijk)bewoner

Uitbreiding Farelcollege

In het onderwijshuisvestingsprogramma 2012 is de noodzaak van de uitbreiding van het Farelcollege aangetoond. Inmiddels is er een bouwvergunning en kan met de uitvoering begonnen worden. De huidige verwachtingen gaan uit van een bedrag aan uitgaven van € 745.000 in 2013 en € 1.850.000 in 2014.

Realisering MFA Bolnes

In zijn vergadering van 30 mei 2013 is de gemeenteraad akkoord gegaan met een extra investeringskrediet van ruim € 600.000 om de realisering van een multifunctionele accommodatie in Bolnes mogelijk te maken. In totaal gaat het om een investering van € 2 miljoen. Inmiddels zijn de voorbereidingen gestart. Daartoe wordt er in 2013 een voorbereidingskrediet van € 100.000 geraamd. De daadwerkelijke realisering van de accommodatie wordt in 2014 verwacht.

Parkeerplaatsen Reyerpark

De realisatie van dit project hangt samen met de aanleg van de twee rotondes aan de Populierenlaan. In verband daarmee is de huidige verwachting dat er van het krediet ad € 775.000 in 2013 € 500.000 wordt uitgegeven en het restant in 2014.

VRI (verkeersregelinstallatie) Rijsingel-Rotterdamseweg

De voorbereidingen van dit project (€ 95.000) zijn inmiddels ook gestart. De daadwerkelijke realisatie wordt in 2014 verwacht. Wat nog niet geraamd was is een bijdrage van het waterschap. Deze komt waarschijnlijk uit op € 62.500.

Vervangen rioolgemaal P01

De raming voor de vervanging van dit gemaal stamde nog uit 2003. Nu de plannen zijn uitgewerkt blijkt het oorspronkelijke krediet niet voldoende. Ten opzichte van de oude raming zijn de meerkosten € 250.000. Hiervoor is dekking gevonden door het verlagen van kredieten voor een viertal andere vervangingsinvesteringen in gemalen in 2013. Door lagere kosten vallen die in totaal € 450.100 lager uit. Dit komt door lagere marktprijzen en door het terughoudend zijn met vervangingen middels het maximaal benutten van de technische levensduur.

Vervanging P42 groot gemaal

Van het hiervoor genoemde voordeel van € 450.100 wordt verder in 2014 de vervanging van een gemaal in de haven gedekt (€ 42.300). Vervuiling heeft deze investering noodzakelijk gemaakt.

Vervanging rioleringen

Bij het vaststellen van het Gemeentelijk Rioleringsplan V is besloten om de vervangingen van rioleringen jaarlijks (in één keer) ten laste van een voorziening te brengen. De vervangingen worden derhalve niet meer als investering verantwoord en komen daarom niet meer voor op de investeringslijsten in bijlage 4.

De hierboven beschreven mutaties bij de investeringen hebben geen directe gevolgen voor de jaarlijkse exploitatielasten. Wel geven investeringen kapitaallasten (rente en afschrijving) die één jaar na de ingebruikname van de investering ten laste van de exploitatie komen.

Zie voor wat betreft de investeringen tevens bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

4.5 Trends en ontwikkelingen

Voor de burger zijn de volgende trends en ontwikkelingen van belang:

Meldingen openbare ruimte

Er is een lichte stijging merkbaar van het gebruik van moderne communicatiemiddelen zoals I-Phone en Smart-Phone. Voor een goede verwerking van deze vorm van meldingen zal ons systeem daarop nog beter ingericht moeten worden. De samenwerking tussen de diverse partijen die in de openbare ruimte werken is aan het verbeteren. Als meldingen bij ons terecht komen zorgen wij ervoor dat deze naar de juiste partijen doorgezet worden, zodat de melder dit niet meer zelf hoeft te doen.

Sinds begin 2013 kunnen met een webformulier ook meldingen via de website worden gedaan. *Er is sindsdien een gestage toename van het gebruik van het webformulier. Dit gaat onder andere ten koste van het gebruik van de APP "verbeter de buurt en buiten beter".*

Beeldkwaliteitsniveau

In 2007 is de beeldlat voor het onderhoud buitenruimte vastgesteld. Of er aan het beeld voldaan zou worden werd door schouwgroepen 2 maal per jaar vastgesteld. De laatste tijd is het aantal deelnemers aan de schouwploegen verminderd. Merkbaar is een lichte verschuiving van fysieke inzet van bewoners ten opzichte van de visuele inzet. Door de wijkschouw aansluitend te organiseren op de wijkoverleggen wordt gekeken of de groep bewoners die mee schouwen kan worden vergroot.

Overleg met de wijkregisseurs en het team Onderhoud vindt plaats over het effect dat de wijkschouwen tot op heden hebben opgeleverd voor de gemeente en de inwoners. De cijfers uit de schouwen geven aan dat de gemeente het onderhoudsniveau al jaren uitvoert conform de vastgestelde beeldkwaliteit. Incidenteel zijn er uitzonderingen te melden. De wijkschouwen worden voor 2013 voor het laatst in de huidige vorm gehouden. Dit omdat in het algemeen de waardering strookt met de normen en er voor de schouwers niet veel inspiratie is te halen in wat we terug zien in een afnemend aantal bewoners dat meedoet. In plaats daarvan wordt gedacht aan het schouwen met de nadruk op sociale veiligheid.

Waterberging

Er is steeds meer sprake van korte en hevige regenval. In bepaalde buurten is niet altijd voldoende ruimte voor waterberging. Er zal ook meer verantwoordelijkheid bij de burgers worden neergelegd ten aanzien van de waterketen (afkoppelen en gevolgen daarvan). Bij nieuwe ontwikkelingen zal steeds beter gekeken worden naar ruimte voor waterberging. Conform de nieuwe Waterwet wordt er meer gekeken naar de aanpak van de totale waterketen. Er vindt samenwerking en kennisuitwisseling plaats met buurgemeenten en het Waterschap. Al zou dat laatste wellicht onder druk kunnen komen te staan vanwege de bezuinigingen bij de waterschappen.

Afval

De marktsituatie t.a.v. afvalverwerking is in de afgelopen jaren veranderd. Vroeger hadden we een tekort aan verbrandingscapaciteit en werd afval nog gestort op de vuilnishoop. Inmiddels beschikt Nederland over een overcapaciteit aan vuilverbranding. Er wordt zelfs afval uit het buitenland geïmporteerd om de capaciteit van de vuilverbrandingsovens optimaal te benutten.

De plasticinzameling is in Nederland zo'n succes dat de importeurs en producenten van verpakkingen ruimschoots voldoen aan hun scheidingsdoelstellingen. Hoe de financiering van de inzameling van plastic er in de toekomst uit zal zien is nu nog niet bekend. Ook is er nog geen duidelijkheid over statiegeldregelingen.

Wereldwijd zijn grondstoffen schaars en is het noodzakelijk om grondstoffen uit het afval te halen. Dit alles heeft een gunstige invloed op de verwerkingstarieven. De omvang van dit voordeel zal bekend worden na de aanbesteding van de vuilverwerking die plaats zal vinden in BAR-verband.

De restwaarde c.q. lagere verwerkingstarieven van afvalstoffen heeft effect op de exploitatie van de milieustraat. Van Gansewinkel wil het management van de MAR voor een jaar verlengen en is bereid tot een forse verlaging van hun bij de MAR in rekening te brengen kosten, wat voor ons een financiële besparing oplevert. Op basis van de kennis van de afvalmarkt is het gesprek opgestart met Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC), de beheerder van onze gemeenschappelijke (met Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Alblasterdam) milieustraat met als opzet binnen de bestaande dienstverlening met lagere kosten te werken.

Het gesprek met HVC is inmiddels afgerond en het doel is bereikt.

Asbest

De afgelopen jaren is er herhaaldelijk overlast geweest door het onverwacht aantreffen van asbest tijdens onderhoud en renovatiewerkzaamheden aan gemeentelijke gebouwen. Dit zal zich in de toekomst ook kunnen voordoen, immers in het bebouwingstype van Ridderkerk is veel asbest verwerkt. In werk- en besteksvoorbereiding en in informatieverstrekking aan onze maatschappelijke partners wordt hier extra aandacht aan gegeven. Wel is te zien dat steeds meer beheerders zich bewust zijn van de risico's.

In dat kader is eind 2012 de "Handleiding asbest maatschappelijk vastgoed gemeente Ridderkerk" vastgesteld. Dit document is ook aan de maatschappelijke partners ter beschikking gesteld.

Het doel van dit document is het voorkomen van problemen bij de uitvoering van werkzaamheden door het - aan de hand van dit document - vooraf toetsen van de mogelijke aanwezigheid van asbest in of aan het te verbouwen of te slopen object.

Rouwcentrum Vredehof

De exploitatieovereenkomst voor het gebruik van de keuken (catering) is met ingang van 1 januari 2013 opgezegd. De catering van het rouwcentrum wordt vanaf 1 januari 2013 verzorgd door Optisport. De mogelijkheid om het rouwcentrum met 24-uurs kamers (rouwhuiskamers) uit te breiden wordt eind 2012 begin 2013 onderzocht. Vanuit burgers en uitvaartorganisaties ontvangen wij vragen of de gemeente de mogelijkheid heeft van 24-uurs kamers.

Het onderzoek om het rouwcentrum met 24-uurs kamers uit te breiden is eind 2012 gestart.

Besluitvorming hierover vindt plaats in het najaar van 2013.

Vervoer over water

Op het niveau van de Stadsregio vindt onderzoek plaats naar kansen voor meer vervoer over water in het kader van "Beter Benutten". Hierbij is onder andere het oplossen van verkeersinfarcten op de Brienenoord- en Algeracorrridor van grote invloed. Concreet streeft de stadsregio naar een autoveerverbinding tussen Nederlek en Ridderkerk.

Momenteel onderzoekt de Stadsregio de haalbaarheid van een autoveer, waarbij het nu nog gaat om de verbinding Krimpen aan de IJssel-IJsselmonde. De gemeenteraad van Ridderkerk heeft in een motie vastgelegd dat dit autoveer niet mag leiden tot meer voertuigbewegingen in Bolnes.

Volkstuinen

In 2011 is het overleg gestart met de contactpersonen van diverse volkstuincomplexen.

Doel van het overleg is de mogelijkheden om te komen tot één volkstuinvereniging te onderzoeken.

Naar verwachting zal de gemeentelijke bemoeienis met de volkstuinen in 2013 beperkt worden tot het uitsluitend verhuuren van de gronden waarop volkstuinders hun hobby mogen en kunnen uitoefenen.

In 2013 is het overleg voortgezet met de contactpersonen van de volkstuincomplexen. Er hebben zich inmiddels verschillende huurders gemeld die een bestuursfunctie willen vervullen als er een volkstuinvereniging wordt opgericht. Naar verwachting zal de gemeentelijke bemoeienis met de volkstuinen eind 2013 beperkt worden tot het verhuuren van de gronden.

Bedrijfsvoering

Vier elektrische voertuigen zijn in 2012 in bedrijf genomen. In 2012 is de procedure voor de aanschaf van nog een aantal dienstvoertuigen opgestart.

De aanbesteding heeft begin 2013 plaatsgevonden. Het gaat om zes dienstvoertuigen voor de gemeente Ridderkerk en één voor Albrandswaard. De levering wordt in het 2e kwartaal van 2013 verwacht.

In BAR-verband wordt gekeken naar het vervangen van meer voertuigen / machines van traditionele brandstof naar elektrisch. In BAR-verband wordt uitwisseling van voertuigen / machines geïntensiveerd.

Bedrijfsvoering onderhoud Openbare Ruimte

Het onderhoud aan de openbare ruimte wordt uitgevoerd door medewerkers van de eigen dienst, aannemers en ingehuurde Wsw-ers (Wet sociale werkvoorziening) vanuit Drechtwerk.

Daarnaast worden sinds 1 januari 2013 ook werkstagiaires in de gelegenheid gesteld onder begeleiding van een medewerker van het Team Onderhoud werkzaamheden uit te voeren in de openbare ruimte. Het gaat telkens om gemiddeld 5 personen die enkele maanden werkervaring opdoen om daarmee hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Over 2013 gaat het om circa 20 inwoners die op deze manier kennis hebben kunnen maken met werken in onder meer de

groenvoorziening. De uitvoering gaat naar wederzijdse tevredenheid. Een aantal van de werkstagiaires heeft de weg naar een reguliere baan gevonden en maken geen gebruik meer van de Wet Werk en Bijstand.

Openbaar vervoer

Met de Stadsregio, als concessieverlener van het openbaar vervoer, wordt periodiek overleg gevoerd over het maximaal te behalen kwaliteitsniveau. Door Rijksbezuinigingen staat de kwaliteit van het openbare busvervoer in toenemende mate onder grote druk. Specifieke wensen kunnen daardoor niet of nauwelijks worden gehonoreerd. Bij de uitvoering van projecten wordt nagegaan op welke manier het openbaar vervoer kan worden gefaciliteerd (binnen de beschikbare financiële middelen). Vanaf december 2012 heeft de RET de exploitatie van het busvervoer overgenomen van Qbuzz.

De RET heeft haar vervoerplan 2014 ingediend. De gevolgen voor de dienstregeling zijn minimaal, de kwaliteit van het busvervoer blijft daarmee vrijwel op het niveau van 2013.

Wel is (opnieuw) bij de stadsregio als concessieverlener aandacht gevraagd voor klachten van bewoners die enkele verbindingen in de daluren missen. De zomerdienstregeling van het Driehoeksveer en de Waterbus zijn inmiddels beter op elkaar afgestemd. De aanbesteding voor het exploitatiecontract vanaf 2014 wordt voorbereid.

De buurtbus Rijsoord, geëxploiteerd door de Stichting Rijsoord Bereikbaar, vervoert ca. 12.000 passagiers per jaar. Hierbij wordt vooral bijgedragen aan het sociale aspect van het openbaar vervoer. De gemeente Ridderkerk en particuliere sponsors ondersteunen de exploitatie financieel. Ondanks de grote bezuinigingsdruk wordt er momenteel aan gewerkt om vanaf 2014 de buurtbus als maatwerkvervoer, waar mogelijk als Wmo-vervoer, te integreren in het regulier openbaar busvervoer. Er moet echter rekening mee worden gehouden dat, ondanks deze optie, het nodig kan zijn de buurtbus structureel financieel te blijven steunen. Dit kan gebeuren als blijkt dat het gewenst is om zogenaamde "witte vlekken" in het busnetwerk, die kunnen ontstaan door de bezuinigingen, af te dekken met de inzet van maatwerkvervoer. In 2013 ontstaat meer duidelijkheid. Vooralsnog moet er dus van worden uitgegaan dat, net zoals in 2012, ook in 2013 financiële steun aan de buurtbus noodzakelijk is.

Met de RET en de Stadsregio vindt overleg plaats over het concretiseren van het maatwerkvervoer in het vervoersplan 2014. De gemeente Ridderkerk heeft een schetsplan ingediend om de buurtbus op te nemen in het reguliere openbaar vervoer. Dit betekent wel dat gratis dienstverlening zal worden omgezet in een betaald concept conform de daarvoor bestaande betalingsmogelijkheden (o.a. de OV chipkaart). Uitgangspunt daarbij is het rijden met 8 persoons RET-bussen, welke door een exploitant van de RET worden gehuurd. Op dit moment wordt, door Stichting Rijsoord en gemeente samen, nagegaan of op die basis een gezond bedrijfsplan haalbaar is.

Het driehoeksveer trekt nog steeds een groot aantal passagiers (ruim 60.000 per jaar). Dit toont aan dat het veer nog steeds voorziet in een grote behoefte. De gemeente Ridderkerk ondersteunt - met andere gemeenten, de Provincie en maatschappelijke partners - de exploitatie financieel. Per 1 januari 2014 zal de exploitatie opnieuw moeten worden aanbesteed, het contract met de huidige exploitant loopt dan af. Er zijn onderzoeken gedaan door Aquabus, de vervoerder die momenteel de Waterbus exploiteert, of dit bedrijf in het kader van de relatie tussen Rotterdam en Kinderdijk een beter afgestemd vervoer kan bieden. De verbinding Ridderkerk - Kinderdijk maakte hier onderdeel van uit. De uitkomsten vragen echter meer tijd en een nader onderzoek. Daarom zal de gemeente Ridderkerk, als men de verbinding wil behouden, zelf een aanbesteding moeten opzetten. *De zomerdienstregeling van het Driehoeksveer en de Waterbus zijn inmiddels beter op elkaar afgestemd. De aanbesteding voor het exploitatiecontract vanaf 2014 wordt voorbereid.*

BAR-samenwerking

Naast de algemene verkenning op het gebied van de BAR-samenwerking spelen er inmiddels concrete projecten binnen dit raadsprogramma. Dit betreft de samenwerking met het Waterschap in het kader van de afvalwaterketen en de samenwerking op het gebied van de afvalinzameling en de daaraan verbonden afvalverwerking. Verder wordt een onderzoek gedaan naar de samenwerkingsmogelijkheid van de buitendiensten. Op kleine schaal wordt er wederzijds al ondersteuning gegeven.

Inmiddels is het besluit genomen tot de gemeenschappelijke regeling. De organisatie richt er zich nu op om per 1 januari 2014 operationeel te zijn.

Afvalscheiding en communicatie

De N.V. MAR heeft ons geadviseerd over de mogelijkheden ten aanzien van afvalscheiding. Dit op basis van de bewonersenquête uit 2011 en de sorteeraanlyse. Naast het feit dat een beter afvalscheidinggedrag goed is voor het milieu heeft het ook positieve gevolgen voor de totale afvalkosten. Vanaf mei 2012 zijn we dan ook gestart met extra communicatie om de bewoners te bewegen tot een verbeterd scheidingsgedrag.

Landelijk is er een lichte daling van de hoeveelheden afval. Ook is er een daling te zien van de percentages afvalscheiding. Dit geldt ook voor Ridderkerk ondanks de intensievere communicatie.

Winkelcentra Bedrijfsgebouwen

De landelijk toenemende leegstand is ook in Ridderkerk te zien, vooral in het centrum. Primaire oorzaak ligt in de huisvestingslasten in relatie tot dalende omzetten. Gemeente heeft hier geen invloed op. Gemeente treedt faciliterend op en zet in op versterking van de dienstverlening.

Riolering

Nabij de Ridderhaven heeft een lozing op de riolering plaatsgevonden, waardoor schade aan leidingen en een gemaal is opgetreden. De schade is van dien aard dat pompen in de toekomst voortijdig vervangen zullen moeten worden. Waarschijnlijk gaat het om drainagewater waarin stoffen zitten die deze schade toebrengen.

Er is door een laboratorium onderzoek gedaan naar de stof. Uit het onderzoek is gebleken dat de stof hoofdzakelijk uit calcium bestaat. Verder is het onderzoek in volle gang in samenwerking met DCMR. Een mogelijke oorzaak kan zijn dat de onderlaag onder de verharding bij Ridderhaven (privé terrein) bestaat uit hoogovenslakken. De gevonden stof komt voor in slakken. Door uitloging kan de stof, via een defect aan de riolering op het terrein van Ridderhaven, terecht komen in het gemaal. Doordat het gemaal veelvuldig in storing ging is gezocht naar een oorzaak. Er bleek zich een vaste stof te hechten aan de pompen, motoren en leidingwerk. Ook bleek de uitgaande persleiding naar de zuivering sterk vervuild met deze stof. De persleiding is grondig gereinigd. In het gemaal is alleen gereinigd waar dat mogelijk was. Inwendig zijn leidingen flink vervuild en aangetast, reinigen is niet mogelijk, het materiaal zal vervangen moeten worden. Herstel is pas mogelijk als de bron is gevonden en gestopt. Vooralsnog wordt er door het gemeentepersoneel veel tijd besteed aan het verhelpen van storingen. Ook is één van de pompen onherstelbaar defect gemaakt, hiervoor is een huurpomp geplaatst. Inmiddels zijn er veel kosten gemaakt. De gemeente werkt aan de bewijslast om de schade te verhalen. De schade wordt voorlopig geraamd op € 100.000.

Lichtmastreclame en sponsoring van de rotondes

CityTec verwacht dat er ongeveer 40 lichtbakken verhuurd worden. De gemeente ontvangt 60% per verhuurde lichtbak, wat een opbrengst betekent van €43.000

Ook voor de reclame op rotondes is met CityTec een overeenkomst gesloten. Met dezelfde afspraak: van 60% per reclamebord. Dit heeft wat meer opstarttijd nodig omdat dit voor de gemeente nieuw is.

Nutsvoorzieningen

Ridderkerk heeft tijdens de aandeelhoudersvergadering van Oasen de kostenstructuur rondom de sprinklerinstallaties onder de aandacht gebracht bij de directie en zal bij een volgende aandeelhoudersvergadering hier op terugkomen.

De initiatiefgroep die graag zo spoedig mogelijk een snel internet wil door middel van een glasvezelnet heeft de gemeente met een exploitant in contact gebracht. Over de kansen en de voorwaarden om hier een succes van te maken vindt overleg plaats.

Bomen

De Groene Kaart is in overleg met participanten *in het voorjaar van 2013* geactualiseerd. De consequente communicatie rondom het beheer van het bomenbestand blijkt zeer gewaardeerd te worden. Rijkswaterstaat is begonnen met het planten van de bomen waar de gemeente meende recht op te hebben.

Coalitieakkoord 2012-2014

De in het coalitieakkoord opgenomen verantwoordelijkheid om te komen tot een sluitende begroting en de daarvoor noodzakelijke bezuinigingen in de openbare ruimte zullen hun effect gaan krijgen. Voor de leefbaarheid van Ridderkerk wordt het steeds belangrijker dat ook burgers hun bijdrage leveren om hun omgeving schoon, heel en netjes te houden. Tevens wordt inwoners die even aan de

kant staan de gelegenheid geboden om ervaring op te doen met werkzaamheden in de openbare ruimte.

Voorts werken we in het kader van het coalitieakkoord volop samen met het Waterschap Hollandse Delta om de knooppunten voor fietsers met het openbaar vervoer te verbeteren. Ook wordt daar waar mogelijk het comfort voor fietsers verbeterd. De fietshighway F16 wordt dit jaar gerealiseerd en we hebben de fietshighway F15, de verbinding tussen de BAR-gemeenten, onder de aandacht gebracht van de provincie en de stadsregio.

Samenwerken met Woonvisie

De relatie met Woonvisie is al jaren goed. Op wijkniveau zijn er nu initiatieven gekomen om te kijken of door het intensiveren van de samenwerking het mogelijk is bij (op zijn minst) gelijkblijvende kosten een verhoging van de kwaliteit en dienstverlening te bereiken.

Kinderboerderij

Met Drechtwerk wordt overleg gevoerd over de kosten van het beheer en onderhoud. De offerte hiervoor is hoger dan begroot. Als oorzaak worden arbo-eisen genoemd. In het overleg wordt gezocht naar alternatieven.

Overleg met Drechtwerk heeft geresulteerd in een financieel akkoord. Daarbij is afgesproken dat de gemeente voor 2014 zoekt naar geschikte kandidaten in de "kaartenbak" ter ondersteuning van het werk in de weekenden. Als dit slaagt geeft dat voor de gemeente een financieel voordeel.

Met het Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde wordt gesproken over de overdracht van het groot onderhoud van de gebouwen van de Kinderboerderij aan de gemeente.

Programma 5: Burger als Onderdaan & Belastingbetaler

5.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 5 De burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Risico's die tot een inbreuk op de veiligheid kunnen leiden beperken en beheersen (pro-actie en preventie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • risico's in de openbare ruimte beperken en beheersen; • risico's in bouwwerken beperken en beheersen; • risico's bij het gebruik van bouwwerken, inrichtingen en openbare ruimte beperken en beheersen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*. Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 7,0 • Oordeel inwoners over informatie over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid*. Realisatie 2010: 6,3 Realisatie 2011: 6,5 Realisatie 2012: 6,6 Streefcijfer 2013: 6,5 • Oordeel betrekken burgers bij aanpak sociale veiligheid*. Realisatie 2010: 6,4 Realisatie 2011: 6,5 Realisatie 2012: 6,5 Streefcijfer 2013: 6,5 • Oordeel burgers handhaven regels*. Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,2 Streefcijfer 2013: 6,0 • Oordeel burgers duidelijkheid regels*. Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 6,9 • Oordeel burgers ontbreken regels*. Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,8 Streefcijfer 2013: 5,6 	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere uitwerking c.q. implementatie van BAR-VTH. • Reguliere uitvoering Integraal Veiligheidsplan. • Verdere uitwerking c.q. implementatie van BAR-Veilig. • Ontwikkelen beleid huisvesting MOE-landers (Migranten uit Midden – en Oost-Europa). • Overleg gemeente / politie / woonvisie om onrechtmatig wonen aan te pakken. • Uitwerking businesscase sluitende aanpak in BAR-verband. • Burgernet middels pers bekend maken en bij burgers stimuleren. • Politekeurmerk Veilig Wonen stimuleren d.m.v. het woninginbrakenproject • Project Ouderen en Veiligheid i.s.m. politie uitrollen. • Voorlichtingsacties i.s.m. politie en buurtpreventie i.v.m. voertuigcriminaliteit. 	<ul style="list-style-type: none"> • Verdere uitwerking c.q. implementatie van BAR-Veilig. 	<ul style="list-style-type: none"> • In verband met het succes van het integrale woninginbrakenproject van januari 2013 wordt deze herhaalt in oktober. • Afronding van dit project loopt tot en met december 2013. • Landelijke campagne van Burgernet start in september 2013. Hierbij sluit Ridderkerk zich aan.

* Bron: Waarsstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken.</p> <p>Goed voorbereid zijn op het bestrijden van eventuele daadwerkelijke inbreuken op veiligheid (preparatie). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • actuele informatie over risicovolle objecten en locaties beschikbaar hebben. • de gemeentelijke crisisorganisatie is adequaat opgeleid, geoefend en beschikt over de vereiste materiële en personele slagkracht. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het Regionaal Crisisplan wordt door de VRR als voldoende beoordeeld (bron: VRR). 	<ul style="list-style-type: none"> • Reguliere uitvoering Opleidingsplan Crisisbeheersing. 	<ul style="list-style-type: none"> • Reguliere uitvoering Opleidingsplan Crisisbeheersing. 	<p>De nieuwe crisisteams voor de BAR-gemeenten worden momenteel ingericht. Om geoefend te zijn en te blijven worden integrale crisisoefeningen gehouden voor de gemeentelijke veiligheidsstaf. Nieuwe en bestaande leden worden opgeleid om hun taken aan te kunnen.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
<ul style="list-style-type: none"> Kerndoel: In Ridderkerk hebben we veilige wijken. <p>Adequaat optreden bij daadwerkelijke inbreuken op de veiligheid (repressie en nazorg). Subdoelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> inbreuken op de veiligheid worden snel en adequaat bestreden. nazorg wordt snel en adequaat verleend. 	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel inwoners over veiligheid in de buurt*. Realisatie 2010: 6,8 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 7,0 Oordeel inwoners over bereikbaarheid voor meldingen en klachten over onveiligheid en overlast*. Realisatie 2010: 6,6 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,6 Streefcijfer 2013: 6,8 Oordeel inwoners over reactie gemeente op meldingen en klachten*. Realisatie 2010: 6,0 Realisatie 2011: 6,1 Realisatie 2012: 6,2 Streefcijfer 2013: 6,2 Het percentage burgers dat nazorg ontvangt na een incident. Norm Slachtofferhulp = 90 % (bron: slachtofferhulp). Het percentage burgers dat > 1 maal een tijdelijk huisverbod opgelegd krijgt (bron: gemeentelijke administratie). Het bereik van kwetsbare personen (incl. zorgwekkende zorgmijders) via LZN is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 5% (bron: GGD Rotterdam Rijnmond). Het aantal meldingen over Multi-probleemgezinnen is minimaal gelijk aan de Rotterdamse norm: 0,45% (45 meldingen per 10.000 inwoners, bron: GGD Rotterdam Rijnmond). 	<ul style="list-style-type: none"> Continue verbetering samenwerking Meldpunt Huiselijk Geweld, Lokale Zorgnetwerk, GOSA-regisseur, CJG-coördinator en Veiligheidshuis Rotterdam. Bij actuele casus acties bewerkstelligen door hometeamoverleg te houden. Uitwerking vindt plaats van de businesscase sluitende aanpak in BAR-verband. Het actief gebruik maken van de BAR-gemeenten, van de coördinerende overleggen in het Veiligheidshuis van risicojeugd, huiselijk geweld, veelplegers en ex-gedetineerden. 	<ul style="list-style-type: none"> Continue verbetering samenwerking Meldpunt Huiselijk Geweld, Lokale Zorgnetwerk, GOSA-regisseur, CJG-coördinator en Veiligheidshuis Rotterdam. 	<ul style="list-style-type: none"> In BAR-verband is onderzocht in hoeverre het mogelijk is om de lokale zorgnetwerken te harmoniseren en tegelijk oog te houden voor de lokale verschillen. Dit onderzoek is afgerond en is in het 1ste kwartaal 2013 vastgesteld in het Cluster Veilig en het Cluster Sociaal.

* Bron: Waarstaatjegemeente

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2 ^e programmamonitor 2013
Kerndoel: In Ridderkerk wordt de burger serieus genomen in het kader van de beleidsuitvoering van de gemeente. De in de gemeente geldende verordeningen en andere regels zijn nodig, helder en niet in strijd met elkaar.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burger duidelijkheid regels*. Realisatie 2009: 6,7 Realisatie 2010: 6,7 Realisatie 2011: 6,9 Realisatie 2012: 7,0 Streefcijfer 2013: 6,7 Oordeel burger ontbreken regels*. Realisatie 2009: 5,6 Realisatie 2010: 5,3 Realisatie 2011: 5,8 Realisatie 2012: 5,8 Streefcijfer 2013: 5,6 	<ul style="list-style-type: none"> Inbedding van juridische kwaliteitszorg in de reguliere bedrijfsvoering. 		Aan de juridische kwaliteitszorg wordt door een sterkere betrokkenheid van team Juridische Zaken bij de andere teams invulling gegeven.
De gemeente controleert en handhaaft regels voldoende.	<ul style="list-style-type: none"> Oordeel burger handhaving regels*. Realisatie 2009: 5,8 Realisatie 2010: 5,8 Realisatie 2011: 6,2 Realisatie 2012: 6,2 Streefcijfer 2013: 5,8 	<ul style="list-style-type: none"> Verdere uitwerking en mogelijk implementatie van BAR-VTH samenwerking. Implementatie Handhavingbeleidsplan. 		De Businesscase BAR-VTH is vastgesteld. Uitwerking zal in BAR-verband per 1 januari 2014 plaatsvinden.
De woonlasten in de gemeente zijn in verhouding met de kwaliteit van wonen in de gemeente.	<ul style="list-style-type: none"> De burger oordeelt dat hij voldoende terugkrijgt voor zijn belastinggeld (bron: KING + PON, Deloitte en BMC)**. De burger oordeelt dat de gemeente zijn belastinggeld waard is (bron: PON, Deloitte en BMC)**. Woonlasten meerpersoonshuishoudens in verhouding tot vergelijkbare andere gemeenten én de regio (bron: KING)**. 	<ul style="list-style-type: none"> Verdere uitwerking mogelijkheden uitvoering gemeentelijke belastingen in BAR-verband. 		Er wordt een onderzoek uitgevoerd (second opinion) naar de wijze waarop wij de gemeentelijke belastingdienst het meest optimaal zouden kunnen organiseren, ook in relatie tot de BAR-ontwikkelingen.
De gemeente heeft de zaken financieel goed op orde.	Weerstandsvermogen versus omzet (bron: PON, Deloitte en BMC)**. Rekeningresultaat versus algemene middelen (PON, Deloitte en BMC)**.	<ul style="list-style-type: none"> AO-beschrijvingen van het proces belastingen zijn geactualiseerd. 		Leanmanagement wordt ingezet om de procesbeschrijvingen te actualiseren.

* Bron: Waarstaatjegemeente

** De resultaten van gemeenten op deze vragen worden niet omgerekend naar een rapportcijfer.

5.2 Stand van zaken lasten en baten programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Omschrijving	Begroting na wijz.
	2013
Geraamde lasten t/m 12e begrotingswijziging	-2.795.800
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (A)	-24.000
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Veiligheid	
b. Lijkbezorging	
c. Vergunningverlening en handhaving	
d. Belastingen	
e. Overige producten	-24.000
Totale lasten	-2.819.800
Geraamde baten t/m 12e begrotingswijziging	10.860.400
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (B)	-410.700
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Afvalstoffenverwerking	
b. Rioolheffing	-28.000
c. Parkeergelden	
d. Lijkbezorging	
e. Vergunningverlening en handhaving	-382.700
f. Overige producten	
Totale baten	10.449.700
Saldo	7.629.900
Toevoegingen aan reserves t/m 12e begrotingswijziging	-82.200
Bijstellingen deze monitor (C)	0
Totale lasten reserves	-82.200
Onttrekkingen van reserves t/m 12e begrotingswijziging	541.400
Bijstellingen deze monitor (D)	-77.500
Totale baten reserves	463.900
Saldo	8.011.600
Totale bijstelling op het programma excl. bedrijfsvoering (A+B)	-434.700
Totale bijstelling van de reserves (C+D)	-77.500
Totaal bijstellingen deze monitor (A+B+C+D)	-512.200
Bedrijfsvoering	
Aandeel in kosten bedrijfsvoering primaire begroting	-2.263.000
Aandeel in kosten bedrijfsvoering in begrotingswijzigingen 1 t/m 12	0
Aandeel in kosten bedrijfsvoering van deze monitor	-33.800
Totaal saldo programma 5	5.714.800

5.3 Toelichting op de bijstellingen

BN is budgettair neutraal

De mutaties + zijn voordelen en - zijn nadelen.

Omschrijving	BN	2013
<u>Bestemmingsreserve afvalstoffenheffing</u> Op programma 4 worden de lasten en de baten van het begrotingsonderdeel Afval verantwoord. Zie voor de ontwikkelingen bij Afval de toelichting die op dat programma is gegeven. Op dit programma 5 worden die mutaties op afval verrekend met de bestemmingsreserve afvalstoffenheffing waardoor het voor de totale monitor budgettair neutraal uitwerkt.	BN	-103.700
<u>Omgevingsvergunningen</u> In de begroting voor 2013 is de opbrengst leges omgevingsvergunning vastgesteld op € 846.600. Als gevolg van de heersende economische crisis is het aantal omgevingsvergunningplichtige activiteiten aanmerkelijk lager dan de afgelopen jaren. Dit komt vooral tot uiting in de bouwsector. Uit een inventarisatie van de bouwactiviteiten in de gemeente Ridderkerk die waarschijnlijk nog wel dit jaar aangevraagd zullen worden blijkt dat een significante verlaging van de begrote legesinkomsten onvermijdelijk is. De inkomsten uit leges omgevingsvergunning worden daarom verlaagd met € 382.700 tot een raming van € 463.900.		-382.700
<u>Fraudebestrijding</u> Voor de uitvoering van de fraudebestrijding wordt in 2013 nog steeds gebruik gemaakt van de gemeenschappelijke regeling ROTS. Tot 1 januari 2014 is daarom een bijraming van € 24.000 nodig.		-24.000
<u>Overige (kleine) bijstellingen</u>		-1.800
Totaal bijstellingen deze monitor		-512.200

5.4 Stand van zaken investeringen programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler

Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

5.5 Trends en ontwikkelingen

Voor de burger zijn de volgende trends en (mogelijke) knelpunten van belang:

- Gebonden heffingen die de Gemeente Ridderkerk heft zoals leges, rioolheffing en afvalstoffenheffing dienen conform de wettelijke bepalingen niet hoger dan kostendekkend te zijn. In de in januari 2010 geactualiseerde "Handreiking kostentoerekening" van het Ministerie van Binnenlandse zaken zijn voorschriften en richtlijnen opgenomen met betrekking tot de doorberekening van de kosten in de kostendekkende tarieven. Met de vaststelling en de uitvoering van de Startnotitie kostenonderbouwing gebonden heffingen wordt transparantie in de berekening van tarieven nagestreefd. In 2010 en 2011 is met behulp van de zgn. Transparantiemodellen hiermee een start gemaakt. Met ingang van het belastingjaar 2012 zijn voor alle gebonden heffingen (Afvalstoffenheffing, Rioolheffing, Lijkbezorgingsrechten en Leges) transparante kostenonderbouwingen voor de tarieven vastgesteld door het College.
- Op 1 oktober 2009 is de Wet op de Dwangsom aangenomen. Ingevolge deze wet hebben burgers in bepaalde gevallen recht op een vergoeding (dwangsom) als de overheid te laat een besluit neemt op hun aanvraag of bezwaarschrift. Bovendien kunnen zij dan via de rechter een besluit afdwingen. De ervaring leert dat burgers ook steeds meer deze weg weten te vinden.
- De verslechterde financiële situatie heeft invloed gehad op het betalingsgedrag van belastingplichtigen. Zo blijkt dat er in 2012 een toename is van het aantal invorderingsmaatregelen zoals aanmaningen, dwangbevelen, beslagen, betalingsregelingen etc. Het aantal in 2011 van 3.599 is in 2012 toegenomen naar 4.026. Dit vormt een aandachtspunt om

belastingplichtigen aan te sporen zoveel mogelijk gebruik te maken van gespreide betaling van belastingaanslagen.

- Er is een landelijke trend te constateren waarbij de zogenaamde “no cure no pay” adviesbureaus diensten aanbieden om namens belastingplichtigen bezwaren in te dienen tegen aanslagen of beschikkingen. De kostenvergoedingen die door deze bureaus bij de gemeente in rekening worden gebracht kunnen tot in de duizenden euro's oplopen. Om deze ontwikkeling beheersbaar te houden, wordt via beschikbare kanalen de communicatie met de burgers opgevoerd en worden inwoners opgeroepen contact op te nemen of in gesprek te gaan met de medewerkers van het team belastingen.
- Per 1 april 2012 is het Bouwbesluit 2012 (Algemene Maatregel van Bestuur) in werking getreden. Het nieuwe Bouwbesluit integreert het oude Bouwbesluit met het Gebruiksbesluit. Ook worden diverse onderwerpen uit de Gemeentelijke Bouwverordening nu geregeld in het Bouwbesluit 2012. Daarmee zijn zowel de bouwkundige - als brandpreventieve bouw- en gebruiksregels op één plaats bij elkaar gezet. Tevens voorziet het nieuwe Bouwbesluit in een doorontwikkeling van deze regels. Een belangrijke wijziging is ook de afschaffing van de Omgevingsvergunning voor het slopen van bouwwerken. Daarvoor in de plaats is een meldingsplicht opgenomen.

Programma 6 Bedrijfsvoering

6.1 Doelen, effecten, prestatie-indicatoren en activiteiten Programma 6 Bedr-ijfsvoering

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2e programamonitor 2013
Kerndoel: Ondersteuning Bestuur en Afdelingen				
Tevredenheid gemeentebestuur.	Zowel college als gemeenteraad waarderen het presteren van de organisatie met minimaal een 8 (jaarlijkse peiling door directie bij college en griffie).	Meting organiseren.		De meting zal in het 4 ^e kwartaal van 2013 worden verricht.
Tevredenheid interne klanten.	De interne klanten beoordelen de interne dienstverlening met een 8.	<ul style="list-style-type: none"> Meting tevredenheid over interne dienstverlening. Ontwikkelopgaven en acties noemen uit het afdelingsplan. 		In 2013 zal in verband met de komende BAR-reorganisatie geen meting worden gedaan van de tevredenheid van de interne klant. Omdat de organisatie er volgend jaar anders uit zal zien heeft een meting van de situatie op dit moment weinig zin. Bovendien kosten de voorbereidingen voor de BAR de nodige tijd.
	Wat ga je doen voor interne klanten .	<p><u>HR</u> Ontwikkelopgaven en acties nog te formuleren. Informatievoorziening Ontwikkelopgaven en acties nog te formuleren. <u>Financiën</u> Ontwikkelopgaven en acties nog te formuleren. <u>Facilitair</u> Ontwikkelopgaven en acties nog te formuleren. <u>Juridische zaken</u> Ontwikkelopgaven en acties nog te formuleren. <u>Communicatie</u> Ontwikkelopgaven en acties nog te formuleren.</p>		Voor wat betreft de interne bedrijfsvoering zal de winkel in 2013 open blijven. Dat wil zeggen dat klanten geholpen worden waar nodig en dat de gevraagde producten tegen de afgesproken kwaliteit zullen worden geleverd. In verband met de voorbereiding op de voorgenomen BAR-samenwerking, is verder alle actie hierop gericht. Wel is er extra aandacht voor de kwaliteit van de producten van de P&C cyclus.

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: Ondersteuning Bestuur en Afdelingen Effectieve samenwerking.</p>	<p>Per 1-1-2015 is de BAR-samenwerking zover ontwikkeld dat het grootste deel van de BAR-code 'staat'.</p>	<p>In 2013 wordt uitvoering gegeven aan de BAR-code. De voorbereidingen worden getroffen om de samenwerking verder te organiseren. De samenwerkingsrelatie met partners wordt hierbij niet uit het oog verloren en wordt verder ontwikkeld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ranglijst gemeentelijke websites. • Verder ontwikkelen website o.a. Feiten en Cijfers etc. • Actualiseren van de informatie op de website. 		<p>De BAR-samenwerking vraagt veel van de organisatie. De voorbereiding van de besluitvorming en de vormgeving van de nieuwe organisatie verloopt wel volgens planning.</p>
<p>Tevredenheid burgers en partners over de website.</p>	<p>Een plaats in de top 10 op de ranglijst van beste gemeentelijke websites.</p>			<p>E-overheid is in 2011 gestopt met het instrument van de ranglijst overheid.nl monitor als middel om de ontwikkeling van goede overheidssites te stimuleren. Leidraad is nu het landelijke programma (i-NUP). Daarin is afgesproken dat alle gemeenten per 1-1-2015 gaan voldoen aan de Webrichtlijnen. Hier ligt nu de focus bij het beheer en de ontwikkeling van www.ridderkerk.nl. Vanuit de bedrijfsvoering worden de afdelingen gestimuleerd om hun content actueel te houden. Dat geldt met name ook voor de producten- en dienstencatalogus. Geoweb heeft gezorgd voor een goed overzicht aan statistische gegevens onder 'Feiten en Cijfers'.</p>

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
<p>Kerndoel: Innovatie en leren Permanente leren en verbeteren.</p>		<p>Permanente leren en verbeteren draagt bij aan een flexibele organisatie die op elk moment in staat is de burger te bedienen. Permanent leren doen we door in te zetten op het ontwikkelen van mensen en het verbeteren van processen. Hierbij is een passende vorm van sturing ingevoerd. Genoemde instrumenten ondersteunen deze werkwijze:</p>		

Beoogd effect	Prestatie-indicator	Wat daarvoor doen in 2013	Wat daarvoor doen in 2014 en verder	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
<p>Kerdoel: Innovatie en leren</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Lean management • Innovatiecirkel • Overheidsontwikkelmodel – kwaliteitskaart • Jaarlijkse SWOT analyse in organisatieplan • Onderzoeken en evaluaties (overzicht Auditcommissie) • Rekenkamercommissie • Planning- en Controlcyclus • Evaluatie collegevisie, organisatieplan, afdelingsplannen • Prestatie- en managementinformatie • Feiten en cijfers • WAT en HOE • Persoonlijke ontwikkelingsgesprekken/ Individuele jaarplannen medewerkers • Coaching • Juridische kwaliteitszorg 		<p>Alle hiernaast genoemde onderwerpen betreffen acties vanuit de gedachte van kwaliteitsontwikkeling: permanent leren en verbeteren. De meest onderwerpen zijn dan ook opgenomen in het Organisationsplan, de afdelingsplannen en in de reguliere processen.</p> <p>Het overheidsontwikkelmodel is gebruikt bij het opstellen van het Organisationsplan en de afdelingsplannen 2013.</p> <p>Onderzoeken en evaluaties worden specifiek benoemd in de prestatietabel van de programmabegroting 2013 e.v.</p> <p>De feiten en cijfers te vinden op Ridderkerk.nl zijn in het 1^e kwartaal 2013 geactualiseerd.</p> <p>WAT en HOE betreffen instructies voor werknemers hoe de gemeente werkt, hoe processen lopen, formulieren etc. Dit kennisbestand op intranet wordt indien nodig dagelijks geactualiseerd.</p> <p>De medewerkers hebben minimaal 1 (ontwikkel)gesprek per jaar met een leidinggevende.</p>

6.2 Stand van zaken lasten en baten programma 6 Bedrijfsvoering

Omschrijving	Begroting na wijz. 2013
Geraamde lasten t/m 12e begrotingswijziging	-26.017.400
Bijstellingen deze monitor (A)	-407.600
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Personeel	-377.900
b. Huisvesting	-54.200
c. Materieel	-2.900
d. Informatie- en automatisering	0
e. Werken voor derden	0
f. Overige concernkosten	27.400
Totale lasten	-26.425.000
Geraamde baten t/m 12e begrotingswijziging	619.500
Bijstellingen deze monitor (B)	130.000
<i>Te specificeren als volgt:</i>	
a. Personeel	130.000
b. Huisvesting	
c. Materieel	
d. Informatie- en automatisering	
e. Werken voor derden	
f. Overige concernkosten	
Totaal baten	749.500
Netto lasten van bedrijfsvoering	-25.675.500
Doorbelasting totale bijstelling (A+B) naar raadsprogramma's en investeringen	277.600

6.3 Toelichting op de bijstellingen

BN is budgettair neutraal

De mutaties + zijn voordelen en - zijn nadelen

Omschrijving	BN	2013
<i>Personeel</i>		
Voor de inrichting van het Klantencontactcentrum (KCC) in BAR-verband is een incidenteel implementatiebudget van € 75.000 nodig voor de ontwikkeling van de medewerkers en het management.	BN	-75.000
Van Albrandswaard en Barendrecht ontvangen wij € 45.000.	BN	45.000
Per saldo resteert voor Ridderkerk een eenmalige kostenpost van € 30.000.		
Op de afdelingskosten ontstaat een nadeel van € 98.000. De inhuurlasten liggen hoger dan het bedrag aan vrijvallende salarislasten vanuit de vacaturruimte en de inkomsten vanuit UWV- en Levensloopgelden. Voor deze eenmalige lasten is dekking gevonden op diverse programma's. Op pro-	BN	-98.000

Omschrijving	BN	2013
gramma 3 voor € 38.000, op programma 2 voor € 10.000 en op hoofdstuk 7 voor € 50.000.		
<u>Huisvesting</u> Hier treedt een nadeel op van € 54.200 dat twee oorzaken heeft: <ol style="list-style-type: none"> 1. Een nadelige energieafrekening van € 24.900 over 2012 en een voorschotverhoging van € 11.000 voor 2013 in verband met een hoger tarief elektra. Naar verwachting zal de eindafrekening 2013 gunstiger uitvallen als gevolg van aanpassingen in de luchtbehandeling van het gemeentehuis en energiebesparende maatregelen waardoor het verbruik is verlaagd. 2. Een extra afschrijving van € 18.300 van de koelunits van de serverruimte. Die moesten vroegtijdig vervangen worden na een uitval van de hoofdkoeling. 	BN	-54.200
<u>Overige bijstellingen</u> - Er is een budgettair tekort ontstaan op de abonnementen en boeken die ingekocht worden voor de ambtelijke organisatie. - Er zijn extra en onvoorziene kosten gemaakt voor assessments voor Ridderkerkse ambtenaren ten behoeve van de BAR-organisatie.	BN	-30.000
	BN	-37.400
<u>Overige kleine verschillen</u>	BN	-28.000
<u>Doorberekening naar Saldo kostenplaatsen op Hoofdstuk 7</u> Bij het opstellen van de <i>primitieve begroting</i> worden de ramingen van dit programma Bedrijfsvoering toegerekend aan de overige raadsprogramma's. Het saldo op het programma 6 Bedrijfsvoering is na die toerekening 0, de lasten en baten zijn in evenwicht. Als er gedurende het jaar <i>begrotingswijzigingen</i> worden opgesteld voor dit programma, wordt het saldo van die begrotingswijziging in één bedrag doorberekend naar de post Saldo kostenplaatsen op Hoofdstuk 7 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen. Dat gebeurt ook met het saldo van het programma in deze 2 ^e programmamonitor, te weten € 277.600 negatief Vervolgens zijn in deze monitor de lasten en baten van het programma Bedrijfsvoering met inbegrip van de mutaties tot en met de 2 ^e programmamonitor 2013 opnieuw over de programma's verdeeld. (zie hoofdstuk 7). Dit gebeurt om grote verschillen in de rekening ten opzichte van de stand bij de 2 ^e programmamonitor te voorkomen. In onderstaande paragraaf 6.4 wordt die aangepaste verdeling nader toegelicht.	BN	277.600
Totaal bijstellingen deze monitor		0

6.4 Overzicht van verdeling van de bedrijfsvoeringskosten over de raadsprogramma's

In begrotingswijzigingen 2013 inclusief de 1^e en de 2^e programmamonitor zijn mutaties van de kosten van bedrijfsvoering opgenomen. Bij deze 2^e programmamonitor 2013 zijn deze mutaties toegerekend aan de raadsprogramma's overeenkomstig de verhouding die bij de primitieve begroting is gehanteerd. In onderstaande tabel is een overzicht hiervan opgenomen. Zie ook de toelichting op saldi kostenplaatsen van hoofdstuk 7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen.

Omschrijving	Bedrag
<u>Lasten bedrijfsvoering</u>	
personeel	-20.461.500
huisvesting	-2.730.200
materieel	-419.700
informatie en automatisering	-1.585.800
werken voor derden	-138.100
overig	-1.100.300
totaal lasten bedrijfsvoering (A)	-26.435.600
<u>Baten bedrijfsvoering</u>	
personeel	318.500
huisvesting	6.000
materieel	1.500
informatie en automatisering	37.000
werken voor derden	156.400
overig	240.700
totaal baten bedrijfsvoering (B)	760.100
Saldo bedrijfsvoering (A-B)	-25.675.500
<u>Toegerekend aan de raadsprogramma's en investeringen</u>	
1 De burger als partner	5.751.300
2 De burger als kiezer	750.200
3 De burger als klant	5.297.300
4 De burger als (wijk)bewoner	10.531.300
5 De burger als onderdaan en belastingbetaler	2.296.800
7 Financiering en algemene dekkingsmiddelen	718.600
Investeringen	329.600
	25.675.100

6.5 Stand van zaken investeringen programma 6 Bedrijfsvoering

Verbetering baliewerkplekken Gemeentelijk Service Centrum (GSC)

De huidige arbeidsomstandigheden in het GSC hebben bij medewerkers geleid tot lichamelijke klachten en ziekteverzuim. In het huidige investeringsoverzicht staat voor het jaar 2013 een bedrag van € 400.000 opgenomen onder de vermelding "ARBO aanpassing GSC".

Voor het verbeteren van de baliewerkplekken is in 2013 een bedrag van € 150.000 nodig, € 250.000 schuift door naar 2014.

Vervanging servers 2013

De aanbesteding van dit project zal naar verwachting een lagere aanschafprijs opleveren. Het totale krediet komt nu uit op € 550.000. De vervanging van de servers zal voor een groot deel in 2014 worden uitgevoerd. Daarom kan € 395.000 van het investeringsbedrag naar dat jaar doorgeschoven worden.

Uitbreiding Citrix

De uitbreiding van Citrix, nodig om meer thuiswerken mogelijk te maken, zal niet eerder dan in 2014 gaan plaatsvinden. Daarom is deze investering vooralsnog naar 2014 doorgeschoven. In de BAR-organisatie zal verder bekeken worden met welke technische hulpmiddelen thuiswerken ondersteund zal gaan worden.

Nationaal Uitvoeringsprogramma Automatisering

Voor 2013 staat nog een totaalbudget open van € 506.300. Daarvan wordt voorgesteld € 222.000 af te zonderen ter dekking van de investeringen in het Klantencontactcentrum voor de BAR-organisatie (zie de toelichting hierna). Het restant ad € 284.300 zal naar verwachting in 2013 geheel besteed worden. Projecten die daar onder vallen zijn o.a. DigiD-audit, Digikoppeling en afronding Digitaal archief.

Klantencontactcentrum (KCC) BAR

Voor de inrichting van het KCC in BAR-verband is een krediet van € 222.000 namens Ridderkerk nodig. Dekking daarvoor is gevonden binnen het krediet voor het Nationaal Uitvoeringsprogramma Automatisering (zie de toelichting hiervoor). Investeren doen we in de fysieke inrichting van het callcenter en in een kennisbank en website. Daarnaast zal in 2013 € 30.000 worden besteed voor opleiding van het personeel ten laste van de exploitatie. Voor een nadere toelichting zie onderdeel 3.4 van programma 3.

BAR ICT

Voor automatiseringsprojecten in BAR-verband werden ten tijde van het opstellen van de eerste monitor nog uitgaven in de eerste helft van 2013 verwacht (raming € 120.000). Deze raming was gebaseerd op het voornemen om BAR-VTH vooruitlopend op de verdere BAR-samenwerking tot stand te brengen. Dit is echter door een verandering van plannen achterhaald. Het krediet kan geraamd worden.

Vervanging koeling serverruimte

De huidige koeling is onherstelbaar defect geraakt. Omdat de apparatuur in de ruimte niet te warm mag worden is een vervanging ten bedrage van € 48.000 onontkoombaar.

Key2Finance

Voor de implementatie van een nieuw financieel systeem stond een bedrag van € 200.000 opgenomen. Uiteindelijk blijkt daar € 55.000 voor nodig te zijn, waarvan € 33.000 voor rekening komt van Barendrecht en Albrandswaard en € 22.000 voor Ridderkerk. De kosten vallen met name lager uit omdat er geen licentiekosten verschuldigd zijn (Barendrecht en Albrandswaard maken reeds gebruik van dit systeem). De investering wordt in 2013 uitgevoerd.

De hierboven beschreven mutaties bij de investeringen hebben geen directe gevolgen voor de jaarlijkse exploitatielasten. Wel geven investeringen kapitaallasten (rente en afschrijving) die één jaar na de ingebruikname van de investering ten laste van de exploitatie komen.

Zie voor wat betreft de investeringen tevens bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

6.5 Trends en ontwikkelingen

In de komende jaren zijn onderstaande ontwikkelingen van belang binnen de bedrijfsvoering. De meeste daarvan zijn onderwerpen die betrokken zijn in het proces van leren en verbeteren.

BAR-samenwerking

In 2012 heeft de samenwerking o.a. verder vorm gekregen in BAR-beter. In december 2012 / januari 2013 zal het vervolgdocument met de naam BAR-code aan de gemeenteraden ter besluitvorming worden voorgelegd. Ambtelijk worden voorbereidingen getroffen om de samenwerking na besluitvorming mogelijk te maken.

Er is een koepelproject gestart waar diverse onderwerpen worden bestudeerd. Er zullen adviezen worden opgesteld over de organisatievorm(en), de manier van sturen en de verdere inrichting van de organisatie. Ook op het gebied van personeel (arbeidsvoorwaarden, proces van overgang oude organisatie naar de nieuwe) volgen adviezen.

De samenwerking is verder geclusterd in de onderdelen Dienstverlening, Fysiek, Veiligheid, Sociaal en Bedrijfsvoering. Binnen de clusters wordt bekeken wat er nodig is om de samenwerking tot stand te brengen en wat dit kan opleveren. Dit zal worden uitgewerkt in businesscases op basis waarvan besluitvorming kan plaatsvinden.

In de eerste maanden van 2013 is een enorme voortgang gemaakt. Dat is nodig om in januari 2014 daadwerkelijk aan de slag te kunnen in de nieuwe BAR-organisatie. In de drie gemeentera-

den is de BAR-code vastgesteld. Er is overeenstemming met de bonden over het sociaal statuut en over het sociaal plan aangaande de rechten en plichten van de medewerkers die onderdeel uit gaan maken van de nieuwe BAR-organisatie. Ook het plaatsingsproces maakt daar onderdeel van uit.

Inmiddels is de GR BAR-organisatie opgericht en is de beoogde plaatsing van de mensen bekend. Op ICT gebied lopen een aantal projecten die per 1 januari 2014 moeten zijn afgerond. Doel is ervoor te zorgen dat er daadwerkelijk in de nieuwe organisatie gewerkt kan worden. Voorbeelden zijn een gemeenschappelijke telefooncentrale, één wifi netwerk en een gemeenschappelijke digitale werkomgeving. Een volgende stap zal het uitlijnen van werkprocessen en het consolideren van applicaties zijn.

Bestuurlijke informatie en managementinformatie

Enige tijd geleden is er een proces in gang gezet om te komen tot bestuurlijke informatie en managementinformatie binnen de gemeente Ridderkerk. De verbetering richt zich met name op het cyclische proces van leren en verbeteren.

De managementinformatie wordt op het niveau van het college en directie en management tweemaandelijks bijgewerkt en besproken. Het komende jaar wordt gewerkt aan een verbetering van de set gegevens (incl. de normen) en een betere analyse. We verwachten door gerichte verbeteracties beter te kunnen sturen op de resultaten.

Een aandachtspunt voor de organisatie blijft het tijdig beantwoorden van brieven en telefoontjes. In de werkoverleggen is hier blijvende aandacht voor!

Naast bestuurlijke informatie en managementinformatie op concernniveau wordt er dit jaar ook gewerkt om de managementinformatie op afdelingsniveau te optimaliseren.

De bestuurlijke planning/organisatie planning

De bestuurlijke planning is een goed instrument gebleken om inzicht en overzicht te krijgen van de 'productie' naast de reguliere taken. Inmiddels is het een planning geworden waar niet alleen de bestuurlijke acties in verwerkt zijn, maar ook alle overige (afdelings)acties.

De bestuurlijke planning wordt maandelijks besproken in het portefeuillehouderoverleg daar waar het gaat om de bestuurlijke actiepunten. De planning als totaal maakt onderdeel uit van de gesprekken tussen het afdelingshoofd met resultaatverantwoordelijkheid en de directeur.

De organisatie planning wordt ook in 2013 gebruikt om te sturen op de gemaakte afspraken. De planning wordt dan ook periodiek besproken tijdens diverse (werk)overleggen. Aandachtspunt blijft ook het komende jaar de planning te gebruiken bij het stellen van prioriteiten.

Ook in 2013 blijft u als gemeenteraad de bestuurlijke planning ontvangen. Daarbij blijft het voor de organisatie belangrijk de bestuurlijke planning zo actueel mogelijk te houden en van de juiste informatie te voorzien.

Door de wisseling van de coalitie is het versturen van de bestuurlijke planning enigszins vertraagd. De bedoeling was deze in januari 2013 aan te bieden. De bestuurlijke planning moest echter worden geactualiseerd en aangepast aan het nieuwe coalitieakkoord. De 1^e bestuurlijke planning 2013 is aan het einde van het 1^e kwartaal aangeboden aan de gemeenteraad.

Lean management

De gemeente Ridderkerk is gestart met het invoeren van lean management. Lean management is erop gericht een cultuur te laten ontstaan waarin het voor alle medewerkers mogelijk is continu vaardigheden en werkprocessen te verbeteren. De grote kracht van lean management is dat de medewerkers en het management continu gezamenlijk hun ideeën voor wat betreft procesverbetering uitwerken en invoeren. Tijdens het verbeteren van de processen worden niet alleen lean instrumenten ingezet maar wordt er breder naar het proces gekeken. Risico's, fraudegevoeligheid, interne controle, functiescheiding en managementinformatie worden hierbij ook betrokken.

De invoering is gestart met een project 'Lean management'. Het project is gestart met een voorlichtingsbijeenkomst voor management en betrokken medewerkers. Daarna is er voor elke afdeling een proces doorgelicht tijdens een vijftal workshops. De workshops hebben geleid tot veel concrete verbetervoorstellen per proces. De verbeterprocessen zijn ingedeeld in een korte – en een langetermijnplanning en worden dit jaar en komende jaren ingevoerd. Het project eindigt met het opleiden van een aantal medewerkers. Die medewerkers gaan met de geleerde lean technieken de afdelingen ondersteunen met het continue doorlichten van hun processen op efficiëntie en effectiviteit.

De kans bestond om voor externe begeleiding van procesverbetering een ESF (Europees Sociaal Fonds) subsidie aan te vragen. Die kans hebben we gegrepen! De subsidie is besteed aan het extern begeleiden van: een voorlichtingsbijeenkomst, startgesprekken met de afdelingen, workshops doorlichting processen, evaluatie van het project en het verankeren van kennis in de organisatie. Het doorlichten van de processen is goed ontvangen en heeft geleid tot enthousiaste verbeteracties. Lean management wordt dan ook gebruikt om structureel door te gaan met het verbeteren van processen.

Voor 2013 staat er een aantal processen op de rol om met gebruikmaking van de technieken van lean management de processen opnieuw in te richten. In het eerste halfjaar wordt er gewerkt aan onder meer de processen:

- melding openbare ruimte
- projecten openbare ruimte
- WABO
- verstrekken van uitkeringen
- bezwaar- en beroepschriften belastingen
- naturalisaties.

Lean management zal ook gebruikt worden voor het opnieuw inrichten van BAR-processen.

Hoofdstuk 7 Financiering en Algemene Dekkingsmiddelen (inclusief reservemutaties)

7.1 Stand van zaken lasten en baten

Omschrijving	Begroting na wijz.
	2013
Geraamde lasten t/m 12e begrotingswijziging	-1.648.100
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (A)	435.100
Totale lasten	-1.213.000
Geraamde baten t/m 12e begrotingswijziging	55.348.800
Bijstellingen deze monitor exclusief bedrijfsvoering (B)	-268.000
Totale baten	55.080.800
Saldo vóór bestemming	53.867.800
Toevoegingen aan reserves t/m 12e begrotingswijziging	-2.000.900
Bijstellingen deze monitor (C)	255.700
Totale lasten	-1.745.200
Onttrekkingen van reserves t/m 12e begrotingswijziging	6.188.500
Bijstellingen deze monitor (D)	122.700
Totale baten	6.311.200
Saldo na bestemming	58.433.800
Totale bijstelling op het hoofdstuk excl. bedrijfsvoering (A+B)	167.100
Totale bijstelling van de reserves (C+D)	378.400
Totaal bijstellingen deze monitor (A+B+C+D)	545.500
Bedrijfsvoering	
Aandeel in kosten bedrijfsvoering primaire begroting	-772.300
Aandeel in kosten bedrijfsvoering in begrotingswijzigingen 1 t/m 12	-95.700
Aandeel in kosten bedrijfsvoering van deze monitor	149.400
Totaal saldo hoofdstuk 7	57.715.200

7.2 Toelichting op de bijstellingen

BN is budgettair neutraal

De mutaties + zijn voordelen en - zijn nadelen

Omschrijving	BN	2013
<u>Algemene uitkering gemeentefonds</u>		
De verwerking van de meicirculaire 2013 levert voor 2013 een nadeel op. De belangrijkste oorzaken zijn de uitvoering van het Regeerakkoord Rutte II en vooral een onderuitputting op de rijksuitgaven. Voor het verwachte nadeel op de algemene uitkering in verband met onderuitputting op de rijksuitgaven is een voorziening gevormd bij het vaststellen van de rekening 2012. Deze voorziening wordt nu in 2013 aangewend ter gedeeltelijke dekking van het tekort.		-722.600
		250.000
<u>Btw voordeel</u>		
De raming voor de btw-verhoging van 19% naar 21% kan naar beneden bijgesteld worden. Dit levert een budgettair voordeel op.		51.700

Omschrijving	BN	2013
<u>OZB-opbrengst</u> De raming voor de OZB-opbrengst 2013 dient naar beneden bijgesteld te worden met € 70.000. Dit wordt met name veroorzaakt door een hogere waardedaling van woningen. Bij de begroting 2013 was aanvankelijk een waardedaling van woningen op basis van de concept WOZ-waarden 2013 berekend van 2,5%. Bij de definitieve vaststelling van de WOZ-waarden in januari 2013 blijkt de waardedaling van woningen hoger uit te vallen, namelijk 4,1%.		-70.000
<u>Perceptiekosten lokale heffingen / voorziening dubieuze debiteuren belastingen</u> Door de economische crisis neemt het aantal faillissementen en schuldsaneringen toe. Steeds vaker moeten debiteuren gemeentelijke belastingen oninbaar worden verklaard. Aan de hand van lopende faillissementen en schuldsaneringstrajecten zijn toekomstige afboekingen berekend. Dit heeft tot gevolg dat bij de OZB en de precario rechten een extra storting in de voorziening dubieuze debiteuren belastingen noodzakelijk is om deze verliesvoorziening op peil te houden.		-107.000
<u>Algemene reserve</u> Bij complex Drie Rivieren vervalt in 2013 de toeslag stadsuitbreiding die wordt afgedragen aan de algemene reserve. De toevoeging aan de algemene reserve valt hierdoor € 30.000 lager uit. Tegenover dit voordeel staat een nadeel op Programma 1 Burger als Partner. Voor deze monitor is dit derhalve budgettair neutraal.	BN	30.000
<u>Financiering</u> De rente op kort geld ligt momenteel een stuk lager dan de raming hiervoor in de begroting 2013. Hiervan wordt optimaal geprofiteerd door zo veel mogelijk kort te financieren.		300.000
<u>Doorberekening vanuit programma bedrijfsvoering</u> Bij het opstellen van de programmabegroting worden de ramingen van programma 6 Bedrijfsvoering toegerekend aan de overige raadsprogramma's. Het saldo op het programma Bedrijfsvoering is na die toerekening 0, de lasten en baten zijn in evenwicht. Als er gedurende het jaar begrotingswijzigingen worden opgesteld voor programma 6, wordt het saldo van die begrotingswijziging in eerste instantie in één bedrag doorberekend naar de post Saldo kostenplaatsen op dit hoofdstuk en niet naar de raadsprogramma's. Het saldo van het programma bedrijfsvoering dat in deze monitor wordt doorberekend naar dit hoofdstuk bedraagt € 277.600 negatief. Zie programma 6 voor een specificatie van de doorberekende kosten.		-277.600
<u>Saldo kostenplaatsen</u> Na verwerking van de mutaties van de 2 ^e programmamonitor 2013 is het resultaat van de bedrijfsvoering dat met de post saldo kostenplaatsen van hoofdstuk 7 is verrekend € 855.200 nadelig. In de rekening worden de bedrijfsvoeringskosten volledig aan de raadsprogramma's toegerekend. Wij willen voor de toerekening van bedrijfsvoeringskosten grote verschillen in de rekening t.o.v. de stand bij de 2 ^e programmamonitor voorkomen. Daartoe is het hiervoor genoemde saldo van € 855.200 alsnog met de raadsprogramma's verrekend. In programma 6 Bedrijfsvoering is een specificatie daarvan opgenomen.		855.200
<u>Dekkingsreserve 2011</u> Het resultaat van de 2 ^e programmamonitor 2013 is € 372.300 negatief. Dit resultaat wordt verrekend met de Dekkingsreserve 2011.		372.300
<u>Overige (kleine) bijstellingen</u>		-136.500
Totaal bijstellingen deze monitor		545.500

7.3 Stand van zaken investeringen Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Hiervoor wordt verwezen naar bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume.

7.4 Trends en ontwikkelingen Financiering en algemene dekkingsmiddelen

Meerjarenbegroting structureel sluitend maken

De wereldwijde economische crisis zorgt voor een beperkte financiële ruimte. Met een concrete invulling van bezuinigingsmaatregelen en de inzet van de dekkingsreserve 2011 voor incidentele tekorten wordt de meerjarenbegroting structureel sluitend gemaakt. Het college heeft hiertoe de raad een voorstel gedaan in het dekkingsplan zoals in hoofdstuk 17. Financiële positie *van de primitieve begroting 2013-2016* is opgenomen.

Financiering

Van de Provincie Zuid-Holland ontvingen wij een opmerking over een overschrijding van de kasgeldlimiet in 2012. Uit ons overzicht was namelijk gebleken dat de kasgeldlimiet gedurende vier kwartalen is overschreden. Omdat wij na twee kwartalen overschrijding geen ontheffing hebben aangevraagd, zouden wij in strijd handelen met de Wet Fido. Omdat in 2013 eenzelfde situatie zal ontstaan als in 2012, zullen wij voor dit jaar een verzoek om ontheffing doen bij de Provincie.

Algemene uitkering

De algemene uitkering is gekoppeld aan de rijksuitgaven.

Het accres is de jaarlijkse groei/krimp van het gemeentefonds als gevolg van de ontwikkelingen van de rijksuitgaven (de zogenaamde trap op, trap af - methode).

De meicirculaire 2013 staat in het teken van de uitvoering van het Regeerakkoord Rutte 2. In de accessen zijn de investeringen en bezuinigingen uit dit Regeerakkoord verwerkt. Over de periode tot en met 2018 is er een afname van het accres van in totaal bijna € 1 miljard. Met uitzondering van het jaar 2014 zijn er negatieve reële accessen. Hierbij moet worden aangetekend dat een aangekondigd pakket aanvullende rijksbezuinigingen tot een bedrag van € 6 miljard nog niet is verwerkt. In de septembercirculaire 2013 zal hierover meer duidelijkheid ontstaan.

DEEL II FINANCIËLE MONITOR

3. Stand begroting 2013 - 2016

3.1 Bijstellingen 2^e programmamonitor 2013 per programma

(14^e begrotingswijziging 2013)

voordeel = + / nadeel = -

Omschrijving	Bijstellingen 2013
Programma 1 Burger als Partner	boekwerk
Lasten	-957.800
Baten	343.500
Saldo programma 1	-614.300
Programma 2 Burger als Kiezer	
Lasten	-1.381.000
Baten	60.000
Saldo programma 2	-1.321.000
Programma 3 Burger als Klant	
Lasten	-139.700
Baten	1.123.000
Saldo programma 3	983.300
Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner	
Lasten	-2.295.600
Baten	407.200
Saldo programma 4	-1.888.400
Programma 5 Burger als Onderdaan & Belastingbetaler	
Lasten	-24.000
Baten	-410.700
Saldo programma 5	-434.700
Programma 6 Bedrijfsvoering	
Lasten	-407.600
Baten	130.000
Saldo programma 6	-277.600
Waarvan aan investeringen	-87.000
Hoofdstuk 7 Fin. En Alg.dekkingsmiddelen	
Lasten	435.100
Baten	-268.100
Saldo Hoofdstuk 7	167.000
Lasten voor bestemming 1 t/m 7	-4.857.600
Baten voor bestemming 1 t/m 7	1.384.900
Saldo voor bestemming 1 t/m 7	-3.472.700
Reservemutaties (exclusief dekkingsreserve)	
Lasten	-1.472.700
Baten	4.573.100
Saldo reservemutaties (exclusief dekkingsreserve)	3.100.400
Lasten na bestemming 1 t/m 7 incl. res.mut.	-6.330.300
Baten na bestemming 1 t/m 7 incl. res.mut.	5.958.000
Saldo na bestemming 1 t/m 7 incl. res.mut.	-372.300
Verrekening met dekkingsreserve 2011	
Onttrekking	372.300
Toevoeging	0
Saldo na verrekening met dekkingsreserve 2011	0

3.2 Belangrijkste bijstellingen 2^e monitor 2013

Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste posten die het saldo direct hebben beïnvloed:
(voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de financiële analyses op de programma's)

voordeel = + / nadeel = -

Progr.	Omschrijving	I / S	2013
	Lasten		
1	Grondbedrijf - rentetoevoeging aan verliesvoorziening Centrumplan	S	-111.900
2	Voorziening wethouderspensiões - storting om doelvermogen op peil te houden	S	-103.100
3	Wet maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke verzorging - minder klanten Persoons Gebonden Budget	S	250.000
3	Wet maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke verzorging - minder klanten zorg in natura	I	200.000
3	Wet maatschappelijke ondersteuning, huishoudelijke verzorging - personele lasten	I	-100.000
3	Uitkeringen Wet Werk en Bijstand - toename aantal klanten	S	-150.000
3	Wet Sociale Werkvoorziening - vormen verliesvoorziening voor mogelijk terug te betalen rijksbijdrage 2010	I	-422.700
4	Uren Beheer en Uitvoering - meer uren toe te rekenen aan de jaarlijkse exploitatie in plaats van aan investeringen	S	-87.000
5	Omgevingsvergunningen - minder opbrengst leges van wege economische crisis	S	-382.700
6	Bedrijfsvoering - diverse kleinere bijramingen onder meer voor inrichting Klantencontactcentrum in BAR verband (30.000), inhuur (30.000), huisvesting (54.200), abonnementen en boeken (30.000) en assessments (37.400)	I	-181.600
7	Perceptiekosten lokale heffingen - extra storting in voorziening dubieuze debiteuren belastingen om voorziening op peil te houden	I	-107.000
7	Rentelasten - markrente kortlopende geldleningen lager dan geraamde rente in de begroting	I	300.000
	Totaal lasten		-896.000
	Baten		
3	Uitkeringen Wet Werk en Bijstand - hogere rijksbijdrage	S	850.400
3	Wet Sociale Werkvoorziening - overschot rijksbijdrage	I	209.600
4	Verhuurde gebouwen - vervallen huur voormalig gebouw Albeda College	S	-74.000
7	Algemene uitkering - verwerking meircirculaire 2013, betreft vooral uitvoering regeerakkoord Rutte II en onderuitputting op de rijksbegroting (netto, dus inclusief verlaging en verhoging van de posten die hiermee verband houden)	I	-472.000
	Totaal baten		514.000
	Overige kleine bijstellingen		9.700
	Totaal bijstellingen in deze 2e monitor 2013		-372.300

3.3 Actuele stand begroting 2013

Hieronder volgt een overzicht van alle begrotingswijzigingen in 2013:

Nr.		2013
0	* Primitieve begroting: A. Saldi baten en lasten B. - Eerste stap 2013: concrete bezuinigingen C. Verrekening met dekkingsreserve 2011 - Onttrekking dekkingsreserve - Toevoeging dekkingsreserve (cijfers primitieve begroting zijn inclusief de aangenomen amendementen 2012-79 peuterspeelzaalwerk, 2012-83 OZB en 2012-85 ontwikkelingssamenwerking)	-1.444.100 482.000 -962.100 962.100 0 0
1	Geactualiseerde exploitatieopzet van het Grondbedrijfcomplex Het Zand. Mutaties worden verrekend met de boekwaarden van het complex op de balans. Budgettair neutraal.	0
2	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2013-2017. De financiële uitkomsten worden verrekend met de tariefseglisatiereserve riolering. Budgettair neutraal.	0
3	Geactualiseerde exploitatieopzet van het Grondbedrijfcomplex Lagendijk. Mutaties worden verrekend met de boekwaarden van het complex op de balans. Budgettair neutraal.	0
4	Vorming van de reserve Friciekosten BAR-samenwerking. Ter dekking wordt beschikt over de algemene reserve. Per saldo budgettair neutraal.	0
5	Het budget voor het Beheerplan "Groepsrisico Kijfhoek". Dekking is aanwezig vanuit de inkomsten Programmafinanciering Externe Veiligheid van de provincie Zuid-Holland. Budgettair neutraal.	0
6	Energiebesparende maatregelen in het gemeentehuis. Budgettair neutraal	0
7	Geactualiseerde exploitatieopzet van het Grondbedrijfcomplex Centrumplan. Mutaties worden verrekend met de boekwaarden van het complex op de balans. Budgettair neutraal.	0
8	Geactualiseerde exploitatieopzet van het Grondbedrijfcomplex Piramide / Schoolmeesterswoning. Mutaties worden verrekend met de boekwaarden van het complex op de balans. Budgettair neutraal	0
9	Integraal akkoord met Woonvisie. Uitgaven worden gedekt door de algemene reserve. Budgettair neutraal	0
10	Geactualiseerde exploitatieopzet van het Grondbedrijfcomplex Cornelisland. Mutaties worden verrekend met de boekwaarden van het complex op de balans en de algemene reserve. Budgettair neutraal	0
11	Eerste monitor 2013 - Verrekening met dekkingsreserve 2011: * Onttrekking dekkingsreserve * Toevoeging dekkingsreserve	981.500 0 -981.500

12	Geactualiseerde exploitatieopzet van het Grondbedrijfcomplex Park Ringdijk Slikkerveer. Mutaties worden verrekend met de boekwaarden van het complex op de balans en de algemene reserve. Budgettair neutraal.	0
14	Tweede monitor 2013	-372.300
	- Verrekening met de dekkingsreserve 2011	
	* Onttrekking dekkingsreserve	372.300
	* Toevoeging dekkingsreserve	0
	Totaal	0

Toelichting en aanvulling bij de hierboven gegeven stand van de begroting.

De afgelopen jaren is gefaseerd in jaarlijkse stappen toegegroeid naar een structureel sluitende begroting in 2014. De tijdelijke begrotingstekorten en -overschotten die daarbij optreden (in de primitieve begroting en bij de begrotingswijzigingen) worden verrekend met de dekkingsreserve 2011. Op die manier komt de begroting op 0 zoals blijkt uit bovenstaand overzicht. Maar om een goed beeld te krijgen van het feitelijke saldo 2013 moeten de verrekeningen met de dekkingsreserve 2011 in bovenstaand overzicht buiten beschouwing blijven. En dan resteert er een negatief saldo 2013 van -€ 537.100 dat als volgt tot stand is gekomen:

- tekort primitieve begroting	-962.100
- overschot 1 ^e monitor 2013 (11 ^e begrotingswijziging)	981.500
- tekort 2 ^e monitor 2013 (14 ^e begrotingswijziging)	<u>-372.300</u>
	-352.900

DEEL III BIJLAGEN

BIJLAGE 1

Voortgang prestatie-informatie per programma

Bijlage 1. Voortgang prestatie-informatie programma's

Prestatie-informatie P&C					
Programma 1 Burger als Partner					
	Jaar	Aantal	Aantal dienst-verlenend	Percentage	
Bedrijfsvestigingen en arbeidsplaatsen	2007	2.010	18.596		Gegevens over 2013 zijn nog niet bekend.
	2008	2.022	19.105		
	2009	-	-		
	2010	2.040	19.140		
	2011	1.992	19.508		
	2012	2.064	19.292		
	2013	2.090	18.896		
	Jaar	Aantal	Screening	Percentage	
Logopedie: screening aantal leerlingen	2006	510	510	100	Screenings worden gedaan in tweede helft van 2013 (na de zomervakantie)
	2007	490	490	100	
	2008	450	450	100	
	2009	430	430	100	
	2010	410	410	100	
	2011	364	364	100	
	2012	459	459	100	
	2013				
	Jaar	Aantal BS	Aantal VO		
Aantal leerlingen basisschool en voortgezet onderwijs	2007	3.905	3.161		De gegevens van 2013 zijn in oktober bekend.
	2008	3.815	3.122		
	2009	3.800	3.102		
	2010	3.750	3.214		
	2011	3.590	3.195		
	2012	3.578	3.056		
	2013				
	Jaar	Aantal bezoekers Ridderkerkse vestigingen	Aantal bezoekers website		
Aantal bezoekers van de bibliotheekvestigingen Centrum, Bolnes en Slikkerveer (vanaf 2013) en aantal bezoekers website in werkgebied Bibliotheek A tot Z. <i>Raming</i> <i>Raming</i>	2007	176.476	10.940		Definitief aantal is nog niet bekend.
	2008	170.000	15.550		
	2009	151.630	15.004		
	2010	150.378	20.000		
	2011	153.540	311.109		
	2012	135.000	195.000		
	2013	235.000	355.000		

Prestatie-informatie P&C

Programma 2 Burger als Kiezer

	Jaar	% behalen normtijd				
Aanrijtijden van de ambulances binnen normtijd	2006	63,5	* Zoals toegelicht in de voorgaande kwartaalrapportage hanteert AZRR als enige regio in Nederland de techniek van automatisch statussen, waarbij rittijden mensonafhankelijk worden geregistreerd. Hieraan gerelateerd is er sprake van een verschil in methode om de prestaties te berekenen tussen het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en AZRR. Om dit verschil te elimineren en ervoor zorg te dragen dat cijfers uniform zijn, heeft AZRR de methode aangepast. Vanaf 1 januari 2012 worden de cijfers op identieke wijze berekend als het RIVM. Dit leidt tot een trendbreuk in de prestaties. In eerste aanleg zullen de prestaties in de kwartaalrapportage volgens beide methoden getoond blijven worden om de impact van de trendbreuk inzichtelijk te maken. In de toekomst zullen uitsluitend nog de prestaties volgens de RIVM-criteria worden getoond.			
	2007	62,9				
	2008	75,7				
	2009	81,1				
	2010	79,0				
	2011	87,5				
	2012	85,7				
	2013					
	Jaar	Aantal	% gegrond			
Specificatie Bezwaarschriften Bezwaarschriften Wwb, Wmo, WIJ,WI	2007	geen info				
	2008	193	5,2			
	2009	136	4,0			
	2010	133	9,8			
	2011	155	2,5			
	2012	142	1,0			
	2013	24	0			
		2011	2012	2013		
	gegrond		2	1	1	
		ongegrond	35	26	4	
		niet- ontvklk	11	15	2	
		ingetrokken	22	19	2	
	(on)gegrond		6	1	0	
		nog besluiten	36	34	32	
		gegrond	0	0	0	
		ongegrond	1	2	0	
	Bezwaarschriften personeel		0	0	0	
		niet- ontvklk	0	0	0	
		ingetrokken	1	0	0	
		nog besluiten	2	0	1	
Overige bezwaarschriften		2	0	0		
	gegrond	8	21	3		
	ongegrond	0	0	0		
	niet- ontvklk	0	0	0		
	ingetrokken	16	10	0		
	direct beroep	1	1	0		
nog besluiten	12	12	5			
	155	142	50			
	Jaar	Aantal	Tevreden afgehandeld	% tevredenheid		
Klachten	2008	18	*	100		
	2009	29		71		
	2010	14		100		
	2011	21	5	24		
	2012	16	4	25		
	2013	0	0	100		

Prestatie-informatie P&C				
Programma 3 Burger als Klant				
	Jaar	% van het totaal van de 34 EGEM producten		
Elektronisch gemeente (EGEM) producten via digitaal loket aangevraagd	2007	68,9		
	2008	61,2		
	2009	63,0		
	2010	72,7		
	2011	* Geen meting mogelijk omdat overheidsmonitor.nl niet meer bestaat.		
	2012	Op dit moment onvoldoende gegevens beschikbaar voor een eigen meting.		
	2013			
Gemeentelijke producten via digitaal loket aangevraagd	Jaar			
	2008	38,5		
	2009	36,7		
	2010	56,9		
	2011	*		
	2012	*		
	2013			
Inwoners van Ridderkerk met Zorg in natura (ZIN) huishoudelijke hulp	Jaar	Aantal	HH1	HH2
	2008	849		
	2009	1.157		
	2010	1.151		
	2011	1.358	1.117	241
	2012	1.423	1.173	228
	2013	1.375	1.166	209
Inwoners van Ridderkerk met PGB voor huishoudelijke hulp	Jaar	Aantal	HH1	HH2
	2008	298		
	2009	292		
	2010	278		
	2011	285		
	2012	251	199	52
	2013	227	180	47

per 31/12
stand juni 2013

per 31/12
stand juni 2013

Prestatie-informatie P&C				
Programma 3 Burger als Klant				
WMO-aanvragen	Jaar	Aantal	Afhandeling binnen 8 weken	
	2008	-		
	2009	1.627	95%	
	2010	1.821	95%	
	2011	2.100	95%	
	2012	1.614	90%	
	2013	720	90%	per 31/12 stand juni 2013
Geregistreerde mantelzorgers	Jaar	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar	
	2006	64		
	2007	161		
	2008	195		
	2009	225		
	2010	400		
	2011	416		
	2012	461		
	2013	500		stand juni 2013
Bereik van de maatregelen in het kader van het minimabeleid	Jaar	Aantal	% afwijking t.o.v. vorig jaar	
	2007	830		
	2008	921	10,9	
	2009	1.220	32,5	
	2010	1.455	19,3	
	2011	1.502	3,2	
	2012	1.310	-12,7	
	2013	901		stand sept. 2013
Schuldhelpverlening (streefcijfers): Aantal deelnemers preventieve activiteiten	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst afwijking t.o.v. 2011	% werkelijk
	2011		-	
	2012		+ 10%	
	2013		+ 15%	
	2014		+ 20%	
Aantal mensen dat beroep doet op schuldhelpverlening	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst afwijking t.o.v. 2011	% werkelijk
	2011		-	
	2012		- 4%	
	2013		- 6%	
	2014		- 10%	
Treffen van een minnelijke regeling	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst resultaat (landelijk 38%)	% werkelijk
	2012		40%	
	2013		40%	
	2014		40%	
Geslaagde trajecten	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst resultaat (landelijk 70%)	% werkelijk
	2012		80%	
	2013		80%	
	2014		80%	
Gezamenlijke en bekende klanten	Jaar	Aantal (werkelijk)	% gewenst afwijking t.o.v. 2012	% werkelijk
	2012		+ 5%	
	2013		+ 7%	
	2014		+ 10%	
Bijstandsgerechtigden	Jaar	Aantal	Indexcijfer	
	2006	576	100	
	2007	518	90	
	2008	478	83	
	2009	473	82	
	2010	583	101	
	2011	597	104	
	2012	586	102	
	2013	614	107	

Prestatie-informatie P&C					
Aanvragen - instroomuitkeringen	Jaar	Aanvragen	Instroom- uitkeringen	% voorkomen	
	2007	191	152	20	
	2008	189	154	18	
	2009	273	187	32	
	2010	294	198	33	
	2011	380	205	46	
	2012	299	140	53	
	2013	258	104	60	
Werkloosheidspercentage Ridderkerk t.o.v. Regio	Jaar	Regio	Ridderkerk	afwijking in %	
	2008	4,3	2,6	-40	
	2009	6,9	4,6	-30	
	2010	8,7	4,6	-51	
	2011	8,8	4,9	-51	
	2012	10,7	7,1	-34	
	2013	14	8,2	-41	
Jongeren van 18 tot 27 jaar in Ridderkerk en het aantal verstrekte uitkeringen binnen deze groep (WWB).	Jaar	Jongeren van 18 tot 27 jaar	Aantal verstrekte uitkeringen	Percentage	
	2009				
	2010	4.558	103	2,6%	
	2011	4.623	72	1,6%	
	2012	4.638	58	1,3%	
	2013	4648	51	1,1%	
Aantal inburgeringsplichtigen - aanbod	Jaar	Aantal plichtigen	Aantal aanbod	Geslaagden (traject 2 jaar)	
	2007		13		
	2008		42	11	
	2009		63	26	
	2010	609	112	63	
	2011	690	326	207	
	2012	762	394	264	
	2013	761	432	287	
Poststukken	Aantal geregistreerd 2012	Aantal geregi- streerd 2013	Waarvan afgedaan		Nog in behandeling
			Aantal	% binnen termijn	Aantal
Norm				95%	
Totaal	4.042	?	?	?	?

Prestatie-informatie P&C								
	Wachttijden balie, zonder afspraak.			Wachttijden balie, met afspraak.			Telefonie	
	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Aantal klanten	Geholpen binnen norm	Antwoord binnen norm	Tussen 8 - 17u	Bereikbaar
Norm		15 min.	5 min.		10 min.	5 min.		100%
1-12-2010	3.135	97%	89%	15	100%	70%	14.862	85%
1-1-2011	3.960	94%	63%	32	100%	62%	*	0%
1-2-2011	4.257	87%	55%	40	88%	62%	*	0%
1-3-2011	4.996	86%	55%	106	92%	77%	*	0%
1-4-2011	3.936	91%	58%	93	92%	76%	*	0%
1-5-2011	4.714	73%	45%	150	83%	57%	7.061	79%
1-6-2011	4.500	76%	46%	200	87%	66%	4.078	79%
1-7-2011	4.026	83%	52%	141	91%	77%	5.440	74%
1-8-2011	3.932	96%	69%	68	99%	90%	6.456	78%
1-9-2011	3.462	92%	67%	371	89%	69%	7.457	79%
1-10-2011	3.283	97%	76%	50	100%	74%	5.810	83%
1-11-2011	3.358	99%	78%	38	100%	85%	5.227	87%
1-12-2011	3.749	82%	59%	215	80%	59%	4.563	87%
1-1-2012	4.240	86%	59%	84	86%	56%	4.392	86%
1-2-2012	3.980	87%	60%	88	96%	79%	4.917	86%
1-3-2012	4.572	80%	49%	131	86%	61%	4.318	85%
1-4-2012	4.143	68%	39%	570	83%	63%	3.277	88%
1-5-2012	4.320	76%	47%	382	85%	57%	3.374	89%
1-6-2012	3.782	89%	57%	261	85%	56%	4.025	90%
1-7-2012	3.169	86%	57%	210	88%	70%	2.403	92%
1-8-2012	2.792	91%	64%	171	91%	70%	3.818	84%
1-9-2012	1.930	83%	51%	525	91%	70%	3.155	86%
1-10-2012	2.274	80%	51%	718	88%	68%	4.286	87%
1-11-2012	2.351	84%	54%	634	87%	66%	5.037	81%
1-12-2012	1.828	85%	56%	479	90%	70%	3.245	86%
1-1-2013	2.690	83%	47%	839	98%	99%	5.625	86%
1-2-2013	2.544	84%	54%	853	99%	95%	6.631	82%
1-3-2013	2.550	85%	54%	692	99%	96%	5.073	87%
1-4-2013	2.414	78%	49%	773	99%	96%	5.411	77%
1-5-2013	2.700	69%	39%	701	99%	95%	7.042	89%
Totaal	103.587	85%	57%	9.630	92%	73%	136.983	84%

Prestatie-informatie P&C				
Programma 4 Burger als (Wijk)bewoner				
	Jaar	Aantal opgeleverde woningen	Cumulatief	
Opgeleverde Woningen (periode 1-1-2010 tot 2020 = nieuwe woningbouwperiode)	2010	145	145	
	2011	86	231	
	2012	142	373	
	2013			
<i>Met de introductie in 2013 van de nieuwe bijlagen Monitor verloop voorraadontwikkeling en Monitor prestatieafspraken Woonvisie-gemeente is dit onderdeel komen te vervallen</i>				
	Jaar	Sociale huur (ad 1)	Sociale koop (ad 2)	Starterswoningen (ad 3)
opgeleverde woningen naar doelgroep (periode 1-1-2010 tot 2020 = nieuwe woningbouwperiode)	2010	67	6	
	2011	23	0	
	2012	11	14	14
	2013			
<i>Met de introductie in 2013 van de nieuwe bijlagen Monitor verloop voorraadontwikkeling en Monitor prestatieafspraken Woonvisie-gemeente is dit onderdeel komen te vervallen</i>				
AD 1: Sociale huurwoningen met huur to 648 (1-7-2010). Voor inkomensgroep tot 33.000 euro				
AD 2: Koopwoningen met koopprijs of koopgarant tot 140.000 euro				
AD 3: Starterswoningen waarbij woning exclusief aan starters wordt toegewezen (leeftijd 18 - 35 jaar)				
	Jaar	Sociale huurwoningen in voorraad	Sociale koop in voorraad	
Sociale voorraad (zie hierboven ad 1 en 2 voor definitie)	2010	6.555		
	2011	7.780	1.200	
	2012	7.777	1.200	
	2013			
<i>Met de introductie in 2013 van de nieuwe bijlagen Monitor verloop voorraadontwikkeling en Monitor prestatieafspraken Woonvisie-gemeente is dit onderdeel komen te vervallen</i>				
	Jaar	M ² buitenruimte	M ² speelruimte	Percentage tov woongebied
M ² buitenruimte - M ² speelruimte	2010			2,35%
Het nog niet beschikbaar zijn van de gegevens heeft te maken met het nieuwe nog niet werkende beheerprogramma.	2011			2,36%
	2012			2,40%
	2013			2,42%
Programma 5 Burger als Onderdaan en Belastingbetaler				
	Jaar	Aantal	% toename meldingen vorig jaar	
Het aantal meldingen huiselijk geweld	2006	69		
	2007	*		* Geen meting
	2008	105		
	2009	148	41	
	2010	164	11	
	2011	176	7	
	2012	179	2	
	2013	114		Stand t/m 30 juni 2013

BIJLAGE 2

Openstaande raadstoezeggingen

Volg-nr.	Corr. nr. afd.	Hoofd-proces	Datum	Toegezegd door	Raads-voorstel	Onderwerp	Toezegging	Datum en nummer afboekingsmededeling	Fractie	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
47	7906-VROG	Sturing en beleid	27-1-2003	Den Boef		Bestemmingsplan Centrum-Noord	Over de invulling binnen dit bestemmingsplan zal het college bij de raad terugkomen.			Over de invulling binnen dit bestemmingsplan zal het college bij de raad terugkomen.
						RAADSPERIODE 2006-2010				
						Onderwerp	Toezegging	Datum en nummer afboekingsmededeling	Fractie	
150	RRT109/58	B&U	5-11-2009	Den Boef		Algemene beschouwingen	Resultaten haalbaarheidsonderzoek samenstelling gemeentewerf en verplaatsing scouting zal in januari 2010 worden meegedeeld.			Resultaten haalbaarheidsonderzoek samenstelling gemeentewerf en verplaatsing scouting zal in januari 2010 worden meegedeeld.
158	RRT10/05	Spel-regels	21-1-2010	V.d. Berg	287	Notitie regionaal arbeidsmarktbeleid	De raad wordt geïnformeerd wanneer hij het voorstel voor de participatieverordening kan verwachten. Dan wordt tevens meegedeeld welk voorbeeld de gemeente daarbij zelf wil geven.		LR	De raad wordt geïnformeerd wanneer hij het voorstel voor de participatieverordening kan verwachten. Dan wordt tevens meegedeeld welk voorbeeld de gemeente daarbij zelf wil geven.
						RAADSPERIODE 2010 - 2014				
						Rapport Rekenkamercommissie "Subsidieren met beleid"				
16	RRT10/33	Partner-schappen	2-9-2010	Vroegindewijl	32		In de nieuw op te stellen nota subsidiebeleid zal worden opgenomen op welke wijze de nota subsidiebeleid formeel verankerd wordt.		SGP	In de nieuw op te stellen nota subsidiebeleid zal worden opgenomen op welke wijze de nota subsidiebeleid formeel verankerd wordt.
17	RRT10/34	Partner-schappen	2-9-2010	Vroegindewijl		Rapport Rekenkamercommissie "Subsidieren met beleid"	Na een jaar (eind augustus 2011) zal het college aan de raad een voortgangsrapportage per aanbeveling uitbrengen.		PvdA	Na een jaar (eind augustus 2011) zal het college aan de raad een voortgangsrapportage per aanbeveling uitbrengen.
22	RRT10/39	Spelregels	7-10-2010	H. Dokter	39	Verordening Wachtlijstbeheer Wsw	In de Programmamonitor zal in het vervolg, naast het aantal Wsw's op de wachtlijst, worden vermeld hoe lang mensen op de wachtlijst staan en hoe artikel 2, derde lid, werkt.		Christen- Unie	In de Programmamonitor zal in het vervolg, naast het aantal Wsw's op de wachtlijst, worden vermeld hoe lang mensen op de wachtlijst staan en hoe artikel 2, derde lid, werkt.
34	RRT10/53	B&U	4-11-2010	Den Ouden	45	Begroting 2011	De volkstuinders zullen ondersteund worden bij de vorming van een vereniging. Als daarbij problemen ontstaan, zal het college bij de raad terugkomen.		SGP	De volkstuinders zullen ondersteund worden bij de vorming van een vereniging. Als daarbij problemen ontstaan, zal het college bij de raad terugkomen.
83	RRT11/43	Dienstverlening	1-9-2011	Dokter	113	Beleidsplan integrale schuldhulpverlening	De streefcijfers genoemd onder 4.2.1 op blz. 10 worden opgenomen in de programmabegroting.		PvdA	De streefcijfers genoemd onder 4.2.1 op blz. 10 worden opgenomen in de programmabegroting.
106	RRT12/03	SE Yvonne	26-1-2012	Dokter	148	Startnotities decentralisaties	Als er meer inzicht is in de geldstromen vanuit het rijk, zal de raad worden geïnformeerd. Daarnaast zullen, voor zover mogelijk, inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt.		LR	Als er meer inzicht is in de geldstromen vanuit het rijk, zal de raad worden geïnformeerd. Daarnaast zullen, voor zover mogelijk, inkomsten en uitgaven inzichtelijk worden gemaakt.
109	RRT12/06	OOR	23-2-2012	Attema	131	Integraal Veiligheidsbeleid	Als de Gemeentewet ten aanzien van de inzet van camera-toezicht wordt gewijzigd, zal dit ter discussie worden gebracht in de raad.		Div	Als de Gemeentewet ten aanzien van de inzet van camera-toezicht wordt gewijzigd, zal dit ter discussie worden gebracht in de raad.
115	RRT12/14	S&B / Rikkert	29-3-2012	Vroegindewijl	162	Nota richtlijnen grondprijzen 2012	Als het college kortingen geeft op de grondprijzen, zal dit achteraf aan de raad worden gemeld.		D66/GL	Als het college kortingen geeft op de grondprijzen, zal dit achteraf aan de raad worden gemeld.
118	RRT12/17	S&B	26-4-2012	Stout	167	Advies inpassingsplan Nieuw Reijerwaard	Het vraaqtuk over aankoop woningen Rijksstraatweg zal zo snel mogelijk onder de aandacht van de gemeenschappelijke regeling NR worden gebracht. Resultaat zal worden teruggekoppeld naar de raad.		CU	Het vraaqtuk over aankoop woningen Rijksstraatweg zal zo snel mogelijk onder de aandacht van de gemeenschappelijke regeling NR worden gebracht. Resultaat zal worden teruggekoppeld naar de raad.

Volg-nr.	Corr. nr. afd.	Hoofd-proces	Datum	Toegezegd door	Raads-voorstel	Onderwerp	Toezegging	Datum en nummer afboekingsmededeling	Fractie	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
119	RRT12/18	Onder-steuning	31-5-2012	Stout	176	Uitgangspuntennotitie Erfgoedbeleid	Over wanneer de nieuwe website 'de lucht in gaat', wordt de raad geïnformeerd.	LR	LR	Over wanneer de nieuwe website 'de lucht in gaat', wordt de raad geïnformeerd.
123	RRT12/22	Onder-steuning	21-6-2012	Vroegindewijl	185	Programmarekening 2011	De raad wordt op de hoogte gesteld als het nieuwe postsysteem operationeel is.	PvdA	PvdA	De raad wordt op de hoogte gesteld als het nieuwe postsysteem operationeel is.
125	RRT12/25	Dienstverlening	21-6-2012	Dokter	185	Programmarekening 2011	De armoedemonitor verschijnt na de zomervakantie.	PvdA	PvdA	De armoedemonitor verschijnt na de zomervakantie.
128	RRT12/0028	S&B	28-6-2012	Den Ouden	169	Kuyperschool	Bij het verdere onderzoek wordt serieus betrokken of de gevels, waarin de terracottataterelen zijn geplaatst, kunnen worden behouden.	LR	LR	Bij het verdere onderzoek wordt serieus betrokken of de gevels, waarin de terracottataterelen zijn geplaatst, kunnen worden behouden.
129	RRT12/44	B&U	4-10-2012	Den Ouden	197	Reconstructie kruispunt Rijsingel Kievitsweg	De aanleg van een rotonde wordt meegenomen in het onderzoek.	CU	CU	De aanleg van een rotonde wordt meegenomen in het onderzoek.
133	RRT12/0031	OOR	1-11-2012	Dokter	210	Algemene beschouwingen	In zijn gesprekken met de Dierenbescherming over opvang zwefdieren neemt de wethouder suggestie mee om WSW'ers in te schakelen.	VVD	VVD	In zijn gesprekken met de Dierenbescherming over opvang zwefdieren neemt de wethouder suggestie mee om WSW'ers in te schakelen.
134	RRT12/0032	B&U	1-11-2012	Den Ouden	210	Algemene beschouwingen	Het beleidskader Duurzaam beheer openbare ruimte wordt geëvalueerd en naar verwachting kan de raad in het 1e kwartaal 2013 bepalen hoe hiermee verder te gaan.			Het beleidskader Duurzaam beheer openbare ruimte wordt geëvalueerd en naar verwachting kan de raad in het 1e kwartaal 2013 bepalen hoe hiermee verder te gaan.
136	RRT12/0034	S&B team ruimtelijk beleid	1-11-2012	Stout	210	Algemene beschouwingen	Voor de raad van mei 2013 kan de raad een voorstel verwachten over het erfgoedbeleid.			Voor de raad van mei 2013 kan de raad een voorstel verwachten over het erfgoedbeleid.
137	RRT12/0035	S&B team ruimtelijk beleid	1-11-2012	Stout	210	Algemene beschouwingen	De raad kan begin 2013 een voorstel verwachten over de verdere invulling van het Centrumplan.			De raad kan begin 2013 een voorstel verwachten over de verdere invulling van het Centrumplan.
138	RRT12/0036	S&B team ruimtelijk beleid	1-11-2012	Stout	210	Algemene beschouwingen	Nieuwe regelgeving heeft geleid tot overleg betrokken bouw sporthal Drievliet. Raad wordt van resultaten op de hoogte gesteld.			Nieuwe regelgeving heeft geleid tot overleg betrokken bouw sporthal Drievliet. Raad wordt van resultaten op de hoogte gesteld.
138	RRT12/0037	S&B team ruimtelijk beleid	1-11-2012	Stout	210	Algemene beschouwingen	Er zijn gesprekken gaande met ontwikkelaar over bouw in Oostendam. Raad zal over resultaat worden geïnformeerd.			Nieuwe regelgeving heeft geleid tot overleg betrokken bouw sporthal Drievliet. Raad wordt van resultaten op de hoogte gesteld.
140	RRT12/0039	S&B team ruimtelijk beleid	1-11-2012	Stout	210	Algemene beschouwingen	De raad wordt geïnformeerd over hoe het college met een eventuele wijziging van de Structuurvisie wil omgaan.			De raad wordt geïnformeerd over hoe het college met een eventuele wijziging van de Structuurvisie wil omgaan.
145	RRT12/0046	SE/Bert Doek	13-12-2012	Stout	231	Zienswijze Ontwerpimpassingsplan Nieuw Reijerwaard	De raad wordt geïnformeerd over hoe de GRNR denkt over raadsnotie 2012-98, overleggroep ontwikkeling NR	CU	CU	Directeur GRNR heeft regelmatig informeel overleg met het bestuur van de vereniging Rijksweg 322 tm 409). Een ieder wordt op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen via de website of via de tweewekelijkse digitale nieuwsbrief. Abonneren kan via de website nieuwreijerwaard.eu. Een overleg over de inrichting van de groen/blauwe zone achter de woningen aan de Rijksweg start zodra de technische randvoorwaarden (hoeveel water komt hier, wat is de grondslag op maaiveld van de grondwal etc) helder zijn.
146	RRT12/0047	Besturen/directie	13-12-2012	Vroegindewijl	215	BAR-code	Vastgestelde businesscases komen ook bij de raad langs.			In die gevallen dat een business case wordt vastgesteld, krijgt de raad deze t.k.n. toegevoerd.
147	RRT12/0048	Besturen/directie	13-12-2012	Vroegindewijl	215	BAR-code	Als meer over het Sociaal Statuut bekend is, wordt de raad op de hoogte gesteld.			De raad is en wordt doorlopend op de hoogte gehouden door middel van BAR-nieuwsbrieven en mondeling tijdens de commissievergaderingen.

Volg-nr.	Corr. nr. afd.	Hoofd-proces	Datum	Toegezegd door	Raads-voorstel	Onderwerp	Toezegging	Datum en nummer afboekingsmededeling	Fractie	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
148	RRT12/0049	Besturen/directie	13-12-2012	Vroegindewejl	215	BAR-code	Vóór de gemeenschappelijke regeling wordt behandeld, krijgt de raad een notitie over de regieteams.			is afgedaan.
149	RRT12/0050	Besturen/directie	13-12-2012	Vroegindewejl	215	BAR-code	De wethouder komt terug op de vraag van mw. Ripmeester of de raad de aangepaste college-reactie op het advies van de OR krijgt.			Het college heeft geen aangepaste reactie gegeven op het advies van de OR. Gebleken is dat het hier om een misverstand ging.
150	RRT12/0051	S&B	13-12-2012	Dokter	222	Startnotitie Sport en Beweeg	Suggestie om bij de nota voor de keus meerdere opties aan te geven, ook financieel, wordt meegenomen.		CDA	Resultaten haalbaarheidsonderzoek samenstelling gemeentewerf en verplaatsing scouting zal in januari 2010 worden meegedeeld.
151	2330-2339	OOR	24-1-2013	Attema	Vragenuur	Noodplan Ridderhavens 1-54	Het noodplan zal voor de raadsleden bij de Griffie ter inzage worden gelegd.		gKoppes	Noodplan is ter inzage gelegd. Daarmee kan deze toezegging afgedaan worden.
152	2330-2340	S&B	24-1-2013	V. Houcke	Vragenuur	Nedstaal, verwerking asbesthoudend schroot	Het college zal de zorg van de raad over de ontwikkelingen overbrengen aan de Omgevingsdienst ZHZ, met afschrift aan Nedstaal en college Allasserdam. Zorg zal ook aan de orde worden gesteld in komende overleg met college Allasserdam.		CU/LR	De zorg is met brief van 19 februari 2013 bij gedeputeerde staten raadsinformatiebrieff bnt u over deze verzending op de hoogte gesteld. Zowel gemeente Allasserdam als gemeente Hendrik Idogesteld. Zowel gemeente Allasserdam als gemeente Hendrik Idogesteld en Nedstaal hebben een afschrift van het schrijven ontvangen. De portefeuillehouder heeft de zorgen nogmaats mondeling benadrukt tijdens het overleg met het college van Allasserdam. Hiermee is de toezegging afgedaan.
153	2330-2341	S&B	24-1-2013	Den Ouden	232	Startnotitie herstructurering woningen centrum	In het bestuurlijk overleg met Woonvisie zal het item snackbar uitdrukkelijk aan de orde komen.		VVD	Het onderwerp is bij Woonvisie onder de aandacht gebracht. Door Woonvisie wordt gezocht naar een oplossing. In het volgende bestuurlijk overleg zal het onderwerp opnieuw aan de orde komen. Hiermee is de toezegging afgedaan.
154	2330-2342	S&B	24-1-2013	Den Ouden	232	Startnotitie herstructurering woningen centrum	Na de 1e fase zal een evaluatie volgen.		LR	Blijft openstaan tot afronding eerste fase
155	2330-4837	Beheer & Uit-voering	21-2-2013	Attema	Vragenuur	Aanvaring Drienvierpunt	Nagegaan wordt of bij aanvaringen meestal sprake is van Oostenwind. Er zal aandacht voor worden gevraagd dat bij ieder duidelijk is wie (Havenbedrijf/Rijkswaterstaat) in welk geval verantwoordelijk is.		VVD	Volgens Andries Westrik, adviseur scheepvaart van Rijkswaterstaat, is in de totale rapportage geen enkele keer de oorzaak van wind genoemd. Het is nu moeilijk na te gaan of en hoe ten tijde van de incidenten de kracht en de richting van de wind was. Tijdens de commissie vergadering Samen Leven van 16 mei heeft RWS uitleg gegeven wat de (mogelijke) oorzaken kunnen zijn van de incidenten. Hierbij is tevens aangegeven wie beheerder is van de vaarwegen. Het havenbedrijf Rotterdam is verantwoordelijk tot aan het v.m. Schram terrein (ongeveer ter hoogte van het bunkerstation) en vervolgens ligt de verantwoordelijkheid richting Dordrecht bij Rijkswaterstaat.
156	2330-4858	Dienst-verlening	21-2-2013	Attema	Vragenuur	Brochure kerken in welkospakket nieuwe inwoners	Geïntformeerd wordt of er nog belangstelling is voor toevoeging van de brochure aan het pakket.		CDA	De belangstelling is aanwezig om een gezamenlijke brochure toe te voegen. Afhankelijk van de levering van de brochure door de gezamenlijke kerken kan deze dan in het pakket worden opgenomen.
157	9763	OOR/Lois	21-3-2013	Attema	Vragenuur	Herplanplicht Boomgaard	Het college laat weten of het bereid is laagstambomen te staan, als er ook oorspronkelijke staat van de boomgaard.		g Koppes	In de raad is inmiddels aangegeven wat het collegestandpunt is m.b.t. de herplanplicht.
158	9785	S&B/ Rikkert	21-3-2013	Attema	Vragenuur	Bestemmingsplannen en ongebruikte landbouwgronden	De problematiek van het voor lange tijd ongebruikt laten van landbouwgronden in Nieuw Reijerwaard zullen de a.b.-leden aan de orde stellen in de GR Nieuw Reijerwaard.		g Koppes	De raad wordt geïnformeerd wanneer hij het voorstel voor de participatieverordening kan verwachten. Dan wordt tevens meegedeeld welk voorbeeld de gemeente daarbij zelf wil geven.
159	9792	S&B/ Rikkert	21-3-2013	Dokter	245	Notitie Economisch beleid	De raad wordt op de hoogte gehouden van de overleggen/contacten met het ondernemersplatform.		CDA	De raad zal tegelijkertijd met de informatie over de uitvoering van de nota economisch beleid hierover geïnformeerd worden.

Volg-nr.	Corr. nr. afd.	Hoofd-proces	Datum	Toegezegd door	Raads-voorstel	Onderwerp	Toezegging	Datum en nummer afboekingsmededeling	Fractie	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
160	9798	S&B/ Rijkert	21-3-2013	Dokter	245	Notitie Economisch beleid	In een kort onderzoek zal worden gezien wat de kosten zouden kunnen zijn van een proactief beleid om buitenlandse bedrijven hier gevestigd te krijgen.	D66/GL	De raad is inmiddels een RIB op de hoogte gesteld. Toezegging is hiermee afgedaan.	
161	9804	S&B/ Rijkert	21-3-2013	Dokter	245	Notitie Economisch beleid	Gaande weg de verdere uitvoering zal de raad middels RIB's op de hoogte worden gesteld van de voortgang.	Div.	De raad zal tegelijkertijd met de informatie over de contacten met het ondernemersplatform hierover geïnformeerd worden.	
162	17244	S&B	25-4-2013	V. Houcke	Vragennummer	Uitbreidingsverzoek Van Gelder Groente en Fruit	Als een beslissing op het verzoek is genomen wordt de raad geïnformeerd.	gKoppes	De raad is hierover in de zomer geïnformeerd	
163	17246	Dienstverlening	25-4-2013	Den Ouden	252	Verordening Leeflingenvoer Ridderkerk 2013	Als zich in de uitvoering knelpunten voordoen, zal de raad worden geïnformeerd.	PvdA	Uitvoering vindt plaats in juni/juli/augustus 2014. Eventuele knelpunten in die uitvoeringsperiode worden dan aan de raad gemeld.	
164	17249	Directie	25-4-2013	Altema	253	Gemeenschappelijke regeling BAR-organisatie	De raad wordt op de hoogte gehouden van de behandeling van het voorstel in de raden van Barendrecht en Albardswaard	Diversen	De raad is en wordt doorlopend op de hoogte gehouden door middel van BAR-nieuwsbrieven en mondeling tijdens de commissievergaderingen.	
165	17256	S&B	30-5-2013	V. Houcke	Vragennummer	Uitvoering motie 2013-104, onderzoek aankoop woningen Rijkstraatweg	In het daagelijks en het algemeen bestuur van de GRNR zal aan de orde worden gesteld op welke wijze bewoners Rijkstraatweg worden geïnformeerd.		Het onderzoek is afgerond. De bespreking in het Algemeen Bestuur is uitgesteld tot half juli. Reden hiervoor is dat de Provinciale Staten tijdens de behandeling van het Inpassingsplan ook de woningen aan de Rijkstraatweg in de discussie heeft betrokken. Dit heeft geleid tot een motie met het verzoek het uitgevoerde onderzoek te verbreiden met een substantieel groter aantal woningen aan de Rijkstraatweg en inzicht te bieden in de wensen van de bewoners, waarbij ook de variant van minnelijke aankoop en vervolgens doorverkoop van de woningen moet in het onderzoek moet worden betrokken. Gevraagd is dit onderzoek vóór het eind van 2013 af te ronden. In het DB van de GRNR wordt op 3 juli as. gesproken over het verzoek van PS.	
166	17259	S&B	30-5-2013	V. Houcke	264	Integraal akkoord Woonvisie	In bestuurlijk overleg met Woonvisie zal het college naar voren brengen dat het gemeentebestuur, ook buiten dit project, een welwillende houding van Woonvisie verwacht.		Dit is besproken in het bestuurlijk overleg met Woonvisie. Hiermee is de toezegging afgedaan.	
167	20630	B&U	27-6-2013	Den Ouden	Vragennummer	Kruispunt omgeving Milieustraat	De wethouder zal opnieuw met het Waterschap om tafel gaan om de verkeerssituatie te bespreken.	LR		
168	20644	S&B	27-6-2013	Dokter	280	Brief Ondernemersplatform	Direct na het overleg met het platform op 4 juli a.s. zal de wethouder de raad op de hoogte stellen van de resultaten.	Div.	De raad is hierover via de weekmail over geïnformeerd.	
170	20649	S&B	27-6-2013	Den Ouden	246/274	Programmarekening 2012	Over de ontwikkeling van Cornelisland kan de raad een Raadsinformatiebriefflegemoet zien.	D66/GL	In juli is de RIB verstuurd. De toezegging is hiermee afgedaan.	
171	20651	F&C	27-6-2013	Den Ouden	246/274	Programmarekening 2012	De wethouder wil in ander verband nog eens over het investeringsvolume spreken met de cte/raadsleden.	CDA	In de 2e programmamonitor 2013 wordt uitgebreid stilgestaan bij het actuele beeld van het investeringsvolume. In de programmabegroting 2014 wordt ook het meejaren beeld zichtbaar gemaakt. Bij de behandeling van deze documenten in de commissies is er alle gelegenheid om hier nader over te spreken.	
172	22543	S&B	4-7-2013	Houcke	Vragennummer	Leegstaand gebouw OBS De Reyer	Omwonenden ontvangen in week 28 een brief met informatie.	SGP	De brief is verstuurd. Hiermee is de toezegging afgedaan	
173	22547	S&B	4-7-2013	Houcke	265	Bestemmingsplan Park Ringdijk, motie 2013-107 inzake Groencompensatie	Na de zomervakantie ontvangt de raad een overzicht wat de uitvoering van de motie zal betekenen (o.a. planning, financieel)	D66/GL	De RIB is in augustus verstuurd. Hiermee is de toezegging afgedaan	

Volg-nr.	Corr. nr. afd.	Hoofd-proces	Datum	Toegezegd door	Raads-voorstel	Onderwerp	Toezegging	Datum en nummer afboekingsmededeling	Fractie	Stand van zaken 2e programmamonitor 2013
174	22549	B&U	4-7-2013	Den Ouden	273	Kademota 2013, betaald parkeren	De resultaten van het onderzoek betaald parkeren zullen de raad worden meegedeeld.		Diversen	
175	22552	S&B	4-7-2013	Dokter	273	Kademota 2013, Fair Trade	De raad wordt nog meegedeeld welke maatregelen/stappen de gemeente voor haar eigen organisatie nog zou moeten nemen om in aanmerking te komen voor etiket eerlijke handel en verwerking.		D66/GL	de raad wordt hierover in het najaar geïnformeerd.
176	22555	S&B	4-7-2013	Dokter	273	Kademota 2013, motie 2013-111 inzake Studentenhuisvesting met begeleiding.	Onderzocht wordt of het project 'Kamer met kansen' mogelijk is in Ridderkerk en of budget nodig is. De raad wordt over de resultaten geïnformeerd.		PvdA	
177	22563	S&B	4-7-2013	V.d. Sluijs	273	Kademota 2013, moties 2013-119 en 120 inzake armoede en kinderpakketten.	Hoe om te gaan met de minima, inclusief de kinderpakketten, is een onderwerp waar het college voor de begrotingsraad van 7 november a.s. op terugkomt.		CU en PvdA	

BIJLAGE 3

Monitor bezuinigingen

Bijlage 3 Monitor bezuinigingen

Inleiding

Deze bijlage heeft een andere vorm gekregen.

Dit is het laatste jaar van de huidige raadsperiode en een natuurlijk moment om verantwoording af te leggen over de vastgestelde bezuinigingen en het opschonen van de monitor bezuinigingen.

Deze bijlage bestaat uit 2 delen:

A. Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

De oorspronkelijke bezuiniging is vergeleken met de realisatie volgens de jaarrekeningen 2011 en 2012. Afwijkingen zijn van een korte toelichting voorzien. Waar vastgesteld is dat de bezuiniging is gerealiseerd wordt die afgevoerd uit dit overzicht.

B. Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013.

In dit overzicht staan de bezuinigingen uit overzicht A die nog niet konden worden afgevoerd. Daaraan zijn toegevoegd de bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012 die pas vanaf 2013 ingaan, alsmede de nieuwe bezuinigingen uit de begroting 2013. Daarin zijn de cijfers en de toelichtende teksten ook opgeschoond: alleen informatie over de restant taakstelling is weergegeven. In de toelichting is indien van toepassing nog wel de relatie vermeld met de oorspronkelijk taakstelling en de realisatie daarvan tot en met 2012.

Om zo goed mogelijk inzicht te geven in de stand van zaken is voor 2013 een stoplichtmodel gehanteerd. Groen wil zeggen dat de bezuiniging wordt gehaald, oranje wil zeggen dat dit nog twijfelachtig is en rood dat de bezuiniging niet wordt gehaald.

Overzicht B is het nieuwe vertrekpunt voor het monitoren van de bezuinigingen in de volgende raadsperiode.

Bij de programmarekening 2013 zal een overzicht worden gemaakt van de realisatie van de bezuinigingen van de jaarschijf 2013. Daarbij wordt weer aangegeven welke bezuinigingen als gerealiseerd kunnen worden afgevoerd. Zo wordt er jaarlijks aan de raad verantwoording afgelegd over de realisering van de bezuinigingen en wordt de monitor bezuinigingen ook jaarlijks opgeschoond.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoordings en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven
			2011	2012			
			Rek 2011	Rek 2012			
1	Directie	Sociale contacten	4.080	4.080	Deze post behoeft gezien het uitgavenverloop gedurende de jaren 2006-2009 niet meer in de begroting opgenomen te worden.	In de begroting 2010 is het budget voor sociale contacten van bestuurders in de begroting geschrapt en komt daarna niet meer voor. De bezuiniging is daarmee gerealiseerd.	Afvoeren.
2	Directie	Wijkoverleg	0	12.500	Halveren van het budget voor wijkoverleggen. Het budget is bedoeld om wensen uit wijkoverleggen te kunnen honoreren. Bewoners kunnen dan toch nog deels tegemoet worden gekomen.	De bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
3	Griffie	Accountantskosten (Aanbesteden in BAR-verband)	0	2.500	Door een aanbesteding van de accountantscontrole in BAR-verband kan een besparing gerealiseerd worden. Rekening wordt gehouden met een besparing van 5%.	Bij de aanbesteding van de accountantscontrole voor de periode 2011-2014 is de taakstelling volledig gerealiseerd.	Afvoeren.
4	Griffie	Vergoeding en presentiegelden raadsleden (Afschaffen)	11.800	11.800	Bezuiniging op niet wettelijk voorgeschreven voorzieningen waartoe de raad heeft besloten. Het gaat om een onkostenvergoeding aan raadsleden voor computer- en internetgebruik.	Bij amendement heeft de gemeenteraad besloten om een budget van € 4.500 te handhaven voor burgercommissieleden. De overige bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd.	Afvoeren.
5	Griffie	Parkeerabonnement raadsleden (Afschaffen)	2.179	2.179	Dit betreft een niet wettelijk voorgeschreven voorziening waartoe de raad heeft besloten. Raadsleden kunnen op eigen kosten een abonnement regelen.	De bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
6	BU	Verhandingen Onderdeel: groot onderhoud uit aanbesteding	130.000	160.000	Door scherpe inschrijving van aannemers op aanbestedingen kunnen de budgetten voor groot onderhoud en rehabilitaties van wegen met 10% verlaagd worden.	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud verhandingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
7	BU	Verhandingen: Doorlichting groot en klein onderhoud Onderdeel: groot onderhoud	0	113.000	Uit een doorlichting van het areaal en een herberekening van kosten voor de lange termijn blijkt een besparing mogelijk te zijn.	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud verhandingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
8	BU	Verhandingen: Doorlichting groot en klein onderhoud	0	11.000	Uit een doorlichting van het areaal en een herberekening van kosten voor de lange termijn blijkt een besparing mogelijk te zijn.	De taakstelling is structureel verwerkt (budget na bezuiniging € 187.000), maar fluctuaties over de jaren kunnen voorkomen.	Afvoeren.
9	BU	Onderdeel: onderhoudsreserve voor verhandingen groot onderhoud	51.800	-100.000	Dit betreft de verrekening met de onderhoudsreserve verhandingen bij verwerking van alle bezuinigingen op groot onderhoud.	Alle bezuinigingen m.b.t. grootonderhoud hebben geleid tot aanpassing van de gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud verhandingen welke in de meerjarenbegroting is verwerkt.	Afvoeren.
10	BU	Dynamisch Beheer	40.000	40.000	Dynamisch beheer wordt ingezet voor kleine verkeerskundige aanpassingen bij groot onderhoud. Gelet op de uitgaven hiervoor over 2006-2009 kan dit budget geschrapt worden.	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud verhandingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
11	BU	Openbare verlichting	15.000	15.000	Er is een structurele onderschrijving op de aankoop van onderdelen voor openbare verlichting. Deze kan structureel worden afgezaamd.	De taakstelling is structureel verwerkt, maar fluctuaties over de jaren kunnen voorkomen.	Afvoeren.
12	BU	Inkomsten uit inzet marktmeester	30.000	39.400	De marktmeester wordt verhuurd aan andere gemeenten. Deze inkomsten zijn tot nu toe niet geraamd.	Anderen gemeenten maken minder gebruik van de marktmeester dan verwacht. Voor de vrijgekomen uren wordt de marktmeester ingezet op taken van toezicht. Daardoor is de taakstelling toch gerealiseerd.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoordening en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)		Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven
			Rek 2011	Rek 2012	Rek 2011	Rek 2012		
13 2a punt 8, 8.2, 8.3	BU	Baten exploitatie begraafplaatsen, verhoging aanwending voorziening onderhoud graven, lasten exploitatie begraafplaatsen	PM	PM	0	0	Samengevat staat in de paragraaf lokale heffingen van de begroting 2011 het volgende. Het negatieve dekkingresultaat uit de Kademota gaf een verkeerd beeld van de werkelijkheid. De inzet van reserves en voorzieningen was buiten beschouwing gelaten. Per saldo was voor een kostendekkende exploitatie in 2011 een tariefstijging nodig van 17%. Vanaf 2011 is sprake van volledige kostendekkendheid van de exploitatie van de begraafplaatsen.	Afvoeren.
14 1c punt 3	BU	Onderhoud 3 gebouwen naar minimaal	45.400	45.400	3.100	0	Drie gemeentelijke gebouwen komen voor verkoop in aanmerking. Vooruitlopen op deze verkoop kan het klein en groot onderhoud op minimaal worden gezet (instandhouden).	Afvoeren.
15 1c punt 4	BU	Verkoop 3 panden in 2012 Verlagen kapitaallasten onderdeel rente ivm extra afschrijving boekwaarde per 1-1-2012	-2.000	687.600	460.000	0	Verkoop gebouwen Anjerstraat 4 en 6 en Diepenbroekstraat 28. Verkoop in 2012 geeft voor dat jaar een netto opbrengst van € 680.000 en een structurele besparing van € 30.200.	Handhaven voor de gebouwen Anjerstraat 4 en 6.
16 1c punt 5	BU	Bij Verkeersregelmistaltes (VRI's) naar LED verlichting (Klassieke verlichting vervangen door LED)	5.000	5.000	9.000	0	Vervangen van de storingsgevoelige klassieke lampen voor VRI's door LED-verlichting. Daardoor minder vervanging van lampen en minder reparatie.	Afvoeren.
17 1c punt 6	BU	Van snoeihout naar houtsnippers	16.900	17.300	5.000	5.400	Wijzigen van afvoer groenafval van snoeihout naar houtsnippers. Baten € 28.200 per jaar voor 5 jaar. Lasten ca. € 10.000 afschrijving.	Afvoeren.
18 1c punt 7	BU	Investeren vooral in programma 5 (Besparing op kapitaallasten door scherper aanbesteden)	30.000	30.000	30.000	30.000	Als gevolg van scherper aanbesteden kunnen de geraamde investeringen verlaagd worden met het aanbestedingsvoordeel. Dit heeft effect op het investeringsvolume.	Afvoeren.
19 1c punt 8	BU	Kinderboerderij	112.000	112.000	0	0	Afsloten exploitatie kinderboerderij. De kinderboerderij dient een educatief doel.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)		Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven	
			Rek 2011	Rek 2012	Rek 2011	Rek 2012			
20	2c punt 7	biz. 43	KN 2011	7.000	24.900	7.000	8.300	De bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
		Minder Kroos- en bladvisssen (Waterpan 2008-2012)					Bezuiniging totaal ca. €20.000 per jaar. Het Waterschap draagt 50% bij in de kosten. Dit geeft een bezuiniging voor Ridderkerk van €10.000. Naar schatting is er extra baggerwerk voor €3.000.		
21	2c punt 8	biz. 43	KN 2011	3.000	3.000	3.000	3.000	De bezuiniging is verwerkt. De contracten met de vakleerkrachten zijn beëindigd. Er zijn geen uitgaven.	Afvoeren.
		Subsidie verkeersexamen basisonderwijs (Afschaffen)					Afschaffen subsidie verkeersexamen basisonderwijs. Examen zullen doorgaan maar de dekking van de toekomstige kosten zullen mogelijk plaatsvinden via onderwijssubsidies.		
22	2c punt 9	biz. 43	KN 2011	36.000	2.700	36.000	36.000	De mobiele plantenbakken zijn verwijderd in juni 2011 met uitzondering van die bakken die zijn geadopteerd, zoals de bakken in Boines door het Wijkdesteam.	Afvoeren.
		Mobiele plantenbakken					Alle mobiele plantenbakken laten adopteren door winkels en particulieren binnen de gemeente. Voor zover dit mogelijk blijkt: verwijderen.		
23	3a punt 16	biz. 47	KN 2011	40.000	40.000	40.000	46.500	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud openbare verlichting is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
		Openbare Verlichting, beeldkwaliteit (Van standaard naar minimaal)					Betref verlagen van het onderhoud aan de openbare verlichting van standaard naar minimaal.		
24	3a punt 17	biz. 47	KN 2011	10.000	10.000	10.000	10.000	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud watergangen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
		Vervangen beschoeiing (Van standaard naar minimaal)					Betreeft het houtwerk langs wateren, waarvan het onderhoud kan worden verlaagd van standaard naar minimaal.		
25	3a punt 18	biz. 47	KN 2011	33.000	32.200	33.000	33.000	Deze bezuiniging is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.
		Verkeersmaatregelen (Van standaard naar minimaal)					Betreeft het verlagen van het budget voor verkeersmaatregelen van standaard naar minimaal.		
26	3a punt 19	biz. 47	KN 2011	95.000	95.000	95.000	95.000	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud verhardingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
		Verhardingen woonstraten (onderhoudsniveau basis naar minimaal)					Betreeft verlagen onderhoudsniveau woonstraten van basis naar minimaal. Dit kan leiden tot een grotere voegwijde, wortelopdruk, onreinheden en plassen.		
27	3a punt 20	biz. 47	KN 2011	50.000	50.000	50.000	50.000	Deze bezuiniging is volledig verwerkt in de begroting. De gemiddelde dotatie aan de reserve groot onderhoud verhardingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Afvoeren.
		Verhandingen winkelcentra (niveau van exclusief naar basis)					Betreeft verlagen onderhoudsniveau winkelcentra van exclusief naar basis. Dit kan leiden tot meer klachten van zowel bezoekers, bewoners en winkeliers.		
28	Bijlage 3 punt 7	biz. 161	Bgr 2012/ mon.2011	195.700	55.000	325.900	213.200	Deze bezuiniging voor 2012 is gerealiseerd. Drie reserve groot onderhoud verhardingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	Handhaven.
		Onderhoud buitenruimte (zie verschillenanalyse rekening 2011 en 2012)					Efficiënter werken en herziening contracten onderhoud buitenruimte. Vanaf 2013 hoger in verband met lopende contracten.	Deze bezuiniging voor 2012 is gerealiseerd. Drie reserve groot onderhoud verhardingen is structureel met de taakstelling verlaagd.	
29	3a punt 21	biz. 47	KN 2011	25.000	25.000	25.000	25.000	Deze bezuiniging is meer dan gerealiseerd. Ten opzichte van 2010 zijn de schoonmaakkosten verlaagd.	Afvoeren.
		Schoonmaak gemeentelijke gebouwen					Schoonmaken gemeentelijke gebouwen verminderen naar minimaal en 1x totale schoonmaakbeurt per jaar. In overleg met het schoonmaakbedrijf zal de bezuiniging €25.000 kunnen zijn.		
30	3a punt 4	biz. 44	KN 2011	113.500	126.800	113.500	121.800	De bezuiniging is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.
		Wijkbudgetten (Halveren)					Betreeft een aanmerkelijke versobering door halvering van het bestaande wijkbudget.		
31	2c punt 10	biz. 43	KN 2011	15.000	2.600	12.000	0	De bezuiniging is nog niet gerealiseerd. Er zijn gesprekken gaande om de volkstuinen onder te brengen in een vereniging. Inhoudelijk wordt er gewerkt aan een vereniging in oprichting.	Handhaven.
		Volkstuinen (Onderbrengen bij verenigingen)					0 Volkstuinen onderbrengen in vereniging en kostendekkend maken of volledig afstoten. Betreft een mutatie uit de kadernota		

Bijlage 3a: Overzicht verantwoordings en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven	
			Rek 2011	Rek 2012				
32	2a punt 2	KN 2011	32.000	30.000	Een eerder voorstel voor het verhogen van de parkeertarieven (€ 0,90 naar € 1,-) heeft het niet gehaald. Tariafverhoging alsnog doorvoeren.	De verhoging van de parkeertarieven en daarmee de opbrengst parkeergelden is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.	
33	2a punt 3	KN 2011	15.000	15.000	Betreeft het verrekenen van uren van timmerlieden en (ander) personeel voor diverse activiteiten en verrekenen kosten schoonmaak, beveiliging, bodes, etc.	De inzet van de bodes, timmerlieden en beveiliging is hoofdzakelijk voor interne aangelegenheden. Desalniettemin is de bezuiniging gedeeltelijk gerealiseerd door doorbelasting van diverse ondersteunende diensten ten laste van de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard.	Afvoeren.	
34	3a punt 22	KN 2011	29.000	29.000	0	Door de frequentie van het ruwgrasmaaien te wijzigen komt er minder atval wat afgevoerd moet worden.	In de berekening van deze wijziging is een rekenfout gemaakt waardoor de bezuiniging te voordelig uitkwam. Het werkelijke voordeel komt uit op € 500. Daarom wordt afgezien van deze bezuiniging.	Afvoeren.
35	1a punt 8	KN 2011	0	100.000	100.000	Dit betreft extra formatie die is geraamd in de begroting 2010 en 2011 om de verwachte toename van het aantal bijstandsaanvragen door de kredietcrisis te kunnen opvangen. Deze extra formatie wordt vanaf 2012 niet ingezet.	Vanaf 2012 is deze post vervallen. Door nog meer dan voorheen in te zetten op het beperken van de instroom (de "poortwachterfunctie") wordt het aantal toegekende bijstands aanvragen beperkt. Dat maakte ook een efficiëntere werkwijze – en dus een beperking van het aantal inhuurkrachten – mogelijk.	Afvoeren.
36	1a punt 9	KN 2011	23.071	23.600	nvt	Het doel van deze reserve is incidentele uitgaven in het kader van bijstandverlening ten doen. De afgelopen jaren zijn er geen incidentele uitgaven voorgekomen. De reserve kan worden afgeraamd.	De doelstelling om incidentele uitgaven in het kader van bijstandsverlening te kunnen afdekken is gerealiseerd. De reserve is inmiddels opgeheven.	Afvoeren.
37	1a punt 10	KN 2011	30.000	30.000	28.200	De werkelijke kosten voor 2010 zullen ongeveer € 70.000 bedragen zodat het budget kan worden verlaagd.	Door minder aanvragen, zoals voor individuele reiskosten, zijn in 2011 en 2012 de verwachte budgetvoordelen ook daadwerkelijk gerealiseerd. In 2011 is zelfs een hoger bedrag gerealiseerd.	Afvoeren.
38	1c punt 10	KN 2011	25.000	25.000	25.000	Kosten 1 fte extra: € 60.000. De baten die hier tegenover staan zijn minimaal 5 extra uitstromingen = € 85.000. De kosten kunnen waarschijnlijk geheel ten laste worden gebracht van het Werkdeel.	De inzet van de 2e regisseur uitstroom verloopt via de declaratie van het Participatiebudget. De bezuiniging is daarmee gerealiseerd.	Afvoeren.
40	1c punt 13	KN 2011	13.000	13.000	13.000	Het WMO-kantoor kan deze taak uitvoeren voor € 37.000. Hierdoor kan 1 fte op de formatie bespaard worden. Dit levert een voordeel op van € 50.000.	Deze bezuiniging is gerealiseerd door het niet volledig invullen van de vacature van team Administratieve Ondersteuning binnen de gemeente zelf.	Afvoeren.
41	1e punt 11	KN 2011	18.500	18.500	16.000	12 % bezuinigen nu de tijdelijke opname/dagverzorging met ingang van 2012 wordt bekostigd uit de AMWBZ.	Riederborgh heeft het bedrag niet meer aangevraagd waarmee deze bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven				
			Rek 2011	Rek 2012							
42	1e punt 6	biz. 36/ 37	KN 2011	DV	0	40.650	61.700	12 % bezuinigen op het subsidie in 4 jaar in te voeren conform de voorstellen van de SWOR. Het gaat daarbij om beëindigen maaltijdienst, respijtarangementen verminderen en/of eigen bijdrage vragen, geen kosten dagverzorging meer nu het een AWBZ-voorziening is en subsidieverstrekking aan ouderenbonden en het Gldde.	De verordening is in 2012 aangepast. Daarmee is deze bezuiniging gerealiseerd. De middelen worden ingezet voor de doelgroep.	Afvoeren.	
43	3a punt 11	biz. 45	KN 2011	DV	0	60.000	60.000	Terugdraaien van het primaat van verhuizen levert een geringe stijging van de lasten op. Volgens het voorstel wordt wederom primair gekeken of verhuizing mogelijk of zinvol is. Is geen geschikte woning beschikbaar dan kunnen BenW besluiten één van de andere voorzieningen te verstrekken.	Per 1-1-2012 is hiervoor een nieuwe verordening opgesteld waarin het vrij te besteden bedrag is afgeschaft. De bezuiniging van 2011 is daarmee niet gehaald. Vanaf 2012 is de bezuiniging doorgevoerd in de begroting en daarmee vanaf dat moment ook gerealiseerd.	Afvoeren.	
44	3a punt 12	biz. 46	KN 2011	SB	56.500	80.000	153.900	WMO (Diverse aanpassingen)	Het budget voor de WMO prestatievelden 7,8,9 bedraagt structureel € 396.300. Wij stellen een versobering voor van 20%, afgerond € 80.000. We moeten nog nader bezien waar deze precies kan worden gevonden.	De bezuinigingsaankstelling is vanaf 2012 meer dan gerealiseerd.	Afvoeren.
45	1c punt 14	biz. 33	KN 2011	DV	41.500	41.500	41.500	WMO voorzieningen (Terugverdieneffect trapliften en andere hulpmiddelen)	De verandering houdt in dat trapliften niet meer in eigendom worden verstrekt maar in bruikleen (besparing oplopend tot € 12.000 in 2013). Nieuwe aanbesteding hulpmiddelen biedt mogelijkheid om scherpere tarieven te realiseren voor de hulpmiddelen. Besparing van 5% moet haalbaar zijn (€ 37.500 vanaf 2011).	De WMO-voorzieningen zijn en worden binnen het beschikbare budget uitgevoerd. Daarmee is deze bezuiniging gerealiseerd.	Afvoeren.
46	2b punt 3	biz. 41	KN 2011	DV	59.000	0	59.000	WMO vervoersvoorziening (Beperken gebruik voor 65+ tot personen met een indicatie)	Op grond van de huidige regeling kunnen 65+ ers onbeperkt gebruik maken van het collectief vervoer. Dit kan worden beperkt tot 65+ ers met een indicatie. De ervaring leert dat de doelgroep minder gebruik van de voorziening dan mensen met een WMO-indicatie.	Niet gerealiseerd en structureel afgeraamd bij 2e monitor 2012, waarbij ook voor vervangende dekking is gezorgd. Bezuiniging is op een andere wijze gerealiseerd.	Afvoeren
47	2b punt 2	biz. 40		DV	0	35.000	0	Inkomensgrenzen invoeren voor HH, woonvoorziening en vervoersvoorzieningen.	Voorstel zou kunnen zijn om personen met inkomen van meer dan 2,5 maal de bijstandsnorm uit te sluiten van de WMO. Albrandswaard zal een voorstel met deze inhoud voorleggen aan haar raad. Gedacht kan worden aan het vermijden van scherpe inkomensgrenzen door te werken met een glijdende schaal. De besparing is € 50.000 waartegenover € 15.000 extra kosten voor de uitvoeringsorganisatie tegenover staat.	Niet gerealiseerd. Volgens een uitspraak van de Centrale raad van Beroep mag de gemeente geen inkomensgrenzen hanteren binnen de WMO. Deze bezuiniging is bij de 1e monitor 2012 in de begroting structureel teruggedraaid (vallen) waarbij voor vervangende dekking is gezorgd.	Afvoeren
48	Bijlage 3 punt 11	biz. 161	Bgr 2012/mon. 2011	DV	130.200	30.000	184.100	WMO, huishoudelijke verzorging (terugvordering en verhaal)	In 2010 is een opbrengst voor terugvordering en verhaal verantwoord van ruim € 30.000. Deze opbrengst was niet begroot. Het betreft een structureel voordeel.	In werkelijkheid komt een hoger bedrag binnen dat inmiddels ook al heeft geleid tot het structureel verhogen van deze raming in de begroting 2013 naar € 200.000. Hiermee is deze bezuiniging ruim gerealiseerd.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoordings en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)		Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven			
			2011	2012	Rek 2011	Rek 2012					
49	3a punt 25	biz. 48	KN 2011	DV	Huishoudelijke hulp (Afschaffen vrij te besteden bedrag)	30.000	0	30.000	Schrappen van het vrij te besteden bedrag betekent dat de "leuke" dingen voor hulp of eigen huishouden vervallen.	Per 1-1-2012 is hiervoor een nieuwe verordening opgesteld waarin het vrij te besteden bedrag is afgeschaft. De bezuiniging van 2011 is daarmee niet gehaald. Vanaf 2012 is de bezuiniging doorgevoerd in de begroting en daarmee vanaf dat moment ook gerealiseerd.	Afvoeren.
50	3a punt 10	biz. 45	KN 2011	DV	Huishoudelijke hulp (Loslaten Zeeuws model)	0	0	150.000	Het loslaten van het Zeeuws model, en overeenkomsten afsluiten met een paar zorgleveranciers levert een scherpere prijsstelling op ten opzichte van huidige model (€ 150.000 vanaf 2012). Keuzevrijheid voor cliënt wordt minder, maar prijs voor gemeente gunstiger.	Bezuiniging HH kan pas met ingang van 1 januari 2014 worden gerealiseerd (2013 is daarom teruggetraaid). Naast deze bezuiniging worden ook bezuinigingen door gewijzigd rijksbeleid hierin meegenomen.	Handhaven
51	3a punt 26	biz. 48	KN 2011	DV	Leerlingenvervoer	31.100	0	31.100	Leerlingenvervoer boven de 6 km. i.p.v. 2 km. Landelijk wordt als norm 6 km gehanteerd.	Deze bezuiniging is per raadsamendement bij de begrotingsbehandeling 2011 ingetrokken.	Afvoeren.
52	Bijlage 3 punt 13	biz. 161	Bgr 2012/mon.2011	DV	Sociale werkvoorziening	12.000	0	12.000	Dit betreft een bijdrage van Albrandswaard in de kosten van klantmanager WSW. Dit was nog niet in de begroting opgenomen.	Het aantal geplaatste WSW-ers is groter dan de middelen die wij vanuit het Rijk ontvangen. Hierdoor werd er meer uitgegeven op deze post. Gelet op het natuurlijke verloop kon in 2012 een voordeel worden behaald. Wij bouwden onze eigen middeninzet af, zodat wij volledig binnen de rijksvergoeding hebben begroot. Daarmee is deze bezuiniging gerealiseerd.	Afvoeren.
53	3a punt 2	biz. 44	KN 2011	DV	Minimabeleid/langdurigheidstoeslag (vervallen)	45.100	0	45.100	Het terugbrengen van de langdurigheidstoeslag van 120% naar 100% geeft een besparing per jaar ten opzichte van het huidige budget.	De verordening is in 2012 aangepast waarbij de werking van deze bezuiniging is komen te vervallen. Daarmee is deze bezuiniging niet gerealiseerd (vervallen) en zijn de middelen beschikbaar gebleven binnen de doelgroep.	Afvoeren.
54	Bijlage 3 punt 22	biz. 161	Bgr 2012	DV	Documenten Publiekszaken	0	0	4.600	De ramingen voor 2012 en 2013 voor bedrijfskleding kunnen worden bijgesteld.	Ramingen 2012 en 2013 voor bedrijfskleding zijn naar beneden bijgesteld. Met deze verlaagde budgetten is bij het daadwerkelijk aanschaffen rekening gehouden zodat deze bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
55	Bijlage 3 punt 23	biz. 161	Bgr 2012	DV	Documenten Publiekszaken	0	0	6.400	De raming voor aanschaf documenten Publiekszaken kan structureel neerwaarts worden bijgesteld.	De bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
56	1c punt 9	biz. 32	KN 2011	DV	Beeïndiging ROTS/ omzetten (Beeïndiging deelname regionaal fraude team en zelf doen) aandeel Ridderkerk in ROTS	45.000	30.000	45.000	De huidige kosten voor deelname aan het Regionaal Fraude Team Spijkensisse (ROTS) bedragen € 109.000. Over de resultaten zijn we niet tevreden, ook omdat het instrument voor het doel te zwaar lijkt. Voorgesteld wordt om – eventueel samen met Albrandswaard en Barendrecht – een eigen fraudemedewerker in dienst te nemen, waarbij veel meer ingezet kan worden op preventie etc. Kosten voor een dergelijk medewerker zijn € 64.000. Dit levert per saldo een besparing op. De gemeente kan zonder extra kosten uit de regeling met ROTS stappen.	Met de gemeente Spijkensisse is overeengekomen dat bij de vorming van de BAR-organisatie de BAR-gemeenten uit de gemeenschappelijke regeling ROTS stappen. Tot 2018 blijft een medewerker van ROTS gedetacheerd binnen de BAR voor 0,8 FTE. Daarnaast zal er binnen BAR voor 1 FTE invulling worden gezocht voor een eigen fraude-preventie-medewerker waarvan de werving in het 4e kwartaal van 2013 zal plaatsvinden. Daarmee zal deze bezuiniging gerealiseerd worden.	Handhaven.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Rek 2011	Rek 2012	Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven.	
			2011	2012						
57	1e punt 1	blz. 34	KN 2011	0	22.500	89.500	45.000	Bezuinigen op het Algemeen maatschappelijk werk door het schrappen van 1 fte.	Bij de 1e begrijp. 2011 is besloten om de taakstelling niet tevens vanaf 2012 maar gefaseerd over 4 jaar vanaf 2011 te realiseren. Er is in 2011 € 22.500,- bezuinigd op maatschappelijke begeleiding. Deze bezuiniging loopt op tot een structureel bedrag van € 89.500 in 2014. De gewijzigde taakstelling voor 2012 is eveneens gerealiseerd. Bezuiniging is gerealiseerd. De subsidie voor Vivenz, de opvolger van Stromen Opmaatgroep, is structureel met € 45.000 verlaagd.	Handhaven.
58	1e punt 2	blz. 35	KN 2011	42.900	42.900	85.700	85.700	Op het subsidie wordt 12 % bezuinigd. Daarbij valt te denken aan efficiencywinst en aan vermindering van taken/beëindigen van taken als Podium voor ontmoeting en debat en Centrum voor ontmoeting en educatie.	De taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn in de subsidiebeschikking voor de SOBR verwerkt. Voor deze jaren is de bezuiniging daarmee gerealiseerd. Vanaf 2013 zijn er nog oplopende taakstellingen.	Handhaven.
59	1e punt 3	blz. 35	KN 2011	317.000	348.600	475.000	475.000	Dit betreft een bezuiniging van € 475.000 op het exploitatiesubsidie conform het voorstel van de stichting Sport en Welzijn. Voor 2011 gaat het om 2/3 van dit bedrag.	De door Sport en Welzijn voorgestelde invulling van de taakstelling is volledig in de structurele exploitatiesubsidie verwerkt. De bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
60	1e punt 4	blz. 36	KN 2011	4.800	1.800	9.700	2.700	12% oplopend bezuinigen; de taak kan aanmerkelijk versoberd worden. Het aantal huishoudens dat wordt begeleid is gemiddeld 15 - 30.	In 2013 en 2014 zijn er nog oplopende taakstellingen.	Handhaven.
61	1e punt 5	blz. 36	KN 2011	800	1.000	1.600	1.200	12 % bezuinigen op het subsidie van € 25.500 door versobering. Het verlaagde subsidie blijft nog boven het oorspronkelijke niveau van het VNG-advies over subsidiëring van lokale omroepen.	De taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn in de subsidiebeschikking voor de SLOR verwerkt. Voor deze jaren is de bezuiniging daarmee gerealiseerd. Vanaf 2013 zijn er nog oplopende taakstellingen.	Handhaven.
62	1e punt 7	blz. 37	KN 2011		13.900	110.800	137.400	ToBe heeft de afgelopen jaren ongeveer € 80.000 aan subsidiegelden niet uitgegeven en terugbetaald. Dit bedrag kan structureel bespaard worden. Daarboven wordt 12 % op het subsidie na aftrek van de onderuitputting van € 80.000.	De taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn in de subsidiebeschikking voor de ToBe verwerkt. Voor deze jaren is de bezuiniging daarmee gerealiseerd. Vanaf 2013 zijn er nog oplopende taakstellingen.	Handhaven.
63	1e punt 8	blz. 37	KN 2011	800	800	1.600	1.600	12 % bezuinigen op het subsidie van € 26.706 door versobering.	Voor 2012 was nog geen subsidie aangevraagd omdat er binnen het budget van het CJG voldoende ruimte was. Bezien is of de subsidie die bedoeld is voor geestelijke gezondheidszorg voor een andere doelgroep kan worden ingezet. Hierbij wordt rekening gehouden met de taakstelling. Vanaf 2013 zijn er nog oplopende taakstellingen.	Handhaven.
64	1e punt 9	blz. 37	KN 2011	1.500	1.500	3.100	3.100	12 % bezuinigen. Te denken valt aan versoberen evenementen en (hogere) eigen bijdrage deelnemers.	De taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn in de subsidiebeschikking voor de SER verwerkt. Voor deze jaren is de bezuiniging daarmee gerealiseerd. Vanaf 2013 zijn er nog oplopende taakstellingen.	Handhaven.
65	1e punt 10	blz. 38	KN 2011	900	2.100	1.800	5.400	12 % bezuinigen op basis van de voorstellen zoals gedaan door het jeugdtheater.	De taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn in de subsidiebeschikking voor het jeugdtheater verwerkt. Voor deze jaren is de bezuiniging daarmee gerealiseerd.	Afvoeren.
66	2c punt 11	blz. 43	KN 2011	96.000	96.000	16.000	16.000	Overige volksfeesten en evenementen (niet door SER) volledig afschaffen.	De bezuinigingstaakstelling is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)		Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven	
			2011	2012	Rek 2011	Rek 2012			
68 2c punt 4	KN 2011	Onderwijssubsidies op basis van Verordening 'Fingel'	45.000	45.000	45.000	45.000	De bezuinigingstaakstelling is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.	
69 2c punt 4	KN 2011	Onderwijssubsidies op basis van Verordening 'Fingel'	12.000	24.000	12.000	24.000	Betreeft een verliging van de exploitatiebijdrage aan het Maximacollege met 25% in 4 jaar tijd.	De taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn in de subsidiebeschikking voor het Maximacollege verwerkt. Voor deze jaren is de bezuiniging daarmee gerealiseerd. Vanaf 2013 zijn er nog olopende taakstellingen.	Handhaven.
70 2c punt 5	KN 2011	Emancipatie (Afschaffen waarderingsubsidie)	22.625	22.625	14.500	16.500	Met dit budget worden zelforganisaties gesteund bij hun activiteiten. Dit heeft een relatie met participatie.	Bij de 1e begrotingswijziging 2011 is besloten om de bezuinigingstaakstelling niet in te voeren maar gefaseerd in 4 jaar in te voeren. De verlaagde taakstellingen voor 2011 en 2012 zijn gerealiseerd. Vanaf 2013 zijn er nog olopende taakstellingen.	Handhaven.
71 3a punt 5	KN 2011	Kunst / media (niet meer bijdragen aan reserve beeldende kunst)	3.700	3.700	3.700	3.700	De jaarlijkse dotatie aan de reserve beeldende kunst kan vervallen.	De bezuiniging is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.
72 3a punt 7	KN 2011	Initiatiefsubsidies (Halveren initiatiefsubsidies)	45.000	45.000	49.400	52.600	Betreeft een halvering van het bestaande budget voor initiatiefsubsidies.	De bezuiniging is volledig gerealiseerd.	Afvoeren.
73 3a punt 8	KN 2011	Jongerenwerk	6.000	6.000	28.000	31.700	10 % besparen op de waarderingsubsidie voor scouting, speeltuinen, e.d.	De taakstelling is meer dan gerealiseerd.	Afvoeren.
74 3a punt 9	KN 2011	Centrum voor Jeugd en Gezin (Taakstelling 12% op bovenwettelijk aanbod)	60.000	60.000	61.800	225.300	Op de bovenwettelijke taken kan bezuinigd worden. Het effect is afhankelijk van de keuze op welke onderdelen de bezuiniging wordt doorgevoerd. 12% bezuinigen levert vanaf 2011 een structureel voordeel op van €60.000.	De bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd. Het grote overschot wordt niet door hogere bezuinigingen maar door onderuitputting op middelen van derden veroorzaakt.	Afvoeren.
75 2a punt 1	KN 2011	Doorberekenen kosten Ruimtelijke Ordening	25.000	25.000	0	0	Betreeft kosten die nu nog niet doorberekend worden aan derden terwijl dat wel kan.	Is tot nu toe nog niet aan de orde geweest. Sinds 1 januari 2013 is er een legesverordening van kracht. Mogelijke ophengsten zijn van toepassing vanaf 2013. Onzeker is hoeveel aanvragen worden ingediend.	Handhaven.
76 Bijlage punt 14	Bgr 2012	Beleidsadvies Ruimtelijke Ordening (RO)	0	10.000	0	32.300	Op externe adviezen RO kan bezuinigd worden. Het budget van €155.800 kan terug naar €100.000 vanaf 2013.	De bezuinigingstaakstelling voor 2012 is gerealiseerd. Voor 2013 is er nog een olopende taakstelling.	Handhaven.
77 Bijlage 3 punt 15	Bgr 2012	Wijkontwikkelings-programma's (WOP's)	0	14.200	11.600	23.400	Het budget voor WOP's is bedoeld voor het opstellen van wijkontwikkelingsprogramma's (o.a. drukkosten en organisatie van het proces). Met de helft van het budget kan het ook.	De structurele bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd. Door doorgeschoven plannen is er in 2011 en 2012 minder besteed.	Afvoeren.
78 Bijlage 4 punt 2	Bgr 2012	Ontwikkelings-samenwerking	0	10.000	0	12.200	Halveren gemeentelijke bijdrage op het gebied van ontwikkelingsamenwerking. Het budget bestaat uit ca. €15.000 voor een groot project zoals 100 dorpen plan en ca. €5.000 voor kleinschalige initiatieven vanuit de samenleving.	De structurele bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd.	Afvoeren.
79 Bijlage 4 punt 3	Bgr 2012	Coördinatie budget brede scholen	0	26.600	0	16.600	Geen evenredige uitbreiding van het budget voor de coördinatiefunctie voor de brede school bij een uitbreiding van 3 naar 5 brede scholen.	De bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd. In 2012 is echter een verschuiving in de subsidiebeschikking gemaakt, die in de subsidiebeschikking voor 2013 is rechtgezet.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven		
			Rek 2011	Rek 2012					
80	Bijlage 4 punt 5	SB/HR	0	25.000	De afgelopen jaren is het budget niet volledig besteed. De onderuitputting is afgeramd. Er is het risico dat de gemeente zelf niet voldoende middelen heeft om vragen vanuit sportverenigingen / op het gebied van sport te honoreren. Hierdoor kunnen mogelijk evenementen, zoals de wielronde e.d. niet meer gesubsidieerd worden.	De structurele bezuinigingstaakstelling is gerealiseerd.	Afvoeren.		
81	Bijlage 3 punt 9	SB	0	39.000	0 Bij de fusie van SRS en Dynamiek zijn alle activiteiten op het terrein van jongerenwerk en sportstimulering behouden gebleven. Een aantal activiteiten van sportstimulering richt zich ook uitsluitend op jongeren. Ook de combinatiefunctionarissen werken veel op het terrein van het jongerenwerk. De FTE's combinatiefunctionarissen zijn gebaseerd op een rijkssubsidie en van het geplande aantal kan niet afgeweken worden. Door slechts voor een deel extra middelen beschikbaar te stellen voor de extra FTE's (maar dit met bestaande budgetten op te lossen) wordt SenW gedwongen kritisch te bezien of alle activiteiten op het gebied van jeugd- en jongerenwerk en sportstimulering wel door moeten blijven lopen.	Het terugdraaien van de bezuiniging is verwerkt in de begroting 2013.	Afvoeren.		
82	3a punt 23	SB	19.500	18.900	19.500	18.900	Sportpark Bolnes (Investerings niet uitvoeren) onderdeel rente	Besluitvorming moet nog plaatsvinden. Dit heeft zowel te maken met de situatie van de SV Bolnes als de ontwikkelingen rond de korfbal fusie. In 2010 en 2011 zijn er geen investeringen op sportpark Bolnes geweest, waarmee de besparing op rentelasten t/m 2012 is gerealiseerd.	Handhaven.
83	3a punt 3	SB	145.000	145.000	0	145.000	Onderhoud sportaccommodaties (gymlokalen) (Niveau van onderhoud verlagen)	Deze bezuiniging was dubbel verwerkt.	Afvoeren.
84	3a punt 3.2	SB	180.000	180.000	151.900	180.000	Onderhoud sportaccommodaties (ov. Accommodaties) (Niveau van onderhoud verlagen)	In 2011 en 2012 is het niveau van onderhoud niet met 40% verlaagd. Nieuwe beheerplannen dienen daartoe nog vastgesteld te worden. Voor 2011 en 2012 is de bezuiniging echter wel grotendeels gerealiseerd, omdat de tekorten met incidentele middelen uit een onderhoudsvoorziening van stichting Sport en Welzijn zijn opgevangen.	Handhaven.
85	4a punt 1 en 2	OOR	200.000	180.000	200.000	180.000	Totaal tabel 4a Verhogen OZB gebruikers	De getaxeerde verhoging van de OZB vanaf 2011 is meerjarig doorgevoerd in de belastingverordeningen en daarmee in de (meerjaren)begroting. Daarmee is deze extra inkomst gerealiseerd. Bij amendement 2012-83 is de verdere verhoging van de OZB vanaf 2013 ingetrokken.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		+ = voordeel en - = nadeel		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven			
			2011	2012	Rek 2011	Rek 2012						
86	2a punt 4	biz. 39	KN 2011	OOR	Inkomsten uit bestuurlijke aanpak hennepsteelt (Kosten verhalen op dader)	13.000	7.400	13.000	19.600	Deze inkomsten worden afhankelijk van het aantal verhaalfacties in het betreffende jaar gerealiseerd.	Afvoeren.	
87	2a punt 7	biz. 39	KN 2011	OOR	Precariobelasting/ reclameborden (Heffen van precariobelasting)	35.000	65.100	35.000	39.500	Dit betreft een verhoging van de opbrengsten naar het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. De extra kosten van 0,2 fte personeelslasten zijn hiervan afgetrokken.	Uitbreiding reikwijdte van de precariobelasting is doorgevoerd in de verordening en daarmee in de begroting en tarieven verwerkt. In werkelijkheid wordt deze extra inkomst ook binnengehaald.	Afvoeren.
88	Bedr. 1c punt 3	biz.56	KN 2011	OOR	Herwaardering onroerende zaken (Jaarlijkse herwaardering in eigen beheer)	5.000	0	20.000	0	Door de jaarlijkse herafkorting wordt in eigen beheer te doen wordt een besparing gerealiseerd op de kosten van uitbesteding. Hiervoor is een fulltime taxateur nodig. Het eerste jaar is de besparing nog minder in verband met externe begeleiding.	Het contract met het taxatiebureau wordt pas per 1-1-2014 beëindigd. Het voordeel gaat dus pas vanaf 2014 in en zal dan daadwerkelijk gaan optreden.	Handhaven.
89	Bijlage 3 punt 24	biz.161	Bgr 2012	OOR	Bedrijfsvoering belastingen (uitbreiding formatie en minimalisering uitbesteding) en voor BAR gaan uitvoeren	0	0	-9.100	-9.100	Benodigde formatie. Uitgezocht wordt of en per wanneer Ridderkerk de uitvoering van gemeentelijke heffingen/belastingen ook voor andere gemeenten (Abrandswaard/Barendrecht) kan uitvoeren. Dit kan een structurele kostenbesparing opleveren. Baten ontstaan vanaf 2014.	Invoering van de formatie heeft in 2011/2012 plaatsgevonden. Dit ter voorbereiding van het in eigen beheer uitvoeren van de taxatie van de niet-woningen per 1-1-2014. In 2012 zijn de kosten volledig in de jaarrekening verantwoord.	Handhaven.
90	Bijlage 3 punt 3	biz.161	Bgr 2012/ mon.2011	OOR	Integraal veiligheidsbeleid	5.800	5.800	5.800	5.800	In 2010 is geen subsidie schooladoptieplan verstrekt omdat dit vanaf 2010 door de politie is wegbezuinigd. De structurele post in onze begroting kan daarom geschrapt worden.	Het budget is niet meer in de begroting geraamd. Daarmee is deze bezuiniging gerealiseerd.	Afvoeren.
91	Bijlage 3 punt 4	biz.161	Bgr 2012/ mon.2011	OOR	Bezwaarschriftcommissie	2.000	3.300	2.000	3.900	Voor presentiegelden commissies is structureel € 19.800 geraamd. De werkelijke uitgaven blijven achter. Structureel kan € 2.000 wegens onderuitputting worden afgeraamd.	In werkelijkheid wordt een iets hoger bedrag aan onderuitputting gerealiseerd.	Afvoeren.
92	Bijlage 3 punt 5	biz.161	Bgr 2012	OOR	Verwerking 2e tranche bezuinigingen van de VRR (2e en 3e tranche)	0	0	38.700	38.700	De 2e tranche van de bezuinigingsaankstelling 2011-2015 is in de begroting 2012 van de VRR verwerkt. Hierbij zijn de gemeentelijke bijdragen verlaagd. Hiermee was in de gemeentelijke meerjarenbegroting nog geen rekening gehouden.	Deze bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
93	Bijlage 3 punt 6	biz.161	Bgr 2012/ mon.2011	OOR/HR	Formatie bezwaar en beroep 0,5 fte (voor 2011 half jaar ramen)	-13.800	-13.800	-27.500	-27.500	De begroting is aangepast aan de benodigde formatie voor bezwaar- en beroepschriften.	Dit is geen bezuiniging; het nadeel is in de begroting verwerkt.	Afvoeren.
94	Bedr. 1c punt 2	biz.56	KN 2011	OOR	Juridische kwaliteitszorg (taakstelling)	0	0	0	0	Binnen twee jaar zal één van de medewerkers met pensioen gaan. Tegen die tijd is de juridische kwaliteitszorg doorontwikkeld waardoor een besparing van 0,5 fte mogelijk lijkt. Vanaf 2014 levert dat een besparing op van € 20.000.	De verwachte daling van het aantal bezwaarschriften is niet gerealiseerd (ligt op hetzelfde niveau als drie jaar geleden) terwijl het aantal aansprakelijkstellingen ieder jaar toeneemt. Daadwerkelijke realisatie van de € 20.000 per 2014 is daarom nog niet geheel zeker.	Handhaven.
95	Bijlage 3 punt 8	biz.161	Bgr 2012/ mon.2011	OOR	Baten parkeerbelasting	8.000	4.700	8.000	8.700	In 2010 is de opbrengst fiscalisering parkeerboetes ruim € 16.000 hoger dan geraamd. De verwachting was dat dit eenmalig zou zijn. Gebleken is dat de helft van de hogere opbrengst toch als een structureel voordeel kan worden aangemerkt.	De raming van parkeerbelastingen is bijgesteld en wordt ook daadwerkelijk gerealiseerd.	Afvoeren.
96	2a punt 5	biz. 39	KN 2011	OOR	OMS dwangsommen (Ophogen en nog strikter handhaven)	10.000	10.900	10.000	1.600	Dit betreft dwangsommen bij onterechte brandmeldingen.	De opbrengst aan dwangsommen van de extra taakstelling door intensiever opleggen en strikter handhaven kan van jaar tot jaar fluctueren.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoordings en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		+/- = voordeel en - = nadeel		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven
			Rek 2011	Rek 2012	Rek 2011	Rek 2012			
105									
2a punt 6									
106	OOR	Toeristenbelasting (Invoeren toeristenbelasting)	44.000	44.000	44.000	44.000	0 Het betreft de invoering van belasting op hotelovernachtingen. In Ridderkerk is het Van der Valk-hotel gevestigd.	Bij de intrekking van het voorstel om toeristenbelasting in te voeren heeft de raad aan het college in overweging meegegeven om eventueel gebruik te maken van haar bevoegdheid om de heffing en inning van toeristenbelasting bij van der Valk achterwege te laten. Het college heeft op 14 augustus 2012 besloten om van deze bevoegdheid gebruik te maken. Aangezien Van der Valk-hotel in de praktijk en op dit moment de enige belastingplichtige is voor de toeristenbelasting, komt dit erop neer dat er feitelijk geen opbrengst toeristenbelasting gerealiseerd wordt.	Afvoeren.
106	OOR	Centralisering handhaving en vergunningen in BAR-verband	0	0	38.000	38.000	0 Opnemen van taakstelling bij vergunningen voor 0,5 fte coördinatiefunctie. In verband met wachtdreigingen zal het financiële voordeel pas later zichtbaar worden. Verder dienen de BAR-directies ook nog voor deze variant te kiezen in afwijking van het BAR-koersdocument.	Deze bezuiniging is structureel teruggedraaid in de begroting (en daarmee vervallen in de begroting van Ridderkerk) omdat deze in BAR-verband zal worden opgepakt. Daarmee is deze bezuiniging dus vooralsnog niet gerealiseerd.	Handhaven in BAR-verband.
107	OOR	BARVTH (Samenwerken in BAR verband op vergunningverlening, toezicht en handhaving)	10.000	0	10.000	10.000	0 Betreft efficiëncyvoordeel uit de voorgenomen BAR-samenwerking. Nog geen inschatting van te maken. Dit aspect leent zich daarom voor een onderzoek uit te voeren tijdens de projectfase van de BAR-samenwerking. Voorwaarde is de gezamenlijk wil daartoe van de drie gemeenten.	Deze bezuiniging is structureel teruggedraaid in de begroting (en daarmee vervallen in de begroting van Ridderkerk) omdat deze in BAR-verband zal worden opgepakt. Daarmee is deze bezuiniging dus vooralsnog niet gerealiseerd.	Handhaven in BAR-verband.
108	F&C	Geldleningen	237.000	237.000	300.000	300.000	300.000 Consolidatie van geldleningen.	De consolidatie heeft plaats gevonden.	Afvoeren.
109	Nvt	Inflatiecorrectie	0	0	424.100	424.100	424.100 Niet toepassen inflatiecorrectie op uitgaven aan derden, wellicht indirect pijn voor de burger.	Dit is verwerkt in de begroting.	Afvoeren.
110	F&C	Mei circulaire	108.400	108.400	654.300	654.300	654.300 Effecten van de Meicirculaire 2011 die nog niet in de Kadernota 2012 genoemd zijn.	De effecten van de Meicirculaire 2011 zijn in de begrotingen 2011 en 2012 verwerkt.	Afvoeren.
111	OS FC	F&C (Investeren in geautomatiseerde processen leidt tot efficiëncyvoordelen)	-48.600	-61.500	-6.600	-6.600	20.000 Door het verder automatiseren van het financiële proces lijkt deze besparing haalbaar. Tevens wordt er bezuinigd op abonnementen.	Het verder automatiseren van het financiële proces (digitalisering facturen) wordt in afwachting van de BAR-samenwerking nog niet opgepakt. In 2011 is er maar gedeeltelijk een besparing door natuurlijk verloop op personeel geweest. Vanaf 2012 hebben de personeelsmutaties geleid tot een voordeel. Dit wordt weer minder na de investering in digitalisering.	Handhaven in BAR-verband.
112	HR	Dienstverlening	68.200	68.200	68.200	68.200	68.200 Besparen op aantal formatieplaatsen door beschikbaarheid van werkzaamheden.	Deze taakstelling is verwerkt in de begroting.	Afvoeren.
113	HR	P&O (Vervallen kosten voormalig personeel)	0	0	75.000	-28.200	Een aantal regelingen met voormalig personeel loopt terug.	De geleidelijke vermindering van de kosten van personeel was al in de meerjarenbegroting opgenomen. Daarmee was deze besparing dubbel verwerkt.	Afvoeren.
114	HR	P&O (Subsidies A&O-fonds ramer)	5.000	10.000	5.000	10.000	10.000 Jaarlijks wordt subsidie ontvangen uit het A&O-fonds. Deze inkomsten werden tot nu toe niet geraamd, maar kunnen t/m 2013 alsnog in de begroting opgenomen worden. Vanwege het onzekere karakter van deze inkomst wordt geen structurele raming opgenomen.	In 2011 en 2012 is een maximale bijdrage uit het A&O-fonds voor stagiaires ontvangen.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven
			Rek 2011	Rek 2012			
115 Bedr. 1c punt 16	HR	Sociale contacten en representatie (aanschaffen div personeelsbijeenkomsten)	7.600	7.600	Diverse personeelsbijeenkomsten (zoals Nieuwjaarsontbijt) vervangen door één bijeenkomst.	Deze bezuiniging is gerealiseerd.	afvoeren.
116 Bedr. 1c punt 17	HR	Inhuur derden	100.000	100.000	Er kan worden bespaard op de kosten voor externe inhuur door het maximaleren van de uurtarieven, door schemper in te kopen en door het maximeren van inhuurperiodes. Het gaat om inhuur voor tijdelijke invulling van vacatures en extra klussen.	Deze bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
117 Bedr. 1c punt 18	HR	HR trainees (halveren)	73.000	73.000	In de begroting is rekening gehouden met een budget voor 2 HR-trainees. Het budget kan tot 1 HR-trainee worden verlaagd.	Deze bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
118 Bedr. 1c punt 21	HR	Ondersteuning (aanstellen coördinator Services)	-74.000	-74.000	De vele taakvelden van het hoofdproces ondersteuning in combinatie met de maatregelen die voortvloeien uit de kerntakdiscussie vragen om een strakke sturing en coördinatie. Daarvoor is het aanstellen van een projectleider noodzakelijk.	De formatie-uitbreiding heeft plaats gevonden.	Afvoeren.
119 Bedr. 1c punt 5	OS PO	P&O (investeren in geautomatiseerde processen leidt tot efficiencyvoordelen)	5.000	5.000	Door het automatiseren van een deel van het P&O-werk kan deze bezuiniging gerealiseerd worden.	Geraamde vacaturruimte is niet meer ingevuld hiervoor. De automatisering gaat nu pas plaatsvinden en is opgenomen in de 1 ^o monitor 2013.	Handhaven.
120 Bedr. 1c punt 6	OS PO	P&O (Andere leverancier juridische adviezen)	18.000	18.000	Er kan bespaard worden door het afnemen van expertise voor rechtspositieproblematiek bij de servicedienst Rotterdam.	De beoogde samenwerking met servicedienst Rotterdam heeft niet plaatsgevonden. Per 1-1- 2013 is er nu wel een gezamenlijk BAR-contract voor het afnemen van juridische diensten.	Handhaven.
121 Bijlage 3 punt 1	OS PO	P&O - ondernemingsraad (opgave aanslag fiscaal bij PenO)	5.000	5.000	Aframen van het budget inzake heffing ondernemingsraden in verband met lagere werkelijke kosten.	De aframing is in de begroting verwerkt.	Afvoeren.
122 Bijlage 3 punt 2	HR	P&O - Medisch onderzoek	-10.700	30.500	Spreaden werkzaamheden alsmede frequente preventief medisch onderzoek naar eens in de vier jaar.	De bezuiniging is gerealiseerd.	Afvoeren.
123 Bedr. 1a punt 3	OS COMM	Communicatie (Expositiebudget)	7.000	7.000	Op basis van de jaarrekeningresultaten kan dit budget worden teruggebracht.	De bezuiniging is gerealiseerd. Jaarlijkse fluctuaties kunnen voorkomen.	Afvoeren.
124 Bedr. 1a punt 4	OS COMM	Communicatie (externe adviezen)	5.000	5.000	Onderdeel van de raming is de inschakeling van een web-adviseur bij opzet en beheer van inter- en intranet. Vanaf 2011 is dit niet meer zo frequent nodig.	In 2011 en 2012 zijn er incidentele uitgaven geweest in het kader van de nieuwe huissijl. Deze is er inmiddels. De verwachting is dat vanaf 2013 de taakstelling gehaald zal worden.	Afvoeren.
125 Bedr. 1c punt 7	OS COM/ HR	Communicatie (Standaardiseren ondersteuning bij eenvoudige communicatie- vraagstukken, alleen advies bij goed onderbouwde maatwerk-vragen leidt tot minder FTE's)	52.000	52.000	Het maken van kant- en klaar producten die door klanten zelf van de plan kunnen worden gehaald in combinatie met trainen van beleidsmedewerkers op communicatiegebied leidt tot minder vraag naar ondersteuning. Er kan 1 fte bespaard worden.	De besparing op de formatie is gerealiseerd.	Afvoeren.
126 Bedr. 1a punt 5	OS ICT	Automatisering (uitbesteed werk)	101.000	101.000	De vaste kosten voor uitbesteed werk op basis van contracten voor het hosten van de website, digitaal lokaal en beveiliging ICT waren in 2009 €41.500. Daarnaast dient rekening gehouden te worden met onvoorziene aanpassingen in de ICT- beheeromgeving. Het budget kan verlaagd worden naar €65.000.	Er hebben zich technische tegenvallers voorgegaan waardoor extra ondersteuning nodig was. De taakstelling van de bezuiniging is bijgesteld in de monitoren.	Afvoeren.

Bijlage 3a: Overzicht verantwoording en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)		Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven
			Rek 2011	Rek 2012	Rek 2011	Rek 2012		
127 Bedr. 1a punt 6	OS ICT	Automatisering (onderhoud software)	150.000	150.000	-29.300	-84.500	Op basis van de werkelijke uitgaven over 2009 is een reële bijstelling van de begroting mogelijk van structureel € 152.700.	Afvoeren.
128 Bedr. 1c punt 9	OS ITC	Automatisering (1 telefooncentrale samen met BAR)	0	90.000	0	76.500	Door in BAR-verband over te gaan op het gebruik van één telefooncentrale kan ongeveer 60% bespaard worden op de exploitatielasten. Vanaf 2012 doet Ridderkerk mee met de aanbesteding van telecommunicatie OT2010. Hierdoor is mogelijk een besparing van 5% op de investering te realiseren. Hierdoor kan ook een voordeel worden behaald op de post onderhoud.	Handhaven in BAR- verband.
129 Bijlage 3 punt 18	OS ICT	Informatiemanagement	-171.900	-152.800	-171.900	-152.800	Bij het doornemen van de zero based-begroting bleek het bestaande budget onjuist en te laag.	Afvoeren.
130 Bedr. 1a punt 7	OS DOCU	Archief en Post (Opzeggen huur externe opslag)	0	13.600	0	2.500	Door de achterstand met vernietiging van dossiers wordt gebruik gemaakt van externe opslagruimte. Verwacht wordt dat door het wegwerken van de achterstanden in de loop van 2011 geen externe opslagruimte meer nodig is.	Handhaven.
131 Bedr. 1a punt 8	OS FAC	Inkoop (kantoorbenodigdheden)	10.000	10.000	8.300	24.500	Op basis van de werkelijk uitgaven van de afgelopen jaren is - in combinatie met een strakker regie op de inkoop - een besparing haalbaar.	Afvoeren.
136 Bedr. 1c punt 14	OS FAC	Faciliteir bedrijf (minder fte's voor faciliteir adviseurschap)	0	28.000	0	22.000	Door het efficiënter inrichten van het werk van de faciliteir adviseurs kan de formatie met 0,5 fte worden verminderd. Deze besparing kan door natuurlijk verloop worden gerealiseerd.	Afvoeren.
137 Bedr. 1c punt 15	OS FAC	Faciliteir bedrijf (samenwerking servicepunt - meldpunt)	0	20.000	18.000	18.000	Door natuurlijk verloop zullen in 2010 twee medewerkers de organisatie verlaten. Volledige invulling is niet meer noodzakelijk door een andere inrichting van het proces waardoor 0,4 fte bespaard kan worden.	Afvoeren.
139 Bedr. 1c punt 20	OS FAC	Bedrijfsrestaurant (verhogen inkomsten voor alle gebruikers)	15.000	22.000	15.000	22.000	Het bedrijfsrestaurant is niet kostendekkend. Door het beheer anders in te richten is deze besparing mogelijk.	Afvoeren.
140 Bijlage 3 punt 20	OS FAC	Huisvesting	4.500	4.500	1.200	5.200	Geen wekelijkse verse bloemen meer in gebouw A.	Afvoeren.
141 Bijlage 3 punt 10	OS FAC	Kunst in gemeentehuis stopzetten	0	7.000	0	7.000	Het huren van kunstwerken stoppen. Kunst laten verzorgen door scholen en/of instellingen.	Afvoeren.
142 Bijlage 3 punt 19	OS FAC	Abonnementen	40.000	40.000	0	40.000	0 Taakstelling abonnementen.	Handhaven. in 2013 is gedeeltelijk gerealiseerd.
TOTAAL-GENERAAL			3.841.980	6.825.734	3.395.959	5.211.559		

Bijlage 3a: Overzicht verantwoordings en realisering bezuinigingen uit de begrotingen 2011 en 2012.

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	Te verdienen of te bezuinigen bedrag		Oorspronkelijke toelichting op bezuiniging (verkort)	Verantwoording realisering bezuiniging	Afvoeren/ handhaven
			2011	2012			
TOTAAL-GENERAAL			3.837.900	6.809.154	5.194.079		
Minder bezuinigd dan oorspronkelijke taakstelling:			-446.021		-1.614.175		
<p><u>Samenvattende verklaring</u></p> <p>De grote afwijkingen zijn de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regel 14/15: Verkoop panden in 2011 en voor 2012 uitgesteld - regel 19: Kinderboerderij ingetrokken - regel 43/44: Wmo -primaat verhuizen in 2011 niet en in 2012 op diverse aanpassingen ruim gerealiseerd - regel 53: Minimabeleid/langdurigheidstoeslag vervallen - regel 74: Centrum voor Jeugd en Gezin voordeliger - regel 48: Wmo -terugvordering en verhaal HH hoger - regel 28: Onderhoud buitenruimte elders gecompenseerd - regel 113: P&O was dubbel - regel 126/127: Automatisering zat technisch tegen - regel 46/47: Wmo -inkomensgrens/vervoer niet doorgegaan - regel 105: Heffing toeristenbelasting stop gezet - regel 83: Onderhoud sportaccommodaties was dubbel - regel 50: Huishoudelijke hulp uitgesteld - restant betreft meerdere kleinere afwijkingen als sluitpost 							
Totaal			-132.921		-148.575		
			-446.021		-1.614.175		

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel				Toelichting op de bezuiniging					
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag 2013	2014	2015	2016		2017				
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>												
2	1e punt 1	biz. 34	KN 2011	SB	Maatschappelijke begeleiding	22.000	44.500	44.500	44.500	44.500	44.500	Bezuinigen op het maatschappelijke begeleiding door schrappen van 1 fre. Dit geeft een besparing van € 89.500. T/m 2012 is hiervan al € 45.000 gerealiseerd door een verlaging van de subsidie voor Vivenz. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 44.500.
3	1e punt 4	biz. 36	KN 2011	SB	Vluchtelingenwerk Ridderkerk	3.400	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	Er wordt 12% olopend bezuinigd = € 19.300. De taak kan aanmerkelijk versoberd worden. Het aantal huishoudens dat wordt begeleid is gemiddeld 15 - 30. T/m 2012 is er al € 12.300 structureel in de begroting verwerkt. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 7.000.
4	Bijlage 9 nr 33	5	Begroting 2013	SB	Vluchtelingenwerk	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	Met de Stichting Vluchtelingenwerk is een structurele bezuiniging overeengekomen van € 25.000. Dit is in de subsidiebeschikking 2013 verwerkt. De olopende bezuiniging naar € 70.000 uit het dekingsplan van de begroting 2013 is niet haalbaar gebleken. Dit is verwerkt in de 1e programmamonitor 2013.
5	1e punt 2	biz. 35	KN 2011	SB	Bibliotheek van A tot Z	42.800	85.600	85.600	85.600	85.600	85.600	Op het subsidie wordt 12 % bezuinigd = € 171.300. Daarbij valt te denken aan efficiencywinst en aan vermindering van taken/beëindigen van taken als Podium voor ontmoeting en debat en Centrum voor ontmoeting en educatie. T/m 2012 is er al € 85.700 bezuinigd. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 85.600.
6	Bijlage 9 nr 5	8	Begroting 2013	SB	Cultuureducatie (Subsidie gefaseerd stoppen)	0	0	6.500	13.000	13.000	13.000	Er is reeds 12% gekort op de subsidie aan Hofpleintheater. Het is ook mogelijk de gehele subsidie (€25.900) gefaseerd te beëindigen. Een afbouwregeling in b.v. 4 jaar vanaf 2015 zal nog met de directie van het Jeugdtheater worden besproken. Er maken nu ongeveer 100 leerlingen gebruik van het Ridderkerks aanbod.
7	1e punt 5	biz. 36	KN 2011	SB	Radio Ridderkerk	800	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500	Er wordt 12 % bezuinigd op het subsidie van € 25.500 = € 3.100 door versobering. Het verlaagde subsidie blijft nog boven het oorspronkelijke niveau van het VNG-advies over subsidiëring van lokale omroepen. T/m 2012 is er al € 1.600 structureel in de begroting verwerkt. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 1.500.
8	1e punt 7	biz. 37	KN 2011	SB	ToBe	30.800	61.600	61.600	61.600	61.600	61.600	Er wordt 12% op het subsidie van ToBe bespaard bovenop de verlaging van in het verleden niet uitgegeven en terugbetaalde subsidie. De totale taakstelling is dan € 172.400. T/m 2012 is hiervan al € 110.800 structureel in de begroting verwerkt. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 61.600.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging				
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag									
			2013	2014	2015	2016	2017					
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>												
9	1e punt 9	biz. 37	KN 2011	SB	Stichting Evenementen Ridderkerk (SER)	1.500	3.000	3.000	3.000	3.000	3.000	Er wordt 12% bezuinigd = € 6.100. Te denken valt aan versoberen evenementen en (hogere) eigen bijdrage deelnemers. T/m 2012 is hiervan al € 3.100 gerealiseerd. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 3.000.
10	2c punt 4	biz. 42	KN 2011	SB	Onderwijssubsidies op basis van Verordening 'Fingel'	12.000	24.000	24.000	24.000	24.000	24.000	Betreft een verlaging van de exploitatiebijdrage aan het Maximacollege met 25% in 4 jaar tijd. T/m 2012 is hiervan al € 24.000 gerealiseerd. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 24.000.
11	Bijlage 9 nr 12	11	Begroting 2013	SB	Safe2 School	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	30.000	In verband met de verhuizing van het Albedacollege naar Rotterdam is het subsidie die het project Safe2School ontving gestopt met ingang van de 2e helft van 2012. Hierdoor is voor 2012 € 15.000 aan subsidie uitgekeerd. In 2013 is er helemaal geen subsidie.
12	Bijlage 9 nr 52a	7	Begroting 2013	SB	Beëindiging convenant bewegingsonderwijs en subsidie vakleraren gymonderwijs	0	0	96.000	229.000	229.000	229.000	Bij beëindiging van het convenant bewegingsonderwijs en de subsidiëring vakleraren moet rekening worden gehouden met de benodigde tijd voor overleg, aanpassing van de verordening en opzegtermijnen. De bezuiniging van € 230.000 kan pas ingeboekt worden in 2015 (5/12) en 2016 (7/12).
13	Bijlage 9 nr 52c	37	Begroting 2013	SB	Afbouwen of stopzetten bijdrage in kosten overleg lokaal onderwijsbeleid	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	Besloten conform amendement 83. Subsidie participatie in overleg; elk schoolbestuur ontvangt hiervoor € 2.500 (was € 3.200); Mogelijke besparing 10x € 2.500 = € 25.000 vanaf 2013.
14	2c punt 5	biz. 42	KN 2011	SB	Emancipatie (Afschaffen waarderingsubsidie)	2.800	5.600	5.600	5.600	5.600	5.600	Met dit budget worden zelforganisaties gesteund bij hun activiteiten. Dit heeft een relatie met participatie. Er wordt € 20.100 bezuinigd, uitgezonderd de stichting Wereldwerk. T/m 2012 is hiervan al € 14.500 gerealiseerd. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 5.600.
15	bijlage 9 nr 28	10	Begroting 2013	SB	Actieve opsporing jongeren	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	65.000	Voor het project Actieve opsporing jongeren was € 115.000 structureel beschikbaar gesteld. Vanaf 2012 wordt volstaan met 0,5 fte klantmanager (€ 30.000) en € 20.000 (jeugdvolgsysteem). De totale structurele kosten bedragen daarmee € 50.000. Vanaf de begroting 2013 is het budget naar dit niveau verlaagd.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging			
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag								
			2013	2014	2015	2016	2017				
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>											
16	1e punt 8	biz. 37	KN 2011	SB	Context	800	1.600	1.600	1.600	1.600	Er wordt 12 % bezuinigd op het Context-subsidie van het CJG door versobering = €3.200. In 2012 is bezien of de subsidie die bedoeld is voor geestelijke gezondheidszorg voor een andere doelgroep kan worden ingezet inclusief de taakstelling. T/m 2012 is hiervan al € 1.600 gerealiseerd. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 1.600.
17	Bijlage 9 nr 53	15	Begroting 2013	SB	Actieplan Volksgezondheid	10.000	20.000	20.000	20.000	20.000	Voor het actieplan Volksgezondheid was jaarlijks €60.000 beschikbaar. Besloten is het bedrag te verminderen en de ambities te beperken.
18	Bijlage 9 nr 57	9a	Begroting 2013	SB	Voor het jaar 2013 wordt Stichting Sport en Welzijn een taakstellende bezuiniging opgelegd van €36.000, qua inhoud door het college te bepalen in overleg met Sport en Welzijn.	36.000	0	0	0	0	De raad heeft besloten conform amendement 79 niet in te stemmen met de voorgestelde bezuiniging op het Peuterspeelzaalwerk (nr. 9). Deze mogelijke bezuiniging is naar de reservelijst gegaan. Voor het jaar 2013 wordt Stichting Sport en Welzijn een taakstellende bezuiniging opgelegd van €36.000, qua inhoud door het college te bepalen in overleg met Sport en Welzijn.
19	Bijlage 9 nr 16	39a	Begroting 2013	SB	Algemeen Maatschappelijk Werk (deels/ zie ook resterende bezuinigingsmogelijkheid bij de 2e stap)	87.000	87.000	87.000	87.000	87.000	Besloten conform amendement 83. Betreft slechts een gedeelte van de totale bezuinigingsmogelijkheid op het Algemeen Maatschappelijk Werk.
20	Bijlage 9 nr 16	39a	Begroting 2013	SB	Algemeen Maatschappelijk Werk (deels/ zie ook resterende bezuinigingsmogelijkheid bij de 2e stap)	0	0	0	36.000	36.000	Besloten conform amendement 83. Betreft slechts een gedeelte van de totale bezuinigingsmogelijkheid op het Algemeen Maatschappelijk Werk.
21	Bijlage 9 nr 29	22	Begroting 2013	SB	Jongerenwerk	65.000	180.000	180.000	180.000	180.000	Besloten conform amendement 83. Voor 2013 wordt €65.000 bezuinigd (dus geen €135.000 zoals oorspronkelijk in de bezuinigingslijst stond). Vanaf 2014 is €180.000 structureel als bezuiniging ingeboekt. Ridderkerk geeft voor jongerenwerk 2 keer zoveel uit als andere gemeenten. Echte grote bezuinigingen kunnen alleen gerealiseerd worden door het aantal voorzieningen terug te brengen en uren jongerenwerk te verminderen.
22	Bijlage 9 nr 30	16	Begroting 2013	SB	Steunpunt Vrijwilligerswerk	24.000	48.000	72.000	72.000	72.000	Besloten conform amendement 83. Wanneer we meer overlaten aan verenigingen kan de subsidie (aan Sport en Welzijn) voor Connect2act gefaseerd worden verlaagd, dan wel worden gestopt. Sport en Welzijn ontvangt op dit moment €116.400 voor het Steunpunt Vrijwilligerswerk.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel				Toelichting op de bezuiniging	
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag					
			2013	2014	2015	2016		2017
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>								
23 3a punt 3.2	KN 2011 biz. 44	SB	180.000	180.000	180.000	180.000	180.000	Niveau van onderhoud voor de sportaccommodaties verlagen met 40% levert een besparing op van € 180.000. We handhaven hiermee een acceptabel niveau van onderhoud. Het niveau van onderhoud is nog niet met 40% verlaagd. Nieuwe beheerplannen dienen daartoe nog vastgesteld te worden. Tot nut toe is de bezuiniging wel grotendeels gerealiseerd, omdat de tekorten met incidentele middelen uit een onderhoudsvoorziening van stichting Sport en Welzijn zijn opgevangen.
24 3a punt 23	KN 2011 biz. 47	SB	18.300	17.600	17.000	17.000	17.000	In 2009 zijn investeringen gepland op de sportvelden Bolnes. Het restantkrediet op deze velden (Veld A, B Veld 7/10) bedraagt € 139.200. Besluitvorming over de toekomst van het sportcomplex moet nog plaatsvinden. In plaats van veld 7/10 tennispark moet voetbalveld C worden toegevoegd. Totaal te schrappen investering is dan € 109.000.
25 B.2012 punt 13	Egtr 2012 161	SB	30.400	30.400	30.400	30.400	30.400	Op externe adviezen RO kan het budget verlaagd worden van € 155.800 naar €100.000 vanaf 2013. Dit is een besparing van € 40.400. T/m 2012 is hiervan al € 10.000 gerealiseerd. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 30.400.
26 2a punt 1	KN 2011 biz. 39	SB	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	Betreeft kosten die nu nog niet doorberekend worden aan derden terwijl dat wel kan. Is tot nu toe nog niet aan de orde geweest. Sinds 1 januari 2013 is er een legesverordening van kracht. Mogelijke opbrengsten zijn van toepassing vanaf 2013. Onzeker is hoeveel aanvragen worden ingediend.
27 Bijlage 9 nr 57	Begroting 2013 12	SB	7.000	7.000	7.000	7.000	7.000	De rapportage luchtkwaliteit wordt voortaan zelf gemaakt in plaats van uitbesteed. Daarmee valt het bedrag van € 7.000 vrij.
28 1c punt 4	KN 2011 biz. 31	BU	0	414.600	19.100	19.100	19.100	Verkoop gebouwen Anjerstraat 4 en 6 in 2014 geeft een eenmalige opbrengst van € 405.000. Op onderhoud is er een structurele besparing van € 19.100.
29 B.2012 punt 7	Egtr 2012 161	BU	100.100	100.100	100.100	100.100	100.100	Efficiënter werken en herziening contracten onderhoud buitenruimte. Er is een besparing mogelijk van € 426.000. T/m 2012 is hiervan al € 325.900 gerealiseerd. De besparing op drie bestekken voor schoonmaak en onderhoud buitenruimte kon i.v.m. lopende contracten pas in 2013 ingaan. De restant taakstelling is een structurele besparing van € 100.100 vanaf 2013.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging			
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag								
			2013	2014	2015	2016	2017				
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>											
30	2c punt 10	biz. 43	KN 2011	BU	Volkstuinen (Onderbrengen bij verenigingen)	10.000	8.000	6.000	6.000	6.000	Volkstuinen onderbrengen in vereniging en kostendekkend maken of volledig afstoten. De bezuiniging is nog niet gerealiseerd. Er zijn gesprekken gaande om de volkstuinen onder te brengen in een vereniging. Inhoudelijk wordt er gewerkt aan een vereniging in oprichting.
31	Bijlage 9	3	Begroting 2013	BU	Tariefsverhoging parkeergelden met 10% (van € 1 naar € 1,10)	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	Deze tariefsverhoging is verwerkt en te realiseren.
32	Bedr. 1c punt 3	56	KN 2011	OOR	Herwaardering onroerende zaken (Jaarlijkse herwaardering in eigen beheer)	0	20.000	20.000	20.000	20.000	Door de jaarlijkse hertaxatie volledig in eigen beheer te doen wordt een besparing gerealiseerd op de kosten van uitbesteding. De daarvoor benodigde formatieuitbreiding heeft al plaatsgevonden. Het contract met het taxatiebureau wordt pas per 1-1-2014 beëindigd. Het voordeel gaat dus pas vanaf 2014 in en zal dan daadwerkelijk gaan optreden.
33	B.2012 punt 24	161	Eggt 2012	OOR	Bedrijfsvoering belastingen (uitbreiding formatie en minimalisering uitbesteding) en voor BAR gaan uitvoeren	-7.900	14.600	14.600	14.600	14.600	Uitgezocht wordt of en per wanneer Ridderkerk de uitvoering van gemeentelijke heffingen/belastingen ook voor andere gemeenten (Albrandswaard/Barendrecht) kan uitvoeren. Dit kan vanaf 2014 een structurele kostenbesparing opleveren. Baten ontstaan vanaf 2014. Ter voorbereiding van het in eigen beheer uitvoeren van de taxatie van de niet-woningen per 1-1-2014 is de formatie al met 1 fte uitgebreid.
34	BAR 1c punt 1, 1.2	biz. 55	KN 2011	OOR	Centralisering handhaving en vergunningen in BAR-verband	0	19.800	19.800	19.800	19.800	Opnemen van taakstelling bij vergunningen voor 0,5 fte coördinatiefunctie. Deze bezuiniging is structureel teruggedraaid in de begroting (en daarmee vervallen in de begroting van Ridderkerk) omdat deze in BAR-verband zal worden opgepakt. Daarmee is deze bezuiniging dus vooralsnog niet gerealiseerd.
35	BAR 1c punt 4.1, 4.2	biz. 55/56	KN 2011	OOR	BARVTH (Samenwerken in BAR verband op vergunningverlening, toezicht en handhaving)	0	5.200	5.200	5.200	5.200	Betreft efficiencyvoordeel uit de voorgenomen BAR-samenwerking. Nog geen inschatting van te maken. Deze bezuiniging is structureel teruggedraaid in de begroting (en daarmee vervallen in de begroting van Ridderkerk) omdat deze in BAR-verband zal worden opgepakt. Daarmee is deze bezuiniging dus vooralsnog niet gerealiseerd.
36	BAR 1c punt 2	biz. 55	KN 2011	OOR	Centralisering leerplicht in BAR-verband	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000	Taakstelling 0,5 fte. Centralisatie van leerplicht moet nog van start gaan, maar ligt in lijn met de ontwikkelingen in het kader van de Wabo. Voor deze bezuiniging is wel fysieke centralisatie nodig. Realisatie is afhankelijk van de voortgang van de BAR. Deze bezuiniging, die vanaf 2013 is ingeboekt in de begroting van Ridderkerk, is daarmee vooralsnog niet gerealiseerd. In het 3e kwartaal van 2013 komt hier meer zicht op.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag					
			2013	2014	2015	2016	2017	
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>								
37 Bedr. 1c punt 2	KN 2011	Juridische kwaliteitszorg (taakstelling)	0	20.000	20.000	20.000	20.000	Eén van de medewerkers zal met pensioen gaan. Tegen die tijd is de juridische kwaliteitszorg doorontwikkeld met een daling van het aantal bezwaarschriften als gevolg waardoor een besparing van 0,5 fte mogelijk lijkt. Vanaf 2014 levert dat een besparing op van €20.000. De verwachte daling is nog niet gerealiseerd. Daadwerkelijke realisatie van de taakstelling vanaf 2014 is daarom nog niet zeker.
38 1c punt 12 blz. 33	KN 2011	Invoeren Klantcontactcentrum (KCC) met sturing op kanalen	0	0	150.000	150.000	150.000	De in 2012 door het college vastgestelde BC beschrijft drie scenario's voor de kosten voor een BAR KCC. Hoe meer er wordt bespaard des te meer consequenties dit heeft voor de dienstverlening aan burgers en aan de werkdruk voor medewerkers. De BC laat zien dat het scenario van 10% besparing op de huidige budgetten realistisch is. In dit scenario dalen én de kosten én wordt de kwaliteit van de dienstverlening (na een eerste aanloopfase) verhoogd. Dit is met name het geval in Ridderkerk en Albrandswaard die nu nog geen callcenter kennen en in mindere mate ook voor Barendrecht. De besparing die hiermee wordt behaald bedraagt minimaal € 150.000 (dit is ongeveer 10% van de netto kosten). Zie ook regel 52.
39 1c punt 9	KN 2011	Beëindiging ROTS/ omzetten (Beëindiging deelname regionaal fraude team en zelf doen) aandeel Ridderkerk in ROTS	45.000	45.000	45.000	45.000	45.000	Met de gemeente Spijkenisse is overeengekomen dat bij de vorming van de BAR-organisatie de BAR-gemeenten uit de gemeenschappelijke regeling ROTS stappen. Tot 2018 blijft een medewerker van ROTS gedetacheerd binnen de BAR voor 0,8 FTE. Daarnaast zal er binnen BAR voor 1 FTE invulling worden gezocht voor een eigen fraude-preventie-medewerker waarvan de werving in het 4e kwartaal van 2013 zal plaatsvinden. Daarmee zal deze bezuiniging gerealiseerd worden.
40 3a punt 10 blz. 45	KN 2011	Huishoudelijke hulp (Loslaten Zeeuws model)	0	150.000	150.000	150.000	150.000	Het loslaten van het Zeeuws model, en overeenkomsten afsluiten met een paar zorgleveranciers levert een scherpere prijsstelling op ten opzichte van huidige model (besparing €150.000). Keuzevrijheid voor cliënt wordt minder, maar prijs voor gemeente gunstiger. Bezuiniging HH kan pas met ingang van 1 januari 2014 worden gerealiseerd (2013 is daarom teruggedraaid). Naast deze bezuiniging worden ook bezuinigingen door gewijzigd rijksbeleid hierin meegenomen.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag					
			2013	2014	2015	2016	2017	
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>								
41 BAR 1c punt 3	DV	Eén uitvoeringsorganisatie voor de BAR-gemeenten (voor <i>verstrekingen Hulp bij Huishouden en Hulpmiddelen en voorzieningen</i>)	0	0	75.000	75.000	75.000	Aanname is dat circa 10% besparing op de uitvoeringskosten reëel is. De uitvoeringskosten op dit moment bedragen circa €750.000. De frictiekosten worden geschat op € 150.000. Deze zijn in mindering gebracht op de besparingen voor 2013 en 2014. Nog niet gerealiseerd. De BAR-organisatie treedt pas met ingang van 1 januari 2014 in werking. Eerste effecten worden pas m.i.v. 2015 verwacht.
42 Bijlage 9 nr 42	DV	Collectief vervoer WMO en leerlingen	0	150.000	150.000	150.000	150.000	Besparing vanaf 2014 op basis van het nieuwe aanbestedingscontract dat per 1-8-2013 in BAR-verband zal in gaan.
43 Bedr. 1c punt 4	OS FC	F&C (<i>investeren in geautomatiseerde processen leidt tot efficiencyvoordelen</i>)	12.400	-36.200	5.800	12.400	12.400	Het verder automatiseren van het financiële proces (digitalisering facturen) wordt in afwachting van de BAR-samenwerking nog niet opgepakt. In 2011 is er maar gedeeltelijk een besparing door natuurlijk verloop op personeel geweest. Vanaf 2012 hebben de personeelsmutaties geleid tot een voordeel van €20.000. Dit wordt weer minder na de investering in digitalisering.
44 Bedr. 1c punt 8	OS ITC	Automatisering (<i>applicatiebeheer in BAR verband</i>)	29.500	59.000	59.000	59.000	59.000	Gezamenlijk voeren van applicatiebeheer in BAR-verband levert een besparing op van de formatie van 1 fte. Hiervoor moet de samenwerking in BAR-verband verder worden uitgebouwd en zal er intern een herverdeling van werkzaamheden moeten plaats vinden. De besparing kan vanaf 2013 olopend worden gerealiseerd.
45 Bedr. 1c punt 9	OS ITC	Automatisering (<i>1 telefooncentrale samen met BAR</i>)	13.500	13.500	13.500	13.500	13.500	Door in BAR-verband over te gaan op het gebruik van één telefooncentrale kan ongeveer 60% bespaard worden op de exploitatiekosten = € 90.000. Door een verwacht aanbestedingsvoordeel kan mogelijk een besparing van 5% op de investering worden gerealiseerd en een voordeel worden behaald op de post onderhoud. Er is nog niet overgegaan op één telefooncentrale in BAR-verband. De bezuiniging is in 2012 deels gerealiseerd door verlagingen in de exploitatiekosten. De restant taakstelling is een structurele besparing vanaf 2013 van € 13.500.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag	2013	2014	2015	2016	
<p>Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:</p> <p>Groen = haalbaar</p> <p>Oranje = twijfelachtig</p> <p>Rood = niet haalbaar</p>								
46 Bedr. 1a punt 7	OS DOCU	Archief en Post (Opzeggen huur externe opslag)	11.100	11.100	11.100	11.100	11.100	Door de achterstand met vernietiging van dossiers weg te werken kan €13.600 bespaard worden op het huren van externe opslagruimte. Doordat er ook archieven op afdelingen stonden kon de besparing in 2012 nog onvoldoende gerealiseerd worden. In 2013 zijn deze naar een centrale plaats overgebracht zodat de restant taakstelling van €11.100 alsnog bereikt kan worden.
47 Bedr. 1c punt 10	OS DOCU	Archief en Post (invoering DODO leidt tot minder benodigde bezetting)	37.625	75.250	75.250	75.250	75.250	Invoering van DODO (Digitaal Opslaan en Digitaal Ontsluiten van informatie) leidt tot taakverschuiving en efficiencywinst. Er is een overgangperiode waarin zowel met fysieke als digitale dossiers wordt gewerkt. Daarna zal de formatie met 1,75 fte kunnen verminderen. Dit levert vanaf 2013 een oplopende besparing op.
48 Bedr. 1c punt 11	OS FAC	Inkoop (inkoop in BAR-verband levert een halve FTE besparing op in Ridderkerk)	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000	Door samenwerking met Barendrecht en Albrandswaard is het mogelijk om de formatie in Ridderkerk met 0,5 fte te verlagen. Dit kan vanaf 2013 door natuurlijk verloop worden gerealiseerd.
49	Egrotting 2012	Abonnementen	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	Taakstelling abonnementen.
50 Bedr. 1c punt 12	OS FAC	Faciliteir bedrijf (anders omgaan met procesondersteuning: uitbreiding op de informatievoorziening met een informatieadviseur/analist)	50.000	75.000	100.000	100.000	100.000	Investeren in processturing zorgt ervoor dat zaken efficiënt verlopen, wat uiteindelijk leidt tot minder kosten. Hoe we dit exact vorm gaan geven wordt op dit moment bekeken. Vanaf 2013 is een oplopende besparing mogelijk.
51 Bedr. 1c punt 13	OS FAC	Faciliteir bedrijf (minder postrondes door DODO)	15.000	15.000	15.000	15.000	15.000	Verdere invoering van digitale post en DODO leiden tot minder postrondes en dus minder inzet van bodes. Bemensing van de bodetaken kan dan vanaf 2013 via natuurlijk verloop terug met 0,8 fte.
52 Bijlage 9 nr 17	OS FAC	Faciliteir bedrijf (Gewijzigde openstelling gemeentehuis)	12.000	12.000	12.000	12.000	12.000	De raad heeft besloten conform amendement 85 niet in te stemmen met de afschaffing van de gemeentelijke bijdrage op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. In plaats daarvan is besloten tot een verminderde openstelling van het gemeentehuis. Nader onderzoek in het kader van ontwikkeling KCC en op afspraak werken.
53 Bedr. 1c punt 5	OS PO	P&O (investeren in geautomatiseerde processen leidt tot efficiencyvoordelen)	PM	PM	PM	PM	PM	Door het automatiseren van een deel van het P&O-werk kan deze bezuiniging gerealiseerd worden. De automatisering vindt plaats in 2013. De hiermee samenhangende vacatureruimte is vanaf 2012 al geschrapt.

Bijlage 3b: Overzicht vanaf 2013 te realiseren bezuinigingen uit de begrotingen 2011, 2012 en 2013

Oorsprong	Afdeling	Onderwerp (maatregel)	+ = voordeel en - = nadeel					Toelichting op de bezuiniging		
			Te verdienen of te bezuinigen bedrag 2013	2014	2015	2016	2017			
								Legenda bij stoplichtmodel - jaar 2013:		
								Groen = haalbaar		
								Oranje = twijfelachtig		
								Rood = niet haalbaar		
54	Bedr. 1c punt 6	KN 2011	OS PO	P&O (Andere leverancier juridische adviezen)	18.000	18.000	18.000	18.000	18.000	Er wordt bespaard door het afnemen van expertise voor rechtspositieproblematiek bij de servicedienst Rotterdam. De beoogde samenwerking met servicedienst Rotterdam heeft niet plaatsgevonden. Per 1-1-2013 is er nu wel een gezamenlijk BAR-contract voor het afnemen van juridische diensten.
55	Bedr. 1c punt 19	KN 2011	HR	Opleidingsbudget (Budget verlagen)	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000	Een taakstellende bezuiniging op het opleidingsbudget is haalbaar wanneer het ambitieniveau wordt verlaagd. Omdat voor de bezuinigingsoperatie budget beschikbaar moet zijn voor loopbaantrajecten en omscholing is er pas vanaf 2013 sprake van een besparing.
				Totaal taakstellingen	1.280.925	2.369.080	2.378.450	2.560.550	2.560.550	

BIJLAGE 4

Stand van zaken investeringen en investeringsvolume

Bijlage 4: Stand van zaken investeringen en investeringsvolume

INLEIDING

Het investeringsvolume is een financieel-technisch instrument om de zogeheten boeggolf uit de begroting te krijgen. Die boeggolf doet zich voor als voorgenomen investeringen niet worden uitgevoerd waardoor er bij de rekening een overschot ontstaat bij de kapitaallasten (= rente en afschrijving van investeringen).

Het investeringsvolume werd in eerste instantie uitgerekend door van de vierjarige investeringslijst in de begroting voor ieder jaar de kapitaallasten uit te rekenen, bij elkaar op te tellen en te delen door 4. Hierdoor ontstond er een evenwichtig verloop van de kapitaallasten en werd de piek die doorgaans in het eerste jaar zit eruit gehaald.

In de begrotingen 2012 en 2013 is uit bezuinigingsoverwegingen besloten het investeringsvolume niet opnieuw uit te rekenen maar het te doen met de bestaande bedragen die er al voor in de begroting stonden. De gedachte daarachter was dat het meerjarige investeringsschema moest passen binnen het bestaande investeringsvolume. Wel wordt het investeringsvolume in de nieuwe begrotingen geïndexeerd.

Investeringen worden ingedeeld in categorie 1 of 2:

1. De investering is uitvoeringsgereed.
2. De investering is nog niet uitvoeringsgereed omdat de voorbereiding nog niet is afgerond. Bijvoorbeeld als nog niet alle benodigde vergunningen binnen zijn of het inspraaktraject nog niet is afgerond.

Eén jaar nadat de investering in gebruik is genomen start de afschrijving. Dus een investering die wordt afgerond in het jaar 2013 geeft kapitaallasten in 2014, c.q. drukt op het investeringsvolume 2014.

VOORTGANG INVESTERINGSSCHEMA 2013

Onderstaand overzicht geeft de mutaties weer bij de investeringen uit het investeringsschema 2013. Voor deze investeringen geldt het investeringsvolume. Het vertrekpunt bij dit overzicht is het investeringsschema uit de begroting 2013, wat vervolgens is aangevuld met de mutaties uit de eerste en tweede monitor

De verschillende elementen die van belang zijn voor het investeringsvolume zijn met een kleurtje aangegeven:

Dit betreft onder meer:

- wijzigingen in de bedragen van de investeringen
- verschuivingen van de investeringen in de tijd
- nieuwe investeringen of het vervallen van investeringen
- investeringen die in 2013 categorie 1 zijn geworden
- investeringen categorie 2

Pr.	Omschrijving	Uitgaven primitieve begroting 2013		Mutaties / verwachtingen in 2013 1 ^e monitor	Uitgaven na 1 ^e monitor 2013	Mutaties in 2013 2 ^e monitor	Uitgaven na 2 ^e monitor 2013	Kapitaal-lasten 2014
		2012	2013					
Bestaande investeringen								
1	Wijkontwikkelingsplannen 2012		25.000	2	25.000	1	25.000	3.600
1	Grond sporthal c.s. Driehoek Het Zand		590.000	2	590.000	2	0	0
1	Bouw sporthal c.s. Driehoek Het Zand	55.000	40.000	2	40.000	2	10.000	0
1	De Klinker Bouw	10.000		2		2		500
1	De Klinker inrichting	70.000		2		2		0
1	De Klinker installaties	20.000		2		2		0
1	Inv. subsidie scoutinggroepen		180.000	2	143.500	2	143.500	11.200
	Totaal bestaande investeringen pr. 1	155.000	835.000		798.500		178.500	
2	Verkiezingsborden		30.000	1	30.000	1	16.000	-1.800
	Totaal bestaande investeringen pr. 2	0	30.000		30.000		16.000	
3	Project tapijt rouwcentrum		35.000	2	0	2		0
	Totaal bestaande investeringen pr. 3	0	35.000		0		0	
4	Lokaal maatwerk BBO		68.100	2		2		0
4	Lokaal maatwerk OBO		75.300	2		2		0
4	Uitbreiding Farelcollege bouw		1.635.000	2	545.000	2	545.000	0
4	Uitbreiding Farelcollege installaties		600.000	2	200.000	2	200.000	0
4	Uitbreiding Farelcollege inrichting		360.000	2		2		0
4	Vervangen inventaris gymlokalen		92.000	2	92.000	1	92.000	13.300
4	Tweede rotonde Populierenlaan		355.400	1		1		22.800

Pr.	Omschrijving	Uitgaven primitieve begroting 2013		Mutaties / verwachtingen in 2013 1 ^e monitor		Uitgaven na 1 ^e monitor		Mutaties in 2013 2 ^e monitor		Uitgaven na 2 ^e monitor		Kapitaal-lasten	
		2012	2013	toelichting	Cat.	2013	Cat.	toelichting	Cat.	2013	Cat.	2014	2014
4	Fietshighway Lagendijk	243.000		cat. 2 afh. van besluitvorming	2	243.000	2	€50.000 voor onderz. kruispunt Klevitsweg/ Rijsingel	2	193.000	2	18.300	
4	Vervangen brug Westerhof 075801		20.000	cat. 1 medio 2013	2	20.000	2	Investering iets lager		19.000	1	1.800	
4	VRI Rijsingel-Rotterdamseweg		95.000	cat. 1 medio 2013	2	95.000	2	naar 2014			2	0	
4	VRI Populierenlaan-Rotterdamseweg		190.000	categorie 2	2	190.000	2	naar 2014			2	0	
4	VRI Havenstraat-Donkerslootweg		150.000	naar 2014	2		2				2	0	
4	Groenbufferzone Donkersl. Noord Ringdijk		120.000	categorie 2	2	120.000	2	Naar complex Park Ringdijk: uit investeringsvolume			1	6.000	
4	Verv. Speelvoorzieningen uit 2002		40.000	cat. 1 medio 2013	2	40.000		naar categorie 1		40.000	1	5.800	
4	Verv. Zitbanken t/m bouwjaar 1990		12.500	categorie 2	2	12.500	2			12.500	2	1.200	
4	Grond jeugdcentrum Drievliet		40.000	categorie 2	2	40.000	2	naar 2014			2	0	
4	Buurtspeleruimten 2013		127.500	cat. 1 2e kwartaal 2013	2	127.500	2	naar categorie 1, incl. restantkrediet 2012		163.700	1	16.400	
4	Blokspeelruimten 2013		85.000	cat. 1 2e kwartaal 2013	2	85.000	2	naar categorie 1		85.000	1	10.900	
4	Speelelementen 2012		40.000	categorie 2	2	40.000	2	naar categorie 1, incl. restantkrediet 2012		47.200	1	3.800	
4	Speelelementen 2013		42.000	categorie 2	2	42.000	2	naar categorie 1		42.000	1	4.000	
4	Zoutoplosser (01)		14.100	naar 2014	2		2				2	0	
4	Kwaliteitsverbetering winkelcentrum		186.700		1	186.700	1	Verlaging investering		175.000	1	-1.100	
4	Vernieuwen installatie keuken rouwcentrum	10.000		naar 2013	1	10.000	1	naar 2014			1	-1.100	
4	Hangbrug Reyerpark		24.300		1	24.300	1	naar 2014			1	-2.400	
4	Houten brug Reyerpark, t.h.v. Eikendreef		10.800		1	10.800	1	naar 2014		500	1	-2.200	
4	Rehabilitatie wegen				2		2	Uit investeringsvolume: verlaging totale volume			1	25.000	
	Totaal bestaande investeringen pr. 4	253.000	4.383.700			2.123.800				1.614.900			
6	CV ketel industrieweg plantsoenpost		10.000	vervalt	2		2				2	0	
6	Veegmachine Phoenix		15.000	cat. 1 3e kwartaal	2	15.000	2	blijft nog categorie 2		15.000	2	3.700	

Pr.	Omschrijving	Uitgaven primitieve begroting 2013		Mutaties / verwachtingen in 2013 1 ^e monitor	Uitgaven na 1e monitor 2013	Cat.	Mutaties in 2013 2 ^e monitor	Uitgaven na 2e monitor 2013	Cat.	Kapitaal-lasten 2014
		2012	2013							
6	Bladzuiger Trilo SU 60		10.000	2013 naar 2014		2			2	0
6	Verv. Netwerk 2011		280.000	cat. 1 medio 2013, minus overschrijving 2012 krediet WIFI	246.500	2	€ 242.400 naar 2015, cat 2, restant als uitgave cat. 1 voor WIFI	4.100	1	600
6	GPS en veldboek		25.000	categorie 2	25.000	2	naar 2014		2	0
6	AO plotter		12.000		12.000	1	vervalt		1	-5.400
6	Vervangen Pc's en beeldschermen	386.000				1	Restantkrediet 2012 minus € 20.200 verlaging	13.500	1	-6.000
6	BAR ICT	120.000		cat. 1 2e kwartaal 2013	120.000	2	vervalt		2	0
6	Nat. Uitvoeringsprogramma Aut. 2012-2013	206.300	300.000	cat. 1 2e kwartaal 2013, hogere investering	506.300	2	Krediet deels ter dekking investering in KCC	284.300	1	60.000
6	Uitbreiding Citrix	67.800				1	naar categorie 2, 2014	0	2	-20.000
6	Verv HP san/ server /Ntserver 2013	615.000				1	deel naar 2014, investering € 65.000 voordeliger	155.000	1	-181.400
	Totaal bestaande investerings pr. 6	1.395.100	652.000		924.800			471.900		
	TOTAAL BESTAANDE INVESTERINGEN	1.803.100	5.935.700		3.877.100			2.281.300		
Nieuwe investeringen										
1	Videosysteem raadsvergaderingen		28.500	naar categorie 1	28.500	1		28.500	1	7.000
	Totaal nieuwe investerings pr. 1	0	28.500		28.500			28.500		
4	Parkeerplaatsen Reyerpark		775.000	cat. 1 3e kwartaal 2013	775.000	2	cat. 1 € 275.000 naar 2014	500.000	1	0
4	MFA Bolnes						Deel van in 1e monitor aangekondigde investering in voorbereiding	100.000	1	0
	Totaal nieuwe investerings pr. 4	0	775.000		775.000			600.000		
6	Key-2 Finance		200.000	categorie 2	200.000	2	categorie 1, geen geheel nieuw financieel pakket noodzakelijk	22.000	1	4.100
6	Landrover P93 48-VG-JB						Vervroegde investering als	60.000	1	8.700

STAND INVESTERINGSVOLUME

Omdat de 2^e monitor 2013 alleen over het begrotingsjaar 2013 (= investeringsvolume 2014) gaat is alleen dat jaar in onderstaande overzichten opgenomen. Het meerjarenperspectief van het investeringsvolume (2015-2018) staat in de nieuwe begroting 2014.

Primitieve begroting 2013-2016

Allereerst het overzicht van het investeringsvolume uit de primitieve begroting:

Tijdens het opstellen van de begroting 2013 bleek het investeringsschema niet te passen binnen de ruimte van het bestaande meerjarige investeringsvolume. Daarop werd besloten de algemene reserve in te zetten om extra ruimte te creëren. Een aantal investeringen dat zich daarvoor leende is in één keer afgeschreven ten laste van de algemene reserve. In totaal werd voor € 1.924.500 beschikt over de algemene reserve en dat leverde de volgende structurele besparingen op voor het investeringsvolume:

2014: 182.900

2015: 178.600

2016: 174.200

2017: 169.800

	2014
Beginstand begroting 2013	0
Inzet algemene reserve-minder kapitaallasten categorie 1	33.300
	33.300
Kapitaallasten categorie 2	-966.100
	-932.800
Inzet algemene reserve-minder kapitaallasten categorie 2	149.600
	-783.200

Eerste monitor 2013

Hetzelfde staatje met daarin verwerkt de mutaties uit de 1^e monitor 2013 ziet er als volgt uit:

Stand investeringsvolume in de begroting:	2014
Beginstand begroting 2013	0
Verhoging door inzet algemene reserve	33.300
Subtotaal stand investeringsvolume	33.300
Rekening 2012 - mutaties categorie 1	17.600
Subtotaal stand investeringsvolume	50.900
Categorie 1:	
1 ^e monitor 2013 - van categorie 2 naar 1	-37.000
	13.900
Overheveling overschot investeringsvolume 2013 naar 2014	162.400
Raming investeringsvolume 1^e monitor	176.300
Verwachting in 2013 naar categorie 1	-277.900
Subtotaal t/m categorie 1	-101.600
Categorie 2:	
Kapitaallasten categorie 2 *	-244.000
Verwachte eindstand investeringsvolume 1 monitor 2013	-345.600

*: De onttrekking aan de algemene reserve om ruimte te creëren bij de kapitaallasten investeringen categorie 2 zit verwerkt in de kapitaallasten categorie 2. Die zijn gesaldeerd weergegeven.

Tweede monitor 2013

En de actuele stand van investeringen bij deze 2^e monitor leidt tot de volgende stand van het investeringsvolume:

Stand investeringsvolume in de begroting:	2014
Beginstand begroting 2013	0
Verhoging door inzet algemene reserve	33.300
Subtotaal stand investeringsvolume	33.300
Rekening 2012 - mutaties categorie 1	17.600
Subtotaal stand investeringsvolume	50.900
Categorie 1	
1e monitor 2013 - van categorie 2 naar 1	-37.000
Stand investeringsvolume 1e monitor	13.900
Overheveling overschot investeringsvolume 2013 naar 2014	162.400
Raming investeringsvolume 1e monitor 2013	176.300
Nieuwe investeringen	-14.200
Mutaties investeringen binnen categorie 1	221.400
Investeringen van categorie 2 naar categorie 1	-138.400
Stand investeringsvolume op dit moment	245.100
Verwachting in 2013 naar categorie 1	0
Subtotaal t/m categorie 1	245.100
Categorie 2	
Kapitaallasten categorie 2	-38.500
Verwachte eindstand investeringsvolume 2e monitor 2013:	206.600

De kleuren in dit staatje corresponderen met de kleuren die zijn gebruikt in het bijgestelde investeringschema 2013 dat hiervoor werd weergegeven.

De cijfers in het bovenstaande overzicht van het investeringsvolume zijn op begrotingsbasis, waarbij er van wordt uitgegaan dat de investeringen categorie 1 volledig worden uitgevoerd in 2013 en ook dat alle uitgaven zullen worden gedaan.

Als alle investeringen van dit moment volledig worden uitgevoerd resteert er nog een investeringsvolume voor 2014 van € 206.600.

Het andere belangrijke gegeven bij de investeringsplanning is de realisatie, oftewel de werkelijke uitgaven van de investeringen, tot nu toe. Per 15 juli was er 40,5 % uitgegeven van de investeringen (categorie 1). (ter vergelijking: in de 1^e monitor 2013 was dit 19,2%)

Samenvatting en conclusie bij de stand van het investeringsvolume:

Op dit moment resteert er in 2014 voor € 206.600 ruimte in het investeringsvolume. Ten opzichte van de 1^e monitor 2013 is dat een aanzienlijke verbetering. Dat wordt voornamelijk veroorzaakt door mutaties bij enkele automatiseringskredieten, sommige schuiven op in tijd en sommige konden vervallen. Ook is het investeringschema nog eens kritisch nagelopen wat heeft geleid tot aanpassingen. Dit is gebeurd in vervolg op de in de 1^e monitor aangekondigde actie dat het investeringschema heroverwogen zou worden om een tekort bij het investeringsvolume te voorkomen.

Realisatie investeringsvolume 2011-2013

Ter informatie treft u hieronder nog de realisatie aan van het investeringsvolume gedurende de jaren 2011-2013.

	2011	2012	2013
Beginstand begroting	508.600	516.500	573.700
Mutaties 1 ^e monitor	0	-24.100	-380.700
Mutaties 2 ^e monitor	-434.800	-326.000	-136.000
Mutaties 3 ^e monitor	69.800	-96.200	0
Restant investeringsvolume na <u>begrotingswijzigingen</u>	143.600	70.200	57.000
Mutaties op basis van de <u>realisatie</u>	77.200	118.100	105.400
Investeringsvolume na rekening	220.800	188.300	162.400

Hieruit blijkt dat er bij de rekening voordelen ontstaan (zie het kopje Mutaties op basis van realisatie). Dat komt omdat ten opzichte van de planning nog niet alle investeringen volledig waren uitgevoerd en de uitgaven nog niet volledig waren gedaan.

OVERZICHT NIEUWE INVESTERINGEN IN VOORBEREIDING

Er zijn enkele nieuwe investeringen in voorbereiding die niet waren opgenomen in het investeringsschema 2013 van de primitieve begroting.

Dit betreft:

Omschrijving	Bedrag	Opmerkingen
Multifunctionele accommodatie Bolnes	€ 513.500	(t.l.v. investeringsvolume)
Uitbreiding rouwcentrum met 24 uurs kamers	€ 800.000	(eigen exploitatie)
Aanschaf mobiele camera-unit	€ 60.000	(t.l.v. investeringsvolume)

OVERZICHT VAN ALLE LOPENDE INVESTERINGEN

In de eerste monitor werd een actueel overzicht gegeven van alle lopende investeringen. Dat overzicht is in deze tweede monitor niet opgenomen. Die lijst staat in de nieuwe begroting 2014.

OVERZICHT VAN DE INVESTERINGEN DIE NIET ONDER HET INVESTERINGSVOLUME VALLEN

Dit betreft de investeringen bij de begrotingsonderdelen afval, riolering, begraafplaatsen en enkele overige investeringen. Voor deze investeringen is buiten het investeringsvolume op een andere wijze in de dekking voorzien. Bij afval, riolering en begraafplaatsen staan er heffingen tegenover. Voor de bij overig genoemde investeringen is in de lopende exploitatie of bij reserves dekking gevonden.

	Omschrijving	Uitgaven voor 1e monitor		Uitgaven na 1e monitor		Voorgestelde bijstelling van het krediet in 2e monitor		Toelichting		Uitgaven na 2e monitor	
		uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Pr.	Riolering										
4	Gemalen 2012, elektronisch	38.500		38.500						38.500	
4	Gemalen 2012, elektrisch	70.100		70.100						70.100	
4	Riolering OostMolendijk civiel 1)	245.700	126.600	349.600	126.600					349.600	126.600
4	Riolering OostMolendijk elektrisch	59.900		59.900		45.000	45.000	Voor deze investering was de netto investering opgenomen (uitgaven minus inkomsten). De ramingen zijn nu bruto opgenomen.		104.900	45.000
4	Vervangen gemaal P01 werktuigbouw	392.200		392.200		250.100		Verdere uitwerking van de plannen hebben tot hogere kosten geleid. Dekking door verlaging van 4 andere kredieten, zie ook de toelichting op programma 4.		642.300	
4	Drukrioolgemalen 2013	60.800		60.800		-21.500		Krediet kon lager, mede ter dekking van de P01		39.300	
4	Grote gemalen 2013	122.600		122.600		-56.300		Krediet kon lager, mede ter dekking van de P01		66.300	
4	Gemalen 2013, elektronisch	214.400		214.400		-160.300		Krediet kon lager, mede ter dekking van de P01		54.100	
4	Gemalen 2013, elektrisch	393.000		393.000		-212.000		Krediet kon lager, mede ter dekking van de P01		181.000	
4	Vervangen gemaal P01 elektronisch	30.800		30.800						30.800	
4	Vervanging gemalen P01/P02 elektrisch	123.100		123.100						123.100	
4	Vervangen repareren gemaal P01	564.500		564.500		-364.500		De mutatie betreft een verschuiving naar 2014.		200.000	

Omschrijving	Uitgaven voor 1e monitor		Uitgaven na 1e monitor		Voorgestelde bijstelling van het krediet in 2e monitor		Toelichting		Uitgaven na 2e monitor	
	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
4 Aanpassen put TV 74	15.000		15.000				15.000		15.000	
4 Verpl. Overstort 252 Rijksstraatweg	17.000		17.000				17.000		17.000	
4 Maatregelen wateroverlast Kerkweg		124.800		124.800						124.800
4 Vervangen riolering 2013 2)	700.000		400.000		-400.000			Vervangingen worden rechtstreeks t.l.v. een voorziening gebracht, op basis van GRP-V, zie ook de toelichting op programma 4.		
4 Kleppen overstortdempels	30.000		30.000				30.000		30.000	
4 Afkoppelen langs de Waal deel 1 3)	237.000		350.000	113.500	-150.000	-113.500	200.000	Mutaties betreffen verschuivingen naar 2014.	200.000	
Totaal riolering	3.314.600	251.400	3.231.500	364.900	-1.069.500	-68.500	2.162.000		2.162.000	296.400
Pr. Afval										
4 Restafval ondergr. betonbak/mileupark	24.300		24.300				24.300		24.300	
Totaal afval	24.300	0	24.300	0	0	0	24.300		24.300	0

Toelichtingen bij mutaties uit 1e monitor

- 1) Door een ander tracé en de uitkering van schadevergoedingen wordt het krediet verhoogd.
- 2) In deze monitor wordt er € 300.000 doorgeschoven naar 2014.
- 3) Voor deze investering was de netto investering opgenomen (uitgaven minus inkomsten). Die raming is nu bruto opgenomen.

Omschrijving	Uitgaven voor 1e monitor		Uitgaven na 1e monitor		Voorgestelde bijstelling van het krediet in 2e monitor		Toelichting		Uitgaven na 2e monitor	
	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten	uitgaven	inkomsten
Pr. Overige investeringen niet vallend onder het investeringsvolume										
4 Ruimen algemene graven '84-'89	5.000		5.000						5.000	
4 Grafelfmachine (Lanz)	100.000		100.000						100.000	
4 Rehabilitatie wegen 2012/2013	1.261.800		1.261.800						1.261.800	
4 Geluidsreductie Rotterdamseweg	144.500		144.500						144.500	
4 Fietshighway Kievitsweg	250.000		250.000						250.000	
4 Fietshighway West Molendijk	165.000		165.000						165.000	
4 Rotonde Donkerslootweg/Vlietlaan 4)	500.000		500.000						50.000	
4 Rotonde Populieren/Sport/Kastanjelaan	479.800		479.800						479.800	
6 Aanschaf hoogwerker	50.000		50.000						50.000	
6 Vier elektrische voertuigen Peugeot 5)	80.800	26.500	97.600	26.500					97.600	26.500
6 Twee elektrische voertuigen Renault 5)	41.500	14.300	46.300	14.300					46.300	14.300
4 LED verlichting parkeergarage	29.200	14.600						Krediet beschikbaar gesteld in raad van 24 januari 2013	29.200	14.600
6 LED verlichting hal gemeentehuis	75.800							Krediet beschikbaar gesteld in raad van 24 januari 2013	75.800	
6 Compressoren warmtekracht	35.400							Krediet beschikbaar gesteld in raad van 24 januari 2013	35.400	
Totaal overig	3.218.800	55.400	2.650.000	40.800	0	0	0		2.790.400	55.400
Totaal generaal	6.557.700	306.800	5.905.800	405.700	-1.069.500	-68.500			4.976.700	351.800

Toelichtingen bij mutaties uit 1e monitor

4) De uitvoering van deze investering zal in 2014 plaatsvinden.

5) De aanbesteding viel hoger uit dan de oorspronkelijke raming. De extra kapitaallasten worden binnen de exploitatie opgevangen.

BIJLAGE 5

Monitor Prestatieafspraken

Woonvisie

(Deze bijlage is identiek aan bijlage 5 van de begroting 2014-2017)

Bijlage 5 Monitor Prestatieafspraken Woonvisie – gemeente 2010 - 2015

Tabel 1 Woningvoorraad Woonvisie Ridderkerk

	1 jan 2012	1 jan 2013	1 jan 2014	1 jan 2015	Afspraak 1-1-2015
Sociale voorraad	7.762	7.777			7.500
Huurwoningen middeninkomens	232	276			
Eengezinswoningen	2.994	3.005			
a. Nultredenwoningen, waarvan	a.	a.	a.	a.	a. 3.450
b. levensloopbestendig	b.	b.	b.	b.	b. 1.550
Energie label (percentage voorraad)					gemiddeld
- A	- A en B: 20%	- A	- A	- A	- B 70%
- B		- B	- B	- B	- C 30%
- C	- C t/m G: 80%	- C	- C	- C	
- D		- D	- D	- D	
- E		- E	- E	- E	

Tabel 2 Gerealiseerd

	2011	2012	2013	2014
Nieuwbouw	23	51	Nog niet bekend	
Herontwikkeling			Nog niet bekend	
Renovatie			Nog niet bekend	
Verkoop	8	3	Nog niet bekend	
Slaagkans				
a. starters	a.		Nog niet bekend	
b. doorstromers	b.		Nog niet bekend	

Tabel 3 (Sociale) voorraad Woonvisie per wijk Ridderkerk

	Bolnes	Slikker- veer	Drievliet Het Zand	west	centrum	zuid	Rijsoord/ Oostendam	Totaal
1 jan 2012	1.614	987	1.754	906	1.601	730	218	7.810
1 jan 2013	1.613	981	1.747	880	1.584	754	218	7.777
1 jan 2014								
1 jan 2015								7.500 afspraken

Tabel 4 Afspraken algemeen

Afspraak	Stand van zaken	afgerond
Communicatieplan vaststellen.	Opgenomen in startnotitie, die in de raad van 24 januari 2013 is vastgesteld.	Afgerond.
Concrete afspraken in 2012 over toegankelijk maken flatgebouwen.	Afspraak jaarplan 2012: Opplus-project 2012 aan de Rijnsingel, bestaande uit verhogen van galerijen en het aanbrengen van automatische deuren. De galerijen en deuren zijn aangepast. De werkzaamheden zijn afgerond.	Afgerond.
In 2012 definiëring van doelgroep Wmo-beleid en afspraken over primaat verhuizen / labeling voor deze doelgroep.	Het overleg daarover is eind 2012 gestart en nog gaande. Overleg over de nieuwe regionale huisvestingsverordening roept vragen op over de inzet, die nog mogelijk is.	
Onderzoeken in 2012 in welke gevallen lokaal maatwerk en labeling ingezet kunnen worden.	Het overleg daarover is eind 2012 gestart en nog gaande. Overleg over de nieuwe regionale huisvestingsverordening roept vragen op over de inzet, die nog mogelijk is.	
Woonvisie: - biedt jaarlijks voor 1 mei rapportage woonruimteverdeling over afgelopen jaar aan; - monitort slaagkansen van starters en doorstromers; - stelt zonodig bij om evenwicht te behouden.	- Monitor over 2011 is aangeboden. - Monitor over 2012 is 6 mei 2013 aangeboden. - resultaat in monitor na te lezen: in 2012 hadden starters een grotere slaagkans dan doorstromers - conclusie is in monitor na te lezen: bijstelling is niet nodig om evenwicht te behouden in de wetenschap dat een grotere slaagkans voor starters geen probleem zal zijn gelet op de inzet van de raad	Afgerond.
Woonkeur toepassen bij nieuwbouw.	Bij ieder nieuwbouwproject wordt een toets gedaan en gerapporteerd.	Afgerond.
Middeninkomens: - Onderzoek naar huisvesting middeninkomens volgen. - Ontwikkelingen in Ridderkerk monitoren in 2012 . - Zo nodig zoeken naar oplossingen.	- Er is in 2012 een regionaal onderzoek gedaan. - Uitgaande van de gegevens van het gehouden onderzoek is er een gunstige vraag-aanbodverhouding voor de verhuis geneigde lagere middeninkomens in Ridderkerk. - Een deel van de voorraad (2 à 5 woningen per maand) wordt exclusief aangeboden voor deze doelgroep. - Er is geen aanleiding om verdere acties te ondernemen voor de doelgroep 'middeninkomens'. In de aanbieding van de Jaarrapportage woonruimteverdeling 2012 van Woonvisie wordt vermeld, dat de middeninkomens, die actief reageren op het woningaanbod evenveel kans hebben op toewijzing van een woning als vóór de EU-regelgeving.	- Afgerond. - Afgerond - Afgerond

Afspraak	Stand van zaken	afgerond
Woonvisie neemt deel aan overleg- en samenwerkingsverbanden rond: - overlast - zorg - welzijn	Woonvisie neemt deel aan overleg- en samenwerkingsverbanden.	Afgerond.
Woonvisie en gemeente betrekken elkaar bij inrichting en beheer openbare ruimte / groengebieden.	Het overleg is gestart en heeft tot concrete afspraken voor samenwerking geleid.	Afgerond.
In 2012 concrete afspraken over communicatie groenbeheer en het kappen van bomen in het bijzonder.	Inmiddels is structureel overleg en afstemming afgesproken.	Afgerond.
In 2012 concreet plan voor: - speelterreinen Woonvisie; - juridisch kader ervan; - beheer ervan.	Inmiddels zijn er concrete afspraken gemaakt over het openbaar toegankelijk maken van speelterreinen van Woonvisie. Ook over spreiding en aanpassing van speelterreinen vindt afstemming plaats.	Afgerond.
Gemeente en Woonvisie informeren elkaar over initiatieven op het gebied van maatschappelijk vastgoed voor derden	Dit onderwerp is minder relevant geworden. Wonen en zorg worden op termijn geheel gescheiden. Het nemen van initiatieven op het gebied van maatschappelijk vastgoed (voor gebruik door zorgleveranciers) is daarmee (bijna) geheel verdwenen. De consequenties daarvan worden besproken.	Afgerond.
Gemeente wordt betrokken bij de afweging handhaven, dan wel afstoten commercieel vastgoed.	Dit is een doorlopend proces. Zo is eind 2012 door Woonvisie aan gegeven, dat de detailhandelsruimte van de Lidl in centrum Drievliet wordt verkocht.	Afgerond.
Apart convenant m.b.t. screening potentiële huurders.	Het overleg is afgerond. Het convenant tussen Woonvisie, politie en gemeente is getekend en aan de screening wordt uitvoering gegeven.	Afgerond.
In 2012 andere manieren bedenken voor beperking CO2-uitstoot dan via maatregelen aan woningen.	Dit is opgepakt in regionaal verband en teug te vinden in de duurzaamheidsagenda Stadsregio	Afgerond.
Subsidiebronnen aanboren of gemeentelijke middelen inzetten om energiedoelstellingen te realiseren.	Voor bedrijfsterrein Cornelisland wordt gebruik gemaakt van <i>Kansen voor verkassen</i> . Stimular brengt advies uit aan bedrijven hoe ze slim met hun energievraag om kunnen gaan. Voor de bedrijven die daadwerkelijk grond kopen van de gemeente worden de advieskosten vergoed vanuit de grondexploitatie.	
In 2014 de kwaliteit achterpaden bezien in verband met onderzoek enge plekken.	Dit wordt pas relevant in 2014.	

BIJLAGE 6

Nog te leveren prestaties ISV

(Deze bijlage is identiek aan bijlage 6 van de begroting 2014-2017)

Bijlage 6 Nog te leveren prestaties ISV oud vóór 31 december 2014

Brief Stadsregio d.d. 6 juli 2011

	Prestatie	Stand van zaken bij de 1^e monitor 2013	Bijzonderheden
1	De realisatie van een resterend aantal van 300 nulredenwoningen.	<p><u>Opgeleverd:</u> 2010: 42 Prima Bolnes 13 Pr. Marijkestraat 2011: 47 Het Bordes 23 Pr. Margrietstraat 2012: 79 Riedertoren 7 Nassastraat <u>totaal 211</u></p> <p><u>Nog op te leveren:</u> - Tourmalijn (± 100)</p> <p>- Scheepswerflocatie (50)</p> <p>- Riederbol (23)</p> <p>- Van Hoornestraat (24) - Driehoek het Zand (± 100) - Centrum (36) <u>totaal 333</u></p>	<p>- <i>Fresiastraat (12) is vervallen.</i></p> <p>- <i>Tourmalijn is in verkoop, maar er is te weinig verkocht / verhuurd tot op heden.</i> - <i>Appartementen Scheepswerflocatie komen niet meer in de verkoop vóór 2015</i> - <i>Riederbol is vervallen.</i></p>
2	De realisatie van het groengebied Donckse Velden West (fase 2b).	Provincie moet groen licht geven voor aanbesteding. Realisatie gepland in 2012/2013.	Project Landinrichting. Er wordt een overeenkomst tussen provincie en betrokken gemeenten voorbereid over beheer van alle resterende Landinrichtingsprojecten. Na het tekenen van de overeenkomst (raad september 2013?) kan de aanbesteding worden voorbereid.
3	De realisatie van de 4 resterende koppelingen tussen recreatiegebieden.	Uitvoering in voorbereiding. Realisatie in 2012/2013.	Relatie met prestatie 2.
4	De realisatie van de resterende 800 m recreatieve wandelroute.	Uitvoering in voorbereiding. Realisatie in 2012.	Relatie met prestatie 2 1200 m wandelroute.
5	De realisatie van de resterende 5 verblijfsgebieden in recreatiegebieden.	<p>Afgerond</p> <ul style="list-style-type: none"> - St. Jorisplein - Colijnplein - Dillenburgplein - Vlietplein - Prima Bolnes - Prinses Margrietstraat 	<ul style="list-style-type: none"> - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2010 - gerealiseerd 2010 - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2011 - gerealiseerd 2011
6	Goedgekeurd evaluatierapport sanering Hak-terrein.	Sanering vindt plaats met bouwrijp maken voor woningbouw in 2014.	
7	De realisatie van een multifunctioneel transferiumgebouw De	Gestart is met het herstel van de damwand. Dit duurt tot april 2013. Daarna kan eind 2013 /	

	Prestatie	Stand van zaken bij de 1^e monitor 2013	Bijzonderheden
	Schans.	begin 2014 gestart worden met de bouw van het transferiumgebouw.	
8	De realisatie van de resterende verbeterde aansluiting tussen woon- en recreatiegebieden.	Afgerond Onderdeel fietshighway kruising St. Jorisstraat / Molensteeg is in 2010 gereed gekomen.	
9	De besluitvorming en uitvoering van de parkeermodule in het gemeentelijk verkeersplan.	Afgerond (raadsbesluit 20 april 2011)	1 maart 2011 eindrapport Module Parkeren.
10	De formele afronding van de sanering van de locatie de Drie Rivieren.	Verkoop in voorbereiding.	Samenhang tussen start bouw / bouwrijp maken. Verkoop woningen stagneert en daarmee ook het bouwrijp maken.
11	De realisatie van de derde Jongerenontmoetingsplek.	Afgerond JOP Huygensplantsoen 31 juni 2011 officieel geopend.	

BIJLAGE 7

Monitor woningvoorraad ontwikkeling

(Deze bijlage is identiek aan bijlage 7 van de begroting 2014-2017)

Bijlage 7 Monitor Verloop voorraadontwikkeling Ridderkerk

1 januari	convenant 2010	werkelijk 2010	2011	2012*	2013	2014	convenant 2015	convenant 2020
Woningvoorraad	20.255	20.344	20.368	20.432	20.574		21.095	21.355
Voorraad sociaal ¹	41%	± 45%	± 45%	± 45%	± 45%		38%	34,5%

Toevoeging (nieuwbouw) naar woonmilieu en onttrekking (sloop)							
jaar	2010	2011	2012	2013	2014	convenant 2015	convenant 2020
Suburbaan grondgebonden	+ 101 - 122	+ 35 - 23	+ 63 - 0	Gegevens zijn nog niet bekend		+ 460 - 230 ²	+ 440 - 480 ²
Suburbaan compact	+ 42		+ 79			+ 280	
Suburbaan exclusief		+ 47				+ 240	+ 300
Dorps	+ 3	+ 4				+ 90	
Saldo toename	+ 24	+ 63	+ 142				

¹ Sociaal is inclusief sociale koop (< € 140.000)

² daaronder begrepen (portiek)flats t/m 4 bouwlagen

* gegevens WOZ administratie Ridderkerk

BIJLAGE 8

Planning actualiseren bestemmingsplannen 2012-2013

(Deze bijlage is identiek aan bijlage 8 van de begroting 2014-2017)

PLANNING actualisering BESTEMMINGSPANNEN 2013-2014

Naam <i>nieuw</i>	Ter vervanging van een oud bestemmingsplan:	In voorbereiding vanaf	Ter vaststelling naar de raad in	Acties / stand van zaken
Bestemmingsplan Bolnes	Weidse Blik (23-11-1998) Bolnes Noord (26-01-1998) Bolnes Maasoever West (28-10-1996) Bolnes Kievitsweg (27-08-1979) Bolnes Zuid (08-09-1972)	2011	2013	Bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 24 januari 2013. Er is geen beroep ingesteld. Het bestemmingsplan is op 19 april 2013 onherroepelijk geworden.
Bestemmingsplan Cornelisland	Bedrijvenpark Cornelisland (22-02-1999)	2012	2013	Bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 30 mei 2013. Er zijn twee beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk.
Bestemmingsplan Bolnes Maasoever Oost	Bolnes Ringdijk (23-04-2001)	2009	2013	Bestemmingsplan is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 27 juni 2013. Er zijn twee beroepschriften ingediend bij de Raad van State. Het bestemmingsplan is nog niet onherroepelijk.
Inpassingsplan Bedrijvenpark Nieuw-Reijerwaard (provincie Zuid-Holland)	dee/ Landelijk Gebied 1972 (08-09-1972)			Provinciale Staten hebben op 26 juni 2013 het inpassingsplan vastgesteld. Het inpassingsplan is nog niet onherroepelijk.
Beheersverordening Rijsoord	Rijsoord 1997 (19-10-1998) dee/ Landelijk Gebied Oost (17-11-1986) dee/ Landelijk Gebied 1972 (08-09-1972)	2013	2013	Raadsvoorstel tot vaststelling is geagendeerd voor de gemeenteraadsvergadering op 12 september 2013.

Naam <i>nieuw</i>	Ter vervanging van een oud bestemmingsplan:	In voorbereiding vanaf	Ter vaststelling naar de raad in	Acties / stand van zaken
Beheersverordening Zuid	Ridderkerk-oost (16-02-2004) Drievliet I (24-10-1983) Diverse uitwerkingsplannen Drievliet (1981 – 1992)	2013	2013	Raadsvoorstel tot vaststelling is geagendeerd voor de gemeenteraadsvergadering op 12 september 2013.
Beheersverordening Centrum	Centrum Noord (27-01-2003) Centrum (30-03-1992)	2013	2013	Raadsvoorstel tot vaststelling is geagendeerd voor de gemeenteraadsvergadering op 17 oktober 2013.
Bestemmingsplan Oostendam (zonder woningbouwlocatie Oostendam)	dee/Landelijk Gebied Oost (17-11-1986) Oostendam (05-01-1976)	2010	2013	Het OBP heeft in het 2 ^e kwartaal 2013 ter inzage gelegen. Raadsvoorstel tot vaststelling met reactie op zienswijzen wordt voorbereid.
Bestemmingsplan Het Zand en de Gorzen	dee/Oosterpark en Gorzen (29-05-1995) Het Zand (26-03-1990) Midden Molendijk (11-07-1983)	2011	2013	Het OBP heeft in het 2 ^e kwartaal 2013 ter inzage gelegen. Raadsvoorstel tot vaststelling met reactie op zienswijzen wordt voorbereid.
Bestemmingsplan Buitengebied	Landelijk Gebied Oost (17-11-1986) dee/Landelijk Gebied 1972 (08-09-1972)	2012	2014	De Visie Buitengebied is door de gemeenteraad vastgesteld in zijn vergadering van 4 juli 2013. Aan de hand van de visie wordt voorontwerpbestemmingsplan opgesteld.
Beheersverordening Oosterpark + snelwegen	dee/Oosterpark en Gorzen (29-05-1995) dee/Landelijk Gebied Oost (17-11-1986) dee/Landelijk Gebied 1972 (08-09-1972)	2013	2014	Beheersverordening is in voorbereiding
Beheersverordening Ringdijk - Woude	Woude (15-07-1996) Ringdijk - De Woude (27-08-1984)	2013	2014	Beheersverordening is in voorbereiding
Bestemmingsplan of Beheersverordening Noordenweg-Westmolendijk	Havenstraat-zuid / Gieterijstraat (21-01-2010) De Gieterij (28-01-2001) Noordenweg-Westmolendijk (18-11-1991) Bedrijventerrein Ridderkerk zuid (05-03-1984)	2014	2014	Nog niet in voorbereiding. Eind 2013 bezien of ook voor dit gebied een beheersverordening kan worden vastgesteld.

Naam <i>nieuw</i>	Ter vervanging van een oud bestemmingsplan:	In voorbereiding vanaf	Ter vaststelling naar de raad in	Acties / stand van zaken
Bestemmingsplan of Beheersverordening Veren Ambacht	Veren Ambacht (19-10-1998)	2014	2015	Nog niet in voorbereiding. Eind 2013 bezien of ook voor dit gebied een beheersverordening kan worden vastgesteld.
	Donkersloot (20 februari 2006)	2015	2016	
	Ridderkerk West (5 juli 2007)	2016	2017	
	Slikerveer (5 juni 2008)	2016	2018	
	Waalbos (26 juni 2008)	2017	2018	
	Slikerveer Rivieroevers (9 oktober 2008)	2017	2018	
	Crezéeepolder (27 november 2008)	2017	2018	
	Donckse Velden (24 maart 2011)	2020	2021	

NB!

- Gemeenten hebben de plicht om bestemmingsplannen binnen een periode van 10 jaar opnieuw vast te stellen. Daarbij wordt gerekend vanaf de datum dat de gemeenteraad het bestemmingsplan heeft vastgesteld. Bestemmingsplannen, die op 1 juli 2008 vijf jaar of ouder zijn moeten uiterlijk 1 juli 2013 zijn herzien.
 Wordt niet binnen deze periode van 10 jaar voldaan aan de actualiseringsplicht? Dan vervalt de bevoegdheid tot het invorderen van legeskosten (legessanctie). Het bestemmingsplan behoudt wel rechtskracht.
 In tweede kolom is met (datum) aangeduid: de datum, waarop de gemeenteraad het bestemmingsplan heeft vastgesteld.
Bestemmingsplannen waarop vanaf 1 juli 2013 een legessanctie rust zijn blauw gemarkeerd.
- Artikel 3.38 van de Wet op de ruimtelijke ordening biedt de raad de mogelijkheid om in plaats van een bestemmingsplan een beheersverordening vast te stellen. Dit kan voor gebieden, waarin geen ruimtelijke ontwikkeling wordt voorzien. In een beheersverordening wordt het beheer van het gebied geregeld in overeenstemming met het bestaande gebruik.